

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

11'inci Toplantı

7 Kasım 2018 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, üniversitelerin bütçelerinin ne şekilde tartışılacağıyla ilgili usul görüşmesi açılması istediğine ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında sunumu

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri

a)Millî Eğitim Bakanlığı

b)Yükseköğretim Kurulu

c) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü

ç)Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı

d)Yükseköğretim Kalite Kurulu

e)Üniversiteler

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, grup sözcüleriyle yapılan toplantıdan sonra milletvekili danışmanlarının milletvekillerine ve basına ayrılan yerlerde kesinlikle oturmamaları konusunda oluşan karara ve komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin söz talepleri için başvurularına ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

11'inci Toplantı

7 Kasım 2018 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.06'da açılarak 5 oturum yaptı.

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, üniversitelerin bütçelerinin ne şekilde tartışılacağıyla ilgili usul görüşmesi açılması istediğine;

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç, grup sözcüleriyle yapılan toplantıdan sonra milletvekili danışmanlarının milletvekillerine ve basına ayrılan yerlerde kesinlikle oturmamaları konusunda oluşan karara ve komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin söz talepleri için başvurularına;

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk tarafından, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında bir sunum yapıldı.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Millî Eğitim Bakanlığının,

Yükseköğretim Kurulunun,

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının,

Üniversitelerin,

2019 yılı bütçeleri ile 2017 yılı kesin hesapları;

Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2019 yılı bütçesi;

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün 2017 yılı kesin hesabı;

Kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 22.16'da toplantıya son verildi.

7 Kasım 2018 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.06

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 11’inci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Millî Eğitim Bakanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporu, Yükseköğretim Kurulunun bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporu, Yükseköğretim Kurulunun bütçesi, üniversitelere ait 125 bütçe, 111 kesin hesap ve 85 Sayıştay raporu ile Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünün kesin hesap ve Sayıştay raporu bulunmaktadır.

Şimdi, sunumlarını yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim.

Sayın Bakan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yani Sayın Paylan, bugün de beni şaşırtacağınızı düşünüyordum ama şaşırtmayacaksınız öyle mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, usul hakkında söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Neyle ilgili usul üzerine söz istiyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, burada Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversitelerin bütçesini görüşeceğiz. Üniversiteler bütçesinin ne şekilde görüşüleceğine dair bir önerim olacak. Bu konuda söz istiyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurunuz Sayın Paylan.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın, üniversitelerin bütçelerinin ne şekilde tartışılacağıyla ilgili usul görüşmesi açılması istediğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, değerli vekil arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basının emekçileri; herkesi saygıyla selamlıyorum, günaydın diyorum.

Sayın Bakan, öncelikle görevinizde başarılar diliyorum.

Sayın Bakan, bir tez gibi bir kitap getirmişsiniz gerçekten, 200 sayfa. Yani en kalın kitap sizden geldi şu ana kadar. Ancak baktığımda Millî Eğitim Bakanlığı bütçesini anlatmışsınız. Şimdi elimize geçtiği için daha bakamadık, sunumunuzu dinleyeceğiz. Ancak hemen incelediğimde 200 sayfanın 191’inci sırasında YÖK’e sıra geliyor, üniversitelere sıra geliyor ve 191’inci sayfadan başlıyor üniversiteler, 195’inci sayfada bitiyor. O da 191’inci sayfada üniversitelere sıra geldiğinde bir sayfa

yalnızca “Şu kadar profesör, şu kadar doçent var, şu kadar üniversite var.” diyorsunuz ve sonra bakıyoruz, karşılaştırmalı tablolara geçiyor. Memlekette şu kadar milyon üniversite öğrencisi var diyoruz. Elbette siz daha çok Milli Eğitim Bakanlığı odaklı olarak çalışıyorsunuz.

BAŞKAN – Usul tarafını anlayamadım ben.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anlatacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanım bütçe konuşmasını henüz daha yapmadı, erken dağıtarak hata mı ettik yani?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz anlatacağım, meramıma geleceğim. Lütfen müsaade edin.

Şimdi, YÖK’ün bütçesinin aslında burada etkili bir şekilde değerlendirilmediğini görüyoruz. Anayasa 130 ve 131 üniversitemizi tanımlar.

BAŞKAN – Sayın Paylan, bunun usulle ilgisi yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, usulle ilgisine geliyorum, bir saniye... Otuz saniye sabredin ya!

BAŞKAN – E bir gel yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geliyorum, bir saniye...

Şimdi baktığımızda Anayasa 131, bizim karşı olduğumuz Anayasa, darbe Anayasa’sıyla kurulmuş YÖK’ün anayasası, 131’de üniversitelerin özel bütçeli olduğunu, YÖK’ün de özel bütçeli olduğunu, MEB daha sonra çıkan yasalarla da MEB’le ilgili kurul olduğunu gösteriyor ama Anayasa esastır biliyorsunuz. Bizim karşı olduğumuz, kaldırılmasını istediğimiz YÖK, AK PARTİ’nin de kuruluşunda kaldırılmasını istediği YÖK hâlâ var maalesef.

BAŞKAN – Sayın Paylan, hâlâ usule geledin, bir gel.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geldim.

Üniversitelerin bütçesini ne şekilde tartışacağımızın burada bir usul tartışmasına açılmasını istiyorum Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar. Çünkü biz özerk üniversite istiyoruz, özgür üniversite istiyoruz

BAŞKAN – Bütçeyle alakası yok bunun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama burada bağımlı bir üniversite var.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ettim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitirdim.

Milli Eğitim Bakanının yanında oturan bir Üniversitelerarası Kurulun Başkanı var. Bunun doğru olmadığını düşünüyoruz ve bütçelerini ayrıca tartışmamız gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu önerimi değerlendirmenizi ve buna göre burada dört sayfa ile geçirilen bu kadar üniversitemizi gerçek anlamda tartışmaya açmamızı öneriyorum. Bu usulü lütfen tartışmaya açın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerlendirdim, reddettim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, nasıl reddettiniz?

BAŞKAN – Sayın Bakan, görevinizde başarılar diliyoruz bütün ekibinizle beraber.

Şimdi sunum için kırk beş dakika süreniz vardır.

Buyurunuz Sayın Bakan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, bakın, şu durum bile, üniversitelerin böyle tartışılması bile sizin hayallerinizle, sizin vizyonlarınızla ne kadar bağdaşmadığına lütfen gönderme yapın. Şu Başkanın tavrını önce siz eleştirin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Şu Başkanın” diyemezsiniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ha şu başkan, ha bu başkan, neticede başkan. Size de tavsiye ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sabah sabah şu kameralar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dört sayfa üniversite, dört sayfa...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkan, size teşekkür ediyor, siz iyi bir şey söyleyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dört sayfa, bak, bak...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, Sayın Bakan konuşmaya başladı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Bakan yeni gelmiş, kendisine de söyledin...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, Sayın Bakan başladı sunuma.

III.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında sunumu

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, sayın basın mensupları, bu salonda katkı sağlayan tüm bürokrat arkadaşlar ve görevli arkadaşlar; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim Kalite Kurulu, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı ve üniversitelerin 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifleri ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tekliflerini, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ni sunmak ve bakanlık faaliyetlerimiz ile hedeflerimiz hakkında bilgi vermek üzere huzurlarınızda bulunmaktayım.

Bu vesile ile Komisyonumuzun Başkan ve tüm üyelerini saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığı olarak gerçekleştirmek istediğimiz dönüşüm, adil, insan merkezli, öğretmen temelli, kavramda evrensel, uygulamada yerli, esnek, beceri ve görgü odaklı, hesap verebilir, sürdürülebilir bir ilkesel duruş sergilemektir. Temel amacımız, çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış ve bu donanımı insanlık hayrına sarf edebilen, bilime sevdalı, kültüre meraklı ve duyarlı, nitelikli, ahlaklı çocuklar yetiştirmektir.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte etkinliği ve sorun çözme kapasitesi artan her bakanlığımız gibi Millî Eğitim Bakanlığı da hayata geçireceği 2023 Eğitim Vizyonu'ndaki çalışmalarla Türk eğitim sistemine güç katacaktır.

Bugün toplumsal, siyasi ve ekonomik alanlar başta olmak üzere, ülkemizde hemen her alanda ortaya konulan başarı hikâyelerini, eğitim alanında yapacaklarımızla taçlandırmanın zamanı olduğunu düşünüyoruz. Önceki yıllarda derslik sayısı, öğretmen ataması, okullaşma, dijital altyapı gibi birçok konuda yapılan niceliğe dair atılımları nitelikle tamamlamanın vakti. 2023 Eğitim Vizyonu, Türk millî

eğitim sisteminin nicelik ve erişimle ilgili sorunlarının birçoğunu geride bıraktığımız şu günlerde, önümüzdeki döneme ait niteliksel gelişimi gerçekleştirmek konusundaki kararlığımızı tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim bütçemiz, 2019 yılında merkezî yönetim bütçesinin yaklaşık yüzde 17'sine denk düşecek şekilde 161 milyar 612 milyon TL olarak belirlenmiştir. Bu bütçe çerçevesinde bakanlığımızın yeni dönemde oynayacağı rol, talim ve terbiyeyi Türk milletinin toplumsal bütünleşmesinin ve ortak ülkeye dayalı inşasına öncülük etmekten ibaret olacaktır.

2018-2019 eğitim ve öğretim yılında resmî ve özel 11.649 okul öncesi, 24.963 ilkökul, 19.284 ortaokul ve 12.515 lise olmak üzere toplam 68.411 okulumuzda, 1 milyon 97 bin 292 öğretmen ve toplam 17 milyon 505 bin 379 öğrencimizle eğitim öğretime devam ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin hayallerini hedeflere, hedeflerini gerçeğe dönüştürme mücadelemizde en büyük güç kaynağımız nitelikli, öz güveni yüksek, millî ve manevî değerlerimizle teçhiz edilmiş nesillerimizdir. Bu nesillerin yetişebilmesi için yetenek temelli bir tanıma yaklaşımı ve işlevsel bir müfredat anlayışına gereksinim vardır. Müfredatların öğrenilen her türlü bilgi, beceri ve tutumun bir davranış olarak ortaya çıkmasının ötesinde çocukların kendilerine ve topluma doğrudan hizmet edebilecek bir yetkinlik olarak düzenlenmesine önem verilmektedir.

Bu kapsamda, müfredat, çocukların ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda esnek ve modüler uygulamalı bir şekilde iyileştirilecektir. Zorunlu ders saatleri ve çeşitleri tüm kademelerde azaltılarak temel derslerde derinleşilebilmesi, kişiselleştirme yapılabilmesi ve uygulama etkinliklerinin yürütülebilmesi için gereken zaman da sağlanmış olacaktır.

Geleceğimize yön verecek vizyonumuz, müfredatı bilgiden beceriye, beceriden görgüye taşımayı hedeflerken, başarının anahtarı olarak öğretmen eğitimini, okullar arasındaki eşitsizliği asgariye indirmeyi ve sınav baskısını azaltmayı ön koşul olarak görmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğrenme materyallerinin doğası öğrenenlerin doğasıyla uyumlu olmak zorundadır. Günümüzde çocukların öğrenmeyle ilişkisi pasif bir dinleyici olmanın ötesindedir. Onlar için öğrenme kendi meraklarını takip ederken katılımcı olmayı, deneyimlemeyi ve sorgulamayı gerektiren de bir süreçtir.

Yalnızca basılı materyallerle sınıf içinde ya da dışında günümüz öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak neredeyse imkânsızdır. Sınıf içinde öğretmenler, sorgulamaya, tasarımsal düşünmeye, kavramsal öğrenmeye yönelik, bireysel ya da grup çalışmasına uygun ortamlar oluşturmak durumundadır. Bu ortamların oluşturulabilmesi için kullanılacak araçlardan biri de dijital içerikler olacaktır.

Öğretim programlarının, bilgi teknolojileri destekli öğretime uyumlu hâle getirilmesi suretiyle oluşturulan dijital içerikler, Eğitim Bilişim Ağı üzerinden öğretmen, öğrenci ve velilere sunulacaktır.

Eğitim Bilişim Ağı öğretmen ve öğrencileri tanıyan, bireyselleştirilmiş öğrenim imkânı sağlayan, kullanıcıya yapay zekâ algoritmalarını da kullanarak önerilerde bulunan, analiz ve raporlama yapan yeni nesil sistemlerdir.

2023 eğitim vizyonu kapsamında Eğitim Bilişim Ağının içerik normları ve kalite standartları tüm muhtemel kullanım senaryolarını destekleyecek şekilde ulusal dijital içerik arşivine dönüştürülecektir.

Bu kapsamda, içerik çeşitliliğini artırmak üzere ülke çapında içerik geliştirme ekosistemi kurulacaktır. Ayrıca, dijital içerikleri etkin olarak kullanma ve geliştirme kültürü edinmiş lider öğretmenlerin yetiştirilmesine yönelik Eğitim Bilişim Ağı üzerinden eğitimler verilecektir. Böylece bu kültürün okullarımızda daha da yaygınlaşması sağlanacaktır.

Yeni EBA modelinde yani Eğitim Bilişim Ağı modelinde yabancı dil öğretimi konusunda da ulusal ve uluslararası yayıncılardan yenilikçi dijital kaynaklar temin edilerek EBA üzerindeki mevcut içerik havuzu genişletilecektir. Ayrıca oluşturulacak yabancı dil içerik havuzunda öğretmen ve öğrenciler için çevrim içi dinleme, konuşma, okuma, yazma ve tartışma etkinliklerini yapabilecekleri dijital ortamlar da oluşturulacaktır.

Öğrenme süreçlerinde teknoloji desteği konusunda bilhassa altyapı anlamında ciddi çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bugüne kadar 432.288 adet etkileşimli tahta okullarımıza kurulmuştur. 15.103 okulda 1 milyondan fazla uç kurulumu yapılmıştır. Altyapısı tamamlanan okullara Sanal Özel Ağ (VPN) internet erişimi verilmektedir. Altyapı çalışmaları önümüzdeki dönemde hız kesmeden devam edecek ve tüm okullarımızın teknolojik imkânları daha da iyileştirilecektir.

İlerleyen süreçte içerik ve nitelik yönelimli bir bakış açısıyla, çocuklarımızın bilişim teknolojilerini çevrim içi ve çevrim dışı ortamlarda üretim, sorunlara çözüm geliştirme ve hayallerini hayata geçirme aracı olarak da kullanmaları hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumsal refahın artması ve ülkemizin sosyal, kültürel ve ekonomik sürdürülebilir kalkınması eğitim sisteminin ilk basamağı olan okul öncesinden başlamaktadır. 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında resmî 2.577 anaokulunda; 18.480 öğretmen ve 349.854 öğrenci; 20.186 ana sınıfında; 36.982 öğretmen ve 764.462 öğrenci bulunmaktadır. Ayrıca, 3.596 özel anaokulu da öğrencilerimize hizmet vermektedir.

Okul öncesi eğitimin yaygınlaşması ve kurumsallaşması yönünde yapılan çalışmalar ile 2017-2018 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla 5 yaş net okullaşma oranında bir önceki yıla göre yüzde 8'lik bir artış olmuş, bu sayede okullaşma oranı yüzde 66,88'e ulaşmıştır. 4-5 yaş grubunda ise net okullaşma oranı yüzde 50,42'dir. Bakanlık olarak hedefimiz üç yıl içinde 5 yaş erken çocukluk eğitiminin zorunlu hâle getirilmesidir.

Erken çocukluk eğitimi, çocukların sosyal, duygusal, bilişsel, dil ve motor gelişimini azami düzeyde destekleyen, yaşam boyu iyi olma hâline katkı sağlayan bir eğitim kademesidir. Bu dönemde sunulan tecrübelerle elde edilecek temel bilgi, beceri ve tutumlar çocuğun sosyal yaşamına etki etmesinin yanı sıra sonraki eğitim hayatını da biçimlendirdiğinden bu dönemde sunulan nitelikli eğitim hizmeti, tüm eğitim sisteminin en önemli basamağı olarak görülmektedir.

Bakanlık olarak bu bilinçten hareketle, şartları elverişsiz hanelerdeki çocukların erken çocukluk eğitiminde araç gereç ihtiyacı karşılanacaktır. Toplum temelli erken çocukluk hizmetlerinin yayılımı bağlamında merkezler, atölyeler ve gezici otobüs sınıflar devreye sokulacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında resmî 23.074 ilkokulda 250.124 öğretmen ve 5 milyon 23 bin 621 öğrenci; 17.114 ortaokul ve imam-hatip ortaokulunda 308.127 öğretmen, 5 milyon 116 bin 642 öğrenci ve 311 yatılı bölge okulunda 5.502 öğretmen ve 72.420 öğrenci bulunmaktadır.

İlkokul ve ortaokul dönemleri hayatın temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle bu dönemde verilecek eğitimin sağlam bir zeminde oluşması büyük önem arz etmektedir.

Temel eğitime aşırı bir akademik anlam ve içerik yüklemeksizin basit, sade ve çocuğun doğasına saygılı bir yaklaşım belirlenecektir. Öğrenme ekosistemi içerisinde çocukları şimdide uyandıracak ve geleceğe hazırlayacak vasıfta bir bilinç ve farkındalık geliştirmek temel eğitimde esas olacaktır. Bu amaçları hayata geçirebilmek için, ilkokul kademesinin amaçları dikkate alınarak, çocukların

değerlendirilmesi not yerine beceri temelli etkinlikler doğrultusunda yapılandırılacak, Türkçenin korunması ve geliştirilmesi temel eğitimin omurgası olarak ele alınacak, ilkökul çocuklarının gelişimsel özellikleri dikkate alınarak teneffüs süreleri artırılacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilimsel becerilere sahip bireylerden oluşan toplumlar diğerlerine göre belirgin bir güce sahip olmaktadır. Ülkemizin de böylesine bir güce sahip olması özellikle ortaöğretim düzeyinde yapacağı öğretim tasarımıyla çok yakından ilişkilidir.

2018-2019 eğitim ve öğretim yılında resmî 2.582 Anadolu lisesinde 92.953 öğretmen, 1 milyon 522 bin 20 öğrenci; 310 fen lisesinde 7.965 öğretmen, 124.219 öğrenci; 92 sosyal bilimler lisesinde 2.504 öğretmen, 39.540 öğrenci olmak üzere toplam 2.984 okulda, 103.422 öğretmen ve 1 milyon 685 bin 779 öğrenci bulunmaktadır. Ayrıca, 2.606 özel genel lise, 1 açık öğretim lisesi bulunmaktadır.

Ortaöğretimin, değişen dünyanın gerektirdiği becerileri sağlaması ve değişimin aktörü olacak öğrenciler yetiştirmesi için yapısal ve bütüncül bir dönüşüme gereksinim duyulmaktadır. Bu amaçla, ortaöğretimde esnek ve modüler müfredat uygulanacak, ders saatleri azaltılacak, çocukların ilgi yetenek ve mizaçlarına göre esnek seçmeli ders saatleri yapılandırılacak, çocuklarımıza sertifikaya dayalı bilişim ve iş dünyasına ilişkin yeterlilikler kazandırılacak, alan seçimi 9'uncu sınıfta başlatılacaktır.

Fen ve sosyal bilimler liseleri, Türkiye'nin özellikle temel bilimler başta olmak üzere, tüm alanlarında entelektüel sermayesini artırmak, medeniyet ve kalkınmaya ilişkin çabalarımızda çocuklarımızın var olma kapasitelerini geliştirmek için kurulmuştur. Yakın tarihimizde başarılı mühendisler, hekimler, edebiyatçılar, sanatçılar, akademisyenler, iş ve bilim insanlarının yetiştiği bu kurumlarımızın kapasitelerini artırmak önceliklerimiz arasındadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında 1.607 imam-hatip lisesinde 44.952 öğretmen ve 504.327 öğrenciyle eğitim ve öğretime devam edilmektedir. Devletin, öğrencileri dinin temel kaynaklarıyla doğru şekilde tanıştırmayı, imam-hatip okullarının toplum tarafından sahiplenilmesini sağlamıştır. Hiçbir okul türündeki öğrencimiz bir diğerinden daha avantajlı veya dezavantajlı değildir. Hepsisi hak temelli bir bakış açısıyla her türlü desteğe layıktır. Çocuklarımızın akademik ve mesleki gelişimlerini desteklemek için imam-hatip okullarıyla yükseköğretim kurumlarımız arasındaki iş birliği geliştirilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitimin önemli alanlarından bir diğeri de Türkiye ekonomisinin uluslararası rekabet gücünün artırılması ve nitelikli iş gücü ihtiyacının karşılanması için verilen mesleki ve teknik eğitimidir. 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında resmî 3.792 mesleki ve teknik ortaöğretim okulunda, 134.870 öğretmen ve 1 milyon 405 bin 890 öğrenciyle eğitim ve öğretime devam edilmektedir. Yetenek sınavıyla öğrenci alan 82 güzel sanatlar lisesi ve 74 spor lisesi 2018-2019 eğitim ve öğretim yılından itibaren mesleki ve teknik ortaöğretim kapsamına dâhil edilmiştir. 82 güzel sanatlar lisesinde 2.371 öğretmen; 15.818 öğrenci ve 74 spor lisesinde 1.260 öğretmen, 17.526 öğrenciyle eğitim ve öğretime devam edilmektedir. Ayrıca, 420 özel meslek lisesi bulunmaktadır.

İş dünyasının ihtiyaç duyduğu meslek ve alanlarda nitelikli iş gücünün yetiştirilmesini sağlayacak şekilde mesleki eğitimin kalitesinin artırılması ve eğitim-istihdam-üretim bağlantısının sağlıklı bir zeminde yürütülmesi bir diğer önceliğimizdir.

Öğrencilerin işletmelerde gerçek iş ortamında, üretimin içinde yaptıkları beceri eğitimleri ve stajlar mesleki eğitim için büyük önem arz etmektedir. 2016-2017 eğitim ve öğretim yılının ikinci döneminden itibaren işletmelerde beceri eğitimi ve staj yaptırmakla yükümlü bulunan işletmeler tarafından öğrencilere ödenen ücrete devlet olarak katkı verilmektedir. Böylece, daha fazla işletmenin

daha çok öğrenciye beceri eğitimi ve staj imkânı sağlanmasının önü açılmıştır. Ayrıca, mesleki ve teknik ortaöğretim okullarına devam eden öğrencilerin, alan eğitimine başladıkları andan mezun oluncaya kadar iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigorta primleri devlet tarafından ödenmektedir.

Belirli bir sektörün öne çıktığı ve yoğunlaştığı merkezlerde sadece bu sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünü yetiştirmek üzere bir meslek alanında eğitim veren tematik mesleki ve teknik Anadolu liseleri açılmıştır. Geçen yıl eğitim ve öğretime başlayan tematik meslek liseleri sayımız 13 ilde 20'ye ulaşmıştır. Güneş ve rüzgâr zengini Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanarak elektrik, ısınma gibi kullanılan enerjinin çoğunluğunu güneş ve rüzgârdan sağlayacak çevre dostu Cezeri Yeşil Teknoloji Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi faaliyete başlamıştır.

Mesleki ve teknik ortaöğretimde eğitimi verilen alanlarla ilgili üç boyutlu modelleme tekniği öğretim materyalleri hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mesleki ve teknik eğitimde kaliteyi artırmak, sanayi kuruluşlarına kaliteli iş gücü sağlamak ve istihdamı artırmak amacıyla, organize sanayi bölgelerinde ya da dışında açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarında öğrenim gören her bir öğrenci için eğitim desteği ödemesi Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır. 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında 27 alanda eğitim ve öğretim desteği verilmektedir.

Organize sanayi bölgelerinin içinde ve dışında açılan özel mesleki ve teknik Anadolu liselerinde eğitim gören her öğrenci için 4.630 TL'den başlayarak alanlara göre 6.420 TL'ye kadar eğitim ve öğretim desteği verilmektedir. Bu kapsamda 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında 71 özel mesleki ve teknik Anadolu lisesine 216 milyon 934 bin 638 TL ödeme yapılmıştır.

2018-2019 eğitim ve öğretim döneminde özel mesleki ve teknik Anadolu liselerinde öğrenim gören 53.595 öğrencinin eğitim ve öğretim desteği ödemesi bakanlığımızca karşılanacaktır. Mesleki ve teknik eğitimde yenilenen millî eğitim politikamızla uyumlu olacak şekilde toplumsal algıyı değiştirmeyi hedefe koyan, öğrencilerin mesleki ilgi ve yeteneklerini tespit eden ve öğrenciler ile ailelerini bu doğrultuda yönlendiren, akademik ders yoğunluğunun azaltıldığı, mesleki ders içeriklerinin güncellendiği, öğretmenlerin iş başında eğitim olanaklarının artırıldığı, ulusal ve uluslararası sektör ve kamu finansal kaynaklarının kullanımı yoluyla okulların altyapı ve donanımının hızla değişen ve gelişen teknolojiyle uyumlu hâle getirildiği, mezunlarına istihdamda öncelik sağlanan ve farklı ücret politikalarının uygulandığı, sektörün mesleki ve teknik eğitim süreçlerinde daha fazla yer aldığı, sektör liderleriyle iş birliği imkânlarının artırıldığı, ulusal ve uluslararası düzeyde sektörel iş birliği protokolleri ve iyi uygulama modeli olabilecek projelerin hayata geçirildiği, mezunlarının kendi alanlarında yükseköğretime geçişlerini sağlayacak bütünlüklü bir yapının kurulabildiği, mezunlarını sağlıklı olarak izleyen ve ülkemiz 2023 hedefleriyle uyumlu bir sistem oluşturulması planlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin her türlü sosyal hak ve eşit eğitim fırsatlarından yararlanması, toplumsal yaşantı ile bütünleşme ve sosyal becerilerinin desteklenmesi esastır.

Geçtiğimiz yıl 117 olan bilim ve sanat merkezi sayısı bu yıl 81 ilde olmak üzere 135'e çıkarılmıştır. 2018 Haziran ayı itibarıyla bilim ve sanat merkezlerinde toplam 33.720 öğrenciye eğitim verilmiştir. Özel yetenekli öğrenciler BİLSEM'lerin yanı sıra destek eğitim odalarından da yararlanabilmektedirler.

2017-2018 eğitim ve öğretim yılında özel eğitim okullarında toplam 50.025 özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciye eğitim verilmiştir. 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında özel yetenekli bireyleri tanılama sürecinde 1, 2 ve 3'üncü sınıf düzeyindeki 259.166 öğrenci tablet bilgisayar üzerinden grup tarama uygulamasına katılmıştır.

Bilim, sanat, spor ve benzeri alanlardaki özel yetenekli çocuklarımızın yeteneklerine uygun bir eğitim içeriği ve ortamı sunmak bakanlığımızın öncelikli politikaları arasındadır. Ülkemizin tüm yerleşim yerlerinde bulunan özel yetenekli öğrencilerimizin özgün tanılama araçlarıyla tespit edilmesi ve gelişim süreçlerinin desteklenerek izlenmesi, bu öğrencilerimizin uzun vadede hem bireysel yaşamlarına hem de ülkemizin büyümesine katma değer oluşturmalarını sağlayacaktır. Bu noktada özel yetenekli çocuklarımızı akranlarından ayırtmadan, doğalarına uygun bir eğitim yöntemi belirlemek amaçlanmaktadır. Bu amaçla özel yetenekli bireylerin eğitimi için yeni bir mevzuat hazırlanacak, Özel Yeteneklilerin Eğitimi Bilim ve Değerlendirme Kurulu kurulacak, bilim ve sanat merkezleri yeniden yapılandırılacaktır. Hâlen uygulanmakta olan özel yeteneklilere yönelik tanılama ve değerlendirme araçları daha ileri seviyeye taşınacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla 13.679 özel okul bulunmaktadır.

2006-2007 eğitim ve öğretim yılında tüm özel okullarda kayıtlı öğrencilerin toplam öğrenci sayısına oranı açık öğretim hariç yüzde 2,53 iken 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında yüzde 8,2 olmuştur, örgün eğitim içerisindeki özel okul sayılarının toplam okul sayısına oranı ise yüzde 17,8'dir.

Son yıllarda hızlı bir ivme kazanan özel öğretimin sınav merkezli bir bakış açısından uzaklaşarak kalite odaklı gelişim göstermesi büyük önem taşımaktadır. Sadece nicel hedef gözetilerek özel öğretimin yaygınlaşması nitelik-nicelik dengesini bozarak özel öğretimin toplum tarafından algılanma biçimini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu tür bir algı öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin zarar görmesine yol açabilmektedir.

Eğitim sisteminde ciddi bir yük üstlenen özel öğretim alanı önümüzdeki üç yıllık süreçte sistemin içinde daha esnek ve amaca yönelik bir yapıya dönüştürülecektir. Uluslararası standartlar gözetilerek gelişen özel öğretim, tüm okullar için destekleyici ve geliştirici bir işlev üstlenecektir. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında bakanlığımızın başlatmış olduğu eğitim ve öğretim desteği uygulaması, devlet okullarındaki ikili eğitim yükünün ve derslik başına düşen öğrenci sayısının azaltılmasına katkı sağlamıştır. 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında 301.777 öğrenciye 1 milyar 207 milyon 708 bin 478 TL eğitim ve öğretim desteği ödemesi yapılmıştır. 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında geçen yıllardan hak kazanan ve bu eğitim ve öğretim döneminde yeni katılan 75.000 öğrenci ile toplamda 253.827 öğrencinin eğitim ve öğretim desteğinden faydalanması planlanmıştır. 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında ödeme miktarları Hazine ve Maliye Bakanlığı ile bakanlığımızın müştereken belirlediği oranda artırılarak, eğitim ve öğretim kademesine göre yıllık 3.290 TL ile 4.610 TL arasında değişen eğitim ve öğretim desteği ödenecektir. Özel öğretimdeki istatistiklerden anlaşılabacağı üzere nicelik ile ilgili önemli ilerlemeler sağlanmıştır. Önümüzdeki süreçte özel öğretime teşvik uygulamasını kademeli olarak azaltarak kaldıracağız. Buradaki bakış açımız dezavantajlı durumda olan resmî okullarımızdaki niteliksel ve nicel gelişime daha fazla hizmet edebilmektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitimde gerçekleştirilecek her türlü reformun başarısının ön koşulu reformları hayata geçirerek çocuklarımızın hayatlarında fark yaratabilecek öğretmenlerimizin mesleki becerileri, adanmışlıkları ve bu doğrultuda sağlanan desteklerdir. Bu nedenle çocuklarımızın daha iyi öğrenmeleri için öğretmenlerimizin mesleki gelişimleri bağlamında onlara işlevsel, kariyerle ilgili ve akredite sertifika ve diplomaya bağlı öğrenme imkânları sunmak önceliğimizdir. Bu öncelik geleneksel olarak bakanlığımız tarafından sunulan hizmet içi eğitim anlayışına ilişkin varsayımlarımızın sorgulanmasını, etkili bir bireysel ve mesleki gelişim modelinin hayata geçirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede öğretmen ve okul yöneticilerimizin mesleki gelişim etkinliklerinin lisansüstü öğrenim basamağına taşınarak yeni bir mesleki gelişim paradigması, sistem ve modeli oluşturulacaktır.

Bu paradigma da bilme, okuma, öğrenme, öğretme, bilgiye ulaşma, değişime ve erdemlere yönelik liderlik etme gibi tarihi ve kültürel geleneğimizdeki kodlarımızı koruyarak zamanın ruhunda mesleki uzmanlık yeterliklerini güçlendirmeye yönelik olacaktır. Bu doğrultuda Yükseköğretim Kuruluyla gerçekleştirilecek iş birliği ve koordinasyon aracılığıyla öğretmen ve okul yöneticilerimizin mesleki gelişimleri çağdaş bir yaklaşımla lisansüstü düzeyde diplomaya dayalı olarak yapılandırılacaktır. Ayrıca, mevcut insan kaynağının en verimli şekilde kıymetlendirilmesi için aidiyet duygusunu güçlendirecek adımlar atılacaktır. Bunu gerçekleştirdiğimizde uluslararası alanda daha güçlü bir Türkiye hedefine bir adım daha yaklaşmış olacağımızı düşünüyoruz.

Bu noktada, eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfındaki mevcut personelimiz hakkında da bazı bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum. Bakanlığımıza bağlı resmî eğitim kurumlarında görev yapan 920.524 öğretmenimiz bulunmaktadır. Hükümetlerimiz döneminde atanan öğretmen sayımız, mevcut resmî öğretmen sayısının yüzde 66'sına karşılık gelmektedir, bu, aynı zamanda genç bir öğretmen kadrosuna sahip olduğumuzu gösterir. Nitekim 40 yaş ve altındaki öğretmen sayımız toplam öğretmen sayımızın yüzde 65'ine tekabül etmektedir. Bu süre içinde öğretmen başına düşen öğrenci sayımız ilköğretimde 16'ya, ortaöğretimde de 12'ye düşürülmüştür. Ülkemizin tüm coğrafi bölgelerindeki öğretmen doluluk oranları birbirine yakın bir orana yükseltilmiştir. Bilindiği üzere öğretmen ihtiyaçları Eğitim Kurumları Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmelik esaslarına göre belirlenmektedir. Norm kadro doluluk oranları Doğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 89,16; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 86,42; ülke genelinde ise yüzde 89,72 seviyesindedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğretmenlerimizin mali ve sosyal haklarında önemli iyileştirmeler yapılmış ve 01/07/2018 tarihi itibarıyla Bakanlığımız bünyesinde göreve yeni başlayan 9'uncu derece birinci kademede bir öğretmenimizin maaşı 3.320 TL, ek ders ücreti net 13,90 TL olmuştur. Haftada on beş saat ayda altmış saat ek ders veren bir öğretmene 834 TL ek ders ücretiyle birlikte toplamda 4.154 Türk lirası aylık ücret ödenmektedir. Ayrıca, tüm öğretmenlere her eğitim ve öğretim yılı başında eğitim ve öğretime hazırlık ödeneği verilmekte olup 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında 1.130 Türk lirası ödenmiştir.

Dünyadaki başarılı eğitim sistemleri incelendiğinde izleme, değerlendirme ve denetim süreçlerindeki farklılaşmanın odağında öğretimin iyileştirilmesine yönelik öğretmen ve okul temelli rehberlik yer almaktadır. Bakanlık olarak teftiş sisteminin okul geliştirme amaçlı rehberlik boyutunu öne çıkaracak düzenlemeleri hayata geçireceğiz. Bu amaçla teftiş süreci ve müfettişlik rolleri, öğretmen ve okullarımızın ihtiyaç duyduğu rehberlik hizmetlerini sunmak üzere yeniden yapılandırılacaktır. Bu süreçte Millî Eğitim Bakanlığı müfettişleri araştırma, inceleme ve soruşturma görevlerinin yanı sıra yerinde yaptıkları yapılandırılmış gözlemler, paydaşların görüşleri, yapılandırılmış veri toplama araçlarıyla elde ettikleri verilerle oluşturdukları analiz raporlarını doğrudan okula ve bakanlığımıza sunacaklardır. Bu raporlar gelişim odaklı tüm paydaşlar ve ilgili birimler ile paylaşılacak, sadece hata ve eksiklik tespiti olarak değil, gelişimsel veri olarak da kullanılacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; nitelikli bir eğitim için öncelikle eğitim altyapısının tamamlanması gerekir. Bu kapsamda, derslik başına düşen öğrenci sayısını azaltmak ve ikili öğretime son vererek tüm okullarımızda tam gün eğitim ve öğretime geçmek için okul ve ek derslik yapımı çalışmalarını kararlılıkla sürdürüyoruz. Bu çerçevede 2003 yılından bugüne kadar 50.735'i hayırsever vatandaşımız tarafından olmak üzere toplam 296.641 adet yeni dersliğin yapımı tamamlanarak eğitim ve öğretimin hizmetine sunulmuştur. Bu vesileyle, gerek derslik yapımı ve gerekse diğer ayni ve nakdî bağışlarla eğitimimize gönülden destek olan hayırseverlerimize huzurlarınızda bir kez daha teşekkür ediyorum.

Her eğitim kademesinde derslik başına düşen öğrenci sayısı yeni yapılan derslikler sayesinde ülke genelinde her geçen gün azalmaktadır. Bütün bu çalışmalar sonrasında derslik başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 24'e, ortaöğretimde ise 21'e düşmüştür. Tekli eğitime geçiş sürecinde arsadan kaynaklanan problemleri en aza indirebilmek için eğitim yapıları tip projelerinde taban ve toplam inşaat alanı küçük okul projeleri geliştirilecektir, projelerden en az bir tanesinin yeşil bina özelliğine sahip olmasına dikkat edilecektir. Bu projelerde, ilkokuldan başlayarak tüm öğretim kademelerinde okullara çocukların sahip oldukları yetenek kümeleriyle ilişkilendirilmiş becerilerin uygulama düzeyinde kazandırılabilmesi için tasarım-beceri atölyeleri planlanacaktır. Bu atölyeler bilim, sanat, spor ve kültür odaklı etkinliklerin gerçekleştirildiği mekânlar olarak tasarlanacak olup öğrencilerin el becerilerinin geliştirilmesini önemseyen, mesleklerle ilişkilendirilmiş işlikler olacaktır. Tasarım-beceri atölyeleri, bilim ve sanat merkezleriyle ilişkilendirilecek ve okul bahçelerinin atölyeyle bağlantılı olarak yeniden tasarlanıp yaşam alanlarına dönüştürülmesi sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan Okullarda Güvenli Ortamın Sağlanmasına Yönelik Koruyucu ve Önleyici Tedbirlerin Artırılmasına İlişkin İş Birliği Protokolü kapsamında geleceğimizin teminatı çocuklarımızın güvenli bir eğitim-öğretim hayatı geçirmesi, madde bağımlılığı ve diğer zararlı alışkanlıklardan korunması ve mevcut güvenlik durumunun belirlenerek koruyucu ve önleyici güvenlik tedbirlerinin alınması amacıyla bakanlığımız, Savunma Sanayi Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü iş birliği ve ASELSAN A.Ş'nin yükleniciliğinde 762 okulda güvenlik kamerası kurulumu çalışmalarına devam edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile bakanlığımız arasında yapılan protokol çerçevesinde 2003 yılından bu yana Türkiye çapında Şartlı Eğitim Yardımı Programı uygulanmakta olup, ihtiyaç sahibi ailelere, çocuklarını düzenli olarak okula göndermeleri şartıyla her ay eğitim yardımı yapılmaktadır.

Okul öncesi ve ilköğretime devam eden erkek çocukları için 35 TL, kız çocukları için 40 TL, ortaöğretime devam eden erkek çocukları için 50 TL, kız çocukları için 60 TL olmak üzere aylık destek verilmektedir. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan karşılanan şartlı eğitim yardımıyla 2003 yılından 2018 Nisan sonuna kadar ilk ve ortaöğretimdeki öğrencilerimizin annelerine 6 milyar 482 milyon 550.446 Türk lirası ödeme yapılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere, ücretsiz ders kitabı dağıtımı eğitimde fırsat eşitliğine yönelik yürütülen çalışmalardan biridir. Bu kapsamda 2003'ten 2018 yılına kadar toplam 2 milyar 850 milyon 288.456 kitap öğrencilerimize ücretsiz dağıtılmıştır. Bu uygulama için toplam 5 milyar 506 milyon 519.749 Türk lirası ödeme yapılmıştır.

Ortaöğretim öğrencilerine ücretsiz ders kitabı dağıtılması amacıyla 2019 yılı bakanlık bütçesine 477 milyon 500 bin Türk lirası, ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan 2019 yılı için 881 milyon Türk lirası kaynak tahsisi öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine verilen burslar eğitim ve öğretime erişimi artırarak fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkı sağlayan en önemli uygulamalardan biridir. İlköğretim ve ortaöğretimde 273.724 öğrenciye 2018 yılı itibarıyla 234 Türk lirası aylık burs ödenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakanlık olarak özellikle engelli vatandaşlarımızın eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanabilmeleri öncelik verdiğimiz en önemli konulardan biridir. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen destek eğitimlerin kalitesi artırılacak, etkin ve verimli bir izleme denetim mekanizması tesis edilecektir. 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında bakanlığımıza bağlı

olarak faaliyet gösteren 2.511 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi bulunmakta olup bu merkezlerden 371.9 kişi faydalanmaktadır. Bu bağlamda engellilerin eğitim ve rehabilitasyonuna ilişkin olarak 2006 yılından 2018 yılı Ekim ayına kadar bütçemizden 17 milyar 433 milyon 710 Türk lirası harcanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin her çocuğu bizim için değerlidir ve eğitime erişimini sağlıklı bir şekilde temin etmeliyiz. Bu kapsamda, ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim okul/kurumlarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim kursiyerlerinin resmî okul/kurumlara taşıma yoluyla erişimlerinin sağlanmasına devam etmekteyiz.

Eğitime erişim hakkını kullanmakta güçlük çeken ve özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci ve kursiyerlere taşıma hizmeti verilmektedir. Bu çerçevede 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında 95.886 öğrencimize taşıma hizmeti verilmiştir. 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında toplam 764.455 ilköğretim öğrencisi taşınmış olup bunların 687.979'u ögle yemeği hizmetinden de yararlanmıştır. 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında ise 733.12 ilköğretim öğrencimiz taşıma hizmetinden yararlanmaktadır. Ayrıca, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında 478.331 ortaöğretim öğrencisi taşınmış ve toplam 490.169 öğrenci ögle yemeği hizmetinden faydalanmıştır. 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında ise 430.920 öğrencimize hâlen taşıma hizmeti verilmektedir.

Ayrıca, ortaöğretim düzeyinde yeni pansiyonların yapımı sağlanarak pansiyonların kapasitesi artırılacak, yatılılık imkânlarının ihtiyaç duyan tüm öğrenciler için ülke geneline yayılımı sağlanacak ve pansiyon hizmetleri tüm öğrencilerimize ücretsiz olarak sunulacaktır. Bu suretle taşınmalı eğitimin azalması ve elverişsiz şartlardaki öğrencilerin okul terkinin azaltılması hedeflenmektedir.

Temel eğitim ve ortaöğretim öğrencilerine hizmet veren okul pansiyonlarımızda koğuş sisteminden oda sistemine geçme çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda toplam yatak sayısı 547.068'e ulaşmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakanlığımız tarafından uygulamaya konulan Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi çerçevesinde, bakanlığımıza bağlı resmî ve özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarında istekli öğrenci ve kursiyerlere ücretsiz olarak destek ve yetiştirme kursları verilmektedir. Destekleme ve yetiştirme kursları birinci dönem, ikinci dönem ve yaz dönemi kursları olmak üzere 3 dönemde yapılmaktadır.

2018-2019 eğitim ve öğretim yılı destekleme ve yetiştirme kurslarında 566.980 öğretmen görev yapmakta, bu kurslara 4 milyon 64.695 öğrenci katılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilgilerinize sunmak istediğim bir diğer husus da bakanlığımızın yurt dışı eğitim ve öğretim faaliyetleriyle ilgili gelişmelerdir. Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın eğitim ihtiyacını karşılamak ve eğitim ve öğretim alanındaki uluslararası ilişkilerimizin geliştirilmesini sağlamak amacıyla bakanlığımızın 34 ülkede 31'i eğitim müşavirliği ve 25'i eğitim ataşeliği olmak üzere toplam 56 temsilciliği bulunmaktadır.

Bakanlığımızca açılan, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın çocuklarının devam ettiği 16 ilkokul, 23 ortaokul, 26 lise, 2 Türkiye Türkçesi Öğretim Merkezi olmak üzere toplam 67 eğitim kurumunda eğitim ve öğretim hizmeti verilmektedir.

Yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarımızdan ikamet ettikleri ülkelerde istenen Türkiye'de mezun olduğu mesleki ve teknik alan/bölüme ait öğretim programları, içerikleri gönderilmekte ve almış oldukları mesleki eğitimle ilgili alanlarda istihdam edilmeleri sağlanmaktadır.

Yurt dışındaki çocuklarımızın kimliklerini koruyarak, bulundukları ülkelerde hayatın her alanında önemli yer edinmesi için özellikle Avrupa ülkelerinde "Türkçe ve Türk kültürü dersi" adı altında eğitim faaliyetlerimiz devam etmektedir.

Bildiğiniz gibi, ülkemizin eğitim alanında sahip olduğu birikimini insanlık hizmetine sunmak ve Türkiye Cumhuriyeti devleti adına yurt dışında insanlığın ortak birikim ve değerlerini esas alarak örgün ve yaygın eğitim hizmetleri vermek amacıyla Türkiye Maarif Vakfını kurduk. Vakıf aynı zamanda yurt dışındaki vatandaşlarımızın çocuklarının eğitim ve öğretim ihtiyacını gidererek onların ana vatanlarıyla bağlarını sağlamlaştırma yönünde önemli bir görev ifa etmektedir. Bugün itibarıyla Türkiye Maarif Vakfı 91 ülkeyle resmî temas sağlamış, 47 ülkede temsilcilik açmış ve 31 ülkede 2 üniversite, 162 okulla eğitim ve öğretime devam etmektedir.

Bu eğitim hizmetlerinde gelişmeleri takip etmek ve seri bir şekilde örgün eğitim sistemimize entegre etmek amacıyla, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı bünyesinde Türkçe Öğretim Programları ve Ders Araç Gereçleri Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Bu çerçevede, söz konusu çalışma grubumuzun odaklandığı hususlar; yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın çocuklarının ihtiyaç duydukları programlar ve ders araç gereçleri ile Türkiye Maarif Vakfının hedef kitlesi olan yabancı öğrencilere yönelik ders araç gereçleridir.

Ayrıca, 1416 sayılı Kanun kapsamında yetişmiş insan kaynağı ihtiyacını karşılamak amacıyla bakanlığımız tarafından üniversiteler ve bazı kamu kurumları adına yurt dışındaki üniversitelere yüksek lisans öğrencisi gönderilmektedir.

2018 yılında 471 farklı alanda 1.224 yurt dışı kontenjan açılmış olup ÖSYM'nin lisans programları tablosundaki 1.077 lisans alanı taranmış ve ilan edilen burs kontenjanlarına 457 farklı lisans alanından mezun olan öğrencilerin başvurulabilmesi sağlanmıştır. Şu an 49 farklı ülkede 3.730 öğrencimiz eğitim ve öğretim görmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim ve öğretim programlarının geliştirilmesi ve güncellenmesi dinamik bir süreçtir. Bu kapsamda öğrenci açısından işlevsel bilgiye önem vererek temel yeterlilik ve değerlerimizi geliştirmeyi ön plana alan bir yaklaşımı benimsedik. İlkokul, ortaokul, imam-hatip ortaokulu, Anadolu lisesi, fen lisesi, Anadolu imam-hatip lisesi, güzel sanatlar lisesi, sosyal bilimler lisesi, mesleki ve teknik Anadolu lisesinde okutulan 54 dersin müfredatını güncelledik. Seçimlik derslerle ilgili güncelleme çalışmaları ise devam etmektedir.

Bu süreçte katılımcı ve demokratik anlayışı önemsedik. Yapılan tüm bu çalışmaların sonucunda 2018-2019 eğitim ve öğretim yılından itibaren güncellenen 54 dersin müfredatı ve ders kitapları okullarımızın tüm sınıflarında uygulanmaya başlanmıştır.

Öğretim programlarını yenileme çalışmalarında işlevsel bilgilerin ön plana çıkarılarak konular arasında sadeleştirme/sevreltmenin yapılması, ulusal ve uluslararası belgelerde tanımlanmış olan temel beceri ve yetkinliklerin öğrencilere kazandırılması ve değerler eğitimi olmak üzere 3 ana unsur ön plana çıkarılmıştır.

Öğrenci dil yeterliliğini haftalık ders saatlerinden ziyade yaş grupları bazında kullanılan yöntemler belirlemektedir. Bu yüzden yabancı dil olarak İngilizce eğitiminde müfredat, eğitim yöntemi ve ölçme-değerlendirme yaklaşımında düzenlemelere gidilmektedir.

Önümüzdeki süreçte gerekli altyapı hazırlandıktan sonra 2'nci sınıflardan başlayarak kademeli olarak 2-12'nci sınıflarda uygulanmak üzere yeni bir yaklaşım ortaya konulacak, ülke genelinde seviye ve okul türlerine göre çeşitlendirilmiş dil eğitim programları uygulanacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, lütfen toparlayın, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Toparlıyorum.

Bu çerçevede 2-4'üncü sınıflarda “oyun tabanlı öğrenme yaklaşımı” kullanılacaktır. Okul ve program türlerine göre farklı dil becerilerinin ön plana çıkarıldığı öğretim yöntemleri kullanılacaktır. Farklı liselerde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılması da söz konusudur.

Bir başka konu: Eğitim sistemimizde tüm öğrencilerimizi başarılı bireyler olarak yetiştirmeye yönelik çalışmalarımız artarak devam edecektir. Bu amaçla 81 ilde İlkokullarda Yetiştirme Programı'nın (İYEP) uygulanmasına başlanmıştır.

İçinde bulunduğumuz yüzyılda örgün eğitim kurumlarını ve bu kurumlarda geçirilen zamanı aşan öğrenme talebi doğmaktadır. Hayat boyu öğrenmenin bir kavram, yapı, süreç ve sistem olarak yeniden yapılandırılarak toplumsal yaygınlığının artırılması daha önce hiç olmadığı kadar önemli olmuştur. Bu doğrultuda 21'inci yüzyılın becerileri için toplumsal sorun alanlarıyla birlikte bireysel ve mesleki gelişime yönelik farkındalık ve yetkinlik kazanılmasına dair etkinlikler düzenlenecektir.

Bugün itibarıyla ülkemizin 2023 yılında dünyanın 10 büyük ekonomisinden biri olma hedefine ulaşması ancak nitelikli bilgi üretimi ve nitelikli insan kaynağı ile mümkün olabilecektir. Bu da küresel ölçekte rekabetçi bir yükseköğretim sistemine sahip olmayı gerekli kılmaktadır.

Ülkemizde yükseköğretime erişim ve yükseköğretim alanındaki okullaşma oranının artırılması 2000'li yıllar öncesinde çözümlenmesi gereken en öncelikli konu iken özellikle 2003-2014 yılları arasında bu konuda sayısal açıdan çok önemli bir sıçrama yaşanmış ve yatay büyüme olarak adlandırabileceğimiz önemli düzeyde bir büyüme şahit olunmuştur.

Bugün itibarıyla üniversite sayımız 129 devlet, 72 vakıf olmak üzere 201'e ulaşmıştır. Ayrıca Millî Savunma Üniversitesi, Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ve 5 vakıf meslek yüksekokuluyla birlikte toplam 208 yükseköğretim kurumumuz mevcuttur. 2018-2019 eğitim ve öğretim döneminde öğrenci sayımız da 8 milyon 83.903'e ulaşmıştır. Bu öğrenci sayımızla Avrupa yükseköğretim alanındaki 2'nci en büyük öğrenci sayısına sahip ülke konumuna gelinmiştir.

Yükseköğretim sistemimizdeki son on yılda yaşanan bu büyüme sürecinin bundan sonraki aşaması nitelik bakımından da büyümedir. Bu kapsamda, tarafımızca gerçekleştirilen ve yapısal değişim niteliğinde olan en önemli girişimlerimiz Yükseköğretim Kalite Kurulunun oluşturulması ve misyon farklılaşması odaklı ihtisaslaşmadır.

Bunlardan Yükseköğretim Kalite Kurulu ile ilgili olarak Üretim Reform Paketi kapsamında idari ve mali açıdan bağımsız bir kalite kurulunun kurulması mümkün olmuştur. Yükseköğretim Kalite Kurulu yükseköğretim kurumlarımızda eğitim-öğretim, araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerin iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerini yürütmektedir. Bu kurul kurumsal değerlendirme ve program akreditasyonu olmak üzere dış değerlendirme odaklı 2 ana misyonu koordine etmektedir.

Yapısal değişikliği gerçekleştirecek ikinci husus üniversitelerde misyon farklılığı odaklı ihtisaslaşmadır. Üretim Reform Paketi kapsamında Yükseköğretim Kanununun 7'nci maddesinin (d) fıkrasının dördüncü bendi olarak yer alan görevleri arasına “Yükseköğretim kurumlarının ihtisaslaşmasına yönelik çalışmalar yapmak ve bu konuda karar vermek.” ifadesi eklenmiştir.

Üniversitelerimizin tümünün aynı ve birbirinin kopyası olmasını tasvip etmiyoruz. Tüm üniversitelerimiz uluslararası nitelikleri gözetmeli ve farklı değerler üretmelidir. Bu amacın gerçekleştirilmesi için YÖK'ün koordinasyonunda, hem üniversitelerin bulundukları bölgeye olan katkılarını artırmak hem de üniversiteleri belirli alanlarda ihtisaslaşmaya teşvik etmek amacıyla özellikle 2006 yılı sonrasında kurulmuş olan yükseköğretim kurumlarına yönelik, başta Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığımız olmak üzere, ilgili Bakanlıklarımız Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon

Farklılaşması ve İhtisaslaşması çalışmasını başlatmıştır. Bu kapsamda, Bingöl Üniversitesi tarım ve havza bazlı kalkınma alanında, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi hayvancılık alanında, Düzce Üniversitesi sağlık ve çevre alanında, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi tarım ve jeotermal alanında, Uşak Üniversitesi tekstil, dericilik ve seramik alanında Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması Projesi'nin pilot yükseköğretim kurumları olarak belirlenmiştir.

Misyon farklılaşmasının bir diğer ayağı da Araştırma Üniversiteleri Projesi'dir. Bu süreçte, ilk aşamada ilgili bakanlıklar ile TÜBİTAK, Yükseköğretim Kalite Kurulu, devlet ve vakıf üniversite temsilcilerinden oluşan bir jürinin, başvuruda bulunan üniversitelerin rektörleri ve üst yönetimleriyle bir mülakat gerçekleştirmesiyle süreç tamamlanmıştır. 11 asıl, 5 aday üniversite araştırma üniversitesi olarak belirlenmiştir.

Türk yükseköğretim sisteminin bilimsel metotla yeniden şekillendirilmesine ve üniversitelerimizin ihtisaslaşmasına katkı sağlayacak Öncelikli Alan Araştırma Görevlisi Projesi'yle de yükseköğretimde hissedilebilir bir iyileşme hedeflenmektedir.

Bunun yanı sıra, yükseköğretim tarihimizde bir ilk olan 100/2000 Doktora Projesi hayata geçirilmiştir.

Bilim hayatını üniversitelerimizin bilimsel gücüyle tekrar şekillendirmeye ve yükseköğretimi kalite, ihtisaslaşma, öncelikli alanlar ve nitelikli doktora gibi kavramlarla yeniden yapılandırmaya gayret etmekteyiz.

ÖSYM bünyesinde 2018 yılı içinde 182 koordinatörlüğü aracılığıyla yaklaşık 9 milyon adayın katıldığı 45 sınav yapılmış olup yıl sonu itibarıyla bu sayının artması beklenmektedir.

ÖSYM yılbaşında açıklanan sınav takvimi çerçevesinde hizmetlerini yerine getirirken bazı önemli yenilikleri de gerçekleştirmiştir. Elektronik sınav uygulamasının yaygınlaştırılması bunlardan biridir. Ankara'da hizmete açılan Esenboğa e-Sınav Merkezi, aynı anda 5 bin adayın elektronik sınava girebileceği bir kapasitesiyle dünyanın en büyük elektronik sınav merkezidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim alanında gerçekleştireceğimiz bütün bu faaliyetler için 81 milyar 622 milyon 485 bin TL'si personel giderleri, 13 milyar 299 milyon 983 bin TL'si sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderleri, 10 milyar 38 milyon 497 bin TL'si mal ve hizmet alım giderlerinde kullanılmak üzere cari harcamalar, 3 milyar 265 milyon 157 bin TL'si devlet parasız yatılı öğrencileri, burslar ile diğer cari transferler, 5 milyar 558 milyon 886 bin TL'si sermaye giderleri, 28 milyon 5 bin TL'si sermaye transferleri olmak üzere toplam 113 milyar 813 milyon 13 bin TL Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine tahsis edilmiştir.

Bununla birlikte, 33 milyar 23 milyon 355 bin TL'si Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve üniversitelerin bütçesi, 549 milyon 535 bin TL'si Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı bütçesi, 14 milyar 225 milyon 998 bin TL'si Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu bütçesi olmak üzere toplam eğitim bütçemiz 161 milyar 611 milyon 901 bin TL olarak öngörülmüştür.

Bakanlığımız bütçesine ve faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı veriler, tablolar, grafikler sunuş kitabında yer almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim, ülkemizin yarınını şekillendiren en önemli unsur, insana dair yapılacak yatırımların en değerlisidir. Hükûmetimiz bu bilinçle hareket etmekte, eğitim alanına yönelik yatırımlarını bilimsel ve pedagojik gelişmelerle koşut bir şekilde sürdürmektedir. Bu sürece katkısı olan ve destek veren herkese teşekkür ediyorum.

Eğitimin ortak memleket meselesi olarak görülüp bu desteğin sürdürülmesi önemlidir. Komisyonumuzun da bu desteği vereceğine inancım tamdır. Vereceğiniz destek için bir kez daha teşekkür ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı 2019 yılı bütçesinin eğitim ailemize, öğretmenlerimize, öğrencilerimize, velilerimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyor, muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza sunumları için teşekkür ediyoruz.

Bütçeler üzerindeki sunumlar tamamlanmıştır.

Şimdi müzakerelere başlayacağız.

Ancak müzakerelere başlamadan önce, Komisyonumuzda bulunan bürokrat arkadaşlarımızın kendilerini Komisyonumuza tanıtımalarını rica edeceğim.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, bürokrat arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Bakan, FATİH Projesi ne oldu? FATİH nereye gitti Sayın Bakan, FATİH nereye kayboldu, lütfen açıkla mısınız?

BAŞKAN – Değerli hazırun, şimdi müzakerelere geçiyoruz. Önce her gruptan birer Komisyon üyesine, ondan sonra da istem sırasına göre söz vermeye devam edeceğim.

Arkadaşlar, toplantı düzenini bozmayın. Kameraman arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, basına iyi davranın lütfen.

BAŞKAN – Sayın Paylan, sizin nasıl davrandığınızı biz biliyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl davranıyoruz efendim?

BAŞKAN – Ben söylerim sana.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Söyleyin efendim, söyleyin.

BAŞKAN – Kayıtlara geçmesin, sıkıntıya girmesin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geçsin geçsin, söyleyin.

BAŞKAN – Geçmesin geçmesin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geçsin, böyle üstümde bırakmayın ya.

BAŞKAN – Geçmesin geçmesin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, söyleyin lütfen.

BAŞKAN – Herkesin kafasında biraz istifham oluşsun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, bir EĞİTİM-SEN temsilcisi var dışarıda, onu alabilir miyiz?

BAŞKAN – Yani bütçe görüşmelerinde sivil toplum örgütü almıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Müsaade ederseniz tek bir şey var, konuşmayacak zaten, sadece izleyecek.

BAŞKAN – Alamıyoruz.

Evet, Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sendikaları almıyor musunuz içeri?

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sendikaların bütçesi değil, Milli Eğitim bütçesi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, nasıl sendikaların bütçesi değil? Yapmayın ya. Öğretmenlerin maaşını belirliyoruz burada, haklarını belirliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Paylan, Allah’ınızı severseniz, Sayın Kuşoğlu söyledi, o söyleyene kadar aklınızda yoktu sendika, şimdi tuttunuz bir ipin ucunu, çekiştirin, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yani aklınız neredeydi? Beş dakika önceye kadar sendikaları düşünmüyordunuz da niye şimdi düşünüyorsunuz? Beş dakika önceye kadar neredeydiniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Notumda var, notumda var.

BAŞKAN – Neredeydiniz beş dakika önceye kadar?

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Eğitim konuşuluyor Sayın Başkan, sendikalar olmayacak da kim olacak burada?

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Eğitim sendikaları isteniyor, eğitim sendikaları, başka bir şey değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakandan görüşünü alalım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bunlar bütçe görüşmeleri. Eski köye yeni âdet mi getireceksiniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eski köye yeni âdet.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Burada eğitimle ilgili kararlar alınmıyor, nerede eğitim sendikaları?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yeni sistem... Ne oldu? İleri demokrasi...

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri

a)Milli Eğitim Bakanlığı

b)Yükseköğretim Kurulu

c) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü

ç)Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı

d)Yükseköğretim Kalite Kurulu

e)Üniversiteler

BAŞKAN – Evet, Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, Bakan yardımcıları, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, ilk bütçeniz hayırlı uğurlu olsun, ekibinizle birlikte başarılar diliyoruz.

Bakanlığınız AK PARTİ'nin en başarısız olduğu bakanlıklardan bir tanesi, çok sıkıntılı olan bir Bakanlık. Bu dönemin 7'nci Bakanısınız. Yani iki buçuk yıla kalmadan bir bakan değişmiş demek ki bu dönemde, dolayısıyla politikalarda da önemli değişiklikler olmuş. Biz burada çok önemli tartışmalar yaptık millî eğitimle ilgili. Bu salonda, benzeri salonlarda, Genel Kurulda 4+4+4'le ilgili ya da millî eğitimle ilgili benzeri konularda çok önemli tartışmalarımız oldu. Hatta 4+4+4 çıktığı zaman Genel Kurulda ayakta alkışlanmıştı. Bu ülkenin bir vatandaşı olarak kendi değerlerine, millî ve manevi değerlerine bağlı birisi olarak ben mi yanlış yapıyorum acaba diye bir soru işareti bile şey yapmıştım. Ancak yanlış olmadığını çok kısa bir zaman içerisinde gördük. Bu işler bilimsel olmadıktan sonra, sadece ideolojik tartışmalarla yürümüyor.

Tabii ki hepimiz ülkenin iyiye gitmesini, eğitim sisteminin çok iyi olmasını arzu ediyoruz. Millî ve manevi bir nesil yetiştirmekte sorun yok, sorun millî ve manevinin ne olduğunu tartışmakta, bilmekte. Sadece geçmişteki bir belirsizliğe takılmak, geçmişteki o belirsizlikleri bugüne taşımak, bugünün siyasetine taşımak millî ve manevi değer değil. Bugünün millî ve manevi değerlerini oluşturmamız lazım, bunu da siz yapacaksınız. Böyle bir kutsal göreviniz var. Onun için başarılar diliyorum hakikaten.

Kendi alanında -Eğitimden Sorumlu Genel Başkan Yardımcımız gibi- konuyu çok iyi bilen arkadaşlarımız var. Ben onun için eğitim konusuna çok fazla girmeyeceğim. Biliyorsunuz, biz bu sene 2017'nin kesin hesabını yani yapılmış olan harcamaları, daha önce Meclis tarafından izin verilip yapılan harcamaları da denetliyoruz, onlarla ilgili olarak bazı konulara gireceğim, Sayıştay raporlarına gireceğim ve bu senenin bütçesiyle ilgili bazı konularda düşüncelerimi anlatmaya çalışacağım.

Fakat ondan önce de bir konuyu özellikle sormak istiyorum: Bu İHH, TÜRGEV, Ensar Vakfı, TÜGVA gibi vakıflarla yapılan protokoller var. Bunlarla ilgili olarak siz ne düşünüyorsunuz? Bunlara verilen para değil sadece, bunlarla yapılan protokoller de buradan alınan hizmet de bizi endişeye sevk ediyor. Öğrencilerimizin, çocuklarımızın yanlış ellerde olmasından gerçekten endişe duyuyoruz, yanlış yönlendirilmesinden endişe duyuyoruz. Bu konuyla ilgili ne yapıldı şimdiye kadar, ne fayda görüldü, bundan sonrasıyla ilgili olarak ne yapılacak? Bununla ilgili bilgi verebilerseniz memnun olurum.

Benim gördüğüm kadarıyla, Sayın Bakanım, 2017 yılı kesin hesabında hizmet alımları 6 milyar küsur görünüyor. 6 milyar 58 milyon bütçe gideri var 2017'de. Hizmet alımlarının çoğu, sanırım bu vakıflara giden protokollerin bedeli, 6 milyar 58 milyon. Hepsisi hizmet alımının onlara giden değildir ama ne kadarı onlarla ilgilidir bilmiyorum.

Yeni bütçe teklifinizde de, 2019'la ilgili olanda da yine hizmet alımlarıyla ilgili 7 milyar 631 milyon var yani 6 milyar 058'di, 7 milyar 631'e çıkıyor. Çok önemli bir meblağ, 7 milyar 631 milyon lira çok önemli bir para. Bu meblağlar bu vakıflara mı gidiyor, açıklayabilerseniz memnun oluruz. Memnun oluruz derken tabii ki bunlarla ilgili olarak bu toplantıları yapıyoruz, bilmemiz gereken bir rakam özellikle.

Sayın Bakanım, Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili 2017 Sayıştay denetim raporu çok güzel bilgiler içeriyor. Şartlı görüş verilmiş Bakanlığınızla ilgi 2017'de. Yani normalde olumlu görüş verilmemesi gerekirken şartlı görüş verilmiş, şartlı olarak olumlu görüş verilmiş. Denetim görüşünün dayanağı bir bulgu var ama 11 bulgu denetim görüşünü etkilememekle beraber aslında çok önemli bulgular. Bunları sizinle paylaşmak istiyorum. Kayıtlara girmesini arzu ediyorum.

Taşınmazların yani "Millî Eğitim Bakanlığının gayrimenkullerinin envanter ve muhasebeleştirme işlemlerinin tamamlanmaması." diyor. Şimdi 2017'de Bakanlığınız demiş ki Sayıştay denetçilerine: "2015 yılında bu işe başladık, envanter çıkarmaya, 2016'da da bu çalışmalar devam etti, ihale devam etti. 2016 yılında merkezî bütçeden müşavirlik hizmetleri için İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığına bu envanter çalışmaları için 60 milyon lira ödenek ayrıldı ancak bu yetmemiş. Bu nedenle bütçe imkânları

kısıtlı olduğundan 19 il için gerçekleştirilmiştir.” “Bakanlığımıza ayrılmış Türkiye genelinde yaklaşık 180 bin taşınmaz olduğu tahmin edilmektedir.” Tahmin edilmektedir 180 bin taşınmaz. Daha kesin sayıyı bilmiyoruz. “Bakanlığımızca yapılan çalışmalarla 19 ilde 74 bin 381 taşınmazın tespiti yapılarak bu taşınmazlara ait envanter toplama çalışmaları tamamlanmıştır.” Yani Bakanlığın öncelikle kendisine ait taşınmazları, gayrimenkulleri bilmesi, özellikleriyle bilmesi ki bunu idame ettirebilsin. Bunu henüz yapmamışız ve buradan öğreniyoruz 180 bin taşınmaz olduğunu yani tahmini rakamın bu olduğunu.

Yine denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmelerle ilgili şu Avrupa Birliği ve uluslararası fonlardan sağlanan krediler var, önemli bir rakam. Bu projelerin kayıt, takip ve muhasebe işlemleri mevzuata uygun yapılmıyor, 2017’de mevzuata uygun yapılmamış. Bununla ilgili de çok güzel, ayrıntılı bilgi verilmiş Sayıştay raporunda. Bunun görüşülmesi lazım Bakanlığımızca.

Ödenek üstü harcama yapılmış. Maliye Bakanlığı maalesef Millî Eğitim Bakanlığını kullanıyor bu ödenek üstü harcamalarla ilgili, yedek ödenekle ilgili. Hem yedek ödenekte hem de ödenek üstü harcamalarda sık sık aktarma yapıyor, Millî Eğitim Bakanlığını çok kullanıyor. Millî Eğitim Bakanlığının buna izin vermemesi lazım. Özellikle Millî Eğitim Bakanlığı ödenekleri, personel ödenekleri kullanılarak bu işlemler yapılıyor. Bir istismar var bütçeyle ilgili, yani halkın bütçe hakkıyla ilgili, Meclisin bütçe hakkıyla ilgili bir istismar var, Millî Eğitim Bakanlığını kullanılarak yapılıyor.

Öğretmen görevlendirmelerinde bölgesel dengenin sağlanmaması nedeniyle mevcut kadroların etkin kullanılmaması. Bakın, mesela -ben Ankara Milletvekiliyim- diyor ki: Ankara’da norm kadro 2017’de 53.036’yken mevcut öğretmen sayısı 53.606’dır. 53.036 norm kadro, 53.606 mevcut öğretmen sayısı fakat çok ilginç -çok güzel bir tespit bu- mevcut öğretmen sayısı ihtiyaç duyulan sayının üzerindedir ancak buna rağmen 5.169 öğretmen ihtiyacı bulunmaktadır. Hem fazla var hem de mevcut öğretmen ihtiyacı var. Benzer şekilde Eskişehir’de böyle bir durum var, Malatya’da var. Buna mukabil İstanbul, Şanlıurfa, Bursa, Gaziantep, Antalya gibi büyük illerimizde önemli sayıda öğretmen açığı söz konusudur. Örneğin İstanbul’da 28.721 öğretmen ihtiyacı bulunmaktayken aynı zamanda 2.937 norm fazlası öğretmen mevcuttur. Bunların dengelenmesi lazım. Tablolar hâlinde bu öğretmen ihtiyacı fazlasının olduğu yerler ve veriler çok detaylı olarak verilmiş.

Bakanlığımızca buna verilen cevapta, denetçilere verilen cevapta “Bunların temel gerekçesi eş durumu nedeniyle norm dışı atamalar” denmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlar mısınız Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

“Anayasa’nın 41’inci maddesi gereği aile birliğiyle ilgili idari yargıda açılan davalar.” denmiş, “Sağlık, can güvenliği gibi nedenler.” denmiş, “Fazlalık olan il, ilçelerden istekleri dışında farklı bir ilçeye gönderilen öğretmenler tarafından açılan davalar sonucu yapılan atamalar.” denmiş. Yani sonuçta gerekçeleri de var ama bir dengesizlik de var. Bu konunun da muhakkak halledilmesi lazım, tartışılması lazım. Burada da arkadaşlarımızın bilmesi lazım. Yani ilk partiye mensup ya da daha sonraki partilere mensup bütün arkadaşlarımızın bu konuları bilmesi lazım. Bizler de zaman zaman tayin taleplerinde bulunuyoruz. Bunlar önemli konular.

Bir de 4’üncü olarak “Yasal dayanağı ve işlevi kalkmayan, Bakanlık bünyesindeki akşam sanat okullarına öğretmen atamasına devam edilmesi ve kendilerine maaşla birlikte düzenli olarak ek ders ücreti ödenmesi.” Yani bir taraftan akşam sanat okulları kaldırılıyor, bir taraftan da tayin yapıp ek ders ücreti dahi ödeniyor. Demek ki Bakanlıkta mevzuatla ilgili, hukukla ilgili mevzuatı düzenlemekle ilgili 2017’de -yani 2017’ye kadar, ondan önceki dönemlerde de benzeri sorunlar hep vardı- sıkıntılar var.

Denetim görüşünü etkilemeyen on bir bulgu var demiştim. Hepsini saymıyorum ama 7 ve 8'i de dikkatinize sunmak istiyorum en azından tutanaklara girmesi lazım.

7'nci bulgu: "Bakanlık bütçesine dâhil edilmesi gereken bazı gelir ve giderlerin Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik, yönerge ve esaslara dayanılarak özel hesaplar şeklinde yönetilmesi." Bakanlığınızda çok fazla özel hesap var. Şurada bütçeye bağlı ek cetveller var. Orada en fazla bu konuyu istismar eden Millî Eğitim Bakanlığı. Siz henüz bu konuyu bilmiyorsunuzdur. Millî Eğitim, buradaki bütçenin dışında bütçe kuralları, prensipleri dışında ödemeler yapılması sağlanıyor ve Millî Eğitim Bakanlığı bunu çok yapıyor ve Millî Eğitim Bakanlığı bundan dolayı da soru işaretleri oluşturuyor. Mümkün olduğunca bu (E) cetveline bütçe prensipleri dışında ödeme yapılmamasının sağlanması lazım. Bu, istismarlara sebep oluyor Sayın Bakanım. Burada da detaylı olarak anlatıyor 7'nci bulguda.

Yine 8'inci bulgu: "Yatırım projelerinde kullanılmak üzere tahsis edilen sermaye giderleri ödeneklerinin amacı dışında kullanılması." Yani yatırım diyoruz, yatırım bütçesi için ödenek alıyoruz, bunu da cari giderlerle, o yılın ufak tefek harcamaları için kullanıyoruz. Yani yatırım diye aldığımız bütçeyi bile yatırıma ayırmıyoruz. Bunlar da yapılan yanlışlıklar. Bunlar da düzeltilmesi gereken konular ama Sayıştay denetim raporu dikkate alınması gereken güzel bilgiler içeriyor. Sizin açınızdan da özellikle geçmişte yapılan bürokratik işlemleri aydınlatması açısından güzel bir rapor. Okumanızı tavsiye ederim henüz okumadıysanız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Okudum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Okudunuz mu?

Sayın Bakan, sürem tamamlandı Başkanın toleransıyla.

Ben hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Başarılar diliyorum size ekibinizle birlikte.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamliyorum.

Sayın Bakan, öncelikle görevinizde başarılar diliyorum. Sunumunuzu dikkatle dinledim. Bu Eğitim Vizyonu Programı'nızı da dikkatle dinlemiştim. Uzun yıllar azınlık okullarında eğitim yöneticiliği yapmış bir vekil arkadaşınız olarak çok önemli bulduğumu söylemem gerekiyor vizyon belgenizi. Gerçekten uzun yıllar sonra bir eğitimci bakanın olması, bu anlamda bu vizyona da o ruhu yansıtmış diye düşünüyorum.

Bu arada çok popüler bir bakansınız. Yani ben çok konuşan bakan olarak sizi görmüyorum ama yeni şeyler söylediğiniz için daha çok medyaya yansıdığınızı değerlendiriyorum. Duymayı özlediğimiz şeyleri söylüyorsunuz ama ben size bu Vizyon belgesinin eksiklerini söyleyeceğim Sayın Bakan. Tabii ki muhalefet görevimiz çerçevesinde önemli bir belge. Pek çok bölümün altına imza atarım ama ciddi eksikleri var. Bunun da siyasetteki mevcut konjonktürden kaynaklandığını düşünüyorum. Çünkü toplum yeniden maalesef ciddi bir polarizasyon yaşıyor, ciddi bir kutuplaşma, kamplaşma var. Eminim ki size şöyle eleştiriler geliyordu: Kimisi bu belgeyi yeterince milliyetçi bulmuyordu, millî, manevi duygulardan yoksun buluyordu; kimi yeterince Kemalist bulmuyordu; kimi yeterince İslamcı bulmuyordu, dindar bulmuyordu. Sayın Bakan, ben de bu belgeyi yeterince demokrat bulmuyorum çünkü bunun da mevcut konjonktürden, mevcut kamplaşmadan kutuplaşmadan kaynaklandığını

düşünüyorum. Üç kuşaktır, dört kuşaktır başaramadığımız toplumsal barış konusuna maalesef girmemişsiniz, girememişsiniz, belki cesaret edememişsiniz bu kamplaşmadan dolayı. Genelde evrensel anlamda işte belli değerler, İngilizceyi şöyle öğreteceğiz, efendim şunu şöyle anlatacağız, bunu böyle edeceğiz diye bakışlar var ama ekmek kadar, su kadar, İngilizce kadar ihtiyacımız olan şey toplumsal barış, bu kutuplaşmayı, kamplaşmayı gidermek. Ama bu ortamda diyeceksiniz ki ben buna nasıl gireyim arkadaş. Bu çölde bir vaha olarak görüyoruz sizi ama çölde maalesef kamplaşma, kutuplaşma var. Keşke bu konuda daha cesaretli olabilseydiniz. Bu konuda çok ciddi bir demokrasi açığı görüyorum Vizyon Belgenizde çünkü bakın, çok Osmanlı bakiyesiyiz, çok dilliyiz, çok kültürlüyüz, çok inançlıyız ama bakıyorsunuz tek tek diye sayılıyor ve tekçilik anlaşıyor buradan, tekçilik öne koyuluyor, milliyetçilik, radikallik pek çok yerde hem bölgemizde hem ülkemizde bunlar yükseliyor. Bunların panzehri olmalı bence yeni dönemin Vizyon belgesi. Panzehri nedir? Bakın, tabii ki öncelikle bu iklimi, siyasi iklimi gidermek tek sizin boynunuzun borcu değil elbette, hepimizin boynunun borcu, bütün siyasetçilerin. Ama bu üç kuşağı kaybettiyseniz dördüncü kuşağı kazanmalıyız. Yani birbirine daha saygılı, birbirini anlayan, birbirini bilen, tarihî gerçekliği bilen anlayışlarla bakmamız lazım. Ama bakın, ben mesela sizin belgenizde bir kelime duydum. “Soydaşlarımız” dediniz. Şimdi, ben Ermeni’yim. Kürtler var içimizde, Araplar var, başka kimlikler, Türkler var, her kimlikten vatandaşımız var. Ben Hristiyan’ım, biri Alevi, biri Müslüman yani çok kimlikli, çok kültürlü bir ülkeyiz ve bizim vatandaşlarımız var. “Soydaşlarımız” dediğiniz anda ben açıkça söyleyeyim, bir ülkenin soydaşları olmaz benim düşüncem. Özellikle Türkiye gibi bir ülkenin soydaşı olmaz, Türkiye’nin vatandaşları olur. Düşünün ki “Soydaşlarımız” dediniz, tabii Türklere hizmet veriyorsunuz ama güney sınırımıza bakalım, Kürtler var, Süryaniler var, Türkmenler var, Araplar var. Siz ne dediniz: “Arapça ve Türkçeyi bilen öğretmenlere ihtiyacımız var.” Çok doğru çünkü memlekette 3,5 milyon Suriyeli var. Artı 3-4 milyon, belki 5 milyon da Arap vatandaşımız var. Elbette bu vatandaşlarımızın ana dili temelinde çok dilli eğitim alması lazım, hem ana dillerini bilmesi lazım hem ulusal dili hem evrensel dili bilmesi lazım. Ama bunun için ana dili temelli çok dilli eğitim vizyonu lazım Sayın Bakan. Hep bu bir öcü olarak gösterildi Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca. “Aman ha, Kürtçe eğitim olursa, aman ha Arapça eğitim olursa sorun olur, ülke bölünür.” dendi. Tam tersine Sayın Bakan. Bakın, ben bir azınlık okulunda okudum, hayatıma orada başladım, hayatıma Ermeniceyle başladım ben. Sınıfımda yalnızca Ermenice vardı anaokulunda. 1’inci, 2’nci sınıfta hayatıma Türkçe de girdi. Bakın, Türkçeyi konuşabiliyorum değil mi? Fena değil hani Türkçem. Konuşabiliyorum değil mi sayın arkadaşlar? Yani Ermeniceyle başlamak Türkçe öğrenmemi engellemedi, tam tersine iki dille yürümek dillerle benim barışmamı sağladı. Bir baktım sonra İngilizce girdi hayatıma. İngilizcem de en az Türkçem kadar şu anda iyi Sayın Bakan. Çok daha kolay İngilizce öğrendim. Niye biliyor musunuz? Dillerle barışık çünkü beynim. Bir yanda iki dilli yaşamak, sonra hoş geldin dedik üçüncü dile. İngilizceyi de doğasında öğrendim. Sonra İspanyolcayı öğrendim. Onu da çok kolay öğrendim Sayın Bakan çünkü dil öcü değildir. Bir çocuk hayata Kürtçe, Arapça, Türkçe, Süryanice başlayabilir ama hayatına sonra diğer diller girer.

Bakın, “Okulöncesi eğitimi zorunlu kılacağız.” diyorsunuz; çok kıymetli, çok önemli ama bari orada çok dilli olarak başlasın Sayın Bakan. Bir çocuk evinde annesinden yalnızca o dili bilerek gelebiliyor o okula ve “İki Dil Bir Bavul” filminde olduğu gibi büyük travmalar yaşıyor. O filmi eminim izlemiştinizdir. Bu çerçevede bakmamız gerekir. Demokrasi açığı var bu belgede.

Diğer bir açık ne? Bakın, Sayın Başkan -zalim başkan demeyeyim, hadi çok olur- sendikayı bu görüşmelere almadı.

BAŞKAN – Onur duyurum sen böyle söylersen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, biz bu bütçede ne görüşüyoruz? Yüzde 80’in üzerinde cari... Maaşlar var yalnızca bu bütçede. Öğretmenlerin bütçesini görüşüyoruz, öğretim üyelerinin bütçesini görüşüyoruz. Öğretmenlerin ve öğretim üyelerinin sendikaları bu salonu alınmıyor Sayın Bakan. Böyle bir görüşme olabilir mi? Nerede demokrasi? Nerede eğitimcilerin, sendikaların hakları?

Bakın, diğer bir açık ne? Sayın Bakan, bu bütçede kadın yok, kadın. Aynı şu tabloda olduğu gibi. Bir arkanızı dönün bakın Allah’ınızı severseniz Sayın Bakan. Bir bakın arkanızı dönün ya. Kadın yok, kadın. Bir fotoğraf çekip koyacağım. Sizin kadronuzda kadın yok. Hayatta kadın yok, Vizyon belgesinde kadın yok, kadın-erkek eşitliği yok.

Ben açıkça söyleyeyim -geçen yıl Sayın Bakana söylemişim, İsmet Bey’e, o pek oralı olmamıştı-sizden yüzde 50 kadın bürokrat bekliyordum Sayın Bakan yani şu kadronun yarısı kadın olmalıydı sizin Vizyon belgenizde.

BAŞKAN – Allah, Allah...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet. Sayın Bakan öyle bir rüzgâr yarattı ki ama rüzgâr maalesef burada kadın konusunda fos çıktı, kadın yok çünkü bütçede.

Sayın Bakan, değişimin kadınlardan başlayacağını düşünüyorum ve lütfen kadronuza da, ekibinize de, hayata da her anlamda kadınların katılması, kadın-erkek eşitliğinin eğitim vizyonuna her anlamda katılmasını önemseyin diyorum.

Sayın Bakan, Vizyon belgenizde maalesef tekçilik var, bunu söyledim. Bakın, Hrant Dink’in bir hayali vardı, hep şu cümleyi söylerdi... Ya, okullarda biz de... Ben Ermeni okulunda başladım eğitime, sonra ortaokulda devlet okuluna gittim. Bir baktım orada bir tarih anlayışı anlatılıyor. İnkılap tarihi öğretmeni geldi, benim varlığımdan da habersiz, dersi bir açtı, dedi ki: “Arkadaş, Ermeniler bizi arkamızdan hançerlemiştir.” Hayda, bütün kafalar bana döndü, bakıyor “Gar o bizi neremizden hançerlemiş?” diye. Ondan sonra başka bir İnkılap tarihi dersinde “Araplar bizi arkamızdan hançerlemiştir.” Yine Arap bir arkadaşımız vardı sınıfta, kafalar ona döndü. Yani böyle bir tarih anlayışıyla baktığımız zaman yani birbirimizi birleştiren, bir arada yaşama kültürünü tanıştıran anlayıştan ziyade yalan olan, eksik olan, çarpıtılmış tarih anlayışını çocuklarımıza anlatırsak çocuklarımız birbirine başka türlü bakar.

Askerde bir arkadaşım benim Ermeni olduğumu öğrendiğinde düşüp bayılmıştı çünkü ona Ermeni’yi başka türlü anlatmışlar. “Abi, senin kuyruğun vardır herhâlde.” diye bana söyledi. Çünkü “Sen iyi bir insansın, nasıl Ermeni olabilirsin ya?” diye söyledi çünkü o hayatında Ermeni görmemiş yani Mardinli bir arkadaşımızdı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – O dediğiniz doğru değil ama.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Çünkü ona başka türlü anlatılmış Ermeni. “Hain, öteki, şu, bu.” filan diye anlatılmış. Oysa bizi birleştiren değerlerin bu Vizyon belgesine yansması lazım, bir arada yaşama kültürünün buraya yansması lazım. Hrant Dink’in hayalinde olduğu gibi, Ali’nin bir kez de topu Agop’a atması lazım, Ali’nin topu bir kere de Berfin’e atması lazım Sayın Bakan. Hâlâ o top Ali’den Ahmet’e gidiyor. Ya bir kere de Agop’a gelsin, ne olacak? Hrant Dink’in hayalini gerçekleştirelim ders kitaplarında. Eksiklik mi yaparız?

Bakın Sayın Bakan, ana dil temelli çok dilli eğitimi hassaten bu konuda Vizyon belgenizde vurgulamanızı istiyorum. Bunu vurgulamaktan çekinmeyin. Toplumsal barış, bakın, buralardan bir yerden geçiyor. İnanın, şu anda toplumda talepler çok büyük değil, yalnızca insanlar kendini ifade etmek istiyorlar. Analarından doğduklarında öğrendikleri dilde, ana dil temelli çok dilli eğitim -bakın, bu

yanlış anlaşılıyor, ulusal dili yok saymak değildir bu- vizyonunu katmanızı öneriyorum. Bu toplumsal barışa inanılmaz bir ivme katar. Bu konuda cesur olun ve öylece de hedeflediğiniz İngilizceyi de çok rahat öğreteceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Zaman çabuk geçiyor.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, ben o zaman hızlanayım.

Sayın Bakan, biliyorsunuz bir darbe Anayasa’mız var hâlâ, 12 Eylül 1980 Anayasası. Biz onu değiştirmek istiyorduk ancak maalesef yeni bir darbe girişimi sonrası yeniden 1980 Anayasası’nın getirdiği kurumlarla tekrar baş başayız. Hani sizin solunuzda YÖK Başkanımız hâlâ var. Kendisine gerçekten kişi olarak çok saygı duyuyorum ama başında bulunduğu kurum bir darbe kurumudur Sayın Bakan. Hani 15 Temmuz darbesiyle elbette büyük bir felaket yaşadık ama darbe kurumlarından arınamadık. Siz de eminim ki bahsettiğiniz inovatif toplum hayalinin YÖK’le olamayacağını biliyorsunuz Sayın Bakan. Aha bu YÖK’le olmaz bu inovatif toplum, ben size söyleyeyim. Özgür üniversiteyle olur inovatif toplum; özgür, bağımsız, özerk. Gelip burada bütçesini savunan üniversiteyle olur. Ya bazı üniversitelerin bütçelerini yüzde 8-10 artırmışsınız Sayın Bakan. YÖK Başkanımız konuşamayacak değil mi? Niye 8-10 artırdığını söyleyemeyecek. Bazı üniversiteler yüzde 30 artmış, ihtiyacı vardır.

BAŞKAN – YÖK Başkanı mı artırıyor bunu? Ne zamandan beri? Kaç yıldır buradasın, hâlâ öğrenemedin mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama sen yaptırmıyorsun Sayın Başkan, konuşturuyorsun üniversiteyi. Konuşsun üniversite, ne olacak? Bari YÖK Başkanı konuşsun ya.

Bir üniversite özgür, özerk olamazsa oradan bilim çıkamaz. Özellikle de geriliyoruz. Ya bir “tweet” attı diye öğrencilerimiz tutuklanıyor. 60 bin öğrenci tutuklu bu ülkede ya, 60 bin. Gençlik itiraz eder Sayın Bakan, bunu biliyorsunuz. Gençlik bizim gibi düşünmeyebilir. Biz de gençken büyüklerimiz gibi düşünmüyorduk. “Ya, bunlar bizi anlamıyor.” diyorduk, itiraz ediyorduk, isyan ediyorduk. Bu gençlik de itiraz etsin, bırakın isyan etsin, bırakın karikatür yapsın, bırakın kendini ifade etsin, bırakın eylem yapsın ama her bir söz, her bir ifade bir tutuklama sebebi. Yani bir “tweet”ten dolayı binlerce gencimiz şu anda tutuklu. Buradan bilim çıkar mı, buradan inovatif toplum çıkar mı? Çıkamaz Sayın Bakan.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Gezi çıkar ama Gezi çıkıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gezi çıkar tabii. Gezi de bir itirazdı. Gezi de bir itirazdı Değerli Arkadaşım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İnsanları öldürme çıkar... Mesele şudur...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle: Tekçiliğe itirazdı.

Sayın Bakan, üniversitenin özgür, özerk olması konusunda gerçekten bir vizyon ortaya koymamız lazım hep beraber.

Diğer bir konu, eğitimde fırsat eşitliği var mı Sayın Bakan? Buna da yok deriz ama siz bu konuda bazı görüşler ortaya koymuşsunuz. Geçen yıl “nitelikli okul” dendi bu Bütçe Komisyonunda Sayın Başkan, nitelikli okuldan bahsedildi. Hani “sınavla alınan nitelikli okullar” dedi İsmet Bey, büyük bir skandala imza attı. Siz neyse ki bütün okulları nitelikli yapma hedefinden bahsediyorsunuz, eğitimde fırsat eşitliğinden bahsediyorsunuz ama hâlâ sınavlar var. Sayın Cumhurbaşkanı sınavları kaldırmaktan bahsetti ama hâlâ fırsat eşitliği yok.

Bakın, ben ortaokulda vasat bir eğitim alınca, İngilizcem de gerileyince annem beni bir koleje göndermek zorunda kaldı, zorlanarak. Vatandaşlarımız zorlayarak kendilerini, çocukları eğitim alsınlar, İngilizce öğrensinler diye kolejlere yönlendiriliyorlar. Bunu tersine çevirmek, nitelikli kamusal, laik, demokratik eğitimden geçer. Bununla ilgili yeterli örneklerimiz yok Sayın Bakan. İvedi olarak bu örnekleri sunmalıyız ki vatandaşlarımız özel okullara mahkûm olmadıklarını görebilsinler. Bu anlamda da adrese dayalı eğitimin de belli anlamda belli bölgelerin okullarını –tırnak içinde söylüyorum- nitelikli hâle getirdiğini, diğer bölgelerde, dezavantajlı bölgelerdeyse bir kısır döngü şeklinde daha az nitelikli eğitim verildiğini görüyoruz. Bu durumu tersine çevirmeliyiz. Özellikle dezavantajlı bölgelerde daha fazla yatırım yapmalıyız.

Sayın Bakan, bütçenize geleceğim, hızlanmam gerekiyor, Sayın Başkan kesecek sözümü sanıyorum.

BAŞKAN – Aynen öyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, bütçenizi savunamamışsınız bu sefer. Yeni bir bakan olmanızdan dolayı sizi kandırmışlar, size söyleyeyim.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Çok ağır bir ifade.

BAŞKAN – Arkadaşlar, hiçbir tarafı ağır değil. “Kandırılmışsınız.” diyor, ne var bunda? Sayın Bakan da “Kanmadım.” diyecek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - E “Kanmadım.” desin o da.

Bakın, bütçeniz enflasyonun altında bir artışa sahip. Neden bu böyle? Çünkü bütçemiz vicdansız ve adaletsiz bir bütçe. Güvenlikçi harcamalara doğru çok fazla harcama var, yüzde 30, yüzde 40, yüzde 50 artmış durumda ama eğitim, sağlık veya dün bursların artışı olarak baktığımızda, üniversite öğrencilerin bursları yüzde 6 artıyor. Bu anlamda sizin daha cesaretli olmanızı beklerdik yani bütçenizin gerçekten ihtiyaçlarınıza göre artması... Çünkü şu Vizyon belgesi para ister Sayın Bakan, yalnızca vizyonla olmaz, para ister, para. Sizin yatırım yapmanız lazım. Yatırım bütçeniz 2015 rakamında; 5,5 milyar liradan bahsediyorsunuz, 2015 rakamıdır bu. 2015’ten bugüne paranın değeri yarı yarıya düştü. 2015’in 5,5’u bugün 11 milyar liradır ama yatırım bütçenizde inanılmaz bir tırpan var. Öğretmen harcamalarında ciddi bir artış yok, yalnızca enflasyonun altında bir artış var. Bu da yeni öğretmen atayamayacağımızı gösteriyor. Oysa siz söylediniz “120 bin öğretmen açığım var.” dediniz. Bu öğretmenleri atayamazsak nasıl nitelikli eğitim vereceksiniz? Ve 400 bin öğretmen atanmayı bekliyor biliyorsunuz Sayın Bakan ve intiharlar var. İvedi olarak bu konuda bütçe almanız lazım. Biz HDP olarak önerge vereceğiz, arkadaşlarımızın desteklemesini bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum.

Sayın Bakanım, hem yatırım bütçesini hem daha çok öğretmen alınması için gerekli bütçenin verilmesi için önerge vereceğiz. Eminim ki Sayın Bakan da bu bütçeye “Hayır.” demeyecektir.

Atamalarda da ciddi sorunlar var Sayın Bakan. Bakın, biliyorsunuz sınav yapılıyor, sözlü sınav yapılıyor, sonra güvenlik soruşturmasından son derece subjektif bir şekilde öğretmen atamaları yapılmıyor. Bütün bu çerçevelerde gerekli tedbirleri almanızı istiyorum.

Sayın Bakan, bütçe açığımız kadar demokrasi açığımız var, insan hakları açığımız var, kadın-erkek eşitliği açığımız var.

BAŞKAN – Onu söylediniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tüm bunların kapatılması için sizi göreve davet ediyorum. Yani bu Vizyon belgesinin en büyük açığı demokrasi açığıdır. Bu konularda daha cesur olmanızı bekliyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Paylan.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanım, bakan yardımcılar, YÖK Başkanım, Millî Eğitim Bakanlığımızın, Sayıştayın, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, kıymetli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, size ve bakan yardımcısı arkadaşlarıma yeni görevlerinin hayırlı olmasını diliyorum, başarılar diliyorum. İlk bütçemiz. Bütçemizin eğitim camiamıza, ülkemize, milletimize hayırlı sonuçlar getirmesini temenni ediyorum.

Sayın Bakanım, görev aldığınız ilk günden bu yana yaptığınız açıklamalar milletimiz tarafından takdirle karşılanmıştır, inşallah uygulama imkânı bulursunuz. Bir vizyon belgesi ortaya koydunuz, 2023 eğitim vizyonu. Üç yıllık dönemde yapılacakları belirttiniz. Kısaca bakarsak, bu üç yıllık süre zarfında okullar arası farklılıkların azaltılması, okulların çocuklar için yaşanabilir alanlar hâline dönüştürülmesi, sınav baskısının azaltılması, meslek liselerinin tercih edilebilir hâle getirilmesi, çocuklara yeni çağ becerilerinin kazandırılması, öğretmen ve okul yöneticilerinin mesleki tatmin duygusunun yükseltilmesi, erken çocukluk eğitiminin yaygınlaştırılması ve özel ihtiyaçları olan çocuklara hak ettikleri eğitim olanaklarının sunulması Vizyon belgesinin temel hedefleridir.

Buradan açıkça ifade ediyorum, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konuda yapacağınız tüm çalışmalarda destekçiniz. Gerekli düzenlemelerde de gereken desteği vereceğimizi buradan ifade ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesiyle ilgili genel anlamda ben de şunu söyleyeceğim. Baktığımız zaman, gerek toplam bütçe rakamına oranı gerekse de gayrisafi yurt içi hasılaya oranında 2019 yılında bir düşme görülüyor. Yatırım ödenekleri açısından baktığımız zaman sunum kitapçığınızdan aldığım rakamlar 2018’de 7,7 milyar, 2019’da 5,5 milyar yani yüzde 28,2 oranında yatırım ödeneklerinde bir azalma var. Bu, yatırım ödenekleri kısıtlanmasından dolayı mıdır yoksa yeterli altyapımız var artık, yatırım ödenegine bu kadar gerek duyulmadı mı, onu bilemiyorum ama şu temel bir ilkedir: Yani eğitimden tasarruf olmaz, eğitim bütçesinden tasarruf edilmemeli. Başka alanlarda elbette tasarruf olmalı ama eğitime dair yatırım ödeneklerinde eğer ihtiyaç varsa mutlaka gerekli ödenek konulmalı.

Sayın Bakanım, Sayıştay raporlarına da kısaca değineceğim çünkü konuşma süremizi tümüyle Sayıştay raporlarına ayırsak yetmez. Çok önemli, üzerinde titizlikle durulması gereken bulgular var Sayıştay raporlarında. İşte, mevzuata aykırı uygulamalar, usulsüzlükler, 20 milyar liranın üzerinde ödenek üstü harcama tespiti var. Yani bu konularda daha önceki bütçe görüşmelerimizde de hep dile getirdiğimiz bir önerimiz var, kesin hesapların ve Sayıştay raporlarının ayrı bir komisyon kurularak orada görüşmesinin daha doğru olacağını, Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim görevini bu şekilde daha uygun şekilde yapacağını tekrar burada da ifade ediyorum.

Sayın Bakanım, eğitim politikamızın temel amacı, Türk milletine mensubiyetin gurur ve şuuruna sahip, manevi ve kültürel değerlerimizi önemsemiş, düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, sorumluluk duygusu ve toplumsal duyarlılığı yüksek, yeni gelişmelere açık, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, girişimci, demokrat, kültürlü, erdemli ve inançlı nesillerin yetiştirilmesi olmalıdır. Çocuklarımıza dinî inanç, etnik köken ve felsefi düşüncelerine bakılmaksızın eğitim ve öğretimde

imkân ve fırsat eşitliği sağlanmalı, toplumun bütün fertlerinin ilgi, eğilim ve yetenekleri doğrultusunda eğitilmesi esas olmalıdır. Eğitim politikaları yüksek medeniyet perspektifine dayanan bir anlayışla kurgulanmalıdır. Din kisvesi altında pazarlanmaya çalışılan sapkın akımlara karşı çocuklarımızı korumak için Anadolu irfanını öne çıkaran bir din öğretimi benimsenmelidir. Bilgi ve aklın ışığında İslam geleneği genç kuşaklara öğretilmeli, radikal grupların gençlerimizi terör örgütlerine yönlendirmesinin önüne geçilmelidir.

Öğretim programları düşünme ve öğretmeye odaklı, bilgiye erişen, bilgiyi analiz edip işleyerek değer süreçlerine aktarma yetenekleri geliştirilmiş, ekip çalışmasına uyumlu bireylerin yetiştirilmesi hedeflerine dönük olarak ele alınmalıdır. Eğitimin her kademesinde müfredatın millî ve çağın gereklerine uygun bir şekilde planlanması ve uygulanması esas olmalıdır. Yine, eğitimin bütün kademelerinde müfredat ve sınav sistemi gibi temel konulara istikrar kazandırılmalıdır.

Eğitim-istihdam ilişkisinin kurulamaması en önemli sorunlarımızdan biridir. Bir yanda ihtiyaç duyulan alanlarda eğitimli insan gücü bulunamazken diğer yanda iş arayan, iş bekleyen milyonlarca gencimiz bulunmaktadır. Ekonominin ihtiyacı olan ara insan gücünün yetiştirilmesi amacıyla örgün ve yaygın mesleki teknik eğitime ve beceri kazandırıcı eğitime ağırlık verilerek eğitim programları meslek standardına dayalı olarak yeniden düzenlenmeli, istihdam edilebilirliği artıran mesleki eğitimin ortaöğretim içindeki payı mutlaka yükseltilmelidir. Gençlerimiz sınav karmaşasından kurtarılmalıdır. Her gelen bakana göre değişen sınav sistemleri hem öğrencilerimizi hem de aileleri çok olumsuz etkilemiştir. Gençlerin fırsat eşitliği çerçevesinde eğitim imkânlarından yararlanmaları sağlanarak eğitim düzeyi yükseltilmelidir. Gençler ilköğretim, ortaöğretim kademesindeki yönlendirme çerçevesinde ve yetenekleri ölçüsünde istedikleri bölümde yükseköğretime devam etme imkânına kavuşturulmalı, aldıkları eğitimle çağın şartlarına, ekonomik ve sosyal hayata hazırlanabilmelidir.

Üniversitelerin ülkemizin ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştiren, araştırma yaparak bilim ve teknoloji üreten, toplumsal gelişmeye önderlik eden, bilimsel yöntemlerle meselelere çözüm üreten, dünya üniversiteleriyle yarışan eğitim kurumları hâline getirilmesi sağlanmalıdır. Üniversitelerin eğitim, araştırma ve geliştirme, toplumu bilgilendirme gibi geleneksel fonksiyonları yanında bilgiyi sanayileştiren ve ticarileştiren bir yapıda olmaları da temin edilmelidir.

Sayın Bakanım, eğitim politikalarınızdaki açmaz ve arızalar doğrudan doğruya öğretmenlerimize yansımakta, bunun yankıları her alanda hissedilebilmektedir. Özellikle 15 Temmuz FETÖ darbe kalkışmasıyla birlikte Millî Eğitimin kimlerin eline düştüğü, nasıl bir esarete mahkûm olduğu iyice gün yüzüne çıkmıştır. Bildiğimiz kadarıyla şimdiye kadar 30 bini aşkın öğretmen memuriyetten çıkartılmıştır. Gerek Millî Eğitim Bakanlığımızda gerekse YÖK'te ne kadar ihraç edilen personel var FETÖ gerekçesiyle ve diğer terör örgütleri gerekçesiyle? Bu bilgiyi verirseniz bizlere memnun olurum.

OHAL kapsamında çıkarılan kanun hükmünde kararnameyle 2011'de kaldırılan sözleşmeli öğretmenlik uygulamasına tekrar geçilmiştir. Bunun tekrar başlatılması geçmişte yaşanan mağduriyetlerin tekrardan yaşanmasına sebep olmaktadır. Öğretmenlik mesleği özel bir ihtisas mesleğidir. Asli ve sürekli kamu hizmetinin öncelikli olarak kadrolu memurlar eliyle görülmesi esastır. Bunun yerine sözleşmeli personel istihdamı tercih edildiğinde ise aynı görevi yerine getiren kamu personeli arasındaki statü farklılığından dolayı farklı uygulamalara ve farklı özlük haklarına tabi olunmaktadır. Bu ayırım, eğitim öğretim hayatındaki çalışma barışını olumsuz yönde etkilemektedir. Sözleşmeli öğretmenler dört yıl çakılı olarak çalışmakta olup dört yıl sonra aynı görev yerinde kadroya alınabilecek, kadroya geçildikten sonra iki yıl daha aynı yerde çalışmak zorundadır. En son yapılan açıklamaya göre öğretmenlerin atandıkları yerlerde üç yıl görev sürelerini doldurdıkları tarih itibarıyla kadrolu öğretmenliğe atanacakları ve aynı yerlerde bir yıl daha kadrolu öğretmen olarak görev

yapacakları, sözleşmeli öğretmenlerin atandıkları yerlerde dört yıllık görev sürelerini doldurdıkları tarih itibarıyla diğer kadrolu öğretmenlere tanınan yer değiştirme haklarından aynı şekilde yararlanacakları açıklanmıştır. Söz konusu süreler zarfında mazeret durumu da dâhil hiçbir şekilde görev değişikliği, görev yeri değişikliği hakkı verilmemektedir, böyle bir uygulama hem Anayasa'mıza hem de insan haklarına aykırıdır. Özellikle aile bağlılığı bozulmuş birçok öğretmenimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yoğun bir şekilde bu konuda başvuru var yani aile birliğinin bozulduğu yönünde, bu konunun mutlaka dikkate alınması lazım. Sözleşmeli öğretmenlik güvencesiz bir sistemdir. Sözleşmeli öğretmen istihdamıyla amaçlanan kalkınmada öncelikli yörelerdeki öğretmen ihtiyacının karşılanması ise bu sorunun çözümü, sözleşmeli öğretmen istihdamı yerine ekonomik teşvik ve benzeri yöntemlerle bu bölgelerde çalışma cazip hâle getirilebilir. Aynı öğretmenler odasında özlük hakları farklı öğretmenler oluşturuluyor. Bu yöntem geçmişte de denendi ve verim alınamadığı gerekçesiyle vazgeçildi. Bu sebeple sözleşmeli öğretmen istihdamından derhâl vazgeçilmelidir. Sözleşmeli öğretmenlerimizin tamamının kadroya geçirilmesi, kadroya geçiş süreci tamamlanana kadar kadrolu öğretmenlerin yararlandığı tüm mali ve özlük haklarından yararlandırılması gerekmektedir. Öğretmenlerimizin çalışma şartları iyileştirilmeli, ek göstergeleri 3600'e yükseltilmelidir. Bu konuda tüm siyasi partilerin bildiği kadarıyla vaadi de var, bu konuyu bir an önce yasal bir düzenlemeyle çözelim. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak gerekli teklifleri de veriyoruz.

Tayin, terfi ve yer değiştirmelerde liyakat, hakkaniyet ve adalet prensiplerinden ayrılınmamalıdır. Öğretmenlere ödenen ek ders ücretleri vergiden muaf tutulmalı, her yıl eğitim öğretim yılbaşında ödenen eğitim öğretime hazırlık ödeneği brüt bir maaş tutarında ve hizmet sınıfı ayırımı yapılmadan Millî Eğitim Bakanlığı ve yükseköğretim personelinin tamamına ödenmelidir.

Sayın Bakanım, ataması yapılamayan öğretmenler üniversite öğretimi sonrasında açıkta bırakılan, yok sayılan, ezilen ve görmezden gelinen genç eğitimcilerdir. Bu sorun “Öğretmen açığımız yok.” şeklindeki gerçek dışı söylemlerle çözülemez. Öyle ki atanamayan öğretmenler kendi eğitim alanı dışında iş bulamaz, tam gün kadrolu iş güvencesinden yoksun, “ücretli öğretmen” adı altında düşük aylıklarla devlet okullarında ve dershanelerde âdeta köle gibi çalışır hâle gelmiştir. Atanamayan öğretmenler çaresiz bir şekilde maddi külfet altında bırakılmakta, hayatlarını düzene sokamamakta, evlenememekte, atanamamaları sebebiyle mahalle baskısıyla karşı karşıya kalmakta, çeşitli psikolojik veya fiziksel sorunlar yaşamakta, hatta intihar yolunu bile seçmektedir. Atama bekleyen öğretmenlerimizin atanabilmesi noktasında mali ve gerekli kadroların oluşturulması anlamında derhâl somut politikalar üretilmelidir.

Sayın Bakanım, sunumunuzda göremedim, Sayıştay raporundan tespitime göre öğretmen ihtiyacı 153 bin, öğretmen fazlası 41 bin yani kabaca 110-120 bin civarında bir öğretmen açığımız olduğu açık. Bir de ücretli öğretmen olarak şu anda çalışanların sayısı kaç, o konuda da bir bilgi göremedim. Bir de öğretmenlerin sayısını yıllar itibarıyla –tablosunda- göremedim kitapçığımızda, sadece mevcut 920 bin öğretmen olduğu tespiti yapılmış, bir de 2003'ten bu tarafa yapılan toplam atama verilmiş ama yıllar itibarıyla karşılaştırma göremedim. Ya, bize göre atanamayan tek bir öğretmen kalmamalıdır, bu çile artık kökten bitirilmelidir. Atanamayan öğretmen sorununun bütünüyle çözümü için gerekli planlama ivedilikle yapılmalı ve uygulamaya konulmalıdır.

Son olarak, bu mülakat sistemiyle ilgili, Sayın Bakanım, görüşümüzü ifade edeceğim. Bu mülakat sistemi, sözleşmeli öğretmenlerin mülakat sistemiyle alınması KPSS’den yüksek puan alan çok sayıda öğretmenimizi mağdur ediyor. Eğer amaç illegal yapıların sızmasını engellemekse, Sayın Bakanım, takdir edersiniz ki kimsenin alnında FETÖ’cü, PKK’lı olduğu yazmaz yani bunu mülakat yoluyla tespit etme imkânı mümkün değil. Bu, gerekli güvenlik araştırmaları ve soruşturmalarıyla tespit edilecek bir konu.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, toparlarsanız...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – O nedenle bu mülakat sisteminin kalkması gerektiğini düşünüyoruz yani kul hakkına girmeyelim, bu mülakat sistemini kaldıralım diyorum.

Tekrar Bakanlık bütçemizin hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli Komisyon üyelerimiz, değerli milletvekillerimiz; Komisyon toplantılarında salona kimlerin girebileceği İç Tüzük 30 ve 31’inci maddede net olarak ifade edilmiştir. Defaatle uyarmamıza rağmen milletvekillerimizin danışmanları ısrarla Komisyon salonuna girmeye devam ediyorlar, hatta görüldüğü gibi milletvekili yerlerinde oturuyorlar, Komisyon üyesi arkadaşlarımız uyardığında da kalkmıyorlar. Bütün milletvekili danışmanı arkadaşların Komisyon salonunu terk etmelerini rica ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu noktada...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, birleşime on dakika ara veriyorum, grup sözcülerini odaya bekliyorum.

Kapanma Saati: 11.58

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 12.07****BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 11'inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, grup sözcüleriyle yapılan toplantıdan sonra milletvekili danışmanlarının milletvekillerine ve basına ayrılan yerlerde kesinlikle oturmamaları konusunda oluşan karara ve komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin söz talepleri için başvurularına ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Grup sözcülerimizle yapmış olduğumuz toplantıda danışman arkadaşların ihtiyaç hâlinde gelip bir bilgi evrak vereceklerse, getireceklerse yapmaları, onun dışında, salona girdiklerinde milletvekilleri ve basına ayrılan yerlerde kesinlikle oturmamaları konusunda bir karar oluşmuştur. Bunu grup sözcüleri kendi partileriyle ilgili olarak danışmanlara uygulama konusunda da sorumlu hâle geldiler.

Ayrıca söz talepleriyle ilgili misafir milletvekillerimiz için aldığımız bir karar vardı, o da iki saat içerisinde şahsen başvuruydu. Bununla ilgili olarak da şurada okuyacağım, bu okuduğum listenin dışında burada olup da kayda girmeyen milletvekili arkadaşımız varsa onların da isimlerini kaydedelim ki sonrasında sorun yaşamayalım: Sayın Hakverdi, Sayın Ceylan, Sayın Köksal, Sayın Antmen, Sayın Yüceer, Sayın Sibel Özdemir, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Topal, Sayın Kaya, Sayın Çelik, Sayın Ednan Arslan, Sayın Sariaslan, Sayın Şahin, Sayın Bankoğlu, Sayın Aytekin, Sayın Süleyman Bülbül, Sayın Kemal Bülbül, Sayın Ayhan Barut, Sayın Ali Şeker, Sayın Hasan Baltacı, Sayın Sayek Böke, Sayın Ağbaba, Sayın Yılmazkaya, Sayın Ayhan Altıntaş, Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki, Sayın Tulay Hatimoğulları, Sayın Özcan Özel, Sayın Suat Özcan, Sayın Kamil Aydın, Sayın Ali Keven.

Başka var mı arkadaşlar?

Sayın grup sözcülerimiz, kapattım, bundan sonra gelen söz taleplerini karşılamayacağım.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)*A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a)Milli Eğitim Bakanlığı (Devam)

b)Yükseköğretim Kurulu (Devam)

c) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (Devam)

ç)Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (Devam)

d)Yükseköğretim Kalite Kurulu (Devam)

e)Üniversiteler (Devam)

BAŞKAN - Sayın Tatlıoğlu, buyurun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratları; hoş geldiniz.

Sayın Bakan, hayırlı olsun.

Aynı zamanda Millî Eğitim Bakanlığının tabii ki bir özelliği var, özelliği de şu: On beş yıllık AK PARTİ döneminin başarılı alanları var sağlık gibi, ulaştırma gibi ama çok başarısız alanları da var millî eğitim gibi, adalet gibi.

Doğrusu ben sizin daha önce o meşhur vizyon konuşmalarınızı izledim ama hem bugünkü bütçenizde bu vizyonu göremedik hem de doğrusu bu heyecanı sizde ve bütün kadronuzda hissedemedik. Muhtemelen de bu ağırlıktan çünkü millî eğitim güve girmiş kumaş gibi, neresini alsanız elinizde kalıyor çünkü geçmişte gördük, bir bakan, sayın bakanlardan birisi sistem değişikliğini taksi durağında öğrendi. Gerçekten milleti yoran bir alan oldu Millî Eğitim Bakanlığı.

Kamu harcamalarına baktığımızda, doğrudur, AK PARTİ döneminde yüzde 5 civarında ortalama bir artış söz konusu. 2002’de yüzde 10’luk bir pay var YÖK’le beraber. Bugün yüzde 15’lik bir payı var toplam bütçeden, doğrudur. Ama tabii ki takdir edersiniz ki harcama kompozisyonunu zaman değiştiriyor yani zamanla harcama kompozisyonu değişiyor kişilerin, ailelerin ve devletin. Nasıl bizim aile bütçelerimizin de kişisel bütçelerimizin de kompozisyonu değişti.

Daha önce, bundan çeyrek yüzyıl önce bütçemizin yüzde 10’unu bulmayan iletişim masraflarımız belki de bugün bütçemizin, normal bir memur bütçesinin üçte 1’ini bulan oranlara geldi. Bu nedenle bu artışta bir zorunluluk söz konusu. Ama sabit harcamalara ve kişi başına baktığımızda maalesef bunu göremiyoruz. Mesela Millî Eğitim Bakanlığı 2002’de öğrenci başına 2.121 dolar harcarken bugün yarısını kaybetmiş. YÖK öğrenci başına 4.200 dolar harcarken bugün dörtte 3’ünü kaybetmiş yani öğrenci başına 1.060 dolar harcayan bir YÖK var. Hâlbuki 2002’de öğrenci başına 4.245 dolar harcayan bir YÖK vardı. 2002’de 2.121 dolar harcayan bir Millî Eğitim Bakanlığı vardı, bugün 1.317 dolar harcayan bir Millî Eğitim Bakanlığı söz konusu. Ben doğrusu konuşmanızı, bu vizyonla başlamanızı biraz o yüke bağlıyorum.

Ayrıca, Iraklı bir arkadaşım vardı, uluslararası kalkınma planlarıyla ilgilenirdi. Bu doktora teziydi, şöyle bir sözünü hiç unutmam: “Bizim gibi ülkelerde her plan bizi Amerika, Japonya yapıyor ama plana baktığımızda biz bu plan bitiminde Amerika, Japonya olacağız ama plan bittiğinde aynı yerden devam ediyoruz.”

Maalesef, bütçe görüşmelerinde ve sizin bütçe sunuşunuzdan da millî eğitime baktığımızda gerçekten böyle bir perde açılıyor ama gerçeğe döndüğümüzde bununla yüzleşemiyoruz.”

Mesela, bir şeyi daha burada daha önce de belirttim, sizinle de paylaşmak istiyorum: Özensizlik de var bu bütçe hazırlamalarında belki de zaman nedeniyle. 2023 hedefi ve ilk 10 diyorsunuz. Şimdi ciddi olarak bir hedef koyduğunuzda artık ruhu kaçmış, rengi solmuş hedefleri buralara ilâştirseniz gerçek hedeflerinizde de aşınma oluyor. Yani bugün birbirimizi kandırmanın ve “mış” gibi yapmanın anlamı yok. O zaman, sizin millî eğitimle ilgili koyduğunuz hedeflerde de bir aşınma söz konusu.

YÖK’le ilgili bir şey söyleme istiyorum: Sağ tarafınızdaki Sayın Denemeç -çok değerli bir siyasetçi ve bürokrat- bilir, AK PARTİ de Sayın Erdoğan önderliğinde siyasete başladığında “YÖK yok olacak.” diye bir kampanyayla çıkmıştı. Her ne hikmetse bu YÖK’e karşı çıkmayan yok ama iktidara geldiğinde de bunu kullanmayan yok. Ama ben bu konuya bir öğretim üyesinin, siyasal bilgilerden ayrılan bir öğretim üyesinin bir sözünü son vermek istiyorum bu tarafa, dedi ki istifa eden öğretim üyesi: “Beni kovmadılar ama çalıştığım kurum üniversite olmaktan çıktı.” Gerçekten, bu, Türkiye’nin yarınıyla,

bugünüyle çok alakalı. Çünkü çok güzel bir sözle bitirdiniz konuşmanızı, “Millî eğitim ortak memleket meselesi.” dediniz. Gerçekten, hepsi ortak memleket meselesidir ama millî eğitim baş ortak memleket meselesidir. Bu nedenle de bir vizyon gerektirir ve ciddi olarak arkasına düşmek gerekir.

Bakın, 21’inci yüzyılı kaybedemeyiz Türkiye olarak. 21’inci yüzyılın ilk çeyreğinde yeni dünyadaki pozisyonlarımızı da güçlendirmek zorundayız. Siyasal hareketler ve siyasal kadrolar yaşadıkları coğrafya ve çağı kavrayabilmelidir. Eğer bu coğrafyayı ve çağı kavrayabilirsek biz o zaman doğru bir Türkiye ve doğru bir dünya okuması yapmış oluruz ve o zaman pozisyonumuzu doğru değerlendiririz. Türkiye’yi ve her toplumu ileriye taşımamızın temel şartı bu doğru okumadır.

Zamanın bu kadar hızlı aktığı ve etkileyici olduğu bir dönemde zamanın ruhunu yakalamak bir mecburiyettir, buna siz de değindiniz, zamanın ruhuna. Ama bugün sizin sunumunuzda aktardığınız gündemden ve içeride dolaştırılan gündemden kafamızı biraz kaldırıp dünyaya baktığımızda şaşırtıcı bir seyir izlediğini görüyoruz dünyadaki gelişimin Türkiye’den farklı olarak. Yaklaşık beş asırda gerçekleşen zenginliğin Batı’ya transferi şimdi yarım yüzyıl içerisinde Doğu’ya doğru akıyor. 90’ların sonunda Uzak Doğu ve gelişmiş ülkelerle ilgili karşılaştırma yapıldığını hatırlayın: “Çin ne zaman Amerika’ya yetişecek?” İnanın, daha çeyrek yüzyıl geçmeden bu projeksiyonların hepsi değişti. “2050’lerde Amerika’yı yakalar.” denilen Çin 2020’de artık Amerika’yı yakalamış oluyor. Yavaşlayanın geri kaldığı eski dünya değil, yavaşlayanın kaybettiği yeni bir dünyayla karşı karşıyayız. Bunu en iyi siz takdir edersiniz. Bugün artık yıla asır sığabiliyor. Son otuz-otuz beş yıllık gelişmenin bütün geçmiş bin yıllara değer olduğunu söylersek abartmış olmayız. Dünyanın düzleştiğini açıklayanlar çok haksız değiller. Düz bir dünyada yaşıyoruz. Zenginler kulübü G7 şimdiden değişti. Önümüzdeki on yılın sonunda Almanya dışında G7’den kimse kalmıyor. Dünyada böyle bir kompozisyon değişikliği söz konusu. Bir taraftan 20’nci yüzyılın zenginleri düşüşü yavaşlatmaya çalışıyorlar, diğer taraftan da 21’inci yüzyılın yeni zenginleşen güçleri var ve bu güçler dünya siyasetine yeni aktörler olarak ağırlığını koyuyorlar. Mesela Çin gibi. Çin artık bir zengin değil, aynı zamanda siyasi gücü olan bir ülke olarak karşımıza çıkıyor. Türkiye olarak da buralarda olmak istiyoruz tabii ki.

Zenginlik kaynağının servetten bilgiye geçişi çoktan tescil edildi. Bakın, dünyanın en büyük 6 şirketinden 5’inin 80’li yıllarda adı yok, kaydı yok. 2006’da ilk 10 büyük şirketin kompozisyonu değişmiş ve bugün ilk 6 şirketin içerisinde imalat yok, tamamen teknoloji ve iletişim şirketleri. 1 trilyon doları geçen 2 tane şirket var, firma var, Apple ve Amazon. Amazon’un doğru dürüst mağazası bile yok. Bu gelişmeleri dikkate alan, bunu destekleyecek bir eğitim vizyonumuzun olması gerekiyor. “Start up” şeklinde tanımlanan yeni iş alanları dünya ortalamasından onlarca kat hızlı artıyor. Gelişmekte olan ülkeler 5,4; gelişmiş ülkeler 2,1 artarken “start up”ların yüzde 70, yüzde 80 hatta yüzde 128 oranında artışı söz konusu.

Yaşları 30’un altındaki dolar milyarderlerinin sayısı çok hızlı artıyor ve bizim gibi gençleri olan bir ülke için büyük fırsat. Artık dünyayı gençler taşıyor, ülkeleri gençler zenginleştiriyor. 25 milyon sadece öğrencimiz var, öyle değil mi? Ve bu bizim büyük gücümüz. Dünyanın merkezi Pasifik’e doğru kayarken genç milyarderler her gün artıyor. Bizim de milyarder gençlerimiz ve küresel markalarımız olması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, buyurunuz, tamamlayın.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Buraya hiçbir atf ve fokuslanma yok. Eğitime kalite gelmezse kalkınmada fazla ileriye gidemeyiz, bunu hepimiz biliyoruz. Neden? Çünkü teknoloji üretmek lazım. Bakın, son ihracatımızdaki teknoloji oranı yüzde 3’e düşmüş. Bizim gibi bir ülkeye uymayan bir tablo. Bunu yükseltmemiz lazım. Nasıl olacak? Evet, sizin liderliğini yaptığımız eğitimle olacak, elbette ki

eğitimle olacak. Bugün dünyanın birçok merkezinde, Silikon Vadisi’nde, Japonya’da, Almanya’da birçok Türk genci yüksek teknoloji üreten AR-GE merkezlerinde çalışıyor. Türkiye’nin ortamını onlarla iş birliği hâlinde yüksek teknoloji üretecek hâle getirmek zorundayız. Ama bu, fiziki mekânlarla alakalı değil; bu, atmosferle alakalı. Atmosferi özgürleştirmedikçe bunda hiçbir mesafe alamayız. Milyon yıllık dünya tarihi bunun şahidi.

Bakın, en güçlü olduğumuz dönem Fatih dönemi, dünyanın en özgür bir ülkesi. Çok renkli, çok milletli bir İstanbul yapabilmek için verdiği gayreti dillere şayandır Fatih’in ve belgesellere konu olmuştur. Dünyadaki hızlı gelişimle rekabet edeceksek bu, yüksek donanımlı gençlerimiz sayesinde olacaktır. Kupon beyinler kupon arazilerden çok daha kıymetlidir ve çok daha fazla kazandırmaktadır.

70’lerin modasına dönerek otomobil kampanyasını konuşuruz ama otomobilin ne olduğunu keşke bir “brief”le öğrenecek. Artık bu otomobil bildiğimiz otomobil olmaktan çıktı, bir bilgi birikimi oldu. Artık bugün sürücüsüz otomobillerin, kamyonların ve “drone” taksilerin ulaşım ve lojistik sektörünü nasıl etkileyeceği tartışılıyor. Millî markalarımızı, küresel firmalarımızı yeni teknoloji içerisinde yaratmak mecburiyetindeyiz. Bunların dışında her yol çıkmaz yoldur, her yol çıkmaz yoldur.

Dün ülkeler arasındaki gelişmişlik düzeyi bugün artık bir zihniyet farkı olarak tanımlanmaktadır. İktisatçılar dün ve belki de bugün tasarruf eksiğini konuşuyor ama bu artık zihniyet yetersizliğiyle yer değiştiriyor. Tasarrufunuz da bir şeye yaramaz eğer zihniyet yeterliliğiniz yoksa. Artık gelişim paradan ve servetten ziyade bilgiye oturmuş durumda. Siyasal liderliklerin temel görevi zamanın ruhuna uygun, sağlıklı dönüşümün önünü açmaktır.

2018 Türkiye’de toplumun önüne konan gündemle, maalesef, dünyanın bu gündemi örtüşmemektedir Sayın Bakan. Ne yazık ki aradaki fark da açılmaktadır. Türkiye dünyanın bu gelişimini iyi okuyamamıştır, özellikle millî eğitim açısından. Dünyadaki gelişmeler âdeta Kapıkule’de durdurulmaktadır. Bugünkü şartlarda Türkiye’nin tarihin gerisinde kalacağı konuşulmaktadır. Biz buna müsaade edemeyiz. Türkiye, tarihinin gerisine düşemez, düşmemelidir. Türkiye olarak, Türk siyasetçi olarak buna müsaade edemeyiz, etmemeliyiz. Türkiye’nin gelişen dünyadan ve gelişmeden kopmasına asla müsaade etmemeliyiz. Buna seyirci kalamayız. Birinci işimiz, gelişmenin ve ilerlemenin peşinde koşacak bir Türkiye olmalıdır. Zamanın ruhuna hâkim olan şey, bildiğiniz gibi inovasyondur. İnovasyon da bilgi demektir, inovasyon düşünen ve düşündüğünü paylaşan beyin demektir.

40 milyonu 30 yaşın altında 50 milyon genci var Türkiye’nin. Bu 50 milyon, 164 ülkeden daha kalabalık. Türkiye’de 25 milyon öğrencimiz var, değerli arkadaşlar, 142 ülkeden daha kalabalık. Çok büyük bir zenginlik. Peki bunu nasıl değerlendiriyoruz, bu zenginliği? Bakın, on altı yıldır devlet daha fazla para aktarıyor bütçeye, bu gerçek mi? Gerçek. AK PARTİ daha fazla... Ama aileler de daha fazla para koyuyor çocuklarına, harcıyor bütçelerden ve bizim çocuklarımız Almanya’nın, Hollanda’nın, Kanada’nın çocuklarından yüzde 50 daha fazla vakit geçiriyor okullarda. Dershanelerde renkleri kaçıyor. Peki, sonuç ne? On yılda on basamak geri düşmüşüz. İşte uluslararası ölçütler, PISA.

Bakın, başka bir şey söyleyeyim size Sayın Bakanım, bunu ben bizzat size yakın bir basından aktarıyorum: Ortaöğrenim yöneticilerinin okuyup anlamadaki puanları 100 üzerinden 35. Bu dehşet bir düşüş. Bakın bakalım siyasetin ve hepimizin çocukları ve torunları özel okula mı gidiyor, devlet okuluna mı gidiyor. Yani biz kendimiz özel okulları referans edip oralarda ikbal ararken halkın çocuklarını buralarda perişan etmenin anlamı yok. Emekli aylıklarını artık torunlarının eğitimlerine harcıyorlar. Yani hem paramızı hem zamanımızı hem de çocuklarımızı boşuna harcıyoruz. Lütfen, Türkiye’nin bundan daha büyük bir savaşı olamaz ve artık eskisi gibi bir zaman aralığı yok gelişmiş ülkelerle aramızda. Düşersek farklı eksenlerde dönmeye başlayacağız. Bu hepimizin Türkiye’si.

Bu yüzden, Neşet Ertaş güzel bir şey söylemiş: “İlimsizlik, bilgisizlik yüzünden cehalet hortlayıp çıkar mı? Çıkar. Sevgisizlik, saygısızlık yüzünden insan insandan bıkar mı? Bıkar.” Bakın, iç çatışmalar cehaletin yüksek olduğu yerlerde oluyor, başka yerde olmuyor. Bu yüzden, insanımızın beyinlerine sınırlar çizmeyelim, gençlerimizden ve kendi evlatlarımızdan korkmayalım. İyi eğitim, hür ortamlar verelim, bırakalım onlar hayaller kursun, tartışsın, üretsinsin. Bu, Türkiye’nin yakalayabileceği yegâne zenginliktir. Bunun için biz gerçekten bilim ve teknoloji alanında yapılan bütün reformları destekleriz ve bunların bir mecburiyet olduğuna inanıyoruz. Medeniyet yarışında geri kalmayacaksa yüksek donanımlı insan sermayemiz üzerinden olacaktır.

Bu umutsuzluk perdesini -özellikle gençlerimizin üzerinden- bıkkınlık perdesini lütfen yırtıp atalım. Bunun için ne gerekiyorsa nasıl bir ortaklık varsa yapalım. Hatta ben bütün parlamenter arkadaşlarıma şunu teklif ediyorum: Gelin, bu iki alan başarısız alansa, bunu hepimiz kabul ediyorsak sembolik olarak siz ve gerçek olarak biz bu Millî Eğitim Bakanlığının bütçesine bir defa ret diyelim ve buna uyandığımızı söyleyelim. Belki sizin tekrar revize edeceğiniz görüşlerinize yenileyelim bunu burada.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tatlıoğlu.

Sayın Çakır...

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Bakanlığımızın değerli çalışanları, basınımızın kıymetli mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığının 2017 yılı kesin hesapları ile 2019 yılı bütçesini değerlendireceğiz, görüşeceğiz. Öncelikle, bütçenin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

“Millî” ifadesiyle başlayan iki bakanlıktan biri Millî Eğitim Bakanlığı. Savunma Bakanlığının başındaki “millî” ifadesinin hangi anlamı taşıdığını burada izah etmeyeceğim. Eğitimin başında bu ifadenin hangi anlama geldiği, niçin “millî” denildiği, daha da önemlisi eğitimin bir millî özellik taşıması gerektiği hususunu sözlerimin hemen başında vurgulama ihtiyacı hissettiğimi ifade etmek istiyorum.

Toplum hayatında sürekliliği kesin kabul görmüş bir alanın, doğumdan ölüme kadar insanı ilgisi dâhilinde tutan bir bakanlığın çalışma performans başarısı, başardıkları, başaramadıkları, tahsis edilen bütçenin yeterliliği, kullanım kalitesi elbette bugün burada tüm detaylarıyla dile getirilecek, eğitimi daha sağlıklı hâle nasıl getirebiliriz noktasında katkı sağlayacaktır.

Konuşmama Millî Eğitim Bakanlığının misyonunu ifade ederek devam etmek istiyorum: “Düşünme, anlama, araştırma ve sorun çözmeye yetkinliği gelişmiş; bilgi toplumunun gerektirdiği bilgi ve becerilerle donanmış; millî kültür ile insanlığın ve demokrasinin evrensel değerlerini içselleştirmiş; iletişime ve paylaşıma açık, sanat duyarlılığı ve becerisi gelişmiş, öz güveni, öz saygısı, hak, adalet ve sorumluluk bilinci yüksek; gayretli, girişimci, yaratıcı, yenilikçi, barışçı, sağlıklı ve mutlu bireylerin yetişmesine ortam ve imkân sağlamaktır. deniliyor.

İşte bu misyon çerçevesinde Bakanlığın faaliyetlerinin değerlendirilmesi doğru tespit ve özü yakalamada faydalı olacaktır. Burada yapılacak değerlendirmelerde aksaklıkları, eksikleri gündeme taşıma gerekliliği kadar yapılan iyi ve güzel şeyleri de zikretmenin doğru olacağını da hatırlatmak faydalı olacaktır. Bugüne kadar yapılan uygulamalarda özellikle bütçe rakamları itibarıyla hep en iyisini yapma niyeti olduğu inkâr edilemez.

Tüm çocukların hakları olan kaliteli eğitime erişimlerini güvence altına alacak ve Türkiye'nin toplumsal ve ekonomik gelişimini üst düzeylere taşıyacak eğitim politikalarının oluşması için çağın gereksinimlerini de göz önünde bulundurarak hizmet üretme mecburiyeti devam edecektir. Bakanımızın alanıyla ilgili bir geçmişe sahip olması elbette bir avantaj olacaktır. Yıllara sari eğitim sorunlarına, taleplere yabancı değil elbette. Bakanlık sorumluluğuyla birlikte kamu yükünün getirdiği yeni yaklaşımlarla beraber geçmişî harmanlayarak ve kurumun tüm verileriyle yeni iş ve projeler üretilmesine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Özellikle ikili öğretime son verme hedefine adım adım yaklaşıldığını görmek sevindirici. Kaliteli bir eğitim sürecinin sağlanabilmesi için eğitimde altyapının tamamlanması gerekmektedir. Bu kapsamda derslik başına düşen öğrenci sayısının azaltılması yönünde atılan adımları önemsiyoruz. Her güzel çalışmayı da takdir ediyoruz.

Eğitimin sadece bir dönemin zorunlu geçiş alanı veya yarının ekonomisine insan yetiştirmek olmadığını, bir felsefe, bir kültür olarak toplumun bir bütün olarak bunu içselleştirmesine bağlı olarak yürünmesi gereken bir yol olarak görmesini sağlayabilirsek başlangıç olarak ilk düğmeyi doğru iliklemiş olacağız demektir.

Sayın Bakanımızın da göreve geldikten sonra ifade ettiği gibi “Veliler sürpriz kararlarla karşılaşmayacaktır.” sözüyle bugün için en acil konu olarak kararlı bir eğitim politikasının gerekli olduğu vurgusudur. Belki burada bu kararlılığın, eğitim şûralarında oluşacak ortak bilgi, beceri, teknik donanım, ortak faydasının sağlanmasına bağlı olarak Bakanlık programlarına yön verecek hâle gelmesini temin etmesi önemlidir. Böylece şûralarla ilgili piyasada oluşan farklı yaklaşımların giderilmesi, etkisizliğiyle ilgili oluşan kamuoyu algısının düzeltilmesi de sağlanabilecektir.

Eğitim ve öğretim hizmetlerinin devlet eliyle yürütülmesi düşüncesi ilk kez II. Mahmut döneminde gündeme gelmiş, bu döneme kadar vakıflar tarafından yürütülmüş eğitim ve öğretim hizmetleri 17 Mart 1857 tarihinde Maarifi Umumiye Nezareti uhdesine verilmiştir. Belki o tarihten bu tarafa yapılan değişiklikler, çıkarılan yasalar, uygulanan politikalarda farklılıkları da beraberinde getirmiştir. Yeni sistemle birlikte Bakanlık çalışma ve programlarının hayata geçirilmesinde sağlanan pratik ortam, bu politikalarda esneklik, bilimsellik ilkelerinin yanı sıra açıklık ve anlaşılabilirlik, tutarlılık ve süreklilik ilkelerini de göz önünde bulundurarak bunlara uygun politikalar olması önemli olacaktır.

Okullarımız çocuklarımızın ikinci evi gibidir. Aile yapımız çocukları okula gönderirken – şimdilerde biraz değişse bile- onu okula teslim etmiş gibi bir düşünceyle hareket etmektedir. Aslında bu, eğitim ve öğretime verilen önemin yanında, daha da önemlisi bir güvenin ifadesidir de aynı zamanda. Böyle olunca siz eğitimi tahtaya, sıraya, fiziki mekânlara sığdırıyor olamazsınız. Elbette bunların yeterliliği, kalitesi, imkânların güzelliği inkâr edilemez ve fakat aslanan, belki de yoğunlaşmamız gereken öğretmeninden müdürüne, hatta hizmetlisine kadar o müessesesinin ehliyet, liyakat, beceri performansı ile temsil edilip edilmediği olmalıdır. Personel kalitesini araştırdığımız, sorguladığımız kadar özlük haklarının sağlıklı ve yeterli olup olmadığı da değerlendirmemiz gereken bir husus. Bu, eğitimci ordusunun dikkate alındığı, değer verildiğinin de işareti olacaktır.

Öğrenme duygusu ve ihtiyacının karşılanması adına hareket eden Bakanlık faaliyetlerinin denetlenmesi, incelenmesi aslında kamuoyunun beklentisini karşılayacak ve ona cevap verecek bir tarzda hem bugün Plan Bütçe Komisyonumuzda hem de Sayıştay raporlarında ele alınmış olması son derece önemlidir.

Genel bütçeden ciddi bir pay alan Millî Eğitim bütçesinin toplumsal eşitsizliklerin azaltılmasında etkin bir rol oynaması sağlanabilmeli, dünya ve ülkemizin ekonomik şartları da göz önünde bulundurularak kamu kaynaklarının sağlıklı kullanılması ve ilave kaynak aktarımının zorluğu da dikkate alınarak bütçesin kullanımında azami hassasiyetin gösterilmesi önem arz etmektedir. Bakanımızın bu anlamda vurgusu önemlidir.

Eğitim kalitesinin ekonomik gelişmeyle, ekonomik kapasiteyle ilgisi inkâr edilemez. Bütçelerin ve ayarlamaların bu anlamda değerlendirileceğini de tahmin edebiliyoruz. Modern dünya uygulamalarında olduğu gibi çocuğu kapasite, heves ve idealine uygun yönlendirmeyi başarabilirsek sonraki yıllarda oluşabilecek yığılmaları, iş hayatı memnuniyetsizliklerini ortadan kaldırmış oluruz. Bu çerçevede, özellikle meslek okullarının gözden geçirilmesi ve okulların canlandırılması ve yine özellikle iş hayatında oluşan ara eleman ihtiyacı ve eksikliğinin giderilmesi de temin edilmiş olacaktır.

Bütün bu söylenenlerin, bu ideallerin sistemin iyileştirilmesi süreçlerini takip edebilir hâle getirilmesi durumunda sağlanabileceği anlaşılabilir bir husustur.

2018-2019 yılı eğitim yılı başladı. Bir milletin geleceğini yüklediğimiz eğitim kurumlarında yaklaşık 17,5 milyon öğrenci ve 1 milyonun üzerinde eğitmen görev yapacak. Bu aynı zamanda milyonlarca veliyi de ilgilendiren bir husus. Devasa bir organizasyonu döndürmekle, millî, manevî, insani, ahlaki, kültürel değerleri canlandıracak, gelecek nesillere aktaracak yeni bir başlangıcın eşliğindeyiz. Bilgiye ulaşma, bilgiyi doğru yerde doğru zamanda kullanacak bir yükleme anlamı taşımadan kişilikli, donanımlı, üretken, sorgulayan, toplumun değerleriyle barışık bir eğitim arayışı dünyanın sorunuymuştu, bugünün yapılabilir işi olmalı diye düşünüyorum.

Medeniyet köklerimiz ilme verdiği değerle tarihin sayfalarına not düşmeyi başarmış, “Beşikten mezara ilim tahsil ediniz.”, “İlim Çin’de olsa bile talip olunuz.”, “Bana bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum.” inanışıyla asırlar öncesinden bir inanç motifi olarak bugünlere ışık tutmuş, yarınlarda uygulanacak modeli işaret etmiştir.

İnsanın eğitime, eğitilebilme özelliği taşıyan bir varlık olması insanın düşünce dünyasıyla ilgilidir de. Eğitimli insanda davranış değişikliği sağlanabildiği için önemi inkâr edilemez bir alanı tartışmak, onun üzerine konuşmak, bir çalışma modeli istişaresi olacak en önemli konulardan biridir.

Güzel bir söz var: “Çocuklarınızı kendi yaşam zamanınıza göre değil, onların yaşayacağı zamana göre yetiştirin.” Bu ifadenin çok kaliteli bir anlatımı ifade ettiğini kabul ediyoruz. Ama bu uyarının pratikte çok yanlış yerlere çekildiğini de görebiliyoruz. Bu, geçmiş, bugün ve yarınla ilgili hiçbir şeyi atlamamayı gerekli kılmakta, bağ kurma, ders çıkarma ve aktarma yapma tercihine yönelik olarak kullanılabilir olmalıdır.

Bakanımızın bir konuşmasında ifade ettiği PNS (parlayan nesneler sendromu) tüm kuşatıcılığıyla gençlerimiz üzerinde etkili olmaya devam ediyor. Bu uyarının gereği çocuklarımızın, gençlerimizin elimizden kayıp gitmesine engel olacak tedbirleri almaya toplum olarak gayret etmeliyiz.

Eğitim üzerine söylenecek her sözün önemini kabul ettiğimi tekraren ifade etmek istiyorum ancak ne söylersek söyleyelim veya sözü dinlenebilecekler ne söylemiş olurlarsa olsunlar iş bu sözleri hayata geçirebildiğimiz kadar başarılı olabileceğiz.

Birkaç deyiş terennüm etmek istiyorum. “Rab” ifadesi terbiye etmek, yetiştirmek, ıslah ve tamir etmek anlamıyla bir manada öğreticiliğe çıkan yanıyla, Hazreti Ali’nin tabiriyle “Öğretmenlik bir tanrı sanatıdır.” ifadesiyle anlatılmış olmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Başkanım, müsaade eder misiniz...

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili İsmail Faruk Aksu geçti)

BAŞKAN – Sayın Çakır, toparlar mısınız.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Cemil Meriç’in “En çok sevilen öğretmen, en çok seven öğretmendir.” sözü, öğretmen, öğrenci iletişiminin zirvesi olsa gerek. Oscar Wilde “Eğitim insanı yükselten kanatlardır. Biz ise bu kanatları yerli yerinde, zamanda takmayı başarmakla mükellefiz.” diyor. “Eğitim kıvılcımla ateş yakmaktır, boş bir kabı doldurmak değildir.” diyor Sokrates. “Bir insanı ahlaken eğitmeden sadece zihnen eğitmek topluma bir bela kazandırmaktır.” diyor Roosevelt. “Eğitimli insanlar yapabileceklerinden fazlasını söylemezler.” diyor Konfüçyüs. “Eğitim sisteminin belirli bir düzene göre işlemesine karşılık yaşam okulu düzensiz ve karışıktır.” diyor Einstein. “Ekmekten sonra eğitim bir milletin en büyük ihtiyacıdır.” diyor Lord Byron. “Kime eğitimli diyeceğim ben? Öncelikle koşullar tarafından yönetilmek yerine onlara egemen olan, her fırsatı yiğitçe karşılayan ve zekice hareket eden, tüm iş ve ilişkilerinde onurlu olan, huysuz kişilere ve olumsuzluklara iyi yaklaşan, ayrıca zevklerini kontrol altında tutan ve talihsizliklere boyun eğmeyen, başarıyla şımarmayan insanlara eğitimli derim.” diyor Seyyid Kutub.

Bu özlü ve güzel sözler anlayışına uygun bir eğitim yılı temenni ediyorum. Bütçenin hayırlı olmasını temenni ediyor, hazirunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çakır.

Buyurun Sayın Katircioğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Millî Eğitim Bakanımız, değerli bürokratlar ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ben, doğrusunu isterseniz üniversiteden gelen bir kişi olarak isterdim ki Sayın YÖK Başkanı da burada olsun çünkü YÖK’le ilgili bir konuşma yapacağım ve Sayın Bakanın... Tabii, bu arada kutlarım sizi yeni görevinizde. Kendisi daha çok, benim hatırladığım kadarıyla, üniversite öncesi eğitimle ilgili olarak uzmanlığı olan bir kişi. Ama Yükseköğretim Kurumunun bunca zaman içindeki varlığı ve eğitim sistemimizdeki yeriyle ilgili konuşurken doğrusu ben YÖK Başkanının da burada olmasını isterdim.

Şimdi, efendim, bir kere YÖK nedir, ne değildir gibi bir meseleyi tartışmak gerekir. Kanaatimce YÖK’ü şu anda var olduğu, geldiği yapı asla ve asla tasvip edilebilecek bir yapı değildir. Herhangi bir şekilde üniversite eğitimine herhangi bir katkısı olduğu kanaatinde değilim. Yani Sayın Cumhurbaşkanımız soruyor: “Dünyanın 500 ünlü üniversiteleri içinde neden Türkiye’den bir üniversite yok?” Çünkü YÖK var. YÖK’ün olduğu bir sistemde herhangi bir şekilde herhangi bir üniversitemizin böyle büyük bir başarı elde etmesi pek mümkün görünmez diye düşünüyorum.

Şimdi, bakın, zaman zaman söylüyorum Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlar belki kızıyorlar ama ben tekrar edeceğim. Adalet ve Kalkınma Partisi esasında çıktığında bir itirazın adıydı. Ama şimdi garip bir şekilde biat kuruluşu hâline geldi diye düşünüyorum. Çünkü Adalet ve Kalkınma Partisi kuruluşunda YÖK’le ilgili olarak açık ve net bir şekilde YÖK’ün kaldırılması gerektiğini veya bir koordinasyon kurulu olması gerektiğini söylüyor. Okumuyorum, hepinizin bildiği bilgiler bunlar esasında. Yani standartlar koyan, koordinasyon sağlayan ama asla ve asla ne akademisyenlere ne öğrencilere baskı yapmayan bir kurum olarak düşünülmesi gerekir diyor. Nitekim Hükûmete yakın SETA 2011 raporunda -“ YÖK’ün 30 Yılı” diye bir raporu yayınlanmış- orada da açık ve net bir şekilde YÖK’ün yararsızlığı, hatta eğitim sistemimize zararlı olduğuna dair serdedilmiş durumda. Yine okumayacağım çünkü çok kısa bir vaktimiz var. Dolayısıyla da bu vakti iyi kullanmak zorundayım.

Şimdi, baktığımızda, bir koordinasyon kurulu olması gereken bir kurul, şu anda kimin hangi asistanı hangi koşullarda alacağına dahi karar veren bir kurum hâline gelmiş vaziyette. Bu, kabul edilemez. Çünkü üniversiteler esas itibarıyla gelenekselliği ya da geleneği –daha doğrusu öyle ifade etmek lazım- taşıyan kurumlardır ve taşıdıkları ölçüde kaliteli kurumlar olma olasılıkları vardır.

Şimdi, böyle baktığımızda, benim görebildiğim kadarıyla... Üniversiteden ben geçen sene ayrıldım. Ama Marmara Üniversitesinde öğretim üyeliği yaptım, Bilgi Üniversitesinde uzun yıllar yöneticilik yaptım ve oradan gördüğüm kadarıyla şu anda üniversiteler gerçekten ve gerçekten özgür düşümenin yerleri değiller arkadaşlar. Kimse düşündüğünü hiç kimseyle paylaşmıyor; bırakın yazı yazmayı, bırakın eskiden olduğu gibi televizyonlara çıkmayı, herkes susuyor. Çünkü biliyorlar ki bir şey söylediklerinde, muhalif bir şey söylediklerinde başlarına bir iş gelme ihtimali çok fazla.

Dolayısıyla da özgürlüğün olmadığı bir yapıdan, hele hele eğitimle ilgili olarak düşündüğümüzde, olumlu bir sonuç elde etmek bence mümkün değildir ve nitekim üniversitemizin hâli ortadadır. Ne kadar çok sayıda üniversite açarsanız açın üniversitelerin kalitesi öğretim üyelerinin kalitesiyle ilgilidir ve o da üniversitelerin kendi gelenekleriyle ilgilidir. Hâlbuki YÖK mesela ne yapıyor? O gelenekleri de berbat ediyor; üniversiteleri parçaları bölüyor vesaire.

Şimdi, tabii, “YÖK” deyince... Tabii ki bir “imzacı akademisyen” olarak, imzacı akademisyen deniyor bizim gibi insanlara. Çünkü bir tarihte Güneydoğu’da olan olaylara itiraz eden, vicdanları gereği itiraz eden insanlara inanılmaz laflar söylendi bu ülkede. Yani bunu okuyacağım size. Bir Cumhurbaşkanı böyle bir cümleyi nasıl sarf eder, hakikaten anlamak mümkün gelmiyor bana. Bakın, şöyle diyor: “Ey aydın müsveddeleri, siz karanlıksınız, karanlık. Aydın falan değilsiniz. Sizler ne Güneydoğu’yu ne Doğu’yu buraların adresin bilemeyecek kadar karanlıksınız ve cahilsiniz. Ama oraları bizler kendi evimizin yolu, adresi gibi çok iyi biliyoruz.” Bir Cumhurbaşkanı...

Arkadaşlar, herkesin onuru var, herkes onuru için yaşıyor bu ülkede. Yani o imza attığım metni okumam bile gerekmedi benim. Barışı vurgulayan herhangi bir metin, bana yabancı bir metin değildir çünkü ben bu ülkede barış istiyorum. Bu ülkede o kadar genç yetiştiriyoruz ve o gençlerin dağlarda gidip ölmesine razı olmuyor gönlüm. Dolayısıyla buna itiraz etmek kadar şerefli bir şey yoktur. Mahkemede de mahkeme heyeti karşısında da aynı şeyi söyledim, önüme gelse şimdi de imzalarım dedim. Nitekim öyle düşünüyorum. Çünkü bu ülkenin barışa ihtiyacı var, bu ülkenin savaşa ihtiyacı yok. Ama siyasiler bir türlü bunu anlayamıyorlar ya da anladıklarını sandığımız noktada bakıyoruz yine büyük bir başarısızlıkla sonuçlanmış, çözüm sürecini kastederek söylüyorum. Ama bu meseleyi çözmeyen bir Türkiye’nin herhangi bir şekilde refahını, demokrasisini ve gerçekten millî eğitimini geliştirmesi de mümkün değildir gibi geliyor bana.

Dolayısıyla da bu vesileyle üniversitelerden çok sayıda, 6 bin civarında yanılmıyorsam insan atıldı. Atılmak bir yana pasaportları ellerinden alındı ve şu anda bildiğim kadarıyla çoğu işsiz. Yani böyle bir yönetim anlayışının gerçekten Türkiye’nin eğitim sistemini düşünen bir yerden bu lafları ettiğini söyleyebilir misiniz? Ben söyleyemiyorum. Çünkü böyle bir cümle Cumhurbaşkanlığı katından geldiği zaman... Yani hepimizin dediğim gibi onuru var ve şerefimiz için yaşıyoruz. Bu cümleleri ben hak etmiyorum. Hak etmediğim için de bu cümlelere itiraz ettim ve itiraz etmeye devam ediyorum.

Şimdi, öyle bir anlayış var ki özellikle yüksek öğretimle ilgili olarak, sanki yüksek öğretimden söz ederken Karayolları Genel Müdürlüğünden söz ediyormuşuz gibi ediyoruz yani belli amaçlar için kurulmuş, tamamen prosedürel ilişkileri olan bir kurumdan bahsediyoruz gibi konuşuyoruz. Hâlbuki öyle değil arkadaşlar. Yükseköğretim, üniversite eğitimi bir ülkenin en önemli yapısıdır bir bakıma. Yani o ülkenin sanatta, bilimde vesaire gelişmesini sağlayacak olan insanı yetiştiren kurumlardır bunlar

ve bunlar –demin de ifade ettiğim gibi- ancak özgür olduklarında bu işlevlerini yerine getirirler, aksi takdirde bunlar Karayolları Genel Müdürlüğü gibi olur, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü gibi olur. Ve tabii ki yeni Bakan, doğrusunu isterseniz, bu perspektifte umarım ki bu anlayışı aşan işler yapacaktır.

Şimdi, bir başka konu, şu ana kadar bahsedilmedi, Sayın Bakan, özel vakıf üniversiteleri konusu. Özel vakıf üniversiteleri açıkça ve net bir şekilde söyleyeyim, vakıf üniversiteleri adı altında ticarethane olarak çalışmaktadırlar. Ben uzun yıllar çalıştım ki bizim Bilgi Üniversitesi çok özel bir üniversiteydi bir tarafıyla bakarsanız ama o da şu anda bence ticari bir yere döndü çünkü Amerikalılar satın aldı. Bakın, Amerikalılar satın aldı diyorum, öyle oldu, Türk birtakım kişilerin aracılığıyla ve şu anda “Laureate” diye bir Amerikan şirketinin üniversitesi. Bilmiyorum satılacaktı, satıldı mı tekrardan, çok emin değilim.

Şimdi, bunu niye söylüyorum arkadaşlar? Bir çözüm olarak görülen üniversiteydi vakıf üniversiteleri ve Vakıflar Kanunu çerçevesinde kuruldu, dolayısıyla da devlete vergi vermeyen kurumlar bunlar. Fakat inanılmaz kârlar elde ediyorlar, hatta bir tanesinin yöneticisinin bana söylediği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu, toparlayın lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – “Altın yumurtlayan tavuk.” demişti ve geçmişte, Ömer Dinçer ve Nabi Avcı’ya -her ikisi de arkadaşım olur benim üniversiteden- bunu anlattım detaylarıyla. Bu üniversitelerin mutlaka rehabilite edilmesi lazım, mutlaka bir çözüm bulmak lazım. Onların da bana söyledikleri şu oldu: “Bir çözüm getireceğiz. Şirket olarak eğitim yapmanın önünü açacağız. Dolayısıyla da vakıf üniversitelerine de teklif edeceğiz, eğer isterseniz Şirketler Kanunu’na tabi bir statü benimseyebilirsiniz ya da vakıf ama sonuç itibarıyla her ikisini de denetleme şansını bulabileceğiz.” dediler ama şu ana kadar böyle bir adım da atılmadığını görüyorum.

Şimdi birkaç konu daha var. Bir kere gayrisafi millî hasıla içinde aldığınız bütçe yüzde 2,5 gibi gözüküyor ki bu OECD ortalamasının çok altında, OECD ortalaması yüzde 6. Bütçedeki payı da zaman içinde 14’ten 11,8’e düşmüş. Aldığım notlardan bir tanesi de bu. Bu şunu söylüyor. Sayın Cumhurbaşkanı da zaman zaman söylüyor, diyor ki: “İşte en büyük bütçe payını Millî Eğitime verdik.” Evet, öyle gözüküyor sanki ama -arkadaşlar, daha önce konuştuğumuz gibi Millî Savunma Bakanlığı bütçesinde- eğer biz iç güvenlik ve millî savunmanın diğer harcamalarını yan yana getirirsek buradan çok daha büyük bir bütçeye sahip olduklarını görürüz. Yani kısaca söylemek istediğim, bu 2019 yılı bütçesi Türkiye’de daha çok iç ve dış güvenliğe ayrılmış vaziyettedir, Millî Eğitim Bakanlığına yatırım yapacak bir kapasite verilmemiştir diye düşünüyorum.

En son olarak da -zaten dediğim gibi zaman yetmediği için çok fazla bir şey söyleyemiyorum ama- bakın, ben uzun yıllar yöneticilik yaptım üniversitelerde ve bu öğrencilerin sorunlarıyla ilgili genel bir duyarsızlık var. YÖK deyince esasında bunlara da bakması lazım ama maalesef öyle olmuyor. Özellikle yurt kapasiteleri çok düşük ve dolayısıyla da çocuklar yurt bulamıyorlar, birkaç arkadaş birleşip bir daire tutmak zorunda kalıyorlar vesaire vesaire. Dolayısıyla da burada hem burs imkânları hem yurt imkânlarının yeniden düşünülmesi lazım çünkü -yani sizler de biliyorsunuz- herhangi bir üniversite öğrencisiyle konuştuğunuzda ilk söyleyecekleri şeyler bunlarla ilgili olacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Son bir cümle söyleyeyim, bitireyim; daha doğrusu söylediklerimi tekrar eden bir cümle söyleyeceğim belki ama... YÖK değişmelidir değerli arkadaşlar, YÖK değişmelidir. Üstelik de YÖK, Adalet ve Kalkınma Partisi programında olduğu gibi değişmelidir ama buna destek verecek Adalet ve Kalkınma Partili de görmüyorum açıkçası, kusura bakmayın

ama bugüne kadarki oylama tavırlarınızdan çıkardığım şey bu. Ama YÖK değişmelidir. YÖK bir koordinasyon kurulu olmalıdır. YÖK her şeye kadir bir devlet kurumu olmamalıdır. Bir kere bunun altını çiziyorum.

İkincisi, üniversiteler özgür olmalıdır, gerçekten özerk ve özgür olmalıdır, kendi rektörlerinin kendilerince seçilebilmesinin yolu tekrardan düşünülmelidir.

Üçüncüsü de KHK'yle atılmış olan öğretim üyelerinin en azından pasaportlarının verilmesi ve onların yurt dışına çıkabilme imkânlarının sağlanması gerekir diye düşünüyorum çünkü onlara zaten yapılmış olanlar büyük bir haksızlıktır. Yani vicdanlı hiç kimsenin kabul edemeyeceği haksızlıktır. Söylediğim gibi o bildirinin altına imza atmak her vicdanlı öğretim üyesinin borcudur zaten.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu, çok teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; Millî Eğitim bütçesi hayırlı olsun.

Sayın Ziya Selçuk'un yani 2006 yılında Talim Terbiye Kurulu Başkanlığından istifa eden bir akademisyenin 2018 yılında Millî Eğitim Bakanı olarak karşımızda oturuyor olması gerçekten ilginç. Tabii, bize anlatacaktır o gün niye istifa etti, ne yanlış gidiyordu, bugün hangi ışıkları gördü ki böyle bir koltuğa tekrar, yani bakan olarak gelmeyi uygun gördü.

Değerli arkadaşlar, önce 2017 yılı kesin hesapla ilgili bir iki cümle söyleyeyim. Alışkanlık hâline gelen bir bütçe problemi var Millî Eğitim Bakanlığı üzerinden. Maliye bakanları yani Adalet ve Kalkınma Partisinin Maliye bakanları, Millî Eğitim Bakanlığını ödenek üstü harcama yapma, tamamlayıcı ödenek deposu olarak kullanmayı alışkanlık hâline getirmiş durumdalar. Daha önce bu durumu... Yani Millî Eğitim Bakanlığının personel ödeneklerinden para alınıyor sene içinde, değişik harcamalarda kullanılıyor, başka bakanlıkta kullanılıyor, daha sonra ödenek üstü harcamalar yaptırılıyor ve bir sene sonra burada bize onaylatılıyor. Niye böyle bir şey yapılıyor? İki sebepten dolayı yapılıyor. Bir, Millî Eğitim Bakanlığına ayrılan bütçe bu şekilde yüksek gösteriliyor. İkincisi de rahat bir şekilde harcıyor yani denetim olmadan rahat bir şekilde harcama yapsın diye yapılıyor. Anayasa'ya aykırı olduğu 3 kere Anayasa Mahkemesinin kararıyla tespit edilen şeye devam ediliyor. Bunun altını çizmek istiyorum değerli arkadaşlarım.

Anayasa manayasa yani bunlar... Yani anayasal devlet miyiz, değil miyiz, anayasası olan devlet miyiz tartışmalarına girmek istemiyorum ama netice itibarıyla bir devlet, demokratik bir devlet, kurallar var, bu kurallar gereksiz yere konmamışlar. Yani biz hayalî insanlar değiliz, bir rol filan için burada toplanmış değiliz. Bir şeyler konuşuluyor, anayasa yapılıyor, millet onaylıyor, ondan sonra da “Bunlar biz ilgilendirmiyor ya da bunlar bize ayak bağı, şu anda bunlara bakmayalım, daha sonra bakarız.” Bu, olur şey değil, kabul edilebilir bir şey değil.

Değerli arkadaşlarım, Millî Eğitim Bakanlığı yani eğitimin temel amacı insanın -çok genel söylersek- kendini gerçekleştirmesini sağlıyor, bunu kolaylaştırıyor. Özgür bir şekilde, belirli şartlar içinde en iyi bir şekilde yaşamasını sağlayacak imkânları ona sunuyor. Böyle bir eğitim gerekiyor. En mükemmel yöntem yok yani dünyanın hiçbir yerinde yok ama bu konuda görece birbirlerine göre daha üstün olan, daha iyi yapan örnekler mevcuttur. Örneklerin hepsi de ortadadır, aklın yolu da birdir ama Türkiye Cumhuriyeti olarak ta baştan beri bu konuda dar bir tünelin içine girmişiz, bir türlü çıkamıyoruz. Bunun en güzel örneği, Adalet ve Kalkınma Partisi hani “istikrar” diyor, on yedinci

sene, iktidar. 17'nci bütçesi yapılıyor Adalet ve Kalkınma Partisinin ama o daha çıkamamış, bu tünelin içinden çıkamamış. 7 bakan değişmiş ama hiçbir şekilde bir yöntem, doğru dürüst şey bulamamış. Sayın Bakan geldiler, bir vizyon belgesi sundular.

Yalnız bir şey söyleyeyim Sayın Bakan, söyledikleriniz benim hoşuma gidiyor. Kişisel olarak sizinle fazla bir şeyimiz yok ama ortak dostlardan da güzel şeyler duyuyorum. Endişe etmeye başladım sizinle ilgili Sayın Bakanım, çok konuşuyorsunuz. Çok sıkıntı oluyor bunlar. Geçen gün çıktınız dediniz ki: “Köy enstitüleri çok doğru, özgün bir şeydi.” Ne güzel, iyi bir tespit yaptı bu taraftan -partilerden birisi ya da hükûmetlerden birisi- ama ondan sonra dediniz ki: “Uçak yapmamızı istemeyenler...” Yani komplo şeyine girdiniz. “Bu köy enstitüleri özgün bir şey. Türkiye’nin, Türklerin yapmasını istemediler filan.” Cümleleri çok artırınca Sayın Bakanım, sıkıntılar çıkıyor. Bir de çok konuşunca insanların nasırlarına filan basabiliyorsunuz ve ondan sonra 2006 kazası tekrar yaşanır. Biz sizin ne yapacağınızı görmek istiyoruz. Gerçi bu Hükûmetin, bu Cumhurbaşkanının bakanısınız ama yine de görmek istiyoruz. Az konuşun, çok iş yapın derim Sayın Bakanım.

Bakın, Adalet ve Kalkınma Partisinde bir bakan gelmiş, bir şeyler yapmaya kalkmış, bir vizyon belgesi sunmuş, öbürü bozmuş. Bakın, bir tane bakan, 2007’de sanıyorum ayrıldı, daha sonra 2016’da bir yazı yazıyor. Ömer Dinçer diyor ki: “Eğitim, nitelikli insan gücü ve insani gelişmişlik endekslerinde oldukça gerilerdeyiz. Daha önemlisi yenilik yapamıyoruz. ABD veya Japonya’daki bir uzmanın aldığı yıllık patent sayısı ulusal patent sayımızdan fazla. Tam zamanlı AR-GE uzmanımız görece olarak çok az. Hepsinden önemlisi, otoriter bir kültür içinde bağımlı olarak yetişen çocuklarımız kendisine tanınan alanın dışına çıkmakta zorlanıyor. Analiz yapma, sorun teşhisi ve problem çözme yetenekleri zayıf, sıfır.”

Değerli arkadaşlarım, bunları herkes söylüyor. Bakın, ne güzel tespit etmiş. Sayın Bakan hiçbir şey yapamamış bakanlığı döneminde, ondan sonra böyle tespitleri yapmış. Bu ne anlama geliyor biliyorsunuz değerli arkadaşlarım: Sayın Bakanımızı da başarısızlığa sürükleyebilecek bir sıkıntı var ortada. O sıkıntı da Adalet ve Kalkınma Partisinin bir bütün olarak olup bitenlere bakışı. Eğer siz Türkiye’de gerçekten insanları özgürleştirecek bir ortamı, tam demokrasiyi, hak ve özgürlükleri, düşünce ve ifade özgürlüğünü temin edememişseniz millî eğitimde de eğitim politikalarında da çok fazla bir şey yapamazsınız değerli arkadaşlarım; yapmaya çalışırsınız, yapamazsınız, daha sonra da ağlar durursunuz.

Buradan YÖK’e geçeceğim. Çok sıkı bir zaman içinde Millî Eğitim Bakanlığını, üniversiteleri konuşmak durumundayız.

Bakın, Yükseköğretim Kanunu çıktığında... 12 Eylül biliyorsunuz, 12 Eylülün en temel yasalarından biridir. Biraz evvel arkadaşlarımız ifade ettiler, bütün hükûmetler, bütün siyasetler bunları değiştireceklerini söylediler. Sonra, hepsi vazgeçti. Niye? Çünkü bu yasa bir araç, hükûmet etmede bir araç. Eğer siz devleti birikimin ve tahakkümün aracı olarak görüyorsanız -ki Adalet ve Kalkınma Partisi böyle görüyor bana göre- bu bir araç, vazgeçilmez bir araç. Koca üniversiteler, bütçesi var, kadrolaşma yapıyorsunuz, insanları yetiştireceksiniz, eğitim yoluyla yukarıda insanları kendi düşünceleriniz, inançlarınız çerçevesinde şekillendireceksiniz. Böyle olduğu zaman YÖK’ten vazgeçmiyorsunuz. Ama sizin yaptığınızı hiç kimse yapmadı. Hiç kimse bir insanı rektör atayabilmek için rektör atama şartlarını değiştirmede Sayın Bakan, sizin Hükûmetiniz yaptı, Cumhurbaşkanı kararnamesiyle “Üç yıl profesörlükte bekler, ondan sonra rektör olur.” şartını kaldırdı, adamı -eski Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı sanıyorum- rektör atadı, ondan sonra tekrar o şartı kaldırdı.

Değerli arkadaşlar, bu nasıl bir devlet anlayışı? Lütfen yani! Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili arkadaşlar, nedir bu yani? Efendim, biz çadır devleti değiliz, biz şöyle devletiz, saygın... Duymazlar size saygı arkadaşlar. Kimse size saygı duymaz, güvenmez size değerli arkadaşlar. Ekonomide de aynı şeyleri yapıyorsunuz, güvenmez size şeyler; nitekim, güvenmiyorlar. Şu anda yaşamış olduğumuz ekonomik krizin temelinde de bu var, millî eğitim politikalarında doğru dürüst politikalar geliştiremememizin, yapboz tahtasına dönmesinin temelinde de bu var değerli arkadaşlar. Niye? Çünkü, istikrarlı değiliz; çünkü, kendi koyduğumuz kuralları bir süre sonra değiştiriyoruz. Niye değiştiriyoruz? Kayırmacılık için. Niye? Çünkü, devlette gerçekten uygun olan insanları getirmek yerine, sadık olan, bağlı olan insanları getirmek gibi bir şey. “Eski müsteşarı rektör yapacağım.” Yapma kardeşim, beklesin üç sene. Niye koydular daha evvel? Kanun koyucu böyle bir maddeyi niye koydu?

Değerli arkadaşlarım, üniversitelerle ilgili çok fazla konu var ama mesleğimle, tıpla ilgili olması açısından, üniversite hastanelerini ne yapacaksınız Sayın Bakan? Üniversite hastaneleri battı. Bakın, geçen sene yasa çıktı, üniversite hastanelerinin borçlarını -Ankara Üniversitesi hastanesinin 110 milyon, gidiyor böyle, dünya kadar borcu birikmişti, kumldayamıyorlardı- Maliye Bakanlığı üstlendi, sildik borçlarını, daha doğrusu ilaç ve tıbbi malzeme firmalarına Maliye Bakanlığı tarafından ödendi ama bir kereye mahsus ödendi. Üniversite hastanelerinin döner sermayeleri falan işlemiyor. Peki, kim bunlara şey yapacak? Nasıl eğitim alınacak? Tıp fakülteleri eğitimlerini nasıl verecek? Devlet hastanelerinden mi verilecek? Şu şehir hastanesi dediğiniz devasa hastanelerde mi verecek? Bunlar nasıl olacak? Bu konularla ilgili bir şey söylemeniz gerekiyor. Hâlâ insanlarımız üniversite hastanelerine gidiyor ve üniversite hastaneleri bölünmüş durumda.

Değerli arkadaşlarım, Adalet ve Kalkınma Partisinin en temel sıkıntılarından bir tanesi üniversiteler konusunda karşımıza çıkıyor. Ele geçirme psikolojisi değerli arkadaşlarım, bizim olsun, bölelim bizim olsun, yeniden kuralım bizim olsun. Yeni üniversiteler kuruluyor ve paylaşıyor. O bizim olsun... Hiç burada gerçekten kalite, üniversitede insanlarımızı geleceğe taşıyacak, Türkiye'nin en büyük problemi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Toparlıyorum.

Ne diyoruz? Bugün her yerde okursunuz işte, ekonomik kriz, şunları, şunları yapacağız filan. Bir de “Yapısal reformlar yapacağız.” Ne yapacağız yapısal reformda? İşte “Türkiye katma değer üretmiyor, dışarıdan almak zorundayız, tasarrufumuz yok, bunları giderecek tedbirler alacağız.” Bunların en temel olanlarından bir tanesi de eğitimidir. O zaman, nasıl yapacağız? Gerçekten, Türkiye’de o Millî Eğitim eski Bakanı Ömer Dinçer’in dediği patentleri alacak insanları nasıl yetiştireceğiz değerli arkadaşlar? Bu yapıyla, bu anlayışla bu insanları yetiştirme imkânımız var mı?

Birkaç tane küçük konu var, o konularla ilgili de birkaç cümle söylemek istiyorum.

Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü, bu taa MEHTAP raporlarına kadar gider ya. Bu enstitü ne oldu? Gerçekten merak ediyorum Sayın Bakanım. Bunu niye kapattınız, onu öğrenmek istiyorum.

Bir şey daha var: Yükseköğretim Kalite Kurulu diye bir kurul kuruldu. Bu nedir? Aslında, YÖK’ü bütünüyle kaldırıp sadece bu kurulu mu bırakmak istiyorsunuz? Nasıl bir kuruldur? Nasıl işleyecek? İki sene geçti, niye bir şey yapılmıyor?

En son, ÖSYM'yle ilgili... Değerli arkadaşlarım, bu ÖSYM önemli bir kurum yani adaletin dağıtılmasında önemli, bütün sınavları bu kurum yapıyor ve bu kurum üzerinde büyük karanlıklar var, şüpheler var. Geçmişte, birileri, cemaat, FETÖ buraları ele geçirdi, soruları sattı, etti. Ne yaptınız siz, bilmiyoruz. Ne yaptınız? FETÖ, tamam, tasfiye edildi, gitti. Kim geldi? Ne yapıyorsunuz? Burada yanlışlıkları önleyecek yöntemler, denetim filan var mı? O zaman da siz iktidardaydınız, sizin atadığınız insanlar oradaydı. Ne oldu o hileler, yanlışlıklar yapıldı? Şimdi ne oldu? Buraya gerçekten bir mekanizma kuruyor musunuz yoksa “Bizim iyi insanlarımız geldi, burada iyi şeyler olacak.” mı diyorsunuz? Hayır değerli arkadaşlar. Elbette iyi insanlar istiyoruz. İyi insanlar gelsin, hak eden insanlar gelsin, en iyi şekilde bu işi yapabilecek insanlar gelsin ama bu yetmez değerli arkadaşlar. İnsandan söz ediyoruz, hiçbirisi melaikeden değil bunlar, insandır. İnsan yanlış yapar. İnsanın yanlış yapmasını önlemek için demokratik ülkelerde demokratik mekanizmalar, denetim mekanizmaları gelmiştir. Gerçekten ÖSYM'ye demokratik denetim mekanizmaları getiriyor musunuz Sayın Bakanım? Yoksa ÖSYM'de yine birileri çalışıyor mu Sayın Bakanım? Ben bu endişe içindeyim “Birileri çalmaya devam ediyor.” diyorum, hatta iddia ediyorum. “Hayır, çalamaz.” deyin bana. Gelin deyin ki: Çalamaz çünkü böyle bir mekanizma kuruyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

Sayın Ersoy, buyurun.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkanım, kıymetli Komisyon üyelerimiz, Sayın Bakanım, değerli bürokratlarımız ve basınımızın güzide temsilcileri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Millî Eğitim Bakanımız Sayın Selçuk'un dediği gibi, bizim davamız gerçekten eğitim ve gelecek davasıdır. Sayın Bakanın kullandığı kucaklayıcı dilin MEB'in her kademesine hâkim olması ve Sayın Bakanın başarılı olması en büyük dileğimizdir. Biz de bu başarı için taşın altına elimizi koymaya hazırız.

Millî eğitimin en önemli meselesi bize göre liyakattir. İlimiz Kayseri'mizde ve ülke genelinde MEB'e hâkim olan sendikal vesayettir. İl, ilçe millî eğitim müdürlerinin ve müdür yardımcılarının sadece bir sendika yöneticileri ve üyelerinden atanması, sadece mülakatla, sendika referansı ile atanan şube müdürleri, MEB Yönetici Atama Yönetmeliği değişikliği sonucu tamamen sendika-siyaset iş birliğiyle atanan okul müdür ve müdür yardımcıları... Bu yöneticilerin atanmasında ehliyet, liyakat, eğitim başarısı gözetilmemiştir. Sendikada hazırlanmış listeler mülakat komisyonlarında onaylanmıştır. Bu şekilde oluşan ilimiz Kayseri'deki MEB yönetici kadroları aynı zamanda bir sendikanın iş yeri temsilcilerini üstlenmişler, burada, bu sendika dışındaki öğretmen, memur, hizmetlilerin işlerinin yürümeceği algısını bilinçli olarak oluşturmuşlardır. Aday öğretmen eğitim seminerlerinde sendika propagandası yapılmış, sendika üyesi olmaları ima edilmiştir. Olmayanların adaylığının kalkmayacağı, sözleşmeli öğretmenlere sözleşmelerinin iptal edileceği, başlarına bir iş gelebileceği ima edilmiştir. Görevlendirmeler sendika referansı ile, memur ve hizmetlilerin yer değiştirmesi sendika referansı ile, ücretli öğretmen alımı bile sendika referansı ile yapılmaya başlanmıştır. Bu durum, 15 Temmuz sürecine kadar tüm hızıyla devam etmiş. 15 Temmuzla birlikte yavaşlasa da, değişeceği söylene de değişen fazla bir şey maalesef olmamıştır. İllerimizde millî eğitimin en önemli problemi millî eğitim bürokrasisinin sendikal vesayete teslim olmasıdır. Bürokratlar istese de iç içe geçmiş ilişkilerden dolayı bu vesayetten kurtulamamaktadırlar. Burada bahsedilen hususların tamamından illerimiz mülki amirleri, siyasi partiler haberdar edilmişler ve bazı uygulamalar yargıya taşınmış olsa da bir çözüm üretilmemiştir.

Bize göre bu sendikal vesayete teslim olmuş yapı, kendini koruma refleksiyle atılacak her yeni adıma ve hedeflenen başarılarla engel olacaktır. MEB'in hem kademe yönetici atamalarında ve öğretmenlerin ilk atamalarında mülakat kaldırılmalı, objektif kriterlere dayalı yönetici atama yönetmeliği çıkarılmalı, bir öğretmenin nasıl müdür, müdür yardımcısı, şube müdürü olacağı belli olmalı, yazılı kuralları olan bir yönetim oluşturulmalıdır.

Alan ziyaretleri ve eğitim çalışanlarının görüşleri doğrultusunda tespit ettiğimiz başlıca talepler şunlardır: Öğretmenler için 3600 ek gösterge; eğitim öğretim ödeneğinin tüm eğitim çalışanlarına verilmesi; vergi diliminden kaynaklanan ekonomik kaybın giderilmesi; uzman, başöğretmenlik adaletsizliğinin giderilmesi, sınavsız, kıdeme göre ve her öğretmene verilmesi; sözleşmeli öğretmenliğin kaldırılması; öğretmen yer değiştirmelerinde sıraların çalıştırılması; görevlendirmelere bir kıstas getirilmesi; il dışı atamalarda il, ilçe emrinin getirilmesi; birleştirilmiş sınıflarla ilgili çalışma yapılması; vakıf, dernek ve benzeri kurumların protokol imzalanarak okullarda program yapmasına izin verilmemesi; meslek liselerindeki öğrenci azalmasına çözüm bulunması; taşınmalı sistem kapsamında olan özel servis araçlarının donanım, kontrol ve denetimlerinin öğretmenler ve okul yöneticileri tarafından değil emniyet, jandarma, zabıta, güvenlik görevlilerince yapılması; her okula öğrenci sayılarıyla orantılı ödenek çıkarılması; özel okullardaki öğretmen ücretleri ve çalışma koşullarının denetlenmesi; müfredatların gözden geçirilerek akademik yeterlilik ve becerilerin yanı sıra yaşam becerilerini geliştirmeye yönelik kazanımların müfredatlara dâhil edilmesi; bunun sadece teoride kalmaması; özellikle ilkökul düzeyinde yoğun akademik kazanımların yer aldığı müfredat yerine öğrencilerin gelişimsel özelliklerini destekleyici yaşam becerilerinin ağırlıklı olduğu müfredatların getirilmesi; milli eğitim program ve müfredatlarının oluşturulmasında, hazırlanmasında, eğitim bilimi, eğitim programları, çocuk gelişimi, gelişim psikolojisi, psikolojik danışma ve rehberlik alanlarında uzmanlaşmış akademisyen ve uygulayıcıların görüşlerinin alınması hususlarında Milliyetçi Hareket Partisi olarak millet adına beklentilerimiz vardır.

Sayın Bakanımızın bir eğitimci olması ve marka bir isimle kuruma sahip olması ve söylemlerindeki naiflik eğitimin düzelmesi konusunda toplumsal beklentiye yükseltmiştir. Eğer bu beklenti karşılanamazsa umutlar daha da çöküntüye uğrayabilir.

Bu sebepten dolayı, Sayın Bakanın yükü önceki bakanlardan daha da ağırdır ama gücü de o oranda büyüktür. Zira, başta Milliyetçi Hareket Partisi olmak üzere, bütün millî iradeyle yapacağı güzel işlerde onunlayız diyor, bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

Sayın Kırkpınar, buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkanım, çok değerli Komisyon üyelerimiz, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, basınımızın çok değerli mensupları; ben de hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. İnşallah, bu Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesi hayırlı ve bereketli olur.

Tabii, konu Millî Eğitim Bakanlığı olunca mutlaka herkesin bir görüş ve düşüncesi var bu konuyla ilgili. Ben, bunu haklı da buluyorum çünkü en verimli yatırım insana yapılan yatırım. Dolayısıyla, herkesin mutlaka bu konularla ilgili söylemesi gereken sözler var, önemli olan yapıcı bir şekilde ülkemizin geleceğini emanet edeceğimiz gençlerle ilgili ve bizim ülkemizin geleceğiyle ilgili konuların mutlaka bu kutsal çatılar altında tartışılıp en doğruya ulaşılması şeklinde olacaktır. Zaten Sayın Bakanımızın sunumunu da dikkatli bir şekilde dinledim, takip ettim. Özellikle bu konularla ilgili gayet

umut verici açıklamalar ve güzel projeler... Özellikle toplumumuzun çeşitli kesimlerinde çok ciddi anlamda teveccüh, beğeni ve heyecan uyandıran bir bakanımız. Ben, bu vizyonu ve misyonu için kendisini ve çalışma arkadaşlarını tebrik ediyorum.

Sayın Bakanım, tabii, eğitim çağa uygun olarak sürekli değişen ve gelişen birikim, tecrübeler ışığında yenilenen bir süreçtir; temel hedefi ise bilgi toplumunun gerektirdiği becerilerle donanmış, millî kültür ile insanlığın evrensel değerlerini benimsemiş bireyler yetiştirmektir. Siz de bunu vurguluyorsunuz.

Bakanlığınız herkesin, eğitim ve öğretime eşit şartlar altında erişmesini, çağın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışın kazanılmasını, girişimci, yenilikçi, iletişime ve öğrenmeye açık, öz güven ve sorumluluk sahibi, sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetişmesini amaçlamaktadır.

Eğitimi, uzun vadeli bir bakış açısıyla geleceğimize yatırım olarak kabul ediyor, insanımızın yaşam kalitesini yükselten, ülkemizin insan kaynağını çağdaş dünyayla rekabet edebilir donanıma kavuşturan ve hayat boyu süren bir süreç olarak görüyoruz. İnsan gücünü yetiştiren, özgürlükçü, üretken ve rekabetçi bir eğitim sisteminin oluşturulmasını hedefliyoruz. Eğitim ve öğretimde sisteme uygun öğretmenlerin yetiştirilmesi, müfredatın geliştirilmesi ve uygun ortamların tesis edilmesi Bakanlığınızın en temel öncelikleri arasındadır.

Hükûmetlerimizin her daim öncelikli gündemi eğitim olmuştur. Eğitim alanındaki temel altyapı ve erişim sorunlarını önemli ölçüde çözüme kavuşturmuş, başta eğitimin kalitesini yükseltmek üzere çok daha büyük atılımlar yapılmıştır. Bakanlığınız eğitim ile öğretimi bir bütün olarak görmekte, bedensel ve ruhsal gelişmeyi en az zihinsel gelişme kadar değerli bulmaktadır.

Eğitimde kalite Bakanlığınızın en öncelik verdiği alanlardan biri olmuş, bu kapsamda “Eğitimde Kalite Seferberliği” gibi daha birçok çalışma yapılmıştır. Bölgeler arası başarı farklılıklarını azaltarak eğitimden fırsat eşitliğine bütün boyutlarıyla hayatiyet kazandırılmış olup bu süreçle uyumlu bir şekilde öğretmen yetiştirme ve eğitim yönetimi alanlarında da önemli dönüşümler hayata geçirilmiştir .

Eğitim-istihdam bağlantısı Hükûmetimizin büyük önem verdiği, büyük önem attığı alanlardan biridir. Bu bağlamda, iş dünyasının ihtiyaç duyduğu meslek alanlarında kaliteli elaman yetiştirilmesini sağlayacak şekilde, mesleki eğitimin kalitesini artıracak tedbirleri almaya inşallah bundan sonra da devam edilecektir.

Bakanlığımız, eğitim ortamlarını, öğretim materyallerini ve eğitim öğretim uygulamalarını, bireysel farklılıkları dikkate alan ve öğrenciyi merkeze alan bir anlayışla düzenleyerek, öğrenme ve gelişim düzeyi akranlarından geride olan öğrencilerin öğrenmesini desteklemek amacıyla çeşitli tedbirler almıştır. Bakanlığımız, toplumun tüm kesimlerini içine alan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim hizmetlerini yerine getirmektedir.

Sayın Bakanım, çok kıymetli Komisyon Başkanım ve değerli milletvekillerimiz; eğitimi çağın teknolojiyle buluşturmak üzere Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi başlatılmış olup bugüne kadar çok ciddi anlamda altyapısı tamamlanan okullarımıza, daha hızlı internet erişimine imkân veren sanal ve özel ağ hizmeti verilmektedir.

Okulların altyapılarının yapılmasına ve sınıflarda bunun etkinleştirilmesine, elektronik tahtaların kurulmasına devam edilecektir. Bütün okullarımızın bütün teknolojik imkânlardan faydalanması için Bakanlığınız tarafından yapılan çalışmalar devam etmektedir.

Bilindiği üzere, ücretsiz ders kitabı dağıtımı uygulaması, eğitimde fırsat eşitliğine yönelik yürütülen çalışmaların başında gelmektedir. Hükümetlerimiz döneminde, geleceğimizin teminatı olan öğrencilerimize ders kitapları ücretsiz dağıtılmış ve bundan sonra da dağıtılmaya devam edilecektir. Birtakım rakamlar var, bunlara Sayın Bakanım girdi, ben de vaktinizi almamak için girmiyorum.

Eğitim sisteminin temel unsurlarından biri de öğretmenlerimizdir. Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin demokratik değerlerle buluşmasında, onların millî ve manevî değerlerle donatılmasında, ülkemizin geleceğini inşa edecek gençlerimizin yetiştirilmesinde en büyük pay hiç kuşkusuz öğretmenlerimizindir.

Eğitim, ülkemizin yarınına şekillendiren en önemli unsuru, insana dair yapılacak yatırımların en değerlisidir. Hükümetimiz bu bilinçle hareket etmekte, eğitim alanına yönelik yatırımlarını bilimsel ve pedagojik gelişmelerle koşut bir şekilde sürdürmektedir. Bu süreçte katkısı olan, bu süreçte destek veren herkese teşekkür ediyoruz. Eğitimi ortak memleket meselesi olarak görüp bu desteğin sürdürülmesi hem önemlidir hem de hepimizin görevidir.

Ben, bizleri çağın ihtiyaç ve gerekliliğine uygun, millî ve manevî, ahlaki kazanımları elde etmiş, ailesine, çevresine, ülkesine, ait olduğu topluma karşı sorumluluklarını bilen bireyler olarak yetiştiren çok değerli öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü şimdiden tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesinin eğitim camiamıza, öğretmenlerimize, öğrencilerimize ve velilerimize hayırlı olmasını diliyorum. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere Millî Eğitim Bakanımız Sayın Ziya Selçuk ve şahsında, görev yapan tüm bürokratlarımıza teşekkür ediyor, şükranlarımı sunuyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanım, çok değerli bürokratlar, basın mensuplarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bu yeni görevinizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. Allah başarılarınızı daim eylesin inşallah.

2019 yılı bütçemizin de hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Tabii, eğitim çok önemli bir şey. Bir düşünür, sizlerin de malumunuz olduğu gibi “Bir yıl sonrasını düşünüyorsan toprağa tohum ek, on yıl sonrasını düşünüyorsan ağaç dik ve yüz yıl sonrasını düşünüyorsan da insan yetiştir.” demiş. İnsan da bizim için çok önemli ve geleceğimizin teminatı. Genç bir nüfusumuz var. Bugün üniversitelerimizdekilerle beraber yaklaşık 25 milyon öğrencimiz var. Tabii ki eğitim ve öğretim hayatı hayatta bir kez yaşadığımız ve o dönemi çok iyi değerlendirmemiz gereken bir dönemdir. Bu vesileyle tabii ki hükümetlerimiz çok önemli şeyler yaptı.

Bizden önceki hatipler “AK PARTİ eğitimde çok başarısız.” dediler. Buna katılmak mümkün değil. Yani AK PARTİ'nin millî eğitimde yaptıklarını bir düşündüğümüzde, aşağı yukarı 290 bin derslikle, 500 binin üzerinde öğretmenle, akıllı tahtalarıyla, ücretsiz kitaplarıyla, laboratuvarlarıyla ve aklınıza gelemeyecek pek çok alanda yeni hizmetleriyle çok büyük hizmetler yapmıştır. Belki şu olabilir: AK PARTİ sağlıkta ve ulaşımда olağanüstü şeyler yaptı, hem muhalefetin hem de halkımızın bizden beklentilerini yükselttik ve belki de beklentileri karşılayamadık. Yani bunu başarısız olarak addetmek doğru değil. Ama daha fazla şey yapabilir miyiz? Mutlaka yapmamız gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Bakanımız, tabii, eğitimde bir altyapı var. Bununla ilgili Allah’a şükür bir sorun yok. Hükümetlerimiz döneminde çok sayıda derslik yapıldı. Hemen hemen tekli öğretime geçildi. Öğretmen bakımından da sayı bakımından da pek fazla bir sıkıntımız yok, 500 binin üzerinde öğretmen atandı.

Burada temel sorunuz şu: Müfredat konusunda da sizler zaten gereğini yapıyorsunuz ve 2023’ü olan bir vizyon belgesi de hazırladınız. Bunlar çok başarılı şeyler. Tabii ki bunların hayata geçirilmesi biraz zaman alıyor. Bir de eskiden var olan birtakım alışkanlıklar var.

Şimdi, ülkemizin coğrafi yapısından kaynaklanan eğitimde eşitsizlikler olduğu için, bu sınavları kaldırmamızda büyük problemler var. Bunun temelindeki sebeplerin en büyüğü de... Bizim öğretmen yetiştirirken bir standardizasyonumuz var mıdır? Yani mutlaka vardır ama diyelim ki A üniversitesi, B üniversitesi, C üniversitesi eğitim fakültelerinden mezun olan öğrencilerimiz mutlaka sınava giriyorlar, kazanıyorlar ama olay sadece sınavla da bitmiyor. Bunların bir standardizasyonunun mutlaka olması gerektiğini düşünüyorum ben, eğitim kalitemizin artırılması için.

Bir de çalışanların tabii ki özlük hakları çok önemli, aldığı maaşlar çok önemli. Bunları çok önemsiyoruz ama normal performanslı çalışan ile üst düzey performans gösteren öğretmenlerimizi ayırt edici bir sistemimiz var mıdır? Bununla ilgili ileriye dönük bir çalışmamız olacak mı? Çünkü insanları motive etmek için birtakım şeyler vermeniz lazım. Bu manevi de olabilir, maddi de olabilir.

Diğer taraftan, öğretmenlik yapmasında diyelim ki yeterli bilgi birikimi olmayan veya diyelim ki kendisini yenilemeyen öğretmenlerimizi sistem içinde tutmaya devam edecek miyiz veya bunları ne yapacağız? Bunlarla ilgili aklımızda birtakım sorular var.

Diğer taraftan, tabii ki atanamayan öğretmenlerle ilgili, hükümetlerimiz döneminde çok atama yapıldı yani yüzde 65 oranında; mevcut 350 binken biz 500 binin üzerinde öğretmen atamışız. Ama buradaki problemi bizim öğretmen atayarak çözmemizin mümkün olmadığını düşünüyorum. Bugün üniversitelerimizin -daha çok YÖK’le ilgili ama- eğitim fakültesinden yılda ne kadar öğretmenimiz mezun olmaktadır? Bizim ihtiyacımız ne kadardır? Biz bununla ilgili eğer bir planlama yapmazsak bu atanamayan öğretmen problemiyle sürekli karşı karşıya geliriz diye düşünüyorum. Bunun çözümü için de mutlaka bir sayıyla sınırlamak gerekiyor ancak dünyada rekabet edebilecek mesleklerin sayısını sınırlamamak, diğer taraftan sadece kamuda hizmet verecek mesleklerinse bizim ihtiyacımız neyse o kadar sınırlandırılması gerektiğini düşünüyorum.

Tabii, inşallah bu yeni dönemde... Tabii ki eğitimde yapılan yeniliklerin bugünden yarına kendini göstermesi mümkün değil. Bugün sizin tohumunu attığınız şeyler meyvesini belki on yıl sonra verecek, belki on beş yıl sonra verecek diye düşünüyorum.

Ben 2019 bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Güneş, teşekkür ediyorum.

Birleşime saat 14.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.28

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.39

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, 11’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Grup sözcülerimizden bir ricam olacak: Lütfen, yeni gelecek misafir milletvekillerimize, söz taleplerini karşılayamayacağımızı sizin söylemenizi rica ediyorum. Yani ben kırmamak için yazdım, şu an 36 milletvekilimiz oldu. Ricam budur.

Evet, söz taleplerini karşılıyoruz.

Sayın Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basınımızın değerli emekçileri, Komisyonumuzun değerli üyeleri; öncelikle sizleri saygıyla selamlıyor, Millî Eğitim Bakanlığımızın 2017 kesin hesap ve 2019 bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

2019 merkezî yönetim bütçesi içerisinde en büyük paylardan birine sahip bir bütçenin, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi hakkının nasıl kullanıldığını ve kullanılacağını değerlendiriyoruz bugün.

Bu süreçte, benden önceki konuşmalarda bütçenin kullanımıyla ilgili birçok yorum yaptı arkadaşlarım, benim de bütçenin kullanımı hakkında en çok dikkatimi çeken, eğitim yatırımlarına ayrılan kaynağın, maalesef, daha önceki dönemlere göre düşmüş olması.

Genel olarak, Adalet ve Kalkınma Partisi olarak değerlendirmeleri hep 2002 ve 2019 üzerinden yaptığınızı görüyoruz Sayın Bakan, bugüne kadarki komisyon toplantılarında.

Yine, onun üzerinden bir değerlendirme yaptığımızda, 2002 yılında Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden eğitim yatırımlarına ayrılan payın yüzde 17 olduğunu görüyoruz, 2019 yılı itibarıyla bu oran yüzde 4,88 yani yüzde 5’in altına düşmüş durumda.

Çok büyük bir bütçeymiş gibi görünüyor ancak bütçenin yüzde 83’ünün personel giderleri ve SGK giderleri olduğunu düşünürsek, yatırım payının da bu kadar düşük olduğunu, azaldığını düşünürsek ben size kolay gelsin diyeceğim. Zaten, maalesef, kötü bir miras aldınız, çok vurgulandı, Millî Eğitim Bakanlığı en kötü yönetilen bakanlıklarımızdan birisi oldu bu süreçte, ciddi anlamda sorunlu. Göreve geldiğinizde de toplumda aslında bir umut yarattınız daha önceki vizyonunuzdan dolayı ama önünüzde zor bir süreç var, gördüğüm kadarıyla bütçeniz de yeterli değil, ben size öncelikle kolaylıklar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Yine, Sayıştay raporlarıyla ilgili, açıkçası, kayıtlara geçmesi açısından ben de önemsedığım birkaç vurguyu yapmak istiyorum, daha önceki konuşmacılar da yaptılar ama dikkat çeken birçok şey var, muhasebesel birçok hata var. Bunların yanında, mesela Millî Eğitim Bakanlığında yetkili olmayanların para harcadığından bahsediliyor. Yani bunlar, maalesef, kabul edilebilir bulgular değil.

Yine, Bakanlık muhasebe birimi dışında yetkisiz kişiler tarafından bankalarda hesap açılması, birçok özel hesap olması yani bunların çok sayıda olması, bunların ciddi anlamda sorun yaratan, yatırım projelerinde kullanılmak üzere tahsis edilen sermaye giderleri, ödenekleri, çalıştay, seminer, yarışma, fuar ve benzeri etkinliklerde kullanılması. Yani bu kadar büyük bir bütçenin bu şekilde yönetiliyor olması da gerçekten üzücü.

Bir tespiti daha var Sayıştayın, Bakanlık norm kadroların planlanmasıyla ilgili. Eminim bu bilgilere sahipsiniz. Yani bizim sizden istirhamımız, ricamız, bu bulguların çok iyi değerlendirilmesi ve bir dahaki senelerde, önümüzdeki süreçte, en azından 2019 bütçesinde bu tür aksaklıkların yaşanmaması.

Mesela öğretmenlerle ilgili norm kadrolar. 153.640 öğretmen açığı varken 41.654 öğretmen fazlası bulunuyor yani bu, gerçekten inanılır gibi değil. Yani planlamanın ne kadar kötü yapıldığını da ortaya koyuyor.

Siz göreve geleli çok uzun olmadı, belki bütün bunların hepsinden tabii ki siz sorumlu değilsiniz ancak bunların düzeltilmesinden sorumlusunuz.

Sayın Bakan, tabii ki bütçeyi, maalesef, birçok sorunun gölgesinde tartışacağız. Zamanımı da iyi kullanmak adına çok seri gitmeye çalışacağım.

Şimdi, her şey aslında şu 4+4+4 sisteminin hayata geçmesiyle başladı. Yani belki de o zaman bütün terslikler -zaten iyi gitmiyordu- biraz daha katlandı. Mesela bu sistemle okul öncesi zorunlu eğitimin kalkması sıkıntı yarattı, eğitimde eşitlik ilkesinin, eğitime erişim imkânı az olan çocuklara devletin sahip çıkmasının biraz önüne geçti. Sistem sonrası son dört yıllık dilimde kız çocuklarının okullaşma oranı, maalesef, giderek azaldı, düştü ve erken yaşta evlilikleri tetikledi bu durum.

Erkek çocuklarıyla ilgili de önemsedğim bir konuyu sizinle paylaşmak istiyorum. Bu 4+4+4, maalesef, okuldan kopuşlara sebep oldu, bu da Türkiye’de çocuk işçiliğinin artmasına neden oldu, tetikledi. 1999 yılında 128 bin olan çocuk işçi sayısı 2018 yılında 2 milyona yaklaştı. Bu çok önemli bir rakam. Bunun çok iyi değerlendirilmesi ve sistem dışındaki çocukların mutlaka sistemin içine dâhil edilmesi gerekiyor.

Millî Eğitim Bakanlığı olarak özel okulların teşvik edildiğini gördük. Siz de konuşmanızda bunu vurguladınız, bunun öneminden de bahsettiniz. Ancak Millî Eğitim Bakanlığı olarak özel okullarla ilgili verdiğiniz destek rakamlarına baktığımızda bu desteğin de kesildiğini görüyoruz o rakamlardan. Sanki şu anda bu desteği alan öğrenciler için bu destek devam edecek ama yeni destekler verilmeyecek. Yani konuşmanızdaki ifadelerinizle çelişen bir durum var. Bunu da bir açıklarsanız çok sevinirim.

Bir de projeler var, çok önemli. Yaklaşık 30 milyar dolar harcanan FATİH Projesi yani dünyada uygulamaya konulan en büyük ve en kapsamlı eğitim hareketi olarak açıklanan bir proje. Bugün ne olduğu belli değil. Maalesef, sonuç, milyarlarca zarar ve depolarda çürüyen tabletler mi oldu? Bu da açıklanmaya maalesef muhtaç. Ben bu çalışmayla ilgili bir örnek vermek istiyorum. “Dünya Okulu” adlı kitabın yazarı Salman Khan kitabında bizim bu projemize yer vermiş, diyor ki: “Teknolojiyi değiştirip öğrenme yöntemini aynı tutarsanız, kötü uygulamaya iyi para harcıyorsunuz demektir.” Aslında sizin açıkladığınız vizyonda, 2019 vizyonunuzda da var. Gerçekten içerik boş ise istediğiniz teknolojiyi getirin, hiçbir işe yaramaz, çöp olur. FATİH Projesi belki de bunun Türkiye’de en güzel örneklerinden biri oldu. Belki sorumlusu değilsiniz ama bize bunun açıklamasını yaparsanız çok seviniriz çünkü bu “dostlar alışverişte görsün projesi” olmuştur.

Şimdi “4+4+4” sistemiyle okul öncesi eğitim kapsamında benim en fazla önemsedğim sorunlardan bir tanesini paylaşmak istiyorum sizinle. Burada benim en fazla önemsedğim derken Sayın Paylan’ın sözüne de hatırlatma yapmak istiyorum. Konuşmasına başlarken “Burada hepimiz

kendimize göre eğitim sistemiyle ilgili beklentilerimizi paylaşıyoruz.” dedi, çok doğru bir şey söyledi. İşte, kimisi “Biraz daha fazla dinî eğitim.”, kimisi “Biraz daha Kemalist.” dedi, kimisi “Biraz daha laik...” Çok doğru. Millî Eğitim Bakanlığının en önemli görevi de işte bütün bu talepleri en dengeli şekilde eğitime yansıtmaktır. Şimdi, ben burada baktığım zaman “Acaba bu denge var mı, görüyor muyuz?” bunu sorgulamak istiyorum asıl. Çünkü bütçe hakkı, sonuç olarak bütçenin kaynaklarının nasıl kullanıldığı ve çocuklara nasıl bir eğitim verildiği, nasıl bir vizyonla çocukların yetiştirildiğiyle çok ilgili. Yani beş sene, on sene eğitim verirsiniz ama içerik nedir acaba? 4-6 yaş arası çocukları küçük yaştan itibaren şeriat kurallarına göre yetiştirmeyi hedefleyen Osmanlı modeli sübyan mekteplerinden bahsetmek istiyorum. Ben İstanbul’da nereye kafamı çevirsem artık bu okulları görüyorum. Okul öncesi çocuklarımız bu kurumlara mı teslim edildi, ben sizden bunu açıkçası duymak istiyorum çünkü şu anda sübyan mekteplerinin sayısı sanki devletin anaokullarından fazladır. Bu çok ciddi ve önemli bir problemdir. Bu Türkiye, FETÖ gibi bir olay yaşadı. Dinî ve manevi duyguların sömürülmesiyle, istismar edilmesiyle çok ciddi anlamda bizim gençlerimiz, çocuklarımız, insanlarımız bu ülkede heba oldular. O yüzden bunları sorgulamak zorundayız. Bugün, maalesef, yine bakıyoruz, çağdaş ve bilimsel eğitimden uzaklaştıran birtakım hamleler atıldığını görüyoruz. 2014 yılından sonra işte TÜRGEV, Ensar, TUGVA, Hayrat, Hizmet, Muradiye gibi vakıflar, işte İlim Yayma Cemiyeti... Yani bunlarla mesleki ve teknik kurslar anlamında sosyal, kültürel, sportif etkinlik, Osmanlıca dersleri, Kur’an okuma gibi konular kapsam alanlarına alınarak birtakım protokoller imzalandı. Mesela, Türkiye Eğitim Vakfıyla imzalandı mı? Mesela, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğiyle imzalandı mı? Mesela, bu kurumlarla da iş birliği yapılıyor mu? Bunların da sorgulanması gerektiğini düşünüyorum.

Yine bir yönetmelik değişikliğiyle kamu yararına dernek statüsünde olan STK’lerle karşılıksız kamu arazi ve taşınmazlarının verilmesinin önü açıldı. Aynı sorumu bunun için de açıkçası tekrarlamak istiyorum. Yine bunların içinde çok önemli bir kurum var 2016 yılında kurulan. “Maarif Vakfı” diye bir vakıf kuruldu. Baktığımız zaman, Millî Eğitim Bakanlığının yurt dışı eğitimleriyle ilgili -sunumunuzda siz de bahsettiniz bundan- sanki bütün görevlerini üstlenmiş gibi...

Sayın Başkan, bir ek süre istiyorum izinizle.

BAŞKAN – Ben toparlamanızı rica edeceğim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Şimdi, Maarif Vakfı Kanunu’nun “Kuruluş, amaç ve kapsam, gelirler” kısmına baktığımızda, Bakanlar Kurulu kararıyla genel bütçeden ve ilgili kamu, kurum ve kuruluşlarından aktarılabilecek bir tutardan gelir kaynakları içerisinde bahsediliyor. İşte bu, vatandaşın hakkıdır. İşte bu, kamu hakkıdır. İşte bu, bizim hakkımızdır. Bu Maarif Vakfı nasıl bir vakıftır yani neden böyle bir vakıf kurulmasına ihtiyaç duyulmuştur? Yurt dışında, biliyorsunuz, FETÖ okulları kurulmuştu bir sürü. Yeni bir FETÖ yapılanmasına mı gidiliyor? Bu endişelerimizi de aydınlatırsanız çok sevinirim.

Bu konulardan sonra birkaç teknik şeye de değinmek istiyorum.

BAŞKAN – Toparlamanızı rica edeceğim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Liselere yerleştirmeye ilgili bir sorum olacak Bakana ya da ben bunu “soru” bölümünde sorayım çünkü biraz YÖK’le ilgili, vakıf üniversiteleriyle ilgili de çok kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Bir dakika daha vereyim.

Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Rakamları siz vermiştiniz, girmeyeceğim ona ancak Anayasa’nın 130’uncu maddesine göre -benim önemseydiğim bir konu bu- “Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tâbi yükseköğretim kurumları kurulabilir.” diyor. Yine, YÖK tarafından yayımlanan Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin 27’nci maddesinde “Vakıflar kendilerine kazanç sağlamak amacıyla ile yükseköğretim kurumu kuramazlar.” diyor, devamını okumuyorum. Şimdi, ülkemizde kazançlarını eğitime, bilime, AR-GE’ye harcayan birçok vakıf üniversitemiz var, biz gurur duyuyoruz bunlarla. Benim kendi oğlum da böyle bir vakıf üniversitesinde öğrenci. Ancak baktığımız zaman birçoğunun da ticari kazanç elde etmek amacıyla kurulduklarını görüyoruz, bu vakıf üniversitelerinin. Elde ettikleri gelirleri yükseköğretim alanına dönük yatırımlarda değil de ticari fayda, kendilerine fayda sağlamak alanında kullandıklarını... Örneğin, bir iki örnek: Kaynak aktarımına kılıf oluşturmak amacıyla rayiç bedeller üzerinden yüksek arsa, arazi, bina alımları; öğrenciden alınan, elde edilen gelirlerin yani üniversite kurmak üzere ortak oldukları yurt dışındaki şirketlere transferleri; müteveli heyet başkan ve üyelerinin bağlantılı oldukları şirketlerden daha yüksek bedelle hizmet alımları gibi. Daha birçok madde var, burada sayamayacağım Sayın Başkanımı da kırmamak için. Bunun sorgulanması gerekiyor. Eğer bu üniversiteler bu şekilde çalışacaklarsa, belki de nasıl özel okullar varsa bunlar da özel üniversite mi olmalı? Vatandaş çocuğunu nereye gönderdiğini bilsin Sayın Bakanım. Yani vakıflar nedir? Elde ettikleri kazançları eğitime yatırmakla sorumludurlar; kendilerine gelir, kazanç elde etmek için değil. Bunun da lütfen göz önüne alınmasını ve incelenmesini rica ediyorum. Belki burada bir statü değişikliği yapılması gerekiyor olabilir.

Teşekkür ediyorum, sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ettim. Kayda girdi.

Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, basınımızın güzide temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle, geçen gün vermiş olduğunuz beyanat üzerine sizlere teşekkür etmek istiyorum. Ben köy enstitüsü mezunu bir öğretmenin yeğeniyim. Benim bulunduğum ortamda hep biz o ışıkla büyüdük. Köy enstitülerinin yeniden evrilmesi gerektiğini, mutlaka gözden geçirilmesi gerektiğini, çağımıza belki uygun olmadığını ama millî eğitim sisteminin köy enstitüleri mantığıyla ilerleyebileceği şeklindeki, basına yansıyan sözlerinizden dolayı teşekkür ediyorum. Umarız ve dileriz, siz ve bürokratlarınız bu mantığı millî eğitimde oluşturur. FATİH Projesi gibi projeler yerine -elbette onun da mutlaka iyi tarafları vardır ama- ruhuna Fatiha okunan, milyarlarca liranın çöpe gittiği FATİH projeleri yerine, bu ülkenin geleceğinin köy enstitüsü mantığında olduğunu belirtmek istiyorum. Bu düşüncenizden dolayı teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; bir de “Ben geldiğimden beri uyuyamıyorum çünkü geldiğim gün çok yüksek bir beklenti oluştu. Hiçbir şey vadetmeden bu kadar yüksek bir beklentinin oluşması benim sorumluluğum değil ama yine de ‘Ne yapacağız?’ konusunda çok uzun yıllardır çalışmamıza rağmen bir uyku düzeni kalmadı.” dediniz Millî Eğitim Bakanlığında aldığınız sorumluluktan dolayı.

Gerçekten sizlere hak veriyoruz. Öyle bir bakanlık düşünün ki son on altı yılda 8 kez bakan değişmiş. 2020 bütçelerinde tekrar sizi burada göreceğ miyiz, o belli değil. Sayın Bakan, ben bir kronolojik sıralama yapmak istiyorum. Umarız ve dileriz, bu gidişattan sizler etkilenmezsiniz.

AKP, 2002’de iktidara geldi, aynı yıl Necdet Tekin ve Erkan Mumcu Millî Eğitim Bakanlığı yaptı. 2004 yılında eğitim müfredatında değişiklikler yapıldı. Lise müfredatındaki ilk değişiklik 2004 yılında yapıldı. Fen bilgisi derslerinin “fen ve teknoloji” adıyla ders saati artırılarak haftada dört saat olması kararlaştırıldı. 1994’ten beri uygulanan liselere giriş sınavı son kez uygulanarak yerini ortaöğretim kurumları sınavına bıraktı. 2005 yılında üç yıllık olan lise, dört yıla çıkarıldı. Önünde hazırlık sınıfı bulunan ve öğrenim süresi hazırlıkla birlikte dört yıl olan Anadolu, Fen, Anadolu öğretmen, Anadolu güzel sanatlar, spor liseleri ile başında “Anadolu” ibaresi bulunan mesleki, teknik liselerin öğrenim süresi hazırlık sınıfı kaldırılarak dört yıla çıkarıldı. Genel liseler ile mesleki ve teknik liselerde lise 1 ortak sınıf oldu. 2005’te yabancı dil ağırlıklı eğitim veren süper liselerin kademeli olarak kapatılması ve Anadolu liseleriyle tek programda birleşmesi onaylandı. 2008 yılında Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı yerine, 6, 7 ve 8’inci sınıfın sonunda girilen seviye belirleme sınavları geldi. 2010 yılında seviye belirleme sınavıyla tek sınav modeline dönüldü. 2010 yılında dönemin Millî Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu yayımladığı bir genelde tüm düz liselerin Anadolu liselerine dönüştürüleceğini açıkladı, uygulama hemen başladı. 2012 yılında ilköğretimde kesintisiz sekiz yıllık eğitimden vazgeçildi, “4+4+4” sistemine -yani “4+4+4” veya siz buna “dert, dert, dert” de diyebilirsiniz- geçildi. 2012 yılında Erdoğan “Dershaneler kapatılacak.” açıklaması yaptı, 2014 yılında ilk TEOG sınavı uygulandı. 2017 yılının Eylül ayında Erdoğan’ın “TEOG’un kaldırılması lazım.” açıklaması yapmasının ardından birkaç gün içerisinde Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz “Bu yıl TEOG yapılmayacak.” açıklaması yaptı.

Değerli Plan Bütçe üyeleri, değerli arkadaşlar; burada çoğumuz anayız, babayız. Şimdi şunu sormak lazım kendimize: Bir siyasi anlayış tam on altı yıldan beri bir eğitim politikası nasıl belirleyemez? Bir siyasi anlayış tam on altı senedir nasıl koskoca bir sistemi yapboza dönüştürür. Tam on altı yıldır atayan Erdoğan, görevden alan Erdoğan; kim neden geldi, hangi sebepten gitti, kimse bilmiyor. Koca sistem ve çocuklarımızın geleceği Erdoğan’ın iki dudağının arasında. Böyle bir şey olmaz, böyle bir devlet politikası olmaz. Çocuk okula başlıyor, adapte edildikleri sistem başka; yarı yolda sistem değişiyor, sınava girecekleri sistem başka.

Sayın Bakan, geçen gün bir de basında -ben kendim de iş makinesi tamircisiyim. Benim de hayallerim vardı; pazarcılık da yaptım, maden işçisiyim. Bugün insanlarımız bizi buraya getirdi; şu cümleliz yer aldı: Basının “Sayın Bakan, çocukluk hayalleriniz ile bugün geldiğiniz nokta uyuyor mu?” sorusuna yanıt olarak “Aslında uyumuyor. Benim hayalim nikelaflı büyük bir tırda tır şoförü olmak.” demişsiniz. Basından aktardığım kadarıyla... Tır şoförlüğü gerçekten çok zordur. Uykusuz durarak nasıl günler geçirdiklerine çok tanık olan birisiyim.

Sevgili Bakan, işte aradaki farkı yaratan cumhuriyettir. Hayali tır şoförü olmak olan bir çocuğa Bakan olma fırsatını veren imkânları oluşturduğu için Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarına ne kadar teşekkür etseniz azdır, hepimiz ne kadar teşekkür etsek azdır.

Sayın Bakan, bir şeyler yapmak istediğinizi biliyoruz, bürokrat arkadaşlarınız da aynı şekilde fakat şunu da çok iyi biliyoruz: On altı yıldır ne yazık ki her şeye 1 kişi karar veriyor, 1 kişinin iki dudağı arasında her şey. Buradan on altı yıldır millî eğitim dâhil tüm AKP siyasetini belirleyen, atayan, alan, günü gelince savcı olan, bazen mağdur, bazen kadın doğum uzmanı, bazen emniyet müdürü, bazen gazeteci olan, canı istediği zaman bir belediye başkanını, canı istediği zaman bir başbakanı görevden alan Sayın Cumhurbaşkanına seslenmek istiyorum: Yetti gari, yetiversin gari!

Siz, seçilmiş bir Cumhurbaşkanı olarak anayasal çerçevede görevinizi yapın. Bırakın, yargı, bürokrasi, medya, devlet kendi görevini yapsın; kimse yapması gerekeni “Acaba Cumhurbaşkanı ne der?” korkusuyla yapmak zorunda kalmasin. Gelin, milli eğitim politikaları doğrultusunda çağdaş Türkiye’ye yakışanı yapalım, pozitif bilimin, demokrasi kültürünün, insan haklarının, hukukun üstünlüğünün, laik ve çağa uygun eğitim modelinin ateşini yakalım ve insanlar sizlere teşekkür etsin.

Sayın Bakan, burada -sabahtan özellikle Sayın Başkanımıza da rica ettik- eğitim konuşuluyor ancak eğitimle ilgili sendikalar maalesef burada değil. Ben eğitim sendikalarından aldığım birkaç soruyu da sizlere müsaadenizle sormak istiyorum.

Okulların nitelikli, niteliksiz olarak ayrıldığı, tüm öğrencilerin eğitim hakkında eşit yararlandığı bir eğitim sistemi için nasıl bir çalışma yapıyorsunuz?

4+4+4 düzenlemesi zorunlu eğitimin on iki yıla çıkarılması girişimi olarak sunuldu. Düzenlemenin ardından ortaöğretim çağındaki çocukların örgün eğitimden koparak açık liseye yönlendiği ve açık lisede okuyan öğrenci sayısının yüzde 60 oranında artış göstermesini zorunlu eğitimin fiilen dört yıla inmesi olarak değerlendiririz. 4+4+4 veya dert+dert+dert sisteminin kaldırılması yönünde bir çalışmanız var mıdır?

Okulları ticarethane, öğrencileri müşteri hâline getiren piyasa merkezli eğitim politikalarını terk etmeyi düşünüyor musunuz?

Sözleşmeli ve ücretli öğretmenlik uygulamasına son verilmesi, tüm öğretmenlerin kadrolu olması ve ataması yapılmayan öğretmenlerin atama sorunlarının çözülmesi için bir çalışmanız var mıdır?

Kamu emekçilerinin uzunca bir süre beklediği 3600 ek gösterge herkesi kapsayacak şekilde hayata geçirilecek mi yoksa sadece seçim vaadi olarak kalmaya devam mı edecektir?

Eğitimin her kademesinde öğretmen belirlenirken liyakat yerine mülakat yapılması sırasında hangi kriterleri esas alıyorsunuz?

Türkiye’de eğitimde yaşanan sorunların nedeni, öğretmenlerin performansları mıdır yoksa laik, çağdaş, aklın ve bilimin esaslarından uzaklaşılması mıdır?

Millî Eğitim Bakanlığının Diyanet İşleri Başkanlığı ve bazı vakıf ve derneklerle protokol imzalayarak “değerler eğitimi” adı altında kurs, seminer, panel düzenlemesi Millî Eğitim sisteminin temel ilkelerine ve amaçlarına aykırılık teşkil etmiyor mudur?

Sayın Bakan, kapatılan köy okullarının yeniden açılması için bir çalışmanız var mıdır?

Son olarak Anayasa’mızda teminat altına alınmış sendikalı faaliyet ve örgütlenme hakkının en temel unsurlarından olan sendikal eylemler hakkında disiplin cezaları uygulanmaktadır. Bakanlığınızın sendikal faaliyetlerden dolayı gerçekleşen eylem ve etkinliklere disiplin cezası uygulanmaması konusunda ilgili birimlerin dikkatinin çekilmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin teşekkür ederim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkan, düzeltme yapabilir miyim?

BAŞKAN – Neyin düzeltmesi?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın hatip her defasında en azından -ben saydım- 8 kere “Erdoğan, Erdoğan, Erdoğan” dedi. Dolayısıyla Erdoğan Sayın Cumhurbaşkanımızdır tek adam olmadı, istibdat dönemi de olmadı, dolayısıyla istibdat dönemi 1923-1946 arasında oldu. Öncelikle belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Size söz verdiğimde söylersiniz bunları?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Cumhurbaşkanımızın da seçilmesi halk oylaması sonucu oldu, zaten halkın oyuyla geldi. Dolayısıyla şudur...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Sayın Başkan yani her gün böyle korsan bildirir dinliyoruz.

BAŞKAN – Müsaade edin, onu da bana bırakın Sayın Emecan.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Nezaket dahi olsa her konuşmacının özellikle şunu belirtmesi gerekir: “Sayın Cumhurbaşkanımız.” Hitap olduğu zaman bunu özellikle söylemesi lazım çünkü Türkiye Cumhuriyeti devletin Cumhurbaşkanındır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Keşir, buyurunuz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, kıymetli heyeti, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Aslında, eğitimle ilgili herkesin çok söyleyecek sözü var ama ben birkaç dakika içinde söyleyeceklerimi toplamak istiyorum. Geçen gün yaptığım bir konuşmada da ifade etmiştim, eğitim en önemli fırsat eşitliği aracıdır hem sosyoekonomik yapılar açısından hem de cinsiyetler açısından.

Özellikle kız çocuklarının okullaşması noktasında bazı rakamları burada tutanaklara geçirmek istiyorum. 1967’de, Düzce’de doğduğu kasabada lise olmayan bir kız çocuğu olarak söylüyorum bunu, Allah’tan eğitime inanmış ve kendini eğitime adanmış bir babanın evladyım, onun için Allah’a ne kadar şükretsem az.

Şimdi, özellikle atlanan bir konu, AK PARTİ döneminde son on altı, on yedi yılda özellikle kız çocuklarının okullaşması, kadınların fırsat eşitliği aracı olarak eğitimin değerlendirilmesi noktasında devrim niteliğinde düzenlemeler yapıldı. Niye eğitim diyorum? Kadının ve kız çocuklarının güçlendirilmesiyle ilgili hangi sorunu konuşursak konuşalım sonunda mutlaka eğitimi konuşmak zorunda kalıyoruz. Yani kadın istihdamı verilerini konuşuyorsak bugün, kadına yönelik şiddetle mücadeleyle konuşuyorsak bugün hatta kadının siyasal katılımı ve karar alma mekanizmalarındaki yerini konuşuyorsak bugün hepsinin öncesinde mutlaka eğitimi konuşmak zorunda olduğumuz için bugün “eğitim” başlığında söz almak istedim.

Özellikle şartlı nakil transferleri hem eğitim hem de sağlık için yapılan şartlı nakil kız transferlerinin kız çocuklarına daha fazla yapılması, Bakanlığımızın yaptığı taşınmalı sistem kız çocuklarının eğitime erişiminde aslında çok da görmediğimiz, kamuoyunun çok da bilmediği araçlar oldu. Bakın, az önce de söyledim, doğduğu kasabada lise olmayan bir çocuk olarak söylüyorum bunu, bütün kız çocuklarının büyükşehirlere transfer edilmesi, aileleriyle bu anlamda yaşayacağı sorunları bertaraf etmek adına 81 ilde AK PARTİ döneminde açılan üniversitelerin de kız çocuklarının eğitime katılımı ve güçlenmesi noktasında önemli araçlar olduğunu düşünüyorum.

Birkaç veriyi sadece paylaşacağım sizlerle. Kız çocuklarının liselerde net okullaşma oranı 2002’de yüzde 45 yani kız çocuklarımızın yarısından azı ancak liseye erişebilirken bu oran 2017 öğretim yılında yüzde 83’e ulaşmış; gönlümüz bunu yüzde 100 yapmaktan yana. Eminim Bakanımız ve Bakanlık ekibi de bunun yüzde 100 olması konusunda önümüzdeki dönem faaliyetlerini güçlendirecekler.

Diğer yandan, kız çocuklarının üniversiteleşme oranı. Bakın hem üniversite sayısının azlığı hem de kız çocuklarının inançları ya da başka sebeplerden dolayı okullara alınmaması nedeniyle 2002’de bu oran yüzde 13,5’du yani 100 kız çocuğunun sadece 13,5’u üniversiteye erişebilirken bugün bu

sayı yüzde 45’ler seviyesindedir. Tabii ki burada da arzumuz isteyen tüm kız çocuklarının üniversite eğitimini almasıdır. Bu niye önemli? Kadın yoksulluğu verilerine baktığımızda görüyoruz ki üniversite mezunu kadınların, bir meslek sahibi olan kadınların sadece yüzde 7’si istihdama katılmıyor, yüzde 93’ü istihdama erişiyor erişmek isterse, bu yüzde 7’sinin de muhtemel ki erişme isteği olmaması ya da başka sebepler gösteriliyor, yüzde 93’ü istihdama erişiyor ve iş gücü piyasasına katılabiliyor. Onun için kadınların meslek sahibi olması ve üniversite eğitimine erişmesi önemli.

Bir diğer önemli veri, önümüzdeki dönemler için önemli bulduğum için söylüyorum, okul öncesi eğitim. 4-5 yaşındaki çocukların okul öncesi eğitimle bir yıl tanışıyor olması ileride eğitim sistemi içinde kalma ve hem velilerin hem de kendilerinin motivasyonlarının yükselme oranlarını artıran bir argüman. O anlamda da 4-5 yaş grubu kız çocuklarının 2002’de sadece yüzde 11,7’si yani 12’si bile değil, okul öncesi eğitime erişebilirken bu oran yüzde 50’yi aşmış durumda ama burada da arzumuz tüm kız çocuklarının okul öncesi eğitime erişmesi.

Bir başka konu, benim uzun yıllar da çalıştığım, mesleğe ilk başladığım alan, engelliler. Özel eğitim konusunda birkaç konuya da değinmek istiyorum. 1989’da ben mesleğe başladığımda Birleşmiş Milletlerden temsilciler gelirdi Türkiye’ye ve bize şunu söylerlerdi: “Ne güzel Türkiye’de engelli yok?” Niye bunu diyorsunuz dediğimde “Sokakta görmüyoruz çünkü.” derlerdi. 1989-1990 Türkiye’de engellilerimiz sokağa çıkamazdı ve sokakta görülmezlerdi. Niye? Bir: Ne yapacaklarını bilemezlerdi. İki: Aileler saklardı engelli çocuklarını. Böyle bir Türkiye gerçeğinden geliyoruz bugüne ve 2005’te çıkan yasayla artık bugün kapsamlı bir külliyat söz konusu. Mevzuatımızda bu konuda hem yönetmelikler hem de kanun düzeyinde engellilerle ilgili kapsamlı bir çalışma söz konusu. Özel eğitim noktasında da ücretsiz servislerle eğitimin ücretsiz olması. Özel eğitim ve rehabilitasyon rakamlarına baktım, yılda aşağı yukarı her yıl 50 bini aşan öğrenci bu merkezlerden hizmet alıyor 2005’ten bu yana.

Tabii, burada birkaç hususu yalnız önümüzdeki dönem için Sayın Bakan ve ekibiyle paylaşmak istiyorum. Bir: Biz engelliler konusunda 2005’ten bu yana gerçekten bunu kalbimle inanarak söylüyorum, devrim niteliğinde düzenleme yaptık. Bakın, evde bakım ücreti Bakanlığın konusu değil, yurt dışında konuştuğunuzda “Siz bunun fonunu nereden buldunuz?” diyorlar. Bu, başka ülkelerde, Avrupa ülkelerinde dahi görmediğiniz bir kalem ama burada bundan sonraki aşamada bizim ihtiyacımız ihtisaslaşan düzenlemeler. Yani özel eğitim için söylüyorum bunu, tematik eğitim programlarına ihtiyacımız var.

Otizm Eylem Planı yaklaşık beş yıl önce imzalandı. Sayın Cumhurbaşkanımızın da takip ettiği bir eylem planı. Bunun eğitim ayağını çok önemli bulduğumu ifade etmek istiyorum çünkü otizmlili bireyler tıbbi tedaviyle değil, eğitimle rehabilite edilerek topluma kazandırılıyor. Bunların özellikle 2 yaş civarında tanının konulmasıyla okul öncesi, 6 yaşa kadar verilecek bir rehabilitasyon ve eğitimle yüzde 80’i toplumda eğitim alabilir bireyler hâline gelebiliyorlar. Onun için okul öncesi 2 yaş ve okul öncesi dönemde otizmlili bireylerin eğitime erişimi çok önemli. Bizim Millî Eğitimden bu anlamda önümüzdeki dönemki programlarında -kendilerinin de özel eğitime olan hassasiyetlerini Sayın Bakan açılış konuşmasında ifade etti- Otizm Eylem Planı’nda Millî Eğitim Bakanlığına düşen rol ve fonksiyonların önümüzdeki dönemde görünür kılınması kendi adıma beklediğim bir konu çünkü bu eylem planını hazırlarken sivil toplum kuruluşları olarak da Bakanlık kuruluşları olarak da ciddi emek sarf etmiştik. Çünkü otizmlili bireyleri başka şekilde topluma kazandırma yöntemi yok eğitimin dışında.

Anlatacak çok konum var ama zamanı çok fazla kullanmamak adına burada sözlerimi nihayetlendiriyorum.

Tekrar Sayın Bakana ve ekibine kolaylıklar diliyorum.

Bütçemiz şimdiden hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sayın Keşir, teşekkür ediyorum.

Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar, sayın basın mensupları; konuşmamın başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım sunumunuz için teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

Bakan olduktan sonra sorunları tespit ve çözüme yönelik görüşleriniz için de kutluyorum. Biz, ifade ettiğiniz gibi, eğitimi millî, memleket meselesi olarak görüyoruz; milletin, eğitimin hayrına yapacağınız her işte de sizi ve Hükûmeti destekleyeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Bu çerçevede bakıldığı zaman, aslında siz 2023 Vizyon Belgesi’nde temel sorun alanlarını tespit ederek kamuoyuna da duyurdunuz ama burada mesela “okullar arası farklılıkların azaltılması” derken okullar arasında farklılıkların olduğu anlaşılıyor. “Okulların çocuklar için yaşanabilir alanlar hâline dönüştürülmesi” derken şu anda yeterince bu alana dönüşmediği tespiti var. “Sınav baskısının azaltılması” derken bir sınav baskısının olduğu anlaşılıyor. Bunu uzatmak mümkün. Kuşkusuz bunlar var ki siz de tespit ettiniz.

Şimdi, aslında sorunun özetini de yine konuşmanızın başında ifade ettiniz, şöyle dediniz: “Niceliğe dair atılımların nitelikle tamamlanmasını öngörüyoruz.” Biz de tam da doğrusu böyle düşünüyoruz. Evet, birtakım işler yapıldı, özellikle fiziki, teknolojik kapasitenin geliştirilmesi anlamında ancak eğitimin nitelikle ilgili ciddi sorunları var.

Eğitimle ilgili değerlendirme yaparken birkaç başlık altında toplayarak yapmak istiyorum. Bunlardan birincisi eğitim politikaları ve müfredat. Özellikle müfredat konusu çok konjonktürel gelişmelere bağlı olarak değişen bir hâl aldı son zamanlarda. Örneğin 2005 yılında Avrupa Birliğiyle bir müzakere zemini başladı, bundan sonra bütün Avrupa Birliğini öne çıkartan, onunla ilgili çok daha olumlu, pozitif şeyler ortaya koyan bir eğitim müfredatı düzenledik, daha sonra ilişkiler iyi olmayınca bunları çıkarttık, değiştirdik. Hâlbuki bizim millî, kalıcı... Konjonktüre göre değişenler olacaktır kuşkusuz çünkü dinamik bir şey bu ama bununla beraber, biz çocukken yurttaşlık bilgisi dersleri vardı, vatandaşlık bilgisi dersleri vardı, temel konular orada verilirdi, bunun gibi bir şeyin çocuklarımıza verilmesi lazım. Yani müfredatın milliliği meselesi oldukça önemli.

İkincisi, fiziki, teknolojik ve mali kapasite. Az önce de ifade ettiğim gibi, burada hem derslikler sayısındaki artış hem öğretmen başına düşen öğrenci gibi oranlar bakımından bir iyileşme olduğu süreç içerisinde görülüyor.

Üçüncüsü, eğitime erişim, eğitimde kalite ve daha önemlisi de fırsat eşitliği meselesi. Burada az önce konuştuğumuz sizin de tespitleriniz arasında var olan sorunlu olan burası diye değerlendiriyorum. Sınav sisteminde bir istikrarın olması, kalacak mı, kalkacak mı, olacaksa nasıl olacak, bunun öngörülebilir olması lazım. Ben 2 çocuk sahibiyim, 2 çocuğumda da bunun mağduru olduk. Birisinde okul süresi, işte üç yıldan dört yıla çıktı, birisinde TEOG vardı kalktı, başka bir şey geldi; bunu yaşayan bir veli olarak söylüyorum aynı zamanda.

Dördüncüsü, organizasyon ve kurumsal yapılar. Ee, burada da siz de yine konuşmanızda ifade ettiniz. Biz de Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişle beraber Türkiye’nin bir üst fazda bütün kurumlarıyla beraber yeniden inşasına fırsat ve zemin hazırlayacak bir sistem değişikliği olarak bunu görüyoruz. Eğitimde de bunun bu anlamda bir fırsat olmasını, fırsata dönüştürülmesini umuyoruz.

Beşincisi, insan gücü ve tabii ki öğretmenlerimiz.

Şimdi, öğretmenleri ifade ettiniz. Kamuda 950 bin civarında öğretmen var; bunların mali ve sosyal haklarıyla ilgili çok ciddi problemler var, çalışma şartlarıyla ilgili problemler var, bir de bunların kadro meselesiyle ilgili problemler var. Anayasa'nın 128'inci maddesi "Devletin asli ve sürekli işlerini gören kamu görevlilerine 'memur' denilir." diyor veya "Memurlar eliyle gördürülür." diyor. Şimdi, burada, eğer eğitim hizmeti devletin asli ve sürekli bir işiyse memurlar eliyle gördürülmesi lazım. Dolayısıyla ücretli, sözleşmeli, vekil ve benzeri statüdeki öğretmen istihdamından bu anlamda vazgeçilmesi lazım. Şüphesiz bunlar bir ihtiyaçtan kaynaklı olarak geçmiş dönemde ortaya çıkmış ama bunları yine kadro mantığı içerisinde çözebiliriz diye düşünüyorum.

Bunun dışında, öğretmenlerimizin mali ve sosyal haklarıyla ilgili problemlerine ve bizim taleplerimize ileride değineceğim ama nitelik problemi önemliyse ve biz sizin dediğiniz gibi niceliğe dair atılımları nitelikli hâle getirmeye gayret ediyorsak önce eğiticilerin eğitimini yapmamız lazım, çocuklarımızı eğitecek olan öğretmenlerin kaliteli hâle getirilmesi lazım; bunun da akşamdan sabaha yapılacak bir iş olmadığını düşünüyorum. Kuşkusuz hizmet içi eğitimlerle bunlar sağlanabilir ancak üniversitelerin eğitici yetiştiren yükseköğretim kurumlarının kalifikasyonunun yükseltilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Son olarak da eğitim istihdam ilişkisi meselesi var. Şimdi, şu söyleniyor Sayın Bakanım: Önümüzdeki otuz yıl içerisinde bugünkü mesleklerin yüzde 80-90'ının artık olmayacağı ifade ediliyor; demek ki önümüzdeki otuz yıl içerisinde yepyeni meslekler ortaya çıkacak. Peki, bizim yükseköğretim sistemimiz veya ortaöğretim sistemimizde buna uygun olacak şekilde altyapı hazırlığımız var mı? İşte, bir dönem ziraat fakülteleri kurmuşuz, sonrasında bir sürü ziraat mühendisi açıkta, bir dönem işte, makine mühendisliği kurmuşuz, onlar açıkta ve şimdi hukuk fakülteleri kuruyoruz bol bol, onlar açıkta olmaya başlayacak. Ee, o zaman yeni çağın dinamiklerine göre oluşacak meslekler nelerdir? Bunlara yönelik bir çalışmamız var mı ve onlara ilişkin bir yükseköğretim planlamamız var mı? Yine sanayiyile ilişkisini kurmak bakımından bunları önemli görüyoruz.

Bize göre Türk milletine mensubiyetin gurur ve şuuruna sahip, manevi ve kültürel değerlerimizi özümsemiş, düşünme, algılama ve problem çözmeye yeteneği gelişmiş, yeni gelişmelere açık, sorumluluk duygusu ve toplumsal duyarlılığı yüksek, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, girişimci, demokrat, erdemli ve inançlı nesillerin yetiştirilmesi eğitimin politikamızın temel amacı olmalıdır. Çocuklarımıza dini inanç, etnik köken ve felsefi düşüncelerine bakılmaksızın eğitim ve öğretimde imkân ve fırsat eşitliği sağlanmalı, toplumun bütün fertlerinin ilgi, eğilim ve yetenekleri doğrultusunda eğitilmesi esas olmalıdır.

Eğitim politikaları yüksek medeniyet perspektifine dayanan bir anlayışla kurgulanmalıdır. Öğretim programları düşünme ve öğrenmeyi öğretmeye odaklı, bilgiye erişen, bilgiyi analiz edip işleyerek değerler sürecine aktarma yetenekleri geliştirilmiş ekip çalışmasına uyumlu bireylerin yetiştirilmesi hedeflerine dönük olarak ele alınmalıdır.

Tabii, tüm mesele, bunun nasıl, hangi yöntem ve araçlarla yapılabileceği konusudur. Bu konuda da zatiâlinizin yetkinliğine ve yeteneğinize inanıyoruz.

Millî bütünlük bilincinin geliştirilmesi, ahlaki, manevi değerlerin güçlendirilmesi ve sosyalleşmenin sağlanması için okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması ve bu yaş grubundaki nüfusun daha erken yaşta örgün eğitim programı kapsamına alınması sağlanmalıdır. Fizikî mekân, insan gücü ve program imkânları geliştirilerek okul öncesi eğitim kademesinde yüzde 100 okullaşmanın temin edilmesi, bunun için özel sektörün imkânlarından da istifade edilmesi gerekir.

Eğitimde millî, manevî içerik zenginliğine sahip araç ve gereçlerin kullanımı yetersizdir. Buna yaygınlık kazandırılması gerekir. Çocuklarımızın manevî ve kültürel değerlerimizi özümsemesine yardımcı olacak millî içerik zenginliğine sahip yayın, film ve benzeri eğitim araç ve gereçlerinin üretimi desteklenmeli ve kullanımı sağlanmalıdır.

Türklüğün ve İslam'ın millî ve manevî değerlerini yaşayan ve yaşatan Hoca Ahmet Yesevi, Hacı Bektaş Veli, Mevlâna, Hacı Bayram Veli ve Yunus Emre gibi önder şahsiyetlerin hayatı ve felsefesi ortaöğretimde seçmeli ders olarak okutulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aksu, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Manevî ve kültürel yozlaşmaya karşı Anadolu'da mayalanan bilgi ve hikmet genç kuşaklara aktarılmalıdır. Din kisvesi altında pazarlanmaya çalışılan sapkın akımlara karşı çocuklarımızı korumak için Anadolu irfanını öne çıkaran bir din öğretimi benimsenmelidir.

Üstün zekâlı ve üstün yetenekli öğrencilerin özel eğitim imkânlarına kavuşturulması sağlanarak bu öğrencilere yönelik stratejik bir kariyer planlaması ve yönlendirme sistemi geliştirilmelidir.

Özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin tanımlanması, sınıflandırılması, özel eğitim kurumlarının yaygınlaştırılması ve denetlenmesi ile eğitim programlarının günün ihtiyaçlarına göre yeniden değerlendirilmesi gereklidir.

Vaktim azaldığı için biraz da problemlere, sorunlara değinmek istiyorum müsaade ederseniz.

Şimdi, özel üniversitelerdeki kontenjan belirlemesiyle ilgili sorunlar var. Burada objektif bir kriter var mıdır? Özel üniversitelerin kontenjan talepleri neye göre değerlendiriliyor? Burada objektif olmayan bazı tespitler ve izinlerin verildiği yönünde bize gelen şikâyetler vardır.

Yine, özel eğitim kurumlarında -ki bunlar çok önemli, önemsiyoruz engelli vatandaşlarımız için- avuç içi okuma olayının kaldırıldığı söyleniyor. Bunun da birtakım istismarlara, suistimallere yol açtığı, çocuk okula gitmediği hâlde gitti gibi gösterildiği yönünde şikâyetler var. Bunlar da kuşkusuz çözülmesi gereken problemler.

Bir diğer mesele, mülakat meselesi ki bunu birçok arkadaşımız da dile getirdi ama ben bir İstanbul milletvekili olarak ve bu anlamda, İstanbul'da yaşadığımız ciddi sorunları bilen birisi olarak ifade etmek istiyorum. Ek-2 denilen, öğretmenlerin işte, hizmet yılına, kalitesine göre, işte bu verilen sicile göre bir değerlendirme var. Şimdi, İstanbul'da buradaki ilk 40 kişi arasında mülakatta müdürlük sınavında, müdür yardımcılığı sınavında kazanan kimse yok. Bildiğimiz insanlar var bunların içerisinde. İnsanların yaşadıkları, doğdukları şehrin plaka numarasının not olarak verilmek suretiyle mülakat notu verildiği dahi oldu. Dolayısıyla burada ki varsa bir sendika baskısının, vesairenin ortadan kaldırılarak nesnel, objektif kurallar neyse buna göre hareket edilmesi hepimizin, özellikle de siz yönetenlerin vicdani ve ahlaki sorumluluğudur diye düşünüyorum.

Yine, bir başka sıkıntı; 1416'ya tabi olarak yurt dışına gönderilen mecburi hizmet yükümlüsü ancak farklı sebeplerle bu yükümlülüğü yerine getirememiş olanlardan bir grup var. Tüm milletvekillerini dolaşıyorlar, muhtemelen size de ulaşıyorlar. Geçmişte bir düzenleme yapılmış, bunlara af getirilmiş; böyle talepleri var hatta işte...

BAŞKAN – Sayın Aksu, toparlarsanız...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Hemen toparlıyorum.

Bunlara ilişkin bir şeyiniz var mı? Onu da söylemiş olayım.

Evet, hem gayri safi yurt içi hasılaya oranı bakımından hem de genel tüm bütçe ödeneklerine oranı bakımından eğitim bütçesinde bir azalma var. Toplam nominal rakam olarak yüksek görünmesi bu gerçeği değiştirmiyor. Sayın Kalaycı da söyledi, eğitimde tasarruf olmaz ama kuşkusuz bunlar eğer fiziki yatırımlarla ilgili bir tasarrufts bunlar kabul edilebilir olur.

Yine son olarak da şunu ifade ediyorum: Sayıştay raporlarında önemli tespitler var, bunlar dile getirildi ama ben sadece Türkiye’deki öğretmen ihtiyacı olarak belirlenen, ifade edilen ki Sayıştayın tespitine göre 153.640 öğretmen eksikliği var oysa 400 bin civarında da atanamayan öğretmen var. Bunları, bu eksikliği giderelim.

Yine İstanbul’da da 28.721 öğretmen açığının olduğunu Sayıştay ifade ediyor. Bu eksikliklerin de giderilmesini talep ediyoruz, umuyoruz.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, Sayın Bakanım, Değerli Başkanım, bakan yardımcılarımız, değerli bürokrat arkadaşlarım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi ben de saygıyla sevgiyle selamlıyorum öncelikle.

Sunumda 68.411 okulumuz olduğu, 17 milyon 505 bin 379 öğrenci olduğunu ifade ettiniz. Dolayısıyla 17 milyon 500 bin gencimizi aile bazında ele alırsak yaklaşık 50 milyon nüfusu ilgilendiren bir bakanlığı temsil etmektesiniz Sayın Bakanım.

Göreve geldiğinizde, diğer arkadaşlarımız da ifade ettiler, sizin mesleki birikiminiz ve geçmiş tecrübeniz özellikle bizim gibi düşünen kişiler tarafından da millî eğitim politikalarıyla ilgili en azından geleceğe dair bir umutlu gelişme olarak değerlendirildi. Tabii, bu gelişmeyi de süreçteki çalışmalarınızla göreceğiz. Çünkü sizin geçmişteki tecrübelerinizin buraya nasıl ve ne şekilde yansıyabileceği çok önemlidir bizim için. İnşallah, bu fırsat size tanınır ve değerli tecrübeleriniz de bakanlığa aktarılır.

Eğitim politikası bize göre en önemli konu. Eğitimimizde çağdaş, medeni ülkeler arasına girecek bir eğitim politikası olması gerektiğini ifade etmek istiyorum. Gençlerimiz ki okul öncesi eğitimden başlayarak verilen eğitimle gençlerimizin dünyaya açılan, dünyadaki gelişmeleri izleyebilen, çağdaş medeniyet seviyesine ulaşabilecek bir şekilde yetiştirilen gençler olmalı çünkü geleceğimiz gençlerimiz. Ancak biraz önce de söylendi, özellikle okul öncesi eğitim alan çocuklarımızın bilhassa devlet dışında vakıf adı altında, dernek adı altında faaliyette bulunan bazı yapılara teslim edilme veya en azından oralarda daha yoğunlukta bulunması bizi kaygılandırmakta açıkçası. Okul öncesi eğitimin de yine devlet imkanlarıyla sağlanması ve sonrasında da yine devlet eğitimiyle birlikte bunun yürütülmesi bizim en büyük beklentimizdir.

Devlet okullarının fiziksel yapılarını malum hepimiz biliyoruz. Özellikle Anadolu’umuzda birçok okulda hatta kendi ilim olan Antalya’da da devletimizin birçok okulunun fiziksel anlamda ciddi sıkıntılar yaşadığını söyleyebilirim.

Dün söyledim, bugün de tekrar etmem gerekiyor. Daha önce üstlendiğim bir görev olan Antalya İl Genel Meclisi Başkanlığında beş yıllık görev sürem içerisinde yaklaşık 500 okulun yeni yapımından tadilatına kadar olan aşamalarına müdahale etme fırsatımız oldu. Kanundan kaynaklanan yüzde 20’lik Millî Eğitim payını okullarımızın ihtiyacına doğru şekilde yönlendirmeye çalıştık.

Biraz önceki sunumda, 2014-2015 eğitim öğretim döneminde başlayan

özel okullar desteği konusunu hatırlatmak istiyorum. Bugün 3.290 TL ile 4.610 TL arasında özel okullarda okuyan öğrencilerimize destek verileceği ifade edildi, 253.827 öğrenci yararlanmakta. Ortalama bu rakamı 4 bin TL olarak kabul eder isek 1 milyar civarında bir ödeneğin özel okul desteklerine gittiği ortada. 23.074 ilkokul bulunduğu göre -resmî sunumuzdaki rakamlara göre söylüyorum bunları- biz bu özel okulda okuyan çocuklara bu anlamda destekten vazgeçer ve özel okul desteğini artırırsak ilkokullara okul başına 44 bin TL, 17.114 ortaokula da 60 bin TL okul başına özel ödenek ayırabileceğimizi hesap ettim biraz önce. Sunumunuzun devamında kaldırılacağına dair de bir ifadeniz var. Bu anlamda da doğru olduğunu düşünüyorum. Kendi şahsî fikrimdir.

Sınavla girilen okul uygulamasından derhâl vazgeçilmesi gerektiğini düşünüyorum. Fen liseleri dışında, örneğin Antalya’da 2 nitelikli okul kaldı; Antalya Anadolu Lisesi ve Adem Tolunay Anadolu Lisesi. Diğer Anadolu liselerini de ele aldığımızda yaklaşık belli puan derecesiyle, örneğin 400 lira kadar, 500 ile 400 arasında sınavla girilebilecek okul sayısı Antalya’da en az 10 okul iken 2 okula indirildi ve inanın, örneğin en son kendi çocuğumun okuduğu okul 4’üncü sırada bir Anadolu lisesiyken bu dönem yapılan kayıta mahalle okulu statüsüne kavuşturuldu, 310-320 puanlık öğrenciler bu okullara alınmaya başlandı. Tabii ki bu çocukların da biz iyi bir eğitim alması taraftarıyız, ayrı bir mesele ancak bunu sağlarken mevcut sistemi düzenli olan okulların eğitim kalitesini bozarak değil, başka bir formülle bunun sağlanması lazımdı. Böylelikle adrese dayalı sistemle kaliteli eğitim verebilen okullara, 150-160 öğrenci kapasitesinde olan bir okula bu yıl 460 öğrenci aldı ki benim sormamdan sonraki dönemde eğer yeni öğrenci alındıysa onu da bilmiyorum ama dönem başında öğrendiğim 460 öğrenciydi. 180 öğrenciden 460 öğrenciye yükselen bir ani kapasite artışı var. Bu da okulun ve benzeri okulların tüm gönyesini altüst etti Sayın Bakanım.

Üniversitelerden bahsettik ve birçok arkadaşımız neredeyse her şehre, neredeyse her ilçeye, neredeyse artık her mahalleye bir üniversite kampanyasından yararlanır vaziyete geldik çok şükür. Ben size soruyorum: Üniversitenin sayısı mı önemli, üniversitenin kalitesi mi önemli? Yani şimdi biz her mahalleye, her şehre, ilçeye üniversite açacağız derken kaliteyi hızlı şekilde kaybettiğimizin siz Bakan olarak bizden daha iyi farkındasınızdır diye umut ediyorum.

Öyle ki geçenki konuşmamda da bahsettim, bir üniversite rektörü toplumsal baskı nedeniyle görevden ayrıldı ama “Cumhurbaşkanına itaat etmek farzıyandır, karşı gelmek haramdır” diyebilen rektörler türetti bu sistem. Böyle çok sayıda üniversite rektörlüğü açılır ve gelişigüzel yöntemle rektör atamaları yapılır ise böyle rektörler türer.

Yine, bir gazetemizde yer alan ve bir siyasi partimizin de Meclise soru önergesi verdiği bir husus da şu: Dicle Üniversitesinde bir öğretim üyesi, başı açık öğrencilere “Sizin yüzünüzden dersime melekler girmiyor.” diyebilmiştir. Böyle bir öğretim üyesinden haberdar mısınız? İşte bu hızlı üniversite artışı ve de böyle kalitesiz eğitim yuvası hâline dönüştürülmesi, buralara öğretim üyesi yetiştireceğiz mantığı bu kalitesiz seviyede rektör ve öğretim üyesi yaratmıştır.

Yine, üniversite rektör atamaları malum yapboz tahtasına dönmüştür. Çok kısa aralıklarla sistem tespitleri yapılmış, profesör olma şartı getirilmiş, kaldırılmış. Daha önce belli bir seçimle tespit edilen 3 aday arasından Sayın Cumhurbaşkanı tarafından yapılan atama dahi artık kabul görmemekte, tamamen Sayın Cumhurbaşkanı tarafından atanan bir üniversite rektörü, tamamen siyasetin emrine girmiş bir rektör hâline gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arı, lütfen toparlayın.

CAVİT ARI (Antalya) – Bu da üniversitelerin eğitim kalitesini zedeleyen en önemli etkidir.

Bölünmüş üniversiteler anlayışı, yine kaliteli üniversitelere vurulan en büyük darbedir diye düşünüyorum. Kaliteli üniversiteleri bölmekle yeni kaliteli ikinci bir üniversite yapamazsınız. Mevcudun kalitesini korumak en doğrusudur diye düşünüyorum.

Bu arada, üniversite hastanelerinin ağır borç altında olduğunu herhâlde hepimiz biliyoruz. Bu anlamda da üniversite hastanelerinin borçlarının acil bir şekilde çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Aksi hâlde Akdeniz Üniversitesi dâhil birçok üniversitede artık önemli müdahaleler yapılamaz hâlde gelmiş bulunmaktadır.

Öğretmen atamaları, daha doğrusu idareci atamalarında iktidara yakın sendikanın idarecilerden daha etkin olduğunu, sendika yönetimleri tarafından idareciler tespit edildiğini, Sayın Bakanım, herhâlde biliyorsunuzdur. İdareci atamak sendikanın görevi değildir. Lütfen, bu konuda Bakanlık olarak müdahil olun. Size hangi sendikanın nerede ne yaptığını da ayrıca söyleyebilirim. Burada isim vermek istemiyorum ama örneğin Antalya’da biz buna şahidiz. WhatsApp’tan cep mesajıyla kendi sendika üyelerine mesaj atıp da “İdareci olmak isteyenler bana müracaat etsin.” diyen bir sendikacı, sendika yöneticisi bu ülkede bulunmakta. Lütfen, atamalarda sendika temsilcilerine böyle bir tolerans tanınmasın, kaliteli, kalifiye kişiler yönetici seçilsin.

Bundan beş sene önce hatırlarsanız, mevcutta bulunan tüm yöneticilerin, idarecilerin görevleri kaldırıldı, onun yerine işte başta sendikalar olmak üzere siyasi uzantılarla idareciler tespit edildi. İşte, bu yöneticiler de maalesef, kalitesiz eğitimin bugünlere gelmesine yol açan kişiler olmuştur.

Bu arada, çok önemli saydığım bir hususu söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Arı, toparlamanızı rica ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Toparlıyorum.

BAŞKAN - Lütfen son cümlelerinizi alayım.

CAVİT ARI (Antalya) – Özellikle şunu sizlere söylemek istiyorum Sayın Bakanım: YÖK’ün belirlediği kurallara göre bundan üç yıl önce hukuk fakülteleri için 150 bin, tıp fakültesi için 40 bin sınırı getirilmişti. Hukuk için 150 bin sınırı dahi çok yüksek bir sınırdır. Ben avukatım. Tüm buradaki hukukçu arkadaşlarımızın da aynı görüşte olabileceğini tahmin ediyorum. Hukuk için, bana göre, bu sınır en fazla 80 bin olmalıyken, tıp fakültesi 40 bin, mühendislikler de yine benzer bir seviyede olması gerekirken şimdi bu sınırlama bu dönem kaldırıldı. Böylelikle artık mantar gibi biten her üniversitede çok sayıda açılmış fakültelerle kalitesiz mezunlar üretilmektedir. Bu duruma da Türkiye Barolar Birliğiyle –özellikle hukuk yönünden söylüyorum- birlikte yapılacak bir değerlendirme çalışmasıyla mutlaka üniversiteye giriş sınavında sınırlama getirilmesi gerektiğini sizlere hatırlatmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Arı, ben de teşekkür ediyorum size.

CAVİT ARI (Antalya) – Üniversite sınav sonuçları ve diğer sınav sonuçlarıyla ilgili de sınav güvenliği konusunda topluma kanaat uyandıracak açıklamaların her zaman yapılması gerekmekte ve kamuoyunda bu konuda kuşkuya yer bırakılmaması gerekmekte olduğunu hatırlatıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Bitiriyorum.

Ayrıca, Sayın Başkanım, çok önemli bir şey, imar uygulamalarında okul alanı olarak ayrılmış olan yerler var bütün illerimizde. Bu alanların kamulaştırılmalarının daha tamamlanmadan özellikle özel okullara devredildiğine dair birtakım çalışmalar var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Bu çalışmalar var ise genele yayılmalı, sadece iktidardan imkân sağlayan kişilere değil, genele yayılmalı ve bu alanlar bedeli karşılığında, gerçek piyasa değeri karşılığında değerlendirilmeli, kimseye tolerans tanınmamalı diyorum.

Bütçemizin ülkemize ve gençlerimize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kaçmaz...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, Sayın Bakan ve değerli bürokratlar, Bakan yardımcılar; herkese merhaba.

Şimdi, Komisyon üyesi milletvekillerimiz zaten birçok konuya değindi. Birçok konuda aynı sorunlar hakikaten bizim tarafımızca da paylaşılmakta. Özellikle kitapçıgım sonunda da Sayın Bakanın sunumunda da vardı hani eğitim ortak bir mesele, evet, gerçekten memleketin ortak bir meselesi ancak maalesef ki eğitim, AKP iktidarları döneminde, yine öncesinde olduğu gibi, öğrencileri ideolojik bir tornadan geçirme aracı olarak kullanılıyor. Bu durum hani tarafımızca eleştirilmektedir. Eğitim konusu tamamıyla bu siyasi konulardan ya da siyasi beklentilerden ayrı tutularak gerçekten zamanın ruhuna uygun, hani inovatif taleplerimiz olduğu söz konusu ya da medeniyet yarışında hak ettiğimiz yere ulaşmamız gerektiği konusunda evet hemfikiriz ama maalesef ki bazı siyasi tartışmalar ya da siyasi beklentiler neticesinde sıkıntılar yaşıyoruz.

Ben şunu net bir şekilde söyleyebilirim: Hani, bu, bizim dönemde eskiden bu kadar değildi. Hani, öğrenciler tabiri caizse bir yarış atına döndürüldü son dönemlerde ve ebeveynlerince de maalesef ki sürekli çocuklarına neredeyse bir nefes alma alanı bile bırakılmadı. Hani, siz de birçoğunuz da bunu şahit olmuşsunuzdur. Örneğin TEOG sınavı kaldırıldı. Evet, oh dedik, iyi ki kaldırıldı, kaldırılması gerekiyor ama maalesef ki sonra yine LGS, liselere giriş sınavı konuldu. Hani çok da bir değişiklik olmadı hatta neredeyse bazı öğrenciler eski sınav sisteminin daha iyi olduğu konusunda da bize görüş beyan ettiler.

Yine, dediğimiz gibi, hani, gerçekten eğitimde çağdaş ve medeniyet yarışında hak ettiğimiz yere ulaşmak için Millî Eğitim Bakanlığına birçok iş düşmekte. Maalesef ki eğitim alanında birçok sıkıntı yaşandı. Şu an hani bunu söylemek istemiyorum ama maalesef ki bu, ülkenin bir gerçeği, eğitim kurumları bir kısmıyla dinî vakıflara neredeyse bağlı kurumlar hâline geldi bazı durumlar için. Hani bu durum kabul edilebilir bir durum değil çünkü maalesef ki birçok acı olay yaşadık. İşte bu Ensar Vakfındaki çocuk istismarı, Adana iline bağlı Aladağ'da 2016 tarihinde yine tarikat yurdunda elektrik panosundan çıkan yangında 11'i çocuk 12 kişinin hayatını kaybetmesi ya da 2006 yılında Adıyaman Gerger İmam Hatip Lisesinde okuyan 76 öğrencinin cinsel istismara uğradığı durumları göz önüne alınarak bir daha bunların yaşanmaması için Bakanlığınızca gerçekten bunlara karşı net bir tavır belirlenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Yine, YÖK'le ilgili eleştirilerimiz, vekilim de dile getirdi, bir darbe ürünü kurumu olan bu kuruma tümünden karşı olduğumuzu açıkça belirtelim.

Yine, Yükseköğretim Kalite Kurulunun üniversitenin özerkliğine aykırı olduğunu düşünmekteyiz, bu sebeple kaldırılması gerektiğini yine düşünmekteyiz ve ÖSYM'de de yine çok fazla sınav var -bu kurumda da- yani yılda sanırım yaklaşık 20 milyona yakın bir kişi merkezî sınava giriyor. Bunlardan da kişi başı 100 TL gibi bir para alınıyor ortalama. Bu parayı hesapladığımızda zaten kendi bütçesi oluşabiliyor yani bunlara ayrıca bir bütçe oluşturulması gerektiğini düşünüyoruz açıkçası.

Yine, aynı kurum, ÖSYM, öğrenciler bir dakika bile geç kaldığında yıllarca emek verdiği, dirsek çürüttüğü o emeğinin sınava alınmayarak neticelenmesi hâlinde ki bu şekilde son buluyor, sonuç buluyor ancak kendileri birçok defa hata yapıyor. Yakın zamanda da KPSS sonuçları yanlış açıklandı ama buna ilişkin kendileri bizce herhangi hak edilen bir uygulamayla karşı karşıya kalmıyorlar.

Yine, Sayın Bakanım, biraz bu ülkenin hani demokratikleşmesiyle alakalı da bazı konulara değinmek istiyorum. Hani, bu ülkenin demokratikleşmesinde Millî Eğitim Bakanlığına da yine pay düşüyor açıkçası. Bu pay nasıl düşüyor? Garo Vekilim de değindi, Türkçe dışında diğer diller, ana diller konusunda da bayağı sıkıntımız var. Kendim için örnek vereyim: Yaklaşık bir hafta, on gün boyunca derse girmeme rağmen “Yok” yazıldım ve sadece ben değil, birçok arkadaşım çünkü isminin Hüseyin Kaçmaz olduğunu dâhi bilmiyordum. Bunu kendi üzerinizden de örnekleyebilirsiniz; sadece ana diliniz Türkçe, Fransızca veya İngilizce eğitim veren bir okula gidiyorsunuz ve sizden bir başarı bekleniyor. Bu mümkün değil ve onun da hâlâ travmasını yaşıyoruz hatta yaşayan arkadaşlarımız var ve okulu bırakmak zorunda kalanlar bile oluyordu çünkü ısınamıyordu. Evet, gerçekten biz, hani, kendi adıma söyleyeyim, şöyle bir şansım vardı: Özellikle babam bu konuda çok yardımcı oldu. Hani, kendi adıma da okulu bırakmayı bile düşünüyordum. Babam sayesinde şu anda ailede yaklaşık 6 üniversite mezunu var ama herkes bizim kadar şanslı değildi. Bunu net bir şekilde söyleyeyim. Bu durumun gerçekten bu çağdaş, medeni seviyelere getirebilmemiz için eğitimi, bu başat sorunlara da değinmemiz gerekiyor. Hani, bu ülkede sadece Türkler yok. Kürtler var, Ermeniler var, Asuriler var, Lazlar var. Hani, bu sorunun da ivedilikle halledilmesi gerekiyor. Evet, AKP iktidarı döneminde bazı adımlar atıldı ama maalesef ki biz bunların yeterli olmadığını düşünmekteyiz. Bunların biraz sembolik olduğunu açıkça düşünmekteyiz. Şöyle ki: Kürt dili ve edebiyatı lisans ve yüksek lisans programları ilk defa, bildiğiniz üzere, Mardin Artuklu Üniversitesi bünyesinde açılmış, sonrasında iki üniversite daha kuruldu, toplamda 3. Her yıl ortalama 100 veya 100’den fazla kişi mezun oluyor ancak 2-3 kişinin ataması yapılıyordu. Son iki yıldır onların bile ataması yapılmıyor. Yine Millî Eğitim Bakanlığının 2013-2014 eğitim döneminde seçmeli ana dil dersi alan, talep eden öğrenci sayısı 53 bindi, 2014-2015’te 85 bindi yani yüzde 45 artmış ama bu seviyede bir talep olmasına rağmen, Millî Eğitim Bakanlığı yaşayan diller ve lehçeler dersi için şimdiye kadar toplamda 29 öğretmen ataması yapmıştır. Hani bu büyük bir eksikliktir. Evet, adımlar atılıyor ama sembolik olarak atılmış gibi gözüküyor. Hani, bu durumun da ivedilikle düzeltilmesi gerekiyor. Maalesef ki 2023 vizyon kitapçığınızda da ve konuşmanızda da ana dilde eğitim yoktu. Bu da tarafımızca eleştirilen bir konu ve yine maalesef ki öğrenciler bu seçmeli dersler konusunda ana dilde eğitim talep ettiğinde de yöneticiler, idareciler bunlara bu dersi verebilecek bir kadro olmadığı için diğer derslere yönlendiriliyor. Bu şekliyle de bir sıkıntı yaşanıyor. Bu toplumsal barışın sağlanabilmesi, gerçekten o motivasyonumuzu, enerjimizi, hani, bu istediğimiz seviyelere ulaşabilmek için harcayabilmemiz için bu başat sorunları öncelikle halletmemiz gerekiyor. Bunda da Sayın Bakanlığınıza da büyük bir iş düşüyor. Onu da söyleyelim.

Bir de gerçekten Millî Eğitim Bakanı sınavları kaldıracak mı? Çünkü böyle bir iddia da bir ara gündeme geldi.

Biraz da diğer, başka konularımız var. Mesela taşınmalı eğitim sisteminde “En iyi okul, en yakın okuldur.” şiarı var ama maalesef ki taşınmalı eğitim günden güne artıyor. Bu, öğrencilerin yorgun argın derse girmesine, kazaların meydana gelmesine ve daha birçok soruna sebep oluyor. Bunun da tekrardan değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanının, daha doğrusu Cumhurbaşkanı Yardımcısının karma eğitim konusunda açıklaması da zaten Türkiye’de hani gerginleşen, kutuplaşan bir ortam var; maalesef ki biraz daha bu kaygıların, endişelerin artmasına sebep oluyor. Hani, bugün medeni ve çağdaş seviyeye geleceğiz diyoruz ama hâlâ karma eğitim ya da kız-erkek ayırımı tartışmasını yürütmemizin de açıkçası bizi engelleyici bir durum olduğunu düşünüyorum.

Yine Sayın Cumhurbaşkanının “İlk 500 üniversitenin içinde niye bir Türk üniversitesi yok?” şeklinde bir beyanı oldu. Evet, hepimizin de talebi. Hatta ilk 500 değil, ilk 100, ilk 10 içerisinde olsun ama şu an Türkiye’nin içinde bulunduğu ortamı maalesef görüyoruz. Demokratik bir ortam yok, akademisyenler özgür değil, öğrenciler özgür değil, özgür yayınlar yok. Bu şekilde maalesef ki değil ilk 500’e, ilk bine girmemiz bile mümkün olmayabilir bu şekilde devam ederse.

Yine, Sayın Cumhurbaşkanı daha öncesinde akademisyenlerin Türkiye’ye geri dönmesi için bir çağrıda bulundu. Yine, dediğimiz gibi, dönmemelerinin bir sebebi, uygun ortamın sağlanmaması. Hani, demokratik bir ortam yok, dediğimiz gibi. Demokratik ortam olmadığına da niye dönecekler? Çünkü insanların gerçekten endişeleri var. Hani, tüm bu sorunlarla birlikte özellikle Sayın Bakanlığınızdan talebimiz, gerçekten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz, toparlayınız lütfen.

Buyurun.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - ...çağdaş ve medeni bir seviyeye, medeniyet yarışında yer alabileceğimiz bir duruma getirebilmemiz için bu öğrencilerimizi, çocuklarımızı, gerçekten öğrencileri siyasi, ideolojik bir tornadan geçirmeden, gerçek anlamda bir eğitim vermek olsun talebimiz.

Çok sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle Sayın Bakan ve değerli bürokrat arkadaşlarımıza başarılar diliyorum. Değerli Komisyon üyelerimiz, milletvekili arkadaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığımızın adı Millî Eğitim Bakanlığı. “Millî” her ne kadar değişik yorumlar, değişik tartışmaların malzemesi hâline getirilmiş olsa da burada bunun tartışmasına girmeyeceğim; olmak zorunda olan bir değerimiz, ortak değerimiz ama eğitimle ilgili söyleyeceğim şeyler var.

Şimdi, bir kere, “öğretmen” diyoruz, doğal olarak başka bir kelime uygun düşmediği için ama sürecin adı aslında öğretmek değil, öğrenmektir. öğrenmek istemeyen bir kişiye bir şeyi öğretemezsiniz. Dolayısıyla “öğretmek” fiili esasen süreci tanımlamaz. Ama öğrenme sürecini eğer ortaya koyacaksa da öğrenme ihtiyacı duyan yurttaşlarımızın, çocuklarımızın öğrenme becerilerini, kapasitelerini geliştirmek de Bakanlığın en önemli görevi. “Eğitim” denmesinin sebebi o nedenle çok önemli. Salt öğretim ve öğrenim üzerine değil, bireyin eğitimi üzerine kurgulanmış bir sistem, bir bakanlık.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Millî Eğitim Temel Kanunu devletin eğitim öğretim alanında görev ve sorumluluğunu tanımlamış ve hatta şöyle diyor: “Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini -ayrısız- Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti

olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek... “İkincisi ise işte burada eğitimle ilgili vurgu öne çıkıyor: “Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek...” Devamını okumayacağım.

Sırf bu değerler üzerinden tanımlanmış olan bizim Milli Eğitim Temel Kanunu’muzun Bakanlık uygulamalarında karşılık bulup bulmadığı hepimizin tartışma konusu. Şimdi değerli arkadaşlar, bakınız, buradaki az önceki bahsettiğim vurgular içerisinde, eğitimde bireyin sadece bilgiyle donatılması değil, kişilik özelliklerini ve kendini gerçekleştirmesi adına, geliştirmesi adına, eğitimde, kültürde, sporda, sanatta, birçok alanda yetiştirmesine olanak vermek zorunda. Oysaki şu anda, spor salonu olan okullarımızın oranı yüzde 12,96; çok amaçlı konferans ve eğitim salonu olan okullarımızın oranı yüzde 38; kütüphanesi olan okullarımızın oranı yüzde 38; engellilerin kullanımına yönelik imkânların düzenlendiği okulların oranı yüzde 55. Yani burada nasıl bir eğitim sistemini gerçekleştireceğiz bu Milli Eğitim Temel Kanunu’nun öngördüğü bireyleri yetiştirmek için?

Şimdi değerli arkadaşlar, tabii, öğretmenlerin, bu arada, eğitimin de en temel sorunları arasında eğitimde fırsat eşitsizliği geliyor. Tabii ki ve doğaldır ki Milli Eğitim Bakanlığımızın, başta Sayın Bakanımız ve bütün bürokrasisinin temel görevi bu fırsat eşitsizliğini ortadan kaldırmak ve bunun için çaba sarf etmek. Bu çabayı sarf ettiğinizden şüphem yok, böyle bir endişem yok ama çok acil önlemler alınması gerektiğini de özellikle vurgulamak istiyorum. “Eşitsizlik” derken birey nerede doğmuş, anne babası kimmiş, anne babasının gelir dağılımı neymiş, bireyin cinsiyeti neymiş gibi ve çocuklarımızın 4’te birinin yoksulluk sınırının altında olduğunu da düşünürsek bunlara bağlı eğitim fırsatları ortaya konursa, eşitsizliği ortaya konursa bu sefer sosyal devlet nerede diye sormaya başlarız. Bu eşitsizliği ortadan kaldıracak çabaları, ciddi anlamda çabaları göremediğimi özellikle belirtmek istiyorum.

Tabii, ikili eğitimde, özel eğitim ve okul türü farklılıkları, bölgesel farklılıklar... Bu farklılıkların ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalara, performans programı ve stratejik planlarınızda vurgular yaptığınızı görüyorum ama sonuçta bugün ki Adalet ve Kalkınma Partisi dönemi öncesinde olmayan şekilde PISA sonuçlarında 72 ülke arasında matematikte 49’uncu, okumada 50’nci, fende 52’nci sıraya düşmüşüz. Dünya Ekonomik Forumu Rekabet Raporu’na göre ise Türkiye eğitim kalitesi sıralamasında 140 ülke arasında 95’inci, matematik ve bilimde 103’üncü. Şimdi biz diyoruz ya, hani “Üretmek kalkınacağız, yüksek teknolojik ürün üretmeliyiz, katma değeri yüksek ürün üretmeliyiz, bunun için gerekli insan kaynağını daha okul öncesi eğitimden başlayarak temel eğitim, orta öğretim, üniversite eğitiminde sağlamalıyız.” diyoruz. Oysaki bütün bu vardığımız sonuçlar, bugünkü eğitim sisteminin geldiği sonuçlar bize hiç de öyle, dünyanın ilk 10 ekonomisini falan bırakın, gittikçe ilk 20 içerisinde var olan ülkemizin daha da gerilere gitmesine neden olacak bir süreç olarak karşınızda.

Şimdi bu açıdan, okullarda öğretmenlerin de niteliği ve bu niteliğin bir kere önce öğretmen olacakların seçiminde, sonra hizmet öncesi eğitimde, sonra öğretmen açığı ve branş fazlasının ortadan kaldırılmasında bu konu dile geldi ama aynı rakamları ben de vurgulamak istiyorum. “Öğretmen açığımız var.” diyor raporda, Sayıştay Başkanlığının raporunda, “153 bin 640 öğretmen açığımız var.” diyor ancak 41 bin 654 öğretmen fazlası, evet, branş fazlası var. Demek ki burada sağlıklı, dengeli bir öğretmen planlaması yapılamamış, branş fazlası öğretmenimiz var ama açığımız da 153, 160 bine yakın oranda ve öğretmenin de hizmet içi eğitimlerle desteklenmesi.

“Öğretmen” diyoruz, maaşına bakarsak 3687 lira aylık, yaklaşık yirmi yıllık bir öğretmenin, 3.500’ün üzerinde bir rakamla aldığı maaş. Benim eşim de öğretmendi, emekli oldu. Emekli bir öğretmenin maaşı ise 2 bin liranın birazcık üzerinde bir maaş. Yani emekli olan bir öğretmene takdir ettiğimiz bu. Bu 3.600 ek göstergesi ne zaman vereceksiniz? Bu seçim öncesi alanlarda, meydanlarda “Öğretmenlere 3600 ek gösterge” diyordunuz, sadece öğretmenlere değil, polislerin de, bu anlamda sağlık çalışanlarının da, kamuda yüksek öğrenim gören birçok çalışanın da beklentisi olduğunu, hepimizin beklentisi olduğunu bir kez de ben ifade etmek istiyorum.

Bir konuya daha değineceğim bu anlamda; okulların finans sorunu. Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; okullarımız, velilerin elini cebine atmadığı sürece ayakta durabilecek nitelikte, kapasitede değil maalesef. Yerel yönetimlere “Elaman” diyerek boya badanası, bahçesinin bakımı, tuvaletlerinin bakımı, temizliği, güvenliği için el açıyorlar. Lütfen, buna izin vermeyiniz. Okullarımızın güvenliği, okullarımızın bakım onarımı, okullarımızın temizliği Bakanlığımızın kontrolünde, denetiminde ve dışarıdan personel geçişiyle değil, doğrudan Bakanlığın sorumluluğunda olmalı. Yoksa bugünkü bütçeyle, okullar kışlık yakacaklarına bile yetecek ödenek olmadan velilerden bütün bu hizmetler için para dilenir hâle -özür dileyerek söylüyorum- müdürler böyle bir hâle gelmiş durumda.

Okullarımızın büyük bir kısmının binaları ruhsatsız Sayın Bakanım. Benim belediye başkanlığı yaptığım ilçenin okullarının yüzde 60’ının üzerinde oranı inşaat ruhsatı olmadan yapılmış, yapı sağlamlığı konusu şüpheli olan ve oralara çocuklarımızı gönderdiğimiz okullar. bunları derhâl en kısa zamanda... Bu imar barışıyla olacak şey değil çünkü imar barışında getirilen düzenleme “İmar barışından yararlananların sorumluluğu kendilerine aittir.” diyor, devlet sorumluluğu üzerinden atıyor. Böyle bir sorumluluk, üzerinden yükü atma gibi bir uygulamayla değil okullarımızın nitelikli hâle en kısa zamanda getirilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Toparlayacağım ama birkaç cümle de yükseköğretimle ilgili konuya da yirmi beş yıl akademide görev yapmış bir akademisyen olarak değinmeden edemeyeceğim.

Sayın Bakanım, Türkiye’de üniversite ve araştırma kurumlarındaki gelişmelere özellikle bilim özgürlüğü ve yükseköğretim kurumlarının özerkliği ilkeleriyle örtüşmeyen uygulamalara dikkat çekmek istiyorum. Bilim akademisinin bu konudaki raporundan birkaç alıntıyı sizinle paylaşmak istiyorum. “Hükümetin güncel politikalarını eleştiren herhangi bir görüşün ifade edilmesi artık teröre destek suçlamasıyla karşılaşmakta, ilgililerin gözaltına alınmasına ve görevden uzaklaştırılmasına yetmektedir. Öğretim üyelerinin haksız biçimde ve siyasal görüşleri nedeniyle görevden uzaklaştırıldığına dair iddiaların bugüne değin etkili bir inceleme ve değerlendirme sürecine konu olmaması ayrıca ciddi bir sorundur. İfade özgürlüğü bilim özgürlüğünün temelidir, özgürlükçü ve çoğulcu bir toplumun yapı taşıdır. 2016 ile 2017 yılları arası muhtelif bilim dallarında Türkiye menşeli yabancı yayınların sayısında mukayese edildiğinde -iki yıl arasında- bütün alanlar için yüzde 28 daha az yayın çıktısı olduğu, en büyük düşüşün ise yüzde 44’le sosyal bilimler alanında, yüzde 36’yla tıp yayınlarında olduğu görülüyor. Demek ki burada bu düşüşün temel nedeninin düşüncenin ifade özgürlüğünden ve üniversitede artık araştırma geliştirme ve yayın yapmaktan imtina eden, bundan korkan, çekinen bir akademik camiayla karşı karşıya olduğumuzun temel net göstergesi.

BAŞKAN – Sayın Sındır, teşekkür ediyoruz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Son cümlele bir şey daha söylemek istiyorum. Gayrisafi yurt içi hâsılaya yüzde 1 oranında AR-GE payının ayrılması Türkiye’de ne akademik gelişim ne bilimsel gelişim ne üniversitelerin yayınlarıyla ilgili gelişimi sağlayacaktır. YÖK’ün rektörleri seçiminden ziyade -bunun üzerine eleştiri de getirdi arkadaşlarımız ama- esas mesele rektörün öğretim üyelerince seçim yoluyla mütevellî heyetinin seçimiyle gelmesi değildir, esas mesele her üniversitenin kendi rektörünü bulmakta söz sahibi olup olamayacağıdır diyorum.

Bu bağlamda, 2019 bütçesinin de Bakanlığınıza, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sındır.

Sayın Bekir Kuvvet Erim.

Buyurun lütfen.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, sayın üyeler, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin eğitimin önemini bilincinde olduğumuz tartışılmazdır. Ancak bence eğitimin bir parçası olduğuna inandığım bir konuyu da dikkatinize de sunmak istiyorum. Bazı istisnalar hariç hemen hemen bütün, özellikle ilk, ortaokulların ve liselerin bahçelerinin zemini tamamen beton, parke taşı veya toprak. Mutlaka olması gerekli tören ve spor alanları ayrıldıktan sonra, bahçelerde dış mekân bitkileri çim ve mevsimlik çiçekler özellikle olmalı, kısaca peyzaj yani bahçe düzenlemesi yapılmalı. Çocuklarımızın büyük bir kısmı apartmanlarda, bahçesi olmayan evlerde yaşıyorlar. Teneffüse çıkınca parke taşına, toprağa, bazı okullarda da asfalt zemine basarak beton gibi oluyorlar, tabiri caizse ruhsuz yetişiyorlar. Oysa çiçeği seven, çiçeği koklayan, çime basan insanlar ince, kibar ve sevecen olurlar. Öğretmenlerle konuştuğumda çiçekleri çiğneyecekleri önyargısıyla bahçe düzenlemesi yapmadıklarını, bazıları da bütçe gerekliliğinden dolayı yapamadıklarını öne sürüyorlar. Bence okul bahçelerinde çiçek, bahçe düzenlemesi anaokullarından itibaren zorunlu olmalı ve mecbur etmeliyiz, bu konu için bütçe ayırmalıyız.

Sayın Bakanıma, ekibine başarılar ve 2019 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim. Bu kadar kısa bir konuşma beklemiyordum.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Az ve öz.

BAŞKAN – Sayın Abdüllatif Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan değerli milletvekilleri Millî Eğitim Bakanlığının değerli “staff”ı; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Hep şu soruyu sormuşumdur zaman zaman kendime, zaman zaman da Millî Eğitim üzerinde konuştuğumuz tartıştığımız arkadaşlarımıza: “Acaba bizdeki eğitim sistemi dersine iyi çalışanların hayatta daha az başarılı olmasını mı sağlıyor?” diye. Şöyle Türkiye’de olup bitenlere baktığımızda, daha büyük bir pencereden, bütüncül olarak Türkiye’yi izlediğimizde sanki en iyi okullardan en iyi dereceyle mezun olanlar değil de kapıdan girip pencereden çıkanlar daha itibarlı, daha üst konumda ve daha çok para kazanıyorlar gibi. Bunun incelenmesi lazım. Yani tüm Türkiye’de gelir gruplarını ve servet sahiplerini bir tasnif edip kimin nereden mezun olduğunu gözden geçirmekte, eğitim sisteminin sonunda hangi başarıyı nasıl elde etmeye gençlerimizi yönelttiğini incelemeye ihtiyaç var diye düşünüyorum. Bu bağlamda olaya bakınca eğitimin bazı varsayımlarının tekrar gözden geçirilmesinde fayda var diye düşünüyorum.

Her şeyden önce “küreselleşme” dediğimiz bir olay var. Artık dünyada hiçbir ulus sınırları içerisinde düşünmüyor, sınırları içerisinde yaşamıyor. İnsanlar, mallar, sermaye, bilgi yerküre üzerinde sürekli hızlı dolaşıyor hatta sermaye on beş saniye içerisinde -bakıyor hangi borsa daha kârlı, New York Borsası mı, Tokyo Borsası mı, İstanbul Borsası mı- kararını veriyor ve en fazla parayı kazanacağı yere sermayesini yatırıyor. Böylesine hızlı bir bilginin ve insanların, sermayenin dağıldığı, yayıldığı, değişimin çok büyük bir hız kazandığı dünyada elbette bu küresel gerekliliklere uygun bir eğitim sistemine ihtiyaç vardır diye düşünüyorum. Bu noktada ben öteden beri Millî Eğitim Komisyonumuzda da veya eğitimle ilgili tüm toplantılarda da ağırlıklı konunun eğitimdeki değerler sistemine yöneldiğini görüyorum. Yani şunu iyi görmemiz lazım: İslam İşbirliği Teşkilatına mensup 57 ülke var. Bu 57 ülkenin millî geliri sadece Japonya kadar, Çin’in üçte 1’ine yakın, Amerika Birleşik Devletlerinin beşte 1’i kadar. Siz dünyada yoksullar sınıfına düştüğünüz, üretemediğiniz, dünyayla rekabet edemediğiniz bir ortamda ve eğitim sisteminizin de dünyadaki küresel rekabete sizi hazırlamadığı bir dünyada hiçbir değerimizi koruyamazsınız, inançlarınızı da koruyamazsınız, millî menfaatlerinizi de koruyamazsınız. Onun için inançlarınızın saygı duyulur hâle gelebilmesi için, millî menfaatlerinizin en üst düzeyde olabilmesi için yapılması gereken şey bu küresel somut gerçekliklere uygun bir eğitim sisteminin inşa edilmesidir. Dolayısıyla eğitimin temel hedeflerinden ve vazgeçemeyeceği hedefinin bu olması ve bütün yaptığı işleri de reformları da buna göre test etmesi gerekir diye düşünüyorum.

İkinci üzerinde zaman zaman tartışma yaptığım konu eğitimin ne olduğu veya insanın bilgilenme mekanizmasının nasıl geliştiğiyle ilgilidir. Benim gördüğüm, beyin soyut, kendi başına yaptığı faaliyetlerle bilgi üretmez, beyin doğrudan doğruya kendisine dayalı olarak, içe kapanık bilgi üreten bir organ değildir. İnsandaki bilginin gelişimi bir taraftan somut, fiziki çevreyle etkileşimiyle gerçekleşmekte, diğer taraftan da sosyal çevreyle girdiği etkileşim sonrasında gerçekleşmektedir. Dolayısıyla bilginin ana üçlüsünde elbette beynin fonksiyonları vardır ama fiziki çevre ve sosyal çevreyle etkileşim ne kadar karmaşık ne kadar girift hâle dönüşürse o kadar fazla bilgiye erişim sağlanabilir diye düşünüyorum. Hatta kitaplarda olan şeylerin o kitapları yazanların doğrudan pratikleriyle bağlantısı olduğunu hep düşünmüştüm. O pratikleri yaşamayanların o kitapları okurken pek çok şeyi eksik anladığını da her zaman gözlemlemişimdir. Dolayısıyla böyle bir ortamda eğitim sisteminin soyut bilgilerle örülür bir niteliğe bürünmesi birçok eksikliği de beraberinde getirmektedir. Soyuttan somuta doğru kaymanın gerekli olduğunu düşünüyorum. Özellikle son dönemlerdeki ders kitaplarına baktığımda çok anlaşılır konuların bile çok soyut hâle dönüştürüldüğünü görüyorum. Yani üniversite mezunu olup da daha kıtaları, dünyadaki kentleri, Türkiye’nin doğusunu, batısını ayırt edemeyen okul çağındaki çok gencimize rastlamışım. Halbuki coğrafya dersinde bir küreyi koysanız, sürekli kürenin üzerinde oyun öğretileniz, öğrencilerin sürekli, haftada bir gün küre üzerinde “dağ, şehir, nehir” vesaire gibi çocukluk yıllarımızda yaptığımız oyunları yapmasına imkân sağlasanız daha fazla coğrafya bilgisine erişeceklerini hissediyorum. Bu sınava dayalı sistemin de verimsizliği artırdığını, aslında ana temel dersler oluşturulması, diğer derslerin konferansa dönmesinde fayda var diye düşünüyorum ilköğretim çağından liseyi bitirene kadar. Örneğin ben iktisat tarihçisiyim, doktora tezim de tarihtir ama bir tarih dersinin sınava dayalı bir eğitim mekanizması içerisinde olmaktansa rafine, senede iki kere düzgün bir konferans dinlese öğrencilerin daha fazla bilgileneceğini düşünüyorum Sayın Bakan. Dolayısıyla somut gerçeklikle, hayatın içinden bir şeyler devşirerek eğitim gençlerimiz, çocuklarımız yetiştirilmelidir. Zaman zaman köy enstitülerinden bahsedilir. Bence köy enstitülerinin en başarılı tarafı hayat ile eğitimi birleştirmiş olmasıdır. O hayatın içerisinde birtakım faaliyetler yaparken öğrenciler aynı zamanda teorik öğrenme kapasitelerini de geliştirmişlerdir ve o okullardan mezun olanların daha sonraki dönemlerde başarılı olduklarını görmüşüzdür. O bakımdan sosyal

bilimler ağırlıklı, dinî eğitime yönelen ağırlıklı yapıların ne millî duygularımızı geliştireceğine ne dinî inançlarımızı geliştirip saygı duyulur hâle getireceğini düşünmedim. Onlara da duyulacak saygı aynı zamanda küresel koşullarda iyi bir eğitim sisteminin ortaya konulmasıdır.

Özellikle üniversitelerde herhâlde yüz binin üzerinde öğretim üyesi var, öğretim elemanı var. Bu akademik unvanlar ve çalışma koşullarının bu bağlamda bir değişikliğe uğramasının gerekli olduğunu düşünüyorum. Örneğin, tüm öğretim üyeleri YÖK Kanunu'ndan kaynaklanan, Devlet Memurları Kanunu'ndan kaynaklanan yasaklardan muaf tutulmalıdır. Öğretim üyesi piyasada ne kadar fazla iş yaparsa akademik üretkenliğinin de o kadar artacağını düşünüyorum. Kimya dalında doktora yapmış bir öğretim üyesini laboratuvara kapatırsanız, istediği kadar deney yapsın, bir boya fabrikasında çalıştığı zaman elde edeceği bilgiyi asla laboratuvarda ve üniversitesinde elde edemez. Onun için bütün branşlar itibarıyla hatta musiki alanında öğretim üyeliği yapan birinin bir folklor derneğinde, cemiyetinde aktif olarak çalışmasının akademik hayatına da büyük katkılar sağlayacağını düşünüyorum. Piyasada iş yapmanın öğretim üyelerine hatta öğretim elemanlarına yasaklanmasını sağlayacak, kısıtlanmasını sağlayacak maddelerin tamamen kaldırılmasının faydalı olacağını düşündüğüm gibi aynı zamanda, ikinci olarak da hatta bu faaliyetlerin akademik unvanları alırken belli bir oranda puan almalarını sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Üçüncü önemli bir nokta, bunu Millî Eğitim bakanlarımız da her zaman söylerler fakat sürekli gözden geçirilmesi gereken bir konu olduğunu düşünüyorum: Bir kere eğitimin ana amacının gençlerimizin sorgulama yeteneğini geliştirmesi olduğunu bilmemiz lazım veya eğitimin ana dinamiklerinden birinin sorgulama yeteneğini geliştirmeye bağlı olduğunu düşünmemiz gerekiyor. Ancak bugün hem eğitim kurumlarında hem özellikle üniversitelerde öğretim üyeleri arasında büyük bir suskunluk, özgür düşünce ortamının kalmamış olmasından büyük üzüntü duyduğumu belirtmek istiyorum. Muhalif düşüncelere sahip olanlar, hâkim yapıya aykırı beyanlarda bulunanlar, ülke sorunlarını eleştirel boyutlarda değerlendirmeye kalkanlar sürekli cezalandırılmışlardır. Üniversitelerden binlerce öğretim üyesi atılmıştır, özellikle KHK'lerle veya bunların çok önemli bir kısmı herhangi bir örgüte hatta cemiyete, bir yere bağlı olmadığı hâlde sadece bireysel anlamda muhalif bir düşüncenin içerisinde olmaları nedeniyle cezalandırılmıştır ve maalesef, hapishanelerde de çok sayıda öğrencimiz var. Uzunca bir süredir bunun rakamı verilmiyor ama bir ara 60 bin öğrencinin hapishanelerde olduğu söyleniyordu. Bunlardan kaçısı çıktı, kaçısı içeridedir, yeni girenler kimlerdir bilmiyoruz. Türkiye'de büyük bir sansür ortamı var ama demokratik olarak hâkim düşüncüyü, hâkim düşünceye şekil verenleri protesto ediyor diye gençlerin özgürlüklerinin elinden alınması yanlıştır.

Şunun da düzeltilmesi gerektiğini düşünüyorum Sayın Bakan: Çıkan KHK'lerden birinde hapishanedeki öğrencilerin sınavlarına giremeyeceğiyle ilgili bir düzenleme yapılmıştı. Daha önceki dönemlerde, tutuklu olan öğrenciler sınavlarına giriyorlar ve eğitimlerini sürdürmelerine imkân sağlanıyordu. O KHK'yle sınav hakları elinden alındığı için hapishanede biraz fazla, uzun süre kalan bir öğrencinin eğitim hayatı bitmiş demektir. Bunun ülkemize hiçbir faydası yoktur. O metnin değiştirilmesi, yeni bir yasa çıkarılması gerekiyorsa buna iktidar partisinden arkadaşların da öncülük ederek birlikte çıkarmamız gerektiğini düşünüyorum. Çünkü özgür bir ortam olmadan, eleştiriye açık bir iktidar yapısı olmadan eğitimin kalitesi artmaz, küresel rekabet koşullarında bir eğitim Türkiye'de inşa edilmez.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Sayın İbrahim Aydemir, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım çok teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, değerli bakan yardımcılarım, değerli bürokratlar, çok saygıdeğer milletvekilleri; hepinize saygı sunuyorum.

Efendim, sadece bu bütçe döneminde değil, önceki dönemlerde de bir hakikati yaşadık. Hayatın her safhasına düşmüş olduğumuz hizmet notları eleştiriye uğruyor, tenkide uğruyor yahut da takdir ifadeleriyle burada huzura getiriliyor. Eleştiriye uğrasalar da hakkı teslimde münkir davranılsa da Türkiye son on altı yılda tarihe bir ak not düşüyor, mazi aydınlanıyor, gelecek ışığa kavuşuyor. Türkiye hemen her alanda bir zihin ve vicdan bereketi yaşıyor. Bu hâli bir mütefekkir, geçmişte yaşayan, geçmişte yaşayan bir mütefekkir çok özel kayda geçmiş, diyor ki: “Tarihin doğru konuşan şahitliği bu yapılanları gelecek nesillere ulaştıracaktır.” Biz de buna bütün kalbimizle, yüreğimizle inanıyoruz. Bugün burada Komisyonumuzun değerli tespit ve öngörülerıyla ele alınan millî eğitimimiz de bu bereketin, bereket ikliminin kaynağını, membasını oluşturuyor.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi süreciyle birlikte ülkemiz geleceğine bir yol haritası oluşturduk. Arkadaşlar, bu yolun iki menzili var: Biri yerlilik, diğeri millilik; unuttuğumuz ya da unutturulmaya çalışılan iki hayati odak. Biz yerliliği, kendimize ait olanla buluşmak, kendimizle yüzleşmek ve kendi potansiyelimizle ortaya çıkarmak olarak tarif ediyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın eşsiz ve belîğ ifadesiyle “Yitik kaybedildiği yerde bulunur. Madem cevher bu topraklarda saklı, öyleyse sorunun çözümünü de yine burada arayacağız.” kararlılığıdır. Millilikse Rabia imanı ile kardeşlik hukukunun aslıdır. Tüm unsurlarıyla, Anadolu’yu vatan kılan ruhu diriltmek, Elâzığ’dan Kütahya’ya, Erzurum’dan Diyarbakır’a, Mardin’den Trabzon’a aynı gönül adresinde buluşmaktır. Ortak ahitlerde karar kılmaktır, aynı hüylalara dalıp aynı rüyaları yaşamaktır ve aynı değerleri sahiplenmektir. İstiklâl Marşı’na ruhumuzu teslim etmektir. Bizim siyasi takdimimiz de tasvirimiz de tarifimiz de, bugüne kadar hep bu olmuştur.

Değerli Başkanım, on altı yıllık AK PARTİ iktidarları döneminde bütün hükümetlerin dikkat ve ilgisinin odaklandığı ilk mahal eğitim olmuştur. Ücretsiz kitap dağıtımından her ilin üniversiteye kavuşturulmasına, inanç, fikir ve teşebbüs hürriyetleri önündeki engellerin kaldırılarak herkesin eğitim hak ve fırsatı edinmesine, 2000’li yılların başına kadar ötekileştirilen devavantajlı kardeşlerimiz için özel eğitim yaklaşımı kaydedilmesine kadar AK PARTİ Türkiye’de ak bir sayfa açmıştır. Eğitimde ak amaç şudur: Eğitim öğretim sistemimizi çocuklarımıza özgüven duygusu kazandıracak, atılım ruhu aşılacak, pergelin bir ayağını değerlerimize ve ülkemize sabitleyip diğer ayağıyla tüm dünyayı dolaşacak şekilde inşa etmek. Eğitimde ak hedefse bilgiyi tüketen değil üreten, takip eden değil takip edilen nesiller yetiştirmektir. İlim, hikmet, irfan ve fazileti amaçlayan bir sistem hedefimiz. Ve ak usul, vicdanlara hükmeden değil vicdanları harekete geçiren bir yaklaşım. Ve ak beklenti, bilgi ahlakıyla küresel ızan ve idrake kendini kabul ettiren bir gençlik.

Değerli Başkanım, İstiklâl Marşı şairimizin Berlin hatıralarında bir tespiti var, hayata turist kalmış bir nesli hayatı tanıtmayan bir eğitim ve öğretim sisteminin eleştirisine yönelik. Merhum Akif diyor ki: “Hayatı anlamıyor çünkü görmüyor, okuyor.” Az önce Sayın Bakanımızın vurguladığı soyut kavramlara ilişkin bir tespit. Değerlerin, teknolojinin ve küresel gerçeklerin yabancılaşmaya yönelik bir eleştiri bu. AK PARTİ eğitim politikalarında işte bu yanlış yok etmeyi, yerine hayatın içinde kalıp gerçekleriyle yüzleşerek ilme sarılmayı kaydeden anlayış temel unsur olmuştur. Yine bir mütefekkirimizin vurgusuyla, eğitimde bilinçli bir hedef. Elde edildiğinde tesir ve nüfuzu sınırları aşacak bir açılım ve içeriği, toplumsal iman ve ahlak değerleri. Millî ve manevi terbiye sistemi içinde bu coğrafyaya ruh veren, manayı ilimle cihana söyletmek. Ve bu noktada şu hakikati vurgulamak durumundayım ki:

Eğitimde hayal ötesi, yaygın deyimle “çılgın yatırımlar”ı gerçekleştiren, artık üniversite kapılarında gençleri bekletmeyen, başörtülüsü, örtüsüzüyle tüm gençlerimize imkân ve fırsat sunan ve belki asrın en büyük eğitim reformunu kaydeden AK PARTİ, diğer bütün alanlarda olduğu gibi eğitim reformunu da bir edibimizin tarifıyla fanilik tevazusu içinde ve “ben” yerine “biz” anlayışıyla yaptı.

Bugün, 2019 yılı bütçesinde eğitimin en fazla pay ayrılan alan olması eğitimde bir ak dikkat ve hassasiyetin bariz göstergesidir. Toplumu bilgiye ve erdemli yaşayışa ulaştırmayı gaye edinen bir eğitim rotası çizerek milletine hizmetkâr olmayı asalet unvanı olarak kabul eden Sayın Cumhurbaşkanımız şahsında, millî eğitime hizmet eden herkes ve her kesimi kutluyor, onlara medyunuşükran bulunduğumuzu ifade ediyoruz.

Millî Eğitim Bakanlığımız 2019 yılı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyoruz. Birlik, beraberlik ve kardeşlik ruhunun diri tutulması adına görev yapan, ülkenin dirlik ve birliğine tahammül edemeyen hainlerce katledilen öğretmenlerimizi ve eğitim çalışanlarını şükran ve rahmetle anıyoruz.

Değerli Bakanımız Sayın Şener, konuşmasının sonunda üniversitedeki akademisyenlerin sırf düşüncelerinden dolayı o sahanın dışına itildiğini kayda geçti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yalan mı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bugün, az önce, öğlen arası odama çıktığımda İzmir’de yaşayan bir hemşehrim gelmişti. Talebi, İzmir’de bir işe yerleştirilmek. “Daha önce ne yapıyordun?” dedim. “Bir özel hastanede çalışıyordum.” dedi. Niye çıktın? “Efendim, sosyal medyada Sayın Cumhurbaşkanımıza dönük bir sahici not düştüm yani onu teşyi eden bir not düştüm, şimdi CHP’li milletvekili olan hastanenin sahibi bu sebepten dolayı beni işimden attı.” dedi. (Gülüşmeler)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, vallahi ya!

CAVİT ARI (Antalya) - Yalan atmayın, öyle bir şey yok ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Buyur ağabeyciğim ya...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, lütfen... (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Ancak sizde olur o, bizde olmaz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kardeşim, bak, bak!

Fırsat elinize geçse...

CAVİT ARI (Antalya) – Onlarca insan sizin yüzünüzden işsiz kaldı, siyasi tercihleri nedeniyle.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Fırsat elinize geçse...

CAVİT ARI (Antalya) – Yalan atmayın!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Fırsat elinize geçse yağmurlu havada siz şu insanlara su vermezsiniz. Sizi bu millet tanıyor, sizi bu millet tanıyor!

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

CAVİT ARI (Antalya) – Yalan atmayın, yalan!

AYHAN BARUT (Adana) – Bir kaşık suda boğarsınız!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Biz burada yaptıklarımızı konuşuyoruz, burada eserleri konuşuyoruz, ne yapmışız onları konuşuyoruz. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Elhamdülillah, yüzümüz ak. Biz varlığı konuşuyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – Yalan atmayın!

BAŞKAN – Sayın Aydemir, bir dakika bekler misiniz, bir dakika.

Arkadaşlar, böyle bir usul yok ki, bir kişi konuşuyor, elli kişi cevap veriyor.

AYHAN BARUT (Adana) – Hakaret etmeyi gerektirmiyor...

BAŞKAN – Hayır efendim... Söz sırası...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hakaret etmedim kardeşim, tespit yaptım, ne hakaret edeceğim?

AYHAN BARUT (Adana) – Laf atıyorsun, hakaret ediyorsun!

BAŞKAN – Söz sırası geldiğinde hepiniz de cevap verirsiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Neyi hakaret, bunun neresinde hakaret var? Neyin hakareti var? Yalan, senin söylediğin!

AYHAN BARUT (Adana) – İspat et o zaman!

BAŞKAN – Buyurun, İbrahim Bey tamamlayın sözünüzü, süreniz bitmek üzere.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kardeşim, sizin siyasi serencamınızı, sizin siyasi tarzınızı bu millet çok iyi biliyor, millî hafıza kayda geçtiği için size ilanihaye iktidar yüzü göstermeyecek, Allah'ın izniyle.

Siz sadece şunu bilin, şunu öğrenin, ben her konuşmamda altını çiziyorum arkadaşlar...

BAŞKAN – İbrahim Bey, süreniz bitmek üzere, ek süre vermeyeceğim, toparlayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ama ya Başkanım, sürem bitti ama sürem yarısını bunlar...

BAŞKAN – Toparlayın, lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Böyle bir şey olabilir mi ya? (CHP sıralarından gürültüler)

AYHAN BARUT (Adana) – Laf atıyorsun, tahrik ediyorsun milleti.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Neyi tahrik ediyorum kardeşim, tespit yapıyorum! Sayın Bakan bir şey söyledi, ben de burada bir başka şey söyledim. Bugün yaşadığım bir hadise. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, böyle bir usul yok.

AYHAN BARUT (Adana) – Hastaneyi söyle, ispat et! İspat etmekle mükellefsin, ispat et bakayım!

BAŞKAN – Sayın Aydemir, süreniz doldu.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakın kardeşim, madem istiyorsunuz, bakın, biz üfürmeyiz, ak anlayışta... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, böyle bir şey yok ki! Olur mu öyle şey yerinize oturun, yok böyle bir şey.

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Söyleyin, hastanenin adını söyleyin, verin ismini!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu ne, bu ne kardeşim!

AYHAN BARUT (Adana) – Hayırdır ya, adamı mı döveceksin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yerinize oturun musunuz. (Gürültüler)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Otur yerine, ismini veririm vermem, seni ilgilendirmez.

EDNAN ARSLAN (İzmir) – “Otur yerine” falan böyle bir ifade konuşma.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sen buraya ne geliyorsun?

AYHAN BARUT (Adana) – Bu hareket ne ya?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ayıptır ya!

BAŞKAN – Sayın Aydemir... (Gürültüler)

AYHAN BARUT (Adana) – Hayırdır, adamı mı döveceksin, bu ne hareket?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O mu beni dövecek! Sen mi beni döveceksin! O mu beni dövecek!

BAŞKAN – Görüşmelere on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.29

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.38

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

(Oturum, Sözcü Abdullah Nejat Koçer tarafından açıldı)

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, 11’inci Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçe görüşmelerine devam ediyoruz kaldığımız yerden.

Sayın Kamil Aydın, sözü size veriyorum. Süreniz beş dakika. Süre artırımını yapmayacağım, ona göre ayarlayın lütfen. 32 tane konuşmacı bekliyor şu anda.

Teşekkür ederim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Kaç Komisyon üyesi kaldı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Birkaç tane var, onlara daha sonra vereceğim.

Buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, değerli bakan yardımcılarım, milletvekili arkadaşlar, bürokrasinin güzide temsilcileri, basın mensupları ve farklı meslek gruplarından gelen kardeşlerimiz, arkadaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, süre tahdidi yapılınca benim de insicamım biraz bozuldu gibi ama bir eğitimci olarak bir genel çerçeve çizmek istiyorum. Ben Vizyon Belgesi’ni okudum, inceledim. Gerçekten, özellikle 2023, 2053, 2071 gibi çok ulvi; kısa, orta ve uzun vadede yüksek bir çerçeve çizmek gayet güzel, yerinde ve içeriğine de baktığımızda şimdiye kadarki konuşmacıların defaten ifade ettikleri gibi yeni bir Bakanlık kadrosu oluşumu ve yeni beklentilerimiz... Burada da şahsınızla ilgili zaten söylenmesi gerekenler söylendi, beklenti yüksek. Bu anlamda, tabii, eğitim camiasının içinden gelmeniz de ayrı bir pozitif katkı diye düşünüyoruz. İnşallah beklentilerimize cevap bulacağız çünkü gerçekten 80 milyonu ilgilendiren bir meseleyi konuşuyoruz. Yani bunun rakamsal bir irdelemesini yaptığımızda, evet, üniversiteye kadarki eğitim sürecindeki 20 milyon, artı 7-8 milyon da üniversiteliyi kattığımızda çalışanlarıyla birlikte, bir kere, reel olarak 30 milyonluk bir kitleden bahsediyoruz. Tabii, bunların ebeveynleri, aileleri, yakın akrabalar deyince 80 milyon her şeyin içinde diye düşünüyoruz.

Şimdi, tabii, eğitim insan odaklı, merkezde insan var. Bakın, tarihsel süreçte filozoflar hep insanı sorgulamışlar. İnsanın gerçekten zaman zaman sadece düşünen kısmı irdelenmiş veya “Düşünen bir varlıktır.” denilmiş, zaman zaman “Ekonomik bir varlıktır.” denilmiş, zaman zaman “Hisseden bir varlıktır.” denilmiş. Hâlbuki insan bunların hepsidir. İnsan eklektik bir yapıdır yani hem mekaniktir hem organikdir hem maddidir hem manevidir hem de hisseden, duyan ve düşünen bir varlıktır. Dolayısıyla eğitimimizi de ele aldığımızda insanın çok iyi tanımlanıp, çok iyi ifade edilip buna göre bir biçim verilmesi, buna göre bir eğitim sistemi uygulanmasında yarar var.

Bu içerik içerisinde baktığım zaman gerçekten ümitli olduğum, bizim de eksiklik gördüğümüz birtakım şeylere parmak basıldığına tanıklık ediyoruz. Özellikle bu okul öncesi eğitim artışı çok önemli bir şey; burada sayının yükselmesi, okulların açılması çok güzel bir şey. Bunun yanı sıra ilköğretime

başlangıç süresinin biraz yükseltilmesi, daha reel bir noktaya çekilmesi gibi, efendim, ikili eğitime son verilmesinin nihai bir hedef olarak konulması; yine, meslek odaklı, istihdam odaklı, ara eleman değil de aranan eleman merkezli bir düşüncenin hâkim kılınması gibi olumlayabileceğimiz birçok şey var ama gerçekten endişelerimiz şu boyutta... İnşallah endişelerimize gerek kalmayacak. Buna rağmen gerçekten olmazsa olmaz bir şey var: Bütün bunları yapacak bir öğretim kadrosu, bir öğretmen kadrosu. Evet, genç bir öğretmen kadrosu. Sanıyorum, öğretmenlerimizin yüzde 65 civarı 40 yaş altı diye bir istatistik verilmiş. Ondan hareketle ümitvar olmaya çalışıyorum. Bunların yüksek vizyona uygun bir şekilde tekrar hizmet içi eğitimle yetiştirilmesi... Öte yandan -eğitimci olarak yıllarca bunun eksikliğini hissettik- pedagojik formasyonun gerçekten muadillerinde olduğu gibi ayrı bir eğitim mantığıyla ele alınması, bunlar çok güzel düşünceler. İnşallah uygulama imkânlarımız olur Sayın Bakanım.

Bunları çok önemsiyoruz, çok olumluyoruz. Ama tabii ki bakın, insanın doğasından bahsettik. Birey önce kendini tanımaya, tanımlamaya çalışır. Çocukluğumuzda böyledir. İşte taklidî eğitim öğretim de böyle başlar. Daha sonra en yakın çevresini tanımaya, tanımlamaya başlar; daha sonra halkayı genişletir, bulunduğu o sosyal ortamı, şehrini, beldesini, ülkesini tanımaya, tanımlamaya çalışır ve oradan evrensele gider. Öyle, evrensellik ne bireyin karşıtıdır ne ulusalın, millî olanın, değerlerin karşıtıdır. Dolayısıyla bu bir kademeli süreçtir. Bireyden aileye, aileden içinde bulunduğu küçük topluluğa, topluluktan millî bir yapıya, ülkesel bir yapıya dönüşür. Oradan da bu ülkesel değerlerini uluslararasına taşımaya yani evrenselleşmeye doğru giden bir eğitim sistemi olmazsa olmazımız, mutlaka dikkate alınması gereken bir husustur.

Bunu nasıl yapacağız? İşte “değerler eğitimi” dediniz, belgede var. Gerçekten bu değerler eğitimine biraz yoğunlaşmak lazım. Yoksa insanın sadece mekanik boyutunu ele alırsak, sadece düşünen varlık olduğunu dikkate alırsak Japonya gibi bazı hatalara düşeriz. Ondan sonra başarının zirvesini yakalarız belki sayısal olarak, mekanik olarak ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Efendim, bir Komisyon üyesi olarak, aynı zamanda başkan vekili olarak bir pozitif ayrımcılık istiyorum efendim. Bugüne kadar da yani bu saate kadar da uyguladınız. Ben de bu ayrımcılığı istiyorum.

BAŞKAN – 32 kişi bekliyor.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – İki dakika lütfen, hoş görünüze sığmıyorum.

BAŞKAN – Ek süre veremiyoruz ama sözlerinizi tamamlamanız için mikrofonu açıyorum. Lütfen...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, kısaca sözün özü şudur: Kendini bilmeyenin mahallini bilmesini bekleyemeyiz. Mahallini bilmeyenin ulusunu bilmesini bekleyemeyiz. Ulusunu, milletini, değerlerini bilmeyenin de evrenseli tanıyamayacağını çok rahat bir şekilde merkeze koymak zorundayız.

Dolayısıyla biz bunu böyle yaparsak –biraz önce söyledim- tek ayaklı olursa... Japonya’da bugün -okuduk işte- ortaöğretim seviyesinde çocukların intihar oranı gittikçe artıyor. Bizim hedefimiz şu olmalı eğitimde: Üniversiteleri de katıyoruz. Gerçi bunu Genel Kurulda detaylandıracağız, o fırsatımız olacak ama bir Aziz Sancar modelini nasıl yetiştirebiliriz, bence özü budur. Onda temayüz etmiş bütün nitelikleri eğer biz gerçekten analitik bir irdelemeye tabi tutarsak ortaya çıkar. Aziz Sancar yerelden ulusala, ulusaldan evrensele giden bir değerimizdir. Ben eğitimde de böyle olması kanaatindeyim diyorum. Teşekkür ediyorum efendim. Bütçenin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

Sayın Ali Haydar Hakverdi, buyurun.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Kaç saat süremiz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Beş dakika efendim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kullanabilirsiniz iyi bir süre.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Evet, mümkün olduğu kadar.

Sizler de hoş geldiniz Sayın Bakanım, sayın bürokrat arkadaşlarım.

Şimdi gerçekten işiniz zor, biz şahsınıza birçok uygulamalarınıza, son söylemlerinize, yeni söylemlerinize iştirak ediyoruz. Bazılarına karşı da çıkıyoruz ama bizim için değişik bir figürsünüz şu on altı yıllık AKP Hükümetinde. Şunu görüyorum: Sanki on altı yıldır AK PARTİ veya AKP Hükümeti -siz kendinizi nasıl tanımlıyorsanız öyle tanımlayabilirsiniz, hiç önemli değil bizim açımızdan, kişi nasıl tanımlıyorsa kendini biz onu kabul ediyoruz; o yüzden AK PARTİ Hükümeti” diyorsanız AK PARTİ Hükümeti diyorum, hiç önemli değil- sanki reddimiras yapıyor. Yani bu on altı yıldır başka bir parti iktidarda, bu dönem bir sihirli değnek geldi, her şey değişti, yepyeni bir şey olacak, bir reddimiras anlayışı görüyoruz. Oysaki on altı yıldır Millî Eğitimde ne yapılıyorsa olumlu veya olumsuz, AK PARTİ Hükümetinin direkt ürünüdür. O yüzden yalıtıyorum. Ama şöyle bir zorluğu var Sayın Bakanımın, şimdi her şeyi herkesten daha çok bildiğini iddia eden bir tepedeki uygulayıcı bir telefon edip size yarın “Liseleri kaldırdık.” diyebilir, ne yapacaksınız? Umarım böyle bir şey başınıza gelmez. Yarın “TEOG’u kaldırdık, yerine şunu koyduk.” dediğinde ne yapacaksınız? Bilmiyorum, işiniz gerçekten çok zor. Umarım şurada söylediğiniz bir kısım, büyük kısım hatta olumlu şeyleri yapabilirsiniz. Mesela o 5 yaştan başlayıp okul öncesi şeylerden tutun da özele verilen bütçenin ayrılıp devletleştirilmesi ve devlete daha çok harcanması ve o özele giden bütçeler bugün zaten raporda var, inanılmaz denetim dışı olmuş ama hani onların tamamen zaman içerisinde eritilip de bunların devletleştirilmesi ve devlet okullarının iyileştirilmesi, ben kendimi bildim bile, yaşıam erdi ereli hani savunduğum şeylerdi. Ben üniversitede “Savaşa değil, eğitime bütçe” diye yürüyüşler yapıp eylemler yapan bir kişiydim ve şurada söyledikleriniz benim çok hoşuma gitti. Yarın bir telefonla görevden alınmazsınız ya da “Liseleri kaldırdık hadi bakalım.” denilmez umarım Sayın Bakanım.

Başka bir şey daha: Şimdi 2017 bütçesinde genel bütçenin yüzde 13,8’i; 2018’de de 12,13’ü, bu dönemde de 11,84’ü Millî Eğitim bütçesi olarak ayrılmış. Yazık, çok düşük, çok az bir rakam. Güzel şeyler söylüyorsunuz. Bu rakamlara baktığımızda sizin bunu yapabilme ihtimaliniz sıfır. Yani farklı bir örtülü ödeneği mi var Millî Eğitim Bakanlığının, nereden yapacaksınız, bilmiyorum ama şu rakamlara baktığımızda şu söylediğiniz şeyleri yapabilme ihtimalinizi ben görmüyorum çünkü bütçenin yüzde 83’ü personel gideri, yüzde 9’u da mal ve hizmet payı alımı. E bu yüzde 9’la bunları yapamazsınız ki mümkün değil. Nasıl yapacaksınız bilmiyorum. Daha fazla bütçe olması lazım ve mal ve hizmet alım payının çok çok daha fazla olması lazım. Bunun için para lazım. Diyorsunuz ki: “921.524 öğretmenimiz var. Yüzde 10,38 açık var ve 100 bin öğretmen alınması gerekiyor.” Nasıl alacaksınız, nasıl istihdam edeceksiniz, bilemiyoruz.

Son olarak toparlayayım. Kendimle ilgili, ben Mamak’tan geldim. Burada, 5-6 kilometre, Şahintepe diye bir mahallemiz var, 30 bin kişi yaşıyor. İki tane okul alanı var, okul yok. 30 bin kişinin yaşadığı mahallede okul yok. İki tane okul yeri var. Kime söyledim bunu biliyor musunuz? Nabi Avcı -bir önceki dönem- Sayın Bakanımıza söyledim. Kürsüden şikâyet ettim. “İlgileneceğim.” dedi, olmadı. Bakın, ondan sonra İsmet Yılmaz Sayın Bakanımızla görüştük “Kesin geleceğim, beraber gidelim.”

dedi, yapamadılar. Sayın Bakanım, burayı siz nasıl yapacaksınız? 5-6 kilometre, iki tane okul yeri var. Buyurun yapın, beraber gidelim yapalım. Hani sabahtan beri de konuşuyoruz, uzlaş, uzlaş, yeni bir dönem, yeni bir anlayış. Lütfen, gösterin pratikte ama biz de inanalım da bu paralarla yapabileceğinizi düşünmüyoruz.

Sürem de dolmak üzere. Umarım bizim önerilerimizi dikkate alırsınız, muhalefeti hiçe saymazsınız ve şu sihirli değneğin ucunu en azından biz görürüz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hakverdi.

Sayın Mevlüt Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Benim de beş dakika değil mi?

BAŞKAN – Evet, süreniz beş dakika.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; öncelikle bu görüşmelerin, alınacak kararların Millî Eğitim Bakanlığımız ve ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, üniversitede uzunca yıllar birlikte çalıştığımız, gerçekten konusunda, alanında son derece başarılı, referansı bugüne kadar yaptığı çalışmaları olan çok değerli bir bilim adamı, Millî Eğitim Bakanı olarak görevlendirilmesiyle birlikte hakikaten Türk Millî Eğitimi adına da heyecanlandığımı şahsen ifade etmek istiyorum. Tekrar hayırlı, uğurlu olsun Sayın Bakanım. Ama işiniz de çok kolay değil. Yani Millî Eğitimin sorunları, birikmiş sorunları gerçekten sizi fazlasıyla yoracak ama bu enerjiyi inşallah bulacaksınız. Eğer öyle bir ortam sağlanırsa bunların, bu sorunların da üstesinden geleceğinizden hiç şüphem yok.

Sayın Bakanım, tabii birçok konu var. Milliyetçi Hareket Partisi milletvekilleri, Komisyon üyeleri tarafından bunların önemli bir kısmı dile getirildi. Ben birkaç hususa değinmek istiyorum. Yani öncelikle bir kaliteden bahsediyoruz; hepimiz, kalite olmazsa olmaz diyoruz ama kalite nedir? Kalite tek başına aslında soyut bir kavram ama kaliteyi bu soyut hâlden somut hâle götüren bir başka kavram, bir başka unsur daha var ki o da standart. Yani dolayısıyla bir şeyin standardını baştan koyduğumuzda gerçekleştirmelerin standartlar karşılaştırılması ya da ölçülmesi aslında bizim beklediğimiz, hedeflediğimiz kaliteye ulaşp ulaşılmadığının da bir göstergesi olacak. Onun için burada yine partimiz milletvekilleri tarafından dile getirilen özellikle sendika vesayeti, bu anlamda bu standartları ve buna da bağlı olarak kaliteyi önemli ölçüde sıkıntıya sokan unsurlar olarak karşımıza çıkıyor. Bu konuyla ilgili gerekli tedbirlerin alınması, özellikle öğretmen atama, yönetici atama ve benzer görevlere getirmede standartların baştan belirlenmesi hem işimizi kolaylaştıracak hem de kaliteye ulaşma anlamında ciddi bir katkı sağlayacaktır diye düşünüyorum. Ben de “academia”da yirmi beş, otuz yıla yakın bir süre görev yaptım. Aynı zamanda dışarıda görevlerimiz de oldu ama yine malumunuz olduğu üzere Sayın Bakanım, mesleki teknik, daha doğrusu mesleki öğretmen yetiştiren bir kurumda çalıştım, on binlerce öğrencimiz şu anda öğretmen olarak da çalışıyor ama AB uyum yasaları çerçevesinde biliyorsunuz, bu mesleki teknik öğretmen yetiştiren kurumlar kapatıldı, bunların yerine herhangi bir ikame yapılmadı. Farklı yöntemler belki söz konusu oldu. Yani şunu diyorum: Bizim Yükseköğretim Kurumumuz “misyon farklılaşması”, “odaklaşma”, “odaklı ihtisaslaşma” diyor. Hakikaten seyis, at tımarı yetiştirme bölümleri açıyor, köpek bakıcısı bölümleri açıyor ama bu arada tüm mesleki ve teknik öğretmen yetiştirme bölümleri de kapatıldı. Yani bu misyon farklılaşması bu tarafa tekrar uğrayacak

mı? Bu konuyla ilgili ne düşünüyorsunuz bilmiyorum ama ele alınması gereken hususlardan biri. Yine o dönemde kalan öğrenciler var hâlâ, işte 400 bin öğretmenin atanamadığı gibi. Onların bir an önce atılması, atamalarının yapılması gerekiyor. Önemli sorunlardan bir tanesi.

Tabii öğretmenlerin mesleki saygınlıklarının yeniden kazandırılması, maddi manevi desteklerin mutlaka yapılması gerekiyor. Detaylarına girmek istemiyorum. Maddi açıdan öğretmenler ciddi sıkıntı içerisinde. Zaman zaman bunu dile getiriyoruz, takip ediyoruz ama İsmail Faruk Aksu'nun da ifade ettiği gibi statüleri konusunun bir dikkate alınması gerekiyor.

Yine üniversitelerde çok ciddi sorunlar var, kadro sorunları var. bunların çözülmesi gerekiyor. Bu vesileyle daha somut olarak da benim de öğrencilerimin -zaman zaman gelen, kapatılan ticaret ve turizm eğitim fakültesi mezunu olup- öğretmen olarak atamaları yapılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Kontenjan ve kadroları konusunda bunların giderileceğine, bu sorunların çözüleceğine inancımla sabrınız ve anlayışınız için çok teşekkür ediyorum. Başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karakaya.

Sayın Özgür Ceylan, buyurun.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Bakan, görevinizin size ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı bence ülkemizin en önemli bakanlığı olmasına rağmen iktidarca çok kötü yönetilmektedir. AKP döneminde eğitim politikasında defalarca radikal değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler her defasında yeni mağduriyetlere yol açmış, iktidarın bilimsel esaslardan yoksun ve sadece kendi ideolojisini dayatarak gerçekleştirmek üzere kurguladığı eğitim reformları hem velileri hem de öğrencileri mağdur etmiştir. On altı yılda siz göreve gelen 7'nci bakansınız. Bir ülke düşünün ki on altı yılda eğitim sisteminde 14 kez değişiklik yapılmış. Bu eğitim sisteminden hayır gelir mi? Bu şekilde yetişen çocuklar uluslararası anlamda eğitimde başarılı olabilir mi, sıralamaya girebilir mi? Toplumu oluşturan farklı kesimlerin görüşlerini almadan tekçi anlayışla gerçekleştirilen uygulamalar, öğrencilerin çok yönlü gelişimini ve Anayasa'ya aykırı bir şekilde, çocuklarımızın yüksek yararını gözetmekten uzak kalmıştır. Eğitim yöneticiliklerine atanan liyakatsiz kadrolar okullarda pedagojinin gereklerinden uzak hem yürürlükteki mevzuata uygun olmayan hem de eğitimci kimliğine uymayan pek çok uygulamaya başvurmuşlardır. Okullarda cinsiyetçi baskılar da artmış, kız ve erkek öğrencilerin birlikte eğitim görmesini yani karma eğitimi ortadan kaldırmaya yönelik söylem ve teşebbüsler vuku bulmuştur. AKP bütün eğitim sistemini dinselleştirmeye ve bu yolla kendi ideolojisini üreterek varlığını mutlaklaştırmaya çalışmaktadır. Hemen hemen bütün okul müdürleri din kültürü öğretmenlerinden seçilmeye çalışılmıştır. Buradaki amaç, çocuklarımızın çok yönlü ve evrensel ilkelerle maddi ve manevi olarak kendisine yetecek bireyler olarak yetiştirilmesi değil, AKP işine yarayacak şekilde yetiştirilmesidir.

Sayın Bakan, etkileyici sunumunuza rağmen Millî Eğitim Bakanlığı tel tel dökülüyor. Gerçek bu. Sayıştay denetiminden çıkan sonuçlar bunu gözler önüne seriyor. Bakanlığınıza ait taşınmazlar envantere kayıtlı değil, malımızı mülkümüzü bilmiyoruz. Kayıtların tutulması lazım.

Avrupa Birliği ve uluslararası fonlardan sağlanan paralarla yürütülen projeler mevzuata uygun muhasebeleştirilmiyor, paranın ne olduğu belli değil.

Öğretmen görevlendirmeleri iyi idare edilmediğinden aynı ilde hem öğretmen açığı hem de norm fazlası olması gibi bir durum söz konusu. Bu durum bizim eğitim sistemimizdeki çarpıklığı aslında özetliyor. Türkiye genelinde 153 bin 640 öğretmen ihtiyacına karşılık 41.654 öğretmen norm fazlası bulunuyor durumda. Öğretmen açığını doldurmak için ücretli öğretmenler mevsimlik işçiler gibi öğretmenliğe yakışmayacak şartlarda çalıştırılıyor. Yürürlükten kaldırılan akşam sanat okulları devam ettirilerek öğretmenlik yapmayan öğretmenlere on iki ay süreyle tatiller dahil ek ders ücret ödemesi yapılıyor. 1. akşam sanat okulunda 250 öğretmenden 73'ünün herhangi bir ders görevinin bulunmadığı, 6. akşam sanat okulunda ise 75 öğretmenin herhangi bir ders görevi olmadığı hâlde ek ders ücreti almakta olduğu tespit edilmiş bulunmakta. Bakanlığınız bunların destek hizmetlerinde kullanıldığını belirtiyor; bu konuda tahsis edilen eğitim uzmanı kadrosunu neden kullanmadığını açıklayamıyor. Cevaben gönderilen, öğretmenlerin görevlerini gösterir listede de 36 öğretmenin Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü gibi öğretmenlik mesleğiyle ilgisiz yerlerde görevlendirildiğini kendisi belirtiyor.

Sayıştay raporunda çok önemli tespitler yapılmış. Öğretmenlerin, valiliklerin, kaymakamlıkların, yazı işleri müdürlükleri, özel kalem müdürlüklerinde Anayasa Mahkemesi, savcılık, belediye ve benzeri kurumlarda görevlendirildikleri, herhangi bir ders görevleri olmamasına rağmen ek ders ücreti ödemesi yapıldığı tespit edilmiş.

Bakanlık merkez teşkilatına dâhil bazı birimlerin çeşitli mal ve hizmet alımlarına ilişkin taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarını ön mali kontrole tabi tutmaksızın taahhüt altına girdikleri, mevzuata aykırı hükümler olmasına rağmen sözleşme imzaladıkları tespit edilmiş.

Yatırım projelerinde kullanılmak üzere tahsis edilen sermayenin yarısından fazlasının amacı dışında çalıştay ve benzeri etkinliklerin yolluk ve organizasyon giderlerinde kullanıldığı tespit edilmiş. Bakanlığa bağlı il, ilçe müdürlüklerinde yetkisiz kişiler tarafından gelir gideri denetlenemeyen, izlenemeyen banka hesaplarının açıldığı, bu hesaplara bağış alındığı, harcamalar yapıldığı görülmüş. Bu durum Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde de tespit edilmiş.

Sizin de bilgili olduğunuz özel okullarla ilgiliyse özel okullara yönelik eğitim öğretim desteği okulda kayıtlı ekonomik durumu iyi öğrencilere yarıyor. Ülkemizde kayıt dışı ekonominin yaygınlığı aile gelirini tespitte hatalara yol açmaktadır. Bordrolu çalışanlar gelirlerini beyan edebilirken serbest çalışanlarla ilgili aile gelirini tespit edecek bir mekanizma bulunmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ceylan.

Sayın Tuma Çelik, buyurun lütfen.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Fazla zaman harcamamak adına herkesi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Türkiye etnik, dil, din ve mezhepsel olarak pek çok kimliğin yaşadığı zengin bir ülkedir.

Şimdi, eğitimin temel hak olduğu Anayasa'da güvence altına alındı. Uluslararası sözleşmelerde eşitlik ve ayrımcılıktan uzak durulacağı söyleniyor. Lakin şu anda var olan mevcut sistem tekçi, mezhepçi, cinsiyetçi ve ideolojik. Dolayısıyla Türkiye'de sadece Türk-İslam ve Sünni bir birey yaratma temelinde bir eğitim sistemi söz konusu. Bu da mevcut sistemin ayrımcılık içermekte olduğunu ve çoğulculuktan uzakta olduğunu dile getiriyor. Tabii, bize bütün bunları nereden dile getirdiğimizi de sorabilirsiniz. 124 sayfalık bir 2023 eğitim vizyonu yayınlandı. Ben o sayfaların hepsine bakmaya çalıştım, tek tek okumaya çalıştım, kontrol etmeye çalıştım; maalesef azınlıklardan bahseden değil bir paragraf tek bir kelime bile yok.

Şimdi evrensel değerlerden ve eğitimin insan odaklı olmasından bahsediliyor orada. Bu çok güzel bir şey, olması gereken bir şeydir. Özel eğitim, fen ve sosyal bilimler liseleri, ortaöğretim, mesleki ve teknik eğitim, rehberlik ve psikolojik danışmanlık gibi pek çok konuya değiniliyor. Bunlar da çok güzel şeyler ancak uzun yıllardan beri pek çok sorunla karşı karşıya olan özel okulların yani azınlık okullarının -özel okul statüsünde değerlendirildiği için söylüyorum- sorunlarına ve bu sorunların çözümüne ilişkin maalesef tek bir kelime yok.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde 2.596 azınlık okulu varken Türkiye’de şu anda maalesef 23 tane okul var. Bu da azınlık okullarının bugüne kadar uygulanan politikalar çerçevesinde çok ciddi bir tahribat yaşadığını ortaya koyuyor. Lozan Antlaşması’na göre bütçeden bu okullara belirli bir ödenek ayrılması gerekirken maalesef bugüne kadar bu okullara devlet tarafından bahsedilen bu ödenekten hiçbir şekilde bütçe aktarılmıyor. Yani ben Türkiye Cumhuriyeti’nin bana yüklediği bütün yükümlülükleri yerine getiriyorum, vergimi ödüyorum, her şeyi yapıyorum ama benim bu ödediğim vergilerden bir dönüşüm, en azından eğitim anlamında olmuyor; anayasal bir güvencede olmasına rağmen, ben eğitimden yararlanamıyorum, kendi ödediğim vergiler başka yerlere gidiyor. Okullarımız, şu anda bahsettiğim var olan 23 okul da giderlerini kendileri karşılamak zorundadır var olan yasal çerçeve içerisinde yani bu yasalar uygulanmadığı için.

Aynı şekilde birçok arkadaş burada dile getirdi, geçmiş dönemlerde okul materyallerinin bedelsiz bir şekilde öğrencilere dağıtılması gerektiği, dağıtıldığı söyleniyor. Biz bu konuda da hiçbir şekilde faydalanamıyoruz. Hatta bu ders materyallerinin çevirisi ve oluşturulması konusunda birçok sorun yaşanıyor.

Biz Türkiye’nin bütün bir ülke olduğunu her seferinde söylemeye çalışıyoruz ama devletin yaptığı uygulamalar bunu açık bir şekilde ihlal ediyor. Lozan Antlaşması’ndan ve diğer yasalardan kaynaklı oluşan bu okullara devlet güvenmiyor ki kendisi okulların dışından bir müdür başyardımcısı atıyor. Aynı şekilde okulların, derslerin öğretmenlerini belirleme konusunda müdahaleler ediyor, kendi istediği atamaları yapıyor.

Bakanlık tarafından basılan müfredatta azınlıklara yönelik çok ciddi, ırkçı ve ayrımcı yaklaşımlar var. Bu, geçmiş dönemlerde de çok defa dile getirildi, çok kez tartışıldı. Bazı tartışmalardan sonra, mesela, geçmiş tarih kitaplarında yapılan, özellikle Süryanilere yönelik yapılan o ayrımcı yaklaşımları biz dile getirdiğimizde bir değişiklik yapıldı ancak bu değişiklik yine bizim talep ettiğimiz çerçevede değil, kimler tarafından yapıldığını bilmediğimiz özel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmazkaya...

TUMA ÇELİK (Mardin) – Sayın Başkan, izin verirsiniz bitireyim.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım, uzatma vermiyorum.

Buyurun.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Son olarak o zaman şunları söylemek istiyorum: Eğer eğitim bir ülkenin ortak meselesiyse ve bu meselenin içinde bizim yerimiz yoksa o zaman bizler o ülkenin bir parçası olarak sayılmıyoruz demektir ve bu Türkiye Cumhuriyeti’nin şu anda bize yönelik bir ayrımcı yaklaşım içerisinde olduğunu gösteriyor.

BAŞKAN – Ben de asker arkadaşşıma pozitif ayırım yaptım, kapatalım artık.

Çok teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Yılmazkaya.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekillerim, Komisyonun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı 2019 yılı bütçesinin eğitim ailemize, öğretmenlerimize, öğrencilerimize, velilerimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle görevinizde başarılar diliyorum, hayırlı olsun. Hasret kaldığımız, duymayı istediğimiz güzellikleri söylediğiniz için çok seviniyoruz. Ancak sizin için de korkmuyor değiliz. “Acaba ne zaman dayanamayıp kaçır ya da kaçırırlar.” diye ben ve bana benzer kişiler bunu daima düşünmekte. İnşallah bu korkularımız yersiz kalır.

Eğitimde fırsatları artırma ve teknolojiyi iyileştirme iddiasıyla 2011 yılında başlatılan FATİH Projesi altı yıl sonra yeniden yapılandırıldı. Sayıştayın denetimlerine “Millî Eğitim Bakanlığının gerçekleştiremediği hedefler” olarak yansıyan projenin maliyeti 30 milyar dolar olarak belirtilmekte. Yedi yılda 30 milyar dolar bütçeli bir proje ve sonuçta hâlâ İngilizce bilmeyen, teknoloji okuryazarı olmayan bir gençlik, aşağıya giden PISA skorları ve artan genç işsizliği nasıl değerlendiriyorsunuz? 30 milyar doları eğitime harcamanın en iyi yolu bu proje midir acaba? FATİH Projesi kapsamında kaç okulda ve kaç derslikte bu proje hayata geçirildi? Kaç öğrenciye tablet dağıtıldı? Bu tabletlerin kaçının şifresi kırıldı? Kaç aileleri tarafından satıldı acaba? FATİH Projesi’nin ihalesini alan firmaya bugüne kadar ne kadar ödeme yapıldı? Bundan sonra ne kadar ödeme yapılacak? Sormak istiyorum.

Sayın Bakanım, Bakanlığınızla ilgili en önemli husus olan öğretmenlerimizle ilgili konuşmak istiyorum. Öğretmenlerimiz, maalesef, şımarık öğrenciler ve bencil velilerden çok çekmekte ve meslekleri âdeta işkence hâline gelmiştir. Her veli kendi çocuğunu prens ve prenses olarak görmekte ancak vermesi gereken aile içi eğitimi vermediğinden velilerimiz bu kendi eksikliklerini okullara, öğretmenlerimize yıkmaktadır. Sonuçta, bencil, şımarık nesiller yetişmektedir. Bu durumu ve öğretmenlerimize olan baskıyı azaltmak için velilere yönelik zorunlu eğitim seminerleri düzenlenmelidir ve idarecilerimiz, müdürlerimiz veli baskısına maruz kalan haklı öğretmenlerimizi koruyup savunması gereklidir diye düşünüyorum.

Yine kaynak kitaplar konusunda bir şeyler söylemek istiyorum. Bildiğiniz gibi kaynak kitaplar devlet okullarında yasak. Eşitlik gereği veya alamayanlar var diye düşünülüyor bildiğim kadarıyla ancak özel okullarda serbest olunca eğitim zenginliği olmakta ve her iki gruba aynı sınavlar yapılmakta. Bu da sınav başarısı için haksız rekabete neden olmaktadır. Bu konuda da olabilecek kadar yeterli düzenlemenin yapılması gerekir diye düşünüyorum.

Yine, mahallelerde özellikle öğrencilerimizin verilmesine zorladığımız imam-hatip okullarındaki din eğitimindeki yanlışlar Sayın Bakanım. Bu eğitimleri sırasındaki dinî öğretimdeki yanlış uygulamalar ve pratikler sonucunda akıl yargılaması içine giren gençlerimizde deizm inancında artış olduğu görülmüştür. Bu konu Diyanet İşleri Başkanlığımızca da belirtilmiştir. Bakanlığınızın bu konuda çalışma yapıp yapmadığını öğrenmek istiyorum.

Sayın Bakanım, hazır YÖK mensuplarımız da buradayken bir soruna, bir konuya da değinmek istiyorum.

Bildiğiniz gibi üniversite ve akademik camiasında aralıklarla değiştirilen doçentlik kriterleri mevcuttur. Bu kriterlerin ağırlığı bilimsel yayın ve çalışmalar üzerine kurulmuştur. Evet, birçok branşta bu uygulama doğru olabilir ancak özellikle tıp dalında ve tıbbın girişimsel branşlarında, cerrahi gibi,

teoride ve bilimsel yayınlarda uygun kriterleri olan fakat pratikte deneyimi olmayan birçok arkadaşımız yeterli branş ve hekimlik deneyimi olmadan doçent olmuş ve sonra profesör olabilmektedir. Sonuçta da, kendisi pratikte yeterli olmadığından, asistanlara, uzmanlara eğitimde ya da hastaya fayda da iyi sonuçlar alınamamakta ve kötü sonuçlara neden olmaktadır. Bu durumda, özellikle pratik yoğunluklu girişimsel branşlarda doçentlik kriterlerine bu branşların derneklerin fikrini de alarak mevcut kriterlere, belli beceri ve deneyim sayısı konmalıdır diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, tekrar hayırlı olsun diyorum. Bakanlık bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Antmen...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakan; öncelikle şunu söylemek istiyorum: Millî Eğitim Bakanlığımıza ayrılan bütçe son derece az ve yetersizdir. Niye mi? UNICEF sıralamasında okulöncesi eğitimde Türkiye son sırada yer alıyor. Türkiye'nin üstünde yer alan ülkelerle arasındaki makas bir hayli açık. OECD'nin 52 ülke arasında yaptığı araştırmada, 15 yaşındaki öğrencilerin ekip çalışma becerisi değerlendirildi. Raporda Türkiye listenin sonunda yer alıyor ama bir konuda 1'inciyiz, o da OECD PISA 2015 Öğrenci Refahı Raporu'nda karşımıza çıkıyor: Mutsuzlukta çocuklarımız ilk sırada yani Türkiye eğitim kalitesinde sonlarda ama öğrenci mutsuzluğunda ilk sırada yer alıyor.

Ayrıca, Dünya Ekonomik Forumu (WEF) Eğitim Kalitesi 2018 Raporu'na baktığımızda, Türkiye eğitim kalitesi bakımından 137 ülke arasından 99'uncu sırada yer alıyor. Raporun ilk sırasında İsviçre var, Singapur takip ediyor ve Singapur'un başarısı toplam bütçesinin yüzde 30'unu eğitime harcamasından geliyor. Peki, ülkemiz nerede? Türkiye, Avrupa sonuncusu. Katar, Malezya, Endonezya, İran ve Pakistan bile Türkiye'yi geçmiş durumda.

Yine, UNICEF, OECD ve Avrupa Birliği üyesi 41 ülkede ilk ve orta düzeyde eğitim eşitliğinin değerlendirdiği Adaletsiz Başlangıç Raporu'nu yayınladı. Buna göre Türkiye okulöncesi eğitimde eşitlik sıralamasında yüzde 68,6'lık katılımı son sırada yer alıyor. Bizi takip eden önümüzdeki ülke Amerika Birleşik Devletleri yüzde 86,8'le, yaklaşık yüzde 18 aramızda fark var. Bu nedenle bu bütçe son derece az diyorum.

Sayın Bakan, Bakanlığınızın açıkladığı verilere göre, bu yıl Lise Yerleştirme Sınavı sonuçlarına göre 91.687 öğrenci herhangi bir tercihe yerleşemeyerek açıkta kaldı. Bütçeden aslan payını alan imam-hatipler ise maalesef boş kaldı. Yine, 2017-2019 yatırım planında öngörülen 1,7 milyar lira bütçe ayrılan imam-hatiplerin ise ancak yarısı dolabildi. 224.950 kontenjanın olduğu imam-hatiplerde 107.288 kontenjan hâlâ boş. Ancak hâlâ imam-hatip liseleri açılıyor. Bunu kim istiyor? Bilimsel gereklerin ve uzmanların istemediği ise bilimsel verilerle açık.

Hâl böyleyken Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden 2 milyar lira da tasarruf ediliyor. Maalesef bu, eğitimimizin kalitesini de düşürüyor.

Sayın Cumhurbaşkanı “Dünyada ilk 500 üniversitede neden Türkiye'den üniversite yok?” diyor son derece haklı olarak ama burada önemli olan eğitimin bütçesinin artırılması. Eğer böyle devam edersek ilk 500'e değil ilk binde bile bir Türk üniversitesi olmayacak.

Mesela Diyanetimizin bütçesi 10 milyar lira. Bakın, Diyanet bütçesi, aralarında Kültür, Turizm, Enerji, Dışişleri ve İçişleri Bakanlığının bulunduğu 12 bakanlığın bütçesini geride bıraktı. Hatta Türkiye'nin en iyi üniversiteleri olarak sayılabilecek İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi,

Hacettepe, ODTÜ başta olmak üzere 16 üniversitenin toplam bütçesinden daha fazla ve her yıl ayrılan bu 10 milyar liranın yarısıyla bir CERN deney alanı yapamaz mıyız? Eğitimde tasarruf edemeyiz. Eğitimde tasarruf ettikçe dışarıya beyin göçünü de durduramayız.

Ayrıca, 2000’lerde LGS’yle başladık lise giriş sınavlarına, bu 2015’te OKS oldu, 2018’de SBS, 2010’da SBS tek sınava düştü, 2013’te TEOG. Böylece, 2004 ile 2013 yılları arasında ortaöğretime geçiş sağlayan sınav sistemlerinde tam 5 kez değişiklik yaşandı. Sonra yeniden değişti, öğrenciler deneme tahtasına döndü ve biz artık dünyada sonunculuğa doğru gidiyoruz eğitimde.

Sayın Bakanım, çok isabetli olarak özel eğitimde teşviklerin zamanla azalacağından bahsettiniz. Şimdi okula başlayan öğrenciler mezun olduktan sonra özel okullardan, bu teşviklerin tamamen kaldırılması gerektiği görüşümü söylemek istiyorum. Zaten Sayıştay denetçileri de bunu raporlarında belirtiyorlar, özel okuldaki teşvikleri daha çok gelirlerini belgelendirmeyen serbest meslek erbablarının aldığı ve ihtiyacı olanlar dışında bunların teşvik olarak pek çok kişinin hakkını yedikleri de görülmekte.

Bunun dışında, şunu söylemek istiyorum: Eğitim gerçekten son derece ciddi bir iştir. Sizin Bakanlığınıza başladığınızda üstlendiğiniz misyona devam ederek Türkiye’de eğitimin kalitesini artırıp Türk eğitimine katkı sağlayacağınıza inanmak istiyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yüceer...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli üyeler, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar ve basın mensupları; ben Sayın Bakanı bir tarafıyla çok şanslı ama bir tarafıyla da çok şanssız buluyorum. Şanslı çünkü Bakan olarak atandığında toplumun tüm kesimlerinden büyük bir destek aldı. Hem kamuoyu hem öğretmenler, eğitim camiası, sendikalar gerçekten şimdiye kadar hiçbir bakana nasip olmamış bir destek verdi. Sayın Bakan kendini eğitim alanında da kanıtlamış, işte, 2006 yılında Millî Eğitim Bakanlığında kadrolaşmanın çok fazla olduğunu ve bunun da ötesinde çalışmanın niteliksiz kadrolar sebebiyle imkânsız hâle geldiğini de söyleyerek istifa etmiş biri. Ben bu fırsattan istifade direkt kendisine de başarılar diliyorum.

Bir tarafıyla da şanssız dedik çünkü on altı yıllık AKP iktidarı boyunca en çok bakan değiştiren, sürekli sistem değiştiren, en çok hedef koyan ama bu hedeflere büyük oranda ulaşamayan ve bunun da ötesinde yapboz tahtası hâline gelmiş bir alanda, eğitim alanında Bakanlık yapıyor. Yapılacak çok iş, düzeltilecek koca bir sistem var. Bu anlamda da şanssız buluyorum ve kendisine kolaylıklar diliyorum ama başta Sayın Bakanın açıklamaları gerçekten hepimiz için büyük bir umut oldu çünkü “adalet” dedi, “liyakat” dedi, “kalite” dedi, “evrensellik” dedi, “diploma temelli değil, vasıf nitelikli eğitim” dedi, “Eski yanlışları yapmayacağız.” dedi ve vizyon belgesine 5 yaş erken çocukluk eğitiminin zorunlu hâle getirilmesi ve yaz dönemi için oyunlu eğitim gibi hedefler koydu. Velhasıl bizler için bilim kimliğinin siyasi kimliğinin önüne geçeceği ve bugüne kadar hepimizin muzdarip olduğu ideolojik yaklaşım yerine bilimsel yaklaşımın destekleneceği, izleneceği görülerek büyük bir destek gördü ama zamanla eylem ve söylem noktasındaki farklar bir turnusol kâğıdı gibi ortaya çıktı. Örneğin Andımız meselesinde bunu gördük -Sayın Bakan bazı konuşmalarında bütün erkeklerin futbol mecazlarıyla konuşuyor, ben de şimdi futbol mecazıyla konuşayım- aslında bir top çevirmek gibiydi bu. Bu top çevirmeyi biz “Tayyipler Alemi” pankartıyla mezuniyet töreninde yürüyen gençlerin tutuklanmasında da gördük ve eğitim sisteminin çok muzdarip olduğu tarikatlar ve değerler eğitimi konusunda da rastladık. Yani söylem ve eylem arasında büyük bir uçurum çıktı bu esnada. Şimdi, denilebilir ki: “Tabii, biz Bakanlığı konuşmak için buradayız, bakanı ya da söylemlerini değil.” Ama Sayın Bakan “vizyon” dedi, “değişim”

dedi, nitelik niyetini ortaya koydu; bu nedenle de söylemler üzerinden konuşmak zorunluluğu çıktı bize çünkü ortada değişen bir şey de yok, icraata yansıyan bir şey yok. Söylemler var, doğrudur, tabii ki yılların kronikleşmiş sorunları, böyle üç beş ayda düzelecek şeyler elbette değil bunlar ama çözüm için niyet beyan ediyorsanız bunu da icraatlara ve davranışlara yansıtmanız gerekir. Misal 400 bine yakın atanmayı bekleyen öğretmen var, 170 bin öğretmen açığı var. Ama ne var? Öğretmenlikten mezun olmayan sözleşmeli öğretmenler var ve bunlar da maalesef liyakatten uzak bir şekilde mülakatla, torpil esasına dayanarak atanıyor ya da Bakanlığın açıkladığı kitap listesinde yer alan bir kitapta “Kur’an’da sağcılar Allah topluluğudur, solcular da şeytan topluluğu olarak sınıflandırılmıştır.” şeklinde bir ifade varsa ve bu kitap tavsiye ediliyorsa burada bilimsellik elbette tartışılmalıdır ya da öğretmenlik atamalarında KPSS’de çok yüksek puan alan ama işte, yakını, akrabası KHK’yle ihraç edildi diye kişiler eleniyorsa yani burada suç ve cezanın şahsiliği ilkesi de çiğneniyorsa burada sizin bahsettiğiniz gibi adaletin olmadığı da söylenebilir demek ki.

Tabii, örnekler çoğaltılabilir ama gerçekten çok sorunlu bir alan. On altı yıldır AKP iktidarı ne yapmaması gerekiyorsa yaptı. Bu anlamda eğer biz çağdaş bir dünyada eğitimde yerimizi almak istiyorsak bunun yolu bilimsel eğitimden geçiyor demek istiyorum son cümleler olarak ve Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin önce öğretmenlere, öğrencilere ve tüm ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Sevgiler ve saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, “5 yaş erken çocukluk eğitimi zorunlu eğitim kapsamına alınacak.” diyorsunuz, 2023 Eğitim Vizyonu’nuza bu var fakat hangi tarihte başlayacağını belirtmiyorsunuz. Şimdi, iktidar kanadı “Çocuklarınızı merdiven altı eğitim kurumlarına teslim etmeyin.” diyor, şaka gibi. Ben de şunu soruyorum: Yetki sizde, neden bu merdiven altı kurumlarını kapatmıyorsunuz, bunlara neden müdahale etmiyorsunuz? Kameralara ayrı konuşup uygulamada neden ayrı davranılıyor? Ensar Vakfı’na bağlı bir okulda yaşanan, bir evde yaşanan bir istismar olayına hepimiz günlerce üzüldük ancak görüyorum ki adı istismar olayına karışan bu vakıfla Bakanlık hâlâ içli dışlı. En son geçtiğimiz ekim ayında Türkiye Değerler Eğitimi Ödül Töreni’nde bu vakıfla yan yanaydı Bakanlık ve yarışma ve ödül projesi ile okullarda tanıtım, afiş ve broşürlere hâlâ Ensar Vakfı sokuluyor. EĞİTİM-SEN’in müracaatı vardı Ensar Vakfı’yla ilgili imzalanan bir projenin iptaliyle ilgili, bu Danıştay kararına rağmen hâlâ Ensar Vakfı’yla yan yana olmakta, iş birliği yapmaktaki ısrar neden?

Yine, Avrupa Birliği’ne bağlı bir araştırma şirketi olan Eurostat’ın yaptığı araştırmaya göre Türkiye okulu terk etmede Avrupa 1’incisi oldu. 18-24 yaş aralığındaki her 10 kişiden 4’ü ortaöğretimi tamamlamadan okulu terk ediyor. Bunun nedeni ekonomik kriz olmakla beraber Anadolu lisesini kazanamayan çocukların istemedikleri hâlde imam-hatip veya meslek liselerine yönlendirilmesi olarak değerlendiriliyor uzmanlar tarafından. Çocuk istemediği bir okula gitmeyi reddediyor ve gitmiyor. Aynı zamanda Türkiye liseler arası devamsızlıkta 53 ülke arasında 6’ncı ülke oldu. En fazla devamsızlık yapılan –ki Bakanlığınızın yapmış olduğu değerlendirme raporu verilerine göre konuşuyorum- okul türü yüzde 39,81’le meslek liseleri olurken bunu yüzde 30,96’yla imam-hatip liseleri takip ediyor. Bu konuda Bakanlık olarak ne yapacaksınız? Bu çocukların okula devamı için bundan sonra nasıl bir sistem öngörüyorsunuz? Çözüm önerileriniz nelerdir?

Yine, sınavla öğrenci alan okul sayısının azaltılmasını hedefliyorsunuz eğitim vizyonunuzda ancak sınav merkezli eğitim sistemini değiştirmek anlamında hiçbir somut öneri getirilmediğini görüyorum. Sınav merkezli eğitim devam edecek mi?

TEOG'du, LYS'ydi, LGS'ydi derken çocuklarımız yıllardır mağdur oluyor, istedikleri okula yerleşemiyor. “Bu yıl sekizinci sınıfta okuyan çocuklardan başarılı olanlar istedikleri okullara yerleşecek.” dediniz ancak yüzde 5'lik dilimde yer alıp 90 ve üzeri not ortalaması olan çocukların istedikleri okullara yerleşemediğine bizzat şahit oldum. Bu çocuklar imam-hatiplere, meslek liselerine veya açık liseye yönlendirildi maalesef. Bizzat kendi ilimde yüzlerce çocuk bu şekilde istemediği okula gitmek zorunda kaldı. Bu sene bunu önleyecek bir sisteminiz var mı? Bunu sadece bir vekil olarak sormuyorum, sekizinci sınıfta iyi bir liseye yerleşmek için çabalayan ama sürekli değişen sınav sistemi yüzünden gelecek kaygısı taşıyan 13 yaşındaki bir çocuğun annesi olarak soruyorum size.

Okulları nitelikli-niteliksiz diye ayırdınız. Hangi kriterleri esas aldınız? Örneğin benim ilimde son derece başarılı olan liseleri, başarı ortalaması yüksek olan liseleri niteliksiz sınıfına ittiniz. Bunun kriterleri nelerdir?

Yine, vizyon belgesinde eğitim yöneticiliğine ilişkin liyakat vurgusu yaptınız. Bu da bana şunu gösteriyor, on altı yıldır AKP iktidarının liyakate önem vermediğini gösteriyor, liyakatin olmadığının itirafıdır bana göre. Gerçekten eğitim yöneticiliğinde idari kadrolara, örneğin bir okul müdürü atamasında objektif ve bilimsel kriterlere uyacak mısınız?

Süre çok az olduğu için, aslında çok soru var ama çok önemli bir şey var, çok da üzüldüğüm bir şey bir öğretmen çocuğu olarak: Niçin öğretmenleri sözleşmeli ve ücretli olarak ayrıma tabi tutuyorsunuz? 4+2 modelini 3+1'e indirdiniz ama sözleşmeli öğretmenlerin aile bütünlüğü dağılıyor. Buna ilişkin ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Ve imam-hatipler ile üniversiteler arası iş birliği mekanizmaları kurulacağını açıkladınız. Bu uygulama niçin imam-hatiplerle sınırlandırılıyor? Diğer okullar niye bu uygulamanın dışında tutuluyor?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sibel Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve değerli bütün katılımcılar; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

Hızlıca, süremiz çok az...

Öncelikle, tabii, sunumunuzun başlangıcında Sayın Bakan niceliksel bir gelişmeyi kabul edip asıl odaklanılması gerekenin niteliksel sorun olduğunu söylemeniz gerçekten sevindirici. Çünkü ben en azından 2015'ten itibaren bu sıralardan sürekli bir nitelik, bilimsellik, çağdaşlık vurgusu yaparken maalesef o taraftan hep bir niceliksel, işte, 2002 verileriyle bir tartışma ortamı vardı.

Çok temel sorunlar var, siz de bir deyimle “yoğun bakım” olarak nitelemiştiniz, gerçekten bir yoğun bakım ortamı var. Laik, bilimsel, niteliksel eğitimden kopuşu yaşadık hep birlikte. Cemaat, tarikat, vakıflar; maalesef hep bu ideolojik tartışmalara ve bir hesaplaşma sürecine araç edildi eğitim sistemimiz. İşte, kalabalık sınıflar, karma eğitime karşı uygulamalar, işsiz öğretmenler, örgün eğitim sisteminden çıkan çocuk sayısındaki artış, dinî cemaatler, sizin Millî Eğitim Bakanlığının o özel protokolleri; bunları hep tartıştık, tartışma konusu. Fiziki altyapı eksiklikleri, okullar arasında maalesef giderek açılan kalite uçurumu, okullaşma oranında istenilen seviyeye ulaşılmaması özellikle okul öncesi süreçte, devamsızlık, okul terki sayıları, öğrencilerin istemedikleri okullara maalesef zorunlu

olarak gitmeleri, öğretmen atamaları, kadrolar, değişen eğitim sistemi ve üniversiteler boyutu; sürekli bu tartışmalar içerisinde... İşte, 4+4+4 eğitim sisteminin yarattığı tahribatlar, özellikle 1,5 milyona yakın öğrenci açık eğitime gitmek zorunda kaldı bu sistem nedeniyle, özelleştirmeler, anaokulundan başlayıp orta eğitim, lise, üniversiteler boyutu, gerçekten bir denetime ihtiyaç var burada ücretlerinden, eğitim politikalarından, personel politikalarından. Burada sizin sevindirici bir açıklamanız oldu bugün, kaynakların daha çok resmî devlet okullarının nitelik sorunlarına harcanacağı noktası. Öğretmen atamaları, Sayıştay raporunda da böyle bulgular var, gerçekten bir kadro, alan, planlama ve kaynaktan uzak bir çalışma sürecine şahit olduk ve kronik bir sorun atanamayan öğretmen sorunu.

Bir beyin göçü var Sayın Bakan gençler arasında, gerçekten nitelikli, evrensel ve çağdaş değerlerle eğitim almak isteyen birçok genç, birçok aile artık yurt dışına gitmek durumunda. Nitelikli ve planlı bir istihdam sistemi yok. Özgürlükler ortamı, refah ve huzur ortamına kaçan bir gençlik var, sayılar muazzam dereceye ulaştı. Sürem az olduğu için verileri olabildiğince kısıyorum.

Sayın YÖK Başkanımız da burada yok, Sayın Saraç da gerçekten bu konuya vurgu yapıyor: “Genç işsizliği sorunu bu ülkenin en temel sorun alanıdır.” diye bir açıklaması var; elzem, çözülmesi gereken bir sorun alanı.

Üniversiteler boyutuna baktığımız zaman Bilim Akademisinin çok güzel bir raporu var Sayın Bakan, mutlaka bakmışsınızdır. Üniversitelerimizde gerçekten mali ve yönetsel özerklik olmadıkça, akademik özerklikler sağlanmadıkça bilimsel ve nitelikli akademik dünyadan uzaklaşıyoruz, itibar kaybediyoruz.

Rektörlük seçimleri süreci... Burada gerçekten üniversiteler sürekli bir vesayet altında kalıyor ve sığ tartışmalar içerisinde. İşte, geçen hafta bir rektörümüzün açıklamalarına hepimiz şahit olduk. Sayın YÖK Başkanı geçen dönem -sizin de raporunuzda var, üretim reformu paketinde- gerçekten “kalite” dedi, “kalite kurulları” dedi, “ihtisaslaşma” dedi, “araştırmacılara destek” dedi; biz muhalefet olarak gerçekten çok umutlandık. Bunları tartışmamız gerekirken biz üniversiteleri, maalesef, farklı bir tartışma alanının içerisine atıyoruz.

“Yapısal” ve “bütüncül” kelimelerini kullandınız sunumunuzda, çok önemsiyorum, çok dikkatimi çekti. Radikal reformlara ihtiyaç var çünkü öyle bir boyuta geldi ki eğitim sistemi, bu niteliksizlikten nitelikli noktaya geçmenin dahi çok uzun bir süre alacağı teşhisi var.

KHK'lere değinmek istiyorum, KHK'lerle işlerinden uzaklaştırılan akademisyenler konusuna. Sayın YÖK Başkanımıza da geçen hafta iletmıştim, gerçekten hukuksuzca, suçlulukları daha ispat edilmeden, dava sürecini bırakın, dava dahi olmadan birçok nitelikli akademisyen işlerinden oldu. Yurt dışına çıkış yasakları var, yurt dışı bursları var. Bu konuda ne yapacaksınız? Nasıl bir çözüm öneriyorsunuz?

Üniversitelerin Sayıştay raporlarında ciddi bulgular var. Faaliyetlerindeki olumsuzluklar, özellikle rektörlerin faaliyetleri liyakatsiz atamalarıyla ilgili, bununla ilgili ne yapmayı düşünüyorsunuz? Bir yaptırımı olacak mı?

Son olarak da yine sunumunuzda okullarda tasarım atölyeleri, bilim, sanat, kültür faaliyetleri... Gerçekten eğitim sistemimizin bilim, sanat, kültür; hiçbir ilgisi yok bunlarla. Protokollerle bir çalışmalar yapılmaya çalışılıyor.

Bunu önemsiyoruz, çok önemli, gerçekten okullarımızın kütüphaneye ihtiyacı var. Bırakın sanat, kültürü, yüzde 87'sinde spor yapılacak bir alan yok. Dün de söyledim Spor Bakanına, sadece binadan ibaret. Bu konuların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkürler, başarılar Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu, buyurun lütfen.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; Millî Eğitim Bakanlığının 2019 bütçesini incelediğimde eğitimin temel ihtiyaçlarını karşılamaktan ve eksikliklerini gidermekten oldukça uzak olduğunu görüyorum, siz de görüyorsunuz. Çünkü personel masrafları, genel giderler, sosyal sigortalara ödenen, güvenlik kurumlarına yapılan ödemeler ve zorunlu cari ödemelerden sonra yatırımlara yüzde 4 civarında bir pay kalıyor ki bu daha önce AKP iktidara geldiğinde yüzde 17,8’miş, şimdi 4,88’lere kadar gerilemiş.

Eğitim yatırımlarına ayrılan pay AKP’nin gerçek eğitim politikasını ortaya koymakta. Ne kadar iyi niyetli de olsak bu bütçeyi artırmadığımızı sürece yenilikten, gelişmeden bahsetmemiz son derece güç.

Bir şeyinizi takdir ettim: Özel okullara sürekli destekler verilirken devlet okulları kendi sorunlarıyla baş başa kalmıştı. Siz “Özel okullara yapılan ödemeleri kaldıracacağız.” dediniz. İnşallah bu sözün arkasında durursunuz, yerine getirilmesini ve tasarruf edilen bu bütçenin de devlet okullarına aktarılmasını sağlarsınız.

Doğrudur, az önceki arkadaşımız söyledi, 81 ilde üniversite açıldı. Ben de bir akademisyendim, doçentim, taşra üniversitesinden de gelmiyorum ama şu anda 200’ü aştı üniversite sayısı. Gecekondu yapar gibi her ile bir üniversite açıldı ama üniversitelere genel bütçeden ayrılan paylar son derece azaltıldı. İktidara geldiğinizde üniversitelere gayrisafi milli hasılanın yaklaşık yüzde 1’i ayrılırken şu anda bu rakam binde 7’lere kadar gerilemiş durumda.

Yine, Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü bütçesi 2018 yılına göre yüzde 25,3 azaltılmış. Niye yurt yapmıyoruz, niye öğrencilerimizi yurtlarda barındırmıyoruz?

Yine, Kredi ve Yurtlar Kurumu özel bütçeli kurumken Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı bir Genel Müdürlüğe dönüştürüldü. 790 tane yurt var, bunlarda 4 milyona yakın öğrenci var, yüzde 20’si aşağı yukarı yurtlarda barınıyor ama birçok öğrenci de dışarlarda, şahıs yurdunda, kimi vakıf ve derneklere ait yurtlarda kalıyorlar. Ayrıca birçok tarikat ve cemaatin binlerce, on binlerce yurdu var. Bunun yanı sıra binlerce kaçak ev ve yurt var. Bu kaçak ev ve yurtların tamamı cemaatlerin kontrolünde. Bu konuda yani yurt konusunda eğitimi devletin elinden biraz daha çıkaran kritik bir yönetmelik değişikliği yaptığınızı düşünüyorum. Bu değişikliklerle kamu yararına çalışan dernek statüsünde olan sivil toplum kuruluşlarına karşılıksız kamu arazileri ve taşınmazlarının verilmesinin önü açıldı. Hangi derneklerin kamu yararına dernek statüsünde olacağına da siz karar veremiyorsunuz, tek adam karar veriyor. Birçok tarikatın dernek ve vakıf adı altında faaliyet yürüttüğü göz önüne alınırsa söz konusu yönetmelik değişikliği yeni Ensar skandalları ve yeni Aladağ facialarına zemin hazırlayacağına benziyor.

Öngörülen Millî Eğitim Bakanlığı bütçesiyle okul öncesi ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimde okullaşma oranını yukarılara çekmek olanaksız gözüküyor. Öğrenci sayısının artmasıyla birlikte okul, derslik ve öğretmen açığı çığ gibi büyüyor. Bugün Türkiye’de hâlen öğretmeni olmayan okullar, okulu olmayan yerleşim merkezleri bulunmakta. Türkiye’deki okulların yarısında ikili eğitim yapılıyor, birleştirilmiş sınıflarda eğitim ve taşınmaz eğitim uygulamasına devam ediliyor. 17 bin tane köy okulunu kapattınız, birçoğunu ben dolaşıyorum. Köyler bundan dolayı ıssızlaştı, boşaldı. Hâlbuki 1 tane bile öğrenci olsa buradan tasarruf etmemek lazım, öğretmeni olması lazım.

Okullardaki altyapı ve donanım eksiklikleri nitelikli bir eğitim politikasının yürütülmesinin önünde büyük bir engeldir. Okul yetersizliği ve derslik açığının yanında acil çözüm bekleyen en önemli sorun öğretmen açıklarıdır. Bunu her konuşmacı dile getirdi. Ancak Millî Eğitim Bakanlığı öğretmen açığını

aynen mevsimlik işçi istihdamına benzer bir anlayış üzerinden kadrosuz ücretli öğretmenlerle kapatma yoluna gidiyor, kalıcı çözümlerin uzağında kalıyor, eğitimde ve eğitim kadrolarındaki süreklilik sekteye uğruyor. Kısacası bu bütçe eğitimi özelleştiren, eğitimin yükünü yoksul halkın sırtına yükleme bakışıdır.

Bir de bugün bir gazetede okudum –Sayın Başkan, sözümü kesmezseniz çok memnun olurum- atanamayan öğretmenler intihar edip iş cinayetlerinde hayatlarından olurken Bakanlık 900 tane Suriyeli öğretmen ataması yapmış. Bu doğru mudur? Bunu da çok merak ettim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Topal... Yok.

Sayın Kaya, buyurun.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Bakanım, öncelikle yeni görevinizde başarılar diliyorum, çalışma arkadaşlarınıza da kolaylıklar diliyorum.

Aslında şöyle bir yanlış yapıyoruz, on altı yılın hesabını bir meslektaşına sormaya çalışıyoruz. Meslektaşım aslında -müsteşarlık kaldırıldı biliyorsunuz Milli Eğitim Bakanlığında- şu andaki pozisyon itibarıyla siyasi karar verici noktada olmadığı için on altı yıllık eğitimdeki çürümüşlüğü hesabını tek bir arkadaşımıza sormak bence meslektaşına haksızlık. Dolayısıyla Adalet ve Kalkınma Partisinin yetkilileri on altı yılın hesabını vermeliler.

Aslında biraz önce konuşan bir milletvekili arkadaşımız çok net söyledi, dedi ki: “Millî eğitim değil, ak eğitim.” Aslında niyet çok açık ve net. Biz millî eğitim savunuyoruz, onlar “ak eğitim” diye bir siyasi partinin iz düşümü bir eğitim politikasını hayata geçirmeye çalışıyorlar. Mesele çok açık ve net. Vizyon belgesinde de Sayın Bakanın sunuşunda da “Eğitim bir millî politika işidir, bir bütün olarak bu ülke içerisinde vergi veren her yurttaşın tüm sorunlarına sahip çıkacak ortak bir akılla bu işten çıkmamız gerekir.” diyor. Doğru söylüyor. Bu sözü sanırım Adalet ve Kalkınma Partisinden biraz önce konuşan milletvekili arkadaşımız gibi düşünenlere söylüyor çünkü biz de Bakan gibi düşünüyoruz. Bu millî eğitim politikası sadece bir siyasi partinin iki dudağı arasına sıkışacak bir politika değildir, bütünlüklü bir politikadır. Bugüne kadar yaşanmışlıklar eğer 6 bakan değişmiş, ana yönelim, ana hedef değişmemişse 14 sistem değişmiş ama buna rağmen, bu sistem değişikliğine rağmen ana yönelimde hızla devam eden, yuvarlanacak, uçuruma gidecek bir aracın direksiyonuna eğitimden gelen birini koyuyorsanız aslında araçla birlikte bu arkadaşımızı da uçuruma itiyorsunuz demektir. Buna biz izin vermeyeceğiz. Kendisi bir meslektaşdır, öğretmendir.

İlk göreve başladığında 1 milyon öğretmene öğretmen sorunlarını dile getiren, bir mektup yazdı, “öğretmenlerin temel sorunlarına dair çözüm önerileri” dedi. Ben bir öğretmenim. Öğretmen diyor ki: “3600 ek gösterge var mı?” Öğretmen diyor ki: “Öğretmenler odasının kapısında ‘ücretli öğretmen, sözleşmeli öğretmen’ diye yazmıyor, bu ayrımı kaldıracak mısınız?” Öğretmen diyor ki: “Bir öğretmenler meslek kanunu çıkmasına ihtiyaç var, bunu çıkartacak mısınız?” Sayın Bakan Vizyon belgesini açıkladığında buna ilişkin bir adım atacağını da söyledi, biz böyle bir yasa taslağını eğitimin tüm bileşenleriyle, paydaşlarıyla konuştuk. EĞİTİM BİR-SEN’e de sorduk, TÜRK EĞİTİM-SEN’e de sorduk, SETA Vakfına da sorduk. Sadece EĞİTİM-SEN’e, EĞİTİM-İŞ’e ya da Anadolu EĞİTİM-SEN’e sormadık. Onlarla birlikte hazırladığımız teklifimizi Parlamente’ye sunacağız.

Burada Sayın Bakan’dan istediğim şudur: Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili ve onların eş ortağı olan Milliyetçi Hareket Partisindeki milletvekillerine çağırımdır: Gelin Bakanımızın da istediği, vizyon belgesinde açıkladığı öğretmen meslek kanununu çıkaralım. 24 Kasım geliyor, Öğretmenler

Günü. Gelin, 24 Kasım'da... Sanırım Bakanımız bir müjde verecek. Sayın Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı izin verirse ben müjdenin şu olacağını zannediyorum: “Sözleşmeli öğretmenleri kaldırdım. Ücretli öğretmenliğe son verdim. 20 bin öğretmeni 2018’de alacağız diye açıklamıştım. Bundan vazgeçtik, 2019 Şubatında Sayıştayın da emrettiği 153 bin 460 öğretmeni atıyoruz. İkili öğretime son veriyoruz. Öğretmensiz köy, okulsuz öğrenci kalmayacak.” Bir adım atıyoruz.” diye bir müjde verecek. Ben bununla da yetinmeyeceğini düşünüyorum. 24 Kasım Öğretmenler Günü’nde tüm öğretmenlere 1 maaş ikramiye vereceğini ilan edeceğini düşünüyorum, çünkü öğretmenleri seviyor, kendisi de bir öğretmen, bunun hevesiyle yaşıyor.

Ben eğitimde fırsat eşitliği konusunda da adım atacağını düşünüyorum çünkü vizyon belgesinde 4 temel noktaya değindi. Bir; okul, öğretmen, öğrenci ve veli. Ama bütçeyi biz şöyle yapmalıyız: Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerine sesleniyorum: Bakanımızın istediği bütçeyi biz sağlayalım çünkü onun elinde hiçbir şey yok. Saraydan gelecek talimata bakmayın, Bakandan gelen millî eğitim politikasına yüzünüzü çevirin, gelin bu toplum sizi ayakta alkışlasın, ihraç olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Ben hem Komisyon'da sözcüyüm hem de Cumhuriyet Halk Partisi Eğitim Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısıyım. Sözlerimi tamamlamak için bir dakika ek süre vererseniz sevinirim.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Şimdi, öğretmenler konusundaki hassasiyetinizi biliyorum. Danıştayın bir kararı var, diyor ki: “Yazılı sınavda aldığı puanın 3 aşağısı ve 3 yukarısı verilebilir.” Bu Danıştayın kararı. Lütfen Danıştaya önyargılı yaklaşmayın, Danıştayın bu kararına uyun. Mülakatı kaldırmıyorsanız bile yazılı sınavdan aldıkları notun 3 puan altında puan veremezsiniz. Bu öğretmenlere yazık diyorum.

Ben son olarak da şunu söylüyorum: Lütfen üniversitelerde okuyan öğrencilerimizin yurt sorununu çözmek için ek bütçe talep edin. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak sonuna kadar bu talebinizin arkasında duracağız. Sizin istediğiniz her paranın çıkması için elimizi taşın altına değil, bedenimizi taşın altına koyacağız. Yeter ki millî eğitim politikasını bir adım öne çıkaralım diyorum.

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Arslan, buyurun.

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakana da yeni görevinin ekibiyle birlikte hayırlı olmasını diliyorum.

“Ekmeği ekmekçiye verin, 1 lira fazla verin.” demişler Sayın Bakanım. Eğitimci olmanız, eğitim kökenli olmanız beni son derece umutlandırdı. Bu, bir şans diye düşünüyorum. Çünkü eğitimin sorunlarını o kadar çok iyi biliyorsunuz ki devlette değil, özelde bu anlamda yatırımlar yapmış ve başarılı bir eğitim kurumu inşa etmişsiniz. Bu anlamda da o başarınızın da Bakanlığa yansıtacağını düşünüyorum. Bu süreçte, Bakanlığınız sürecinde inşallah, artık millî eğitim adında olduğu gibi millî olur, siyasetin oyuncağı olmaktan kurtarır, sizden önceki bakanlar silsilesinde 7’nci, 8’nci bakan olarak anılmaz, herkesin alkışladığı ve hepimizin beklediği bir bakan olursunuz. Bu anlamıyla da size bu açıdan desteğimiz tamdır.

Yaklaşık 18 milyon öğrenciyi, 1 milyon öğretmeni ve 7 milyon 560 üniversite öğrencisini, hemen hemen her aileyi ilgilendiren bir bütçeyi görüşüyoruz. Dünya tarihi bir yönüyle eğitim tarihidir. Yetmiş insan gücü, ülkelerin sosyal ve ekonomik refahının temelini oluşturur. Sürdürülebilir

gelişmenin, kalkınmanın temelinde de yine yetişmiş insan gücü vardır. Eğitim, kökleşmiş devlet politikalarının yanında ciddi kaynak gerektiren bir alandır. Bir yandan eğitimle ilgili fiziki altyapı sorunlarını çözeceksiniz, diğer yandan da eğitimin temel unsuru olan öğretmenlere hak ettiği ücretleri verip kendilerini geliştirebilecekleri bir standarda taşıyacaksınız.

Avrupa İstatistik Kurumu bu yıl bir rapor yayınladı Sayın Bakan. Bu raporda 28 Avrupa Birliği ülkesi içinde, toplam 31 ülke içinde eğitime ne kadar harcama yaptıkları açıklanıyor. Buna göre, gayrisafi yurt içi hasıla oranlarıyla karşılaştırmalı hazırlanan bu rapora göre İzlanda yüzde 7,1’le ilk sırada; Almanya Avrupa standartlarının çok gerisinde kalıyor, yüzde 4,2’yle 25’inci sırada; bizim ülkemiz de maalesef yüzde 3,5 seviyesindedir ve listede yer alan 25 ülkenin de altındadır.

Konuyla ilgili bir detayı daha paylaşmak istiyorum: 2015 yılında yapılan bir çalışmaya göre Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütüne üye ülkelerde ilk ve ortaöğretim kurumlarında öğrenci başına toplam eğitim harcamasında Türkiye’nin maalesef 2,5 katı üstünde bunlar. Bu makas geçen iki yılda da daha da açılmış durumdadır.

Bir diğer can alıcı sorun ise eğitimde fırsat eşitliğinin yok edilmesidir. Bu konudaki samimi görüşlerinizi ve özellikle bu Vizyon belgesinde fırsat eşitliğiyle ilgili geçen cümleler ve kurmuş olduğunuz cümleler için ve sarf edeceğiniz çaba için size şimdiden teşekkür ediyorum. TÜİK verilerine göre en üst gelir grubu ile en alt gelir grubu arasındaki eğitim harcamalarındaki fark Sayın Bakan, tam 25 kat yani yoksulsanız eğitimden de yoksunsunuz demektir. Fırsat eşitliğinin ne demek olduğunu en iyi anlatan örnek köy enstitüleridir. Siz de bu konuda köy enstitülerine bir vurgu yapmıştınız. Anadolu’da yakılan eğitim meşalesi, köy çocuklarına tanınan fırsat, dünya çapında yazarların, bilim adamlarının, sanatçıların yetişmesine zemin hazırlamıştır.

Şimdi, şurada şunu da sormak istiyorum: Millî Eğitim Bakanlığının bütçesi yüzde 34 artış yapılan Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinden daha mı önemsizdir; yüzde 34 artış yapılan Cumhurbaşkanlığı ödenekleri, yüzde 70 artış yapılan Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün bütçesinden daha mı az önemlidir? Göç İdaresindeki artış, hepimizin malumu, Suriyeli sığınmacılardan kaynaklanmaktadır. Ama bu ülkenin öz evlatlarının eğitimi bunlardan, bu Suriyeli sığınmacılardan daha mı az kıymetlidir diye düşünüyorum. Millî Eğitim bütçesinde yüzde 23’lük bir artış öngörülmekte ama maalesef enflasyon onu da sıfırlamış durumdadır. Evet, 113 milyar 810 milyon lirayla Millî Eğitime ayrılan bütçenin en büyük payı aldığını görüyor olsak bile burada yüzde 83’ü maalesef personel giderlerine gitmektedir. Ama bunun yanı sıra, baktığımız zaman, 2019 yılı itibarıyla bu oran yani bütçemizden yatırımlara ayrılan pay yüzde 4,88’e gerilemiş durumdadır. Ama AKP’nin eğitim denince kaynak harcamaktan çekinmediği bir alan var, o da Din Öğretimi Genel Müdürlüğü. Bu müdürlüğün bütçesi yüzde 30,83 oranında artırılmış, yaklaşık 6 milyardır. Bu bütçe Kültür ve Turizm Bakanlığımızın bütçesinden fazla, sizin yatırım yapmayı planladığınız bütçeyle denktir Sayın Bakanım. O yüzden bunlara dikkat etmek gerekiyor. Bu konuda, sizin yatırımlarınızın önünü açabilecek kaynakların ben buralara aktarıldığını düşünüyorum. O kaynakların size verilmesi gerekiyor çünkü sizin başarılı olmanız demek bu ülkede sağlıklı nesillerin oluşmasına zemin hazırlayacaktır, sağlıklı nesillerin oluşmasına vesile olacaktır.

Sürem bitti herhâlde Sayın Başkan, yetiştiremedik.

Teşekkür ediyorum, hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; 2023 eğitim vizyonunu dinleyince, köy enstitüleriyle ilgili beyanınızı izleyince, burada konuşmacı arkadaşların sizinle ilgili övgülü sözlerini dinleyince ülkem adına, kendim adına çok iyimserim. Ama üzülererek söylüyorum

ki hayat böyle bir şey değil, sadece iyimserlik yetmiyor. Yeni yaşadığım bir olayı sizinle paylaşmak istiyorum. Ben Nevşehir Milletvekiliyim. Nevşehir’den de 3 milletvekili var; 1 tanesi CHP’nin, 2 tanesi de AKP’nin. Şimdi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2018-2019 Akademik Yılı Açılış Töreni’yle ilgili bana bir davetiye geldi. Şimdi, bu davetiye baktım, AK PARTİ Nevşehir Milletvekili iki arkadaşımız Yücel Menekşe, ve Mustafa Açıkgöz, konuşmacı. Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili olarak benim orada konuşmama herhâlde rektör tahammül edememiş. Şimdi, ben kimdir bu rektör, neyin nesidir diye bir araştırayım dedim, ilginç bir şey çıktı karşıma: Bu rektör 2009-2015 tarihleri arasında AKP MKYK üyesi. 2015 yılı Haziran ayında yapılan genel seçimlerde de milletvekili seçilmiş bir zatımuhterem.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Çok kaliteli birisidir.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Kalite... Kişinin işi ayinesidir, lafa bakılmaz. Yani yaptığı eylem kendisinin ne kadar demokrat olduğunu ortaya koyuyor. Şimdi, değerli arkadaşlar, bir Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilinin Nevşehir’deki bir üniversitenin açılışında konuşmasının kime ne zararı olabilir? Bakın, şurada her partiden siyasi arkadaşımız konuştu. Sayın Bakanımın niteliğine övgüler de söyledi ama AK PARTİ’nin uygulamalarına eleştirilerini de dile getirdi. Eğer AK PARTİ bu konuda demokratsa bu eleştirilerden nasibini alır; övülen Bakanımız da kendisinin övüldüğünü bilir, bu yönde davranışlarını geliştirir. Şimdi, siz bir taraftan demokrat olduğunuzu söyleyeceksiniz, bilim adamı...

BAŞKAN – Ben söylemiyorum.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sizi kastetmiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Ben söylemiyorum zaten.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Yani söyleyenleri kastediyorum. AK PARTİ’yi yönetenler ne kadar demokratik olduğunu, bilime, irfana ne kadar önem verdiğini anlatıyorlar ya.

Şimdi siz farklı fikirlere tahammül edemezseniz beynini kiraya vermiş nesiller yetiştirirsiniz. Beynini kiraya vermiş nesiller de başkaları tarafından kullanılır. Yaşadık. Şimdi, siz FETÖ olayında gençlerin nasıl kullanıldığını gördünüz. Eğer o gençler başka fikirlerin, başka düşüncelerin olduğunu bilebilselerdi tapan değil, analiz yapan, yaptığı analizle sonuçlara gitmek isteyen gençler olmuş olsaydı bugün ülke bu hâle gelmezdi. Şimdi siz bir eylemi yapıyorsunuz, bu eylem sonucunda insanları cezalandırarak bu yüklerden kurtulacağınızı zannediyorsunuz. Önemli olan, o suçu işleyeceğiniz ortama yaratmamanız gerekir. Bu, hukukta da böyledir, eğitimde de böyledir, hayatın her alanında böyledir.

Şimdi, Sayın Bakanım, sizin konunuzda gerçekten iyimserim. Bu köy enstitülerinde yaptığınız açıklamada... Ben bir köy çocuğuyum, eğer köy enstitüleri olmamış olsaydı ben buralarda olamazdım. Yeniden bunun değişik vizyonunun çağıma uygun bir şekilde hayata geçirilmesi gerektiğine inanıyorum. Bunu sizin yapacağınıza da inanıyorum ama korkularım var. Bir gece ansızın görevden alınabilirsiniz, bir gece oradan ayrılmak zorunda kalabilirsiniz ya da “Yeter artık.” diyebilirsiniz. Şimdi, biz, siz bunları yaptığınız müddetçe -ben şahsım adına söylüyorum, partimin de öyle düşündüğünü konuşmacı arkadaşlardan öyle anladım- sizin arkanızda olacağız, destekleyeceğiz.

Beni iyimserliğe götüren bir şey daha var, Bakan Yardımcısı da çok değerli bir kişi, Reha Bey, kendisini tanıyorum, o da beni iyimserliğe itiyor. Size, fazla anlatmayayım, eleştirileri yeteri kadar söylediler. Umarım kendisi AK PARTİ zihniyetini üniversiteye taşıyan bu zatımuhterem Urfa’daki rektör gibi bir an önce istifa etmek zorunda kalır. Eğer istifa etmiyorsa da Sayın Cumhurbaşkanı ya da yetkili makam bu kişiyi görevinden alıp Nevşehir’de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Keseyim mi Başkanım?

BAŞKAN – Anlaşıldı zaten, söylemişsiniz bunu.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Topal...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Tabii, Sayın Bakan eğitim camiasından geldiği için ismi ilk açıklandığında açıkçası sevinmiştik. Fakat Sayın Bakanımızın 2023 Vizyonu'na baktığımızda, açıkçası hayal kırıklığına uğradık. Neden Sayın Bakanım? Çünkü sadece ve sadece temenniler vizyonundan ibaret, sadece temenni. Şimdi, aslında en büyük sorun şu: Sayın Erkan Mumcu'dan başlayan Millî Eğitim Bakanlığı, Hüseyin Çelik, Sayın Nimet Çubukçu, Ömer Dinçer, Nabi Avcı, Sayın Yılmaz ve en son da Sayın Selçuk. Aslında bunlar yani bu Sayın Bakanlar sadece bakan değil, aynı zamanda her birinin bir eğitim sistemi vardı. Asıl sorun bu değerli arkadaşlar. Çünkü her gelen bakan bir eğitim sistemi oluşturuyor ve bu eğitim sistemini uygulamaya çalışıyor ama ne yazık ki kendi eğitim sistemini uygulamadığı için, uygulayamadığı, zaman olmadığı için maalesef bugün itibarıyla eğitim sisteminin çıktığını hepimiz çok iyi biliyoruz. Çünkü OECD rakamlarına baktığımızda, 2002 yılından önceki Türkiye, 2002 yılından önceki başarı maalesef yok. Bunu hepimiz kabul edebiliriz ve somut anlamda bunu hepimiz çok iyi biliyoruz.

Bakin, mesela, ÖSS, ÖYS vardı, sonra SBS, YKS, YGS, ÖSS, ondan sonra TEOG... Alfabenin bütün harflerini kullanıp neredeyse 3 harfli bir sınav kurmaya çalışıyoruz. Herhâlde millî eğitimi kaosa çevirmek için bir sınav açılmış olsaydı gerçekten bu denli başarılı olunamazdı, samimi söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, ben daha önce kürsüde de şunu ifade etmiştim: Her yeni gelen bakan bir önceki bakanı eleştirmese bile dolaylı anlamda bir enkaz devraldığını ve “Mutlaka ben bunu çözeceğim.” vizyonu ile yola çıktığını ifade ediyor. Dikkat ederseniz Sayın Yılmaz'ın, Sayın Avcı'nın, Sayın Dinçer'in, Sayın Çubukçu'nun ilk konuşmalarına baktığımızda hemen hemen bütün sayın bakanlarımızın konuşmaları hep aynı. Yani bir önceki bakanı eleştirmiyor ama dolaylı anlamda “Evet, ben bir enkaz aldım. Sistem yanlış, ben bu sistemi değiştireceğim.” “Ben Ömer Dinçer sistemini değiştireceğim.” “Ben Nimet Çubukçu sistemini değiştireceğim.” “Ben İsmet Yılmaz sistemini değiştireceğim.” derken maalesef bugün eğitim sistemini hepimiz görüyoruz.

Sayın Bakanım, konuşmanızda şunu dinledim, özellikle dediniz ki: “Ücretli öğretmenlerin ücretlerini artıracamız.” Biz ücretli öğretmenlerin ücretlerini artırmasak, direkt kadrolu yapsak ne olur? Onları kadrolu yapalım.

Millî eğitimde en çok sorunlardan bir tanesi de sözleşmeli öğretmen arkadaşlarımızın da biri Malatya'da, biri Amasya'da, biri Diyarbakır'da, birbirlerine kavuşamıyorlar. Eğer millî eğitimde başarı sağlamak istiyorsak Sayın Bakanım, öncelikle öğretmen arkadaşlarımızın huzurunu sağlamak zorundayız. Eğer onlardan verim almak istiyorsak gerçekten öncelikle onların yaşamsal süreç içerisinde karşılaştıkları zorlukları ortadan kaldırmak zorundayız. Dolayısıyla, sözleşmeli öğretmenler en büyük sorunlardan bir tanesi, ücretli öğretmenler keza. Çünkü ücretli öğretmen arkadaşlarımızın çoğu başka bir yerde çalışmak zorunda kalıyor, ek iş yapmak zorunda kalıyor.

Tabii, gerçekten sizin işiniz zor. Bunu şöyle yapabiliriz: Bütün Millî Eğitim Komisyonu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkan, özür diliyorum, son olarak bir şey söylemek istiyorum: Her partiden 1 kişi, 2 kişi, 3 kişi alıp çözüm önerileri sunabiliriz.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, sayın bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum ve 2019 yılı Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin ülkemiz ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Efendim, şimdi konuşmakta olduğumuz Millî Eğitim Bakanlığı tabii bizler için çok önemli bir Bakanlık. Bakanlığımızın 2023 yılı Eğitim Vizyonu’nda şöyle bir ibare var: “Güçlü yarınlar için...” Evet, gerçekten güçlü yarınlar için güçlü bir eğitim sistemine ihtiyacımız var fakat biliyoruz ki Sayın Bakanımız on altı yıldır bir enkazı devralmıştır, omuzlarındaki sorumluluğu çok büyüktür. Gelecekte Türkiye’nin güçlü olup olmaması Sayın Bakanın başında olduğu Bakanlığın politikalarına bağlı olacaktır. Bu anlamda, sayısal olarak Bakanlık bütçesi ne kadar artmış olsa da Bakanlığımızın merkezi yönetim bütçesindeki payı son dört yılda giderek düşmüştür ve Sayın Bakanımıza Allah kolaylık versin diyorum; bu bütçeyle, inşallah, bu bozuk giden eğitim sistemini düzeltebilir.

Efendim, Sayın Bakanımızın sunumunda, 3’üncü sayfada şöyle bir ifadesi olmuştur: “Ülkemizin hedeflerini gerçeğe dönüştürme mücadelemizde en büyük güç kaynağımız nitelikli, özgüveni yüksek, millî ve manevî değerlerimizle teçhiz edilmiş nesillerimizdir.” Katılıyorum bu ifadeye ben de fakat bu bağlamda şunu sormak istiyorum Sayın Bakanımıza: Efendim, bu ifadenizle birlikte neden Andımız’a karşı çıkıyorsunuz, neden Andımız’ın okunmasına Millî Eğitim Bakanlığı olarak itirazda bulundunuz? Bakın, her söylemde, her ortamda “millî ve yerli” olduğunu iddia eden bir Hükûmetin Bakanı olarak, yine her fırsatta “Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet.” -buna elbette itirazımız yok, katılıyoruz- ifadesinde bulunan bir Hükûmetin Bakanı olarak madem manevî ve millî değerleri yüksek bir nesil yetiştirmek istediğinizi iddia ediyorsunuz buradaki sunumunuzda, niçin Andımız’a karşı çıkıyorsunuz? Bu bir çelişki değil midir, bu bir samimiysizlik değil midir; bunu size sormak istiyorum Sayın Bakanım. Ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak da tekrar Andımız’ın okunması gerektiğini düşündüğümüzü belirtmek istiyorum burada.

Yine, diğer bir konu: Sunumunuzda, 1’inci sayfasında Bakanlığınızın gerçekleştirmek istediği dönüşümün adil ve insan merkezli olacağını ifade ettiniz, yani adil olacağını. Demek ki hâlihazırda on altı yıldır adil ve insan merkezli bir eğitim sisteminin olmadığını söylüyorsunuz. Ve özellikle de özel eğitim kurumlarının eğitimdeki payının yaklaşık yüzde 20 civarında olduğunu ifade ettiniz. Bu, bence çok yüksek bir oran ve bunun kademeli olarak azaltılacağını söylediniz. Olumlu bir gelişme olarak ifade ediyorum. Ve umarım ki eğitimin tüm aşamalarında tamamen parasız ve kamu hizmeti olarak gerçekleştirilmesini sizlerden bekliyorum.

Sayın Bakanım, bir öğretmen eşi ve bir veli olarak ifade ediyorum ki buraya gelmeden önce kızımı -Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bir okulda tam gün eğitim alıyor- bırakırken bugün bakanınızla görüşeceğim, iletmemi istediğiniz bir şey var mı dedim. Evet, kızımın isteğini iletiyorum: “Baba, öğleye yemeği alamıyoruz okulda ve çoğu arkadaşımız aç eğitim yapıyor.” dedi. Bakınız, Sayın Bakanım, biz burada toplantıdayken gittik öğleyin yemek yedik, geldik. Ama bizim öğrencilerimizin

çoğu öğle yemeği alamadığı için okullarda aç aç eğitim almak zorunda kalıyorlar. Lütfen bu konuya dikkat edin. Velilerimiz öğle yemeği almak istiyorlar. Çocuklarımızı açlığa mahkûm ederek eğitim vermeye çalışıyoruz.

Şimdi, efendim, ben tıp eğitimi almış bir kişi olarak şunu ifade etmek istiyorum: Bizim tıp eğitimini iki basamağı vardır. Birincisi teorik eğitimidir, diğeri pratiktir. Sizin bakanlığınızda da sizin tarzınızı biraz bizim tıp eğitimine benzetiyorum. Teoriniz çok güçlü, gayet güzel sunumlarınız var, Vizyon Belgeniz, süslü sözleriniz var ama ameliyat masasında neşter bekleyen bir eğitim sistemi var. Umarım teoriğiniz kadar pratiğiniz de güçlüdür. Bir hekim olarak söyleyeceğim ki eğer teoriği ve pratiği uyuşturabilerseniz işte o zaman iyi hekimsiniz, iyi bakansınız ve Türkiye'nin tarihine geçeceksiniz.

Ve son olarak da şunu ifade etmek istiyorum ki yine Vizyon belgenizde... İşiniz kolay değil. Eğer ki bu Vizyon Belgesi'ndeki gibiyse size Hükûmetin bakış açısı, bakınız. Hükûmetin başı Cumhurbaşkanı fotoğrafı burada siz buradasınız. Ben daha büyük bir Millî Eğitim Bakanı fotoğrafı görmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Saygılar sunuyorum, sağ olun, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bankoğlu...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bakıyorum da bir YÖK Başkanı yok galiba burada. Birkaç saattir ben burada oturuyorum ama sayın bürokratlar da bizi bekliyor. YÖK Başkanı kendisi nerededir? Ben kendisini salona davet ediyorum, bu bir.

İkincisi, az önce Sayın Topal da belirtti ama bu Eğitimde 2023 Vizyon Belgesi'ne baktığımız zaman sözleşmeli öğretmenlerin görev sürelerinin kısaldığını ve ücretlerin arttığını görüyoruz. Ancak toplamda yaklaşık 901 bin öğretmen sayımız var ve bunların 59 bini sözleşmeli öğretmen. Ne yazık ki bu ayrımı kaldırmak yer almıyor bu Vizyon Belgesi'nde. Bunun nedenini sormak istiyorum. Sayın Bakanın şahsına sormak istiyorum: Gerçekten bu sözleşmeli öğretmenler meselesi sizin içinizi siniyor mu bu şekilde? Bu ayrımı kaldırmak ister misiniz, yoksa bu konuda bütçeniz mi yok? Mesela bütçeniz yoksa bugün burada plan bütçeyi konuşuyoruz, hep birlikte ortak bir önergeyle bu konuda bir bütçe sağlayabiliriz diye düşünüyorum. Teşekkür ediyorum. Çünkü bu durumu ölümü gösterip sıtmaya razı etmek olarak tabir edebiliriz diye düşünüyorum ve bu konuya önem vermenizi istirham ediyorum Sayın Bakan.

Bir diğer konu, esas mesele aslında, Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinin ne kadar artırıldığından ziyade bütçenin hangi alanlara aktarıldığı meselesidir diye düşünüyorum. Siz de konuşmanızda sarf ettiniz tam ben de bunu söyleyecektim. Dediniz ki “Türkiye için bundan sonraki hedef eğitimde nicelikten ziyade niteliğin yani kalitenin artırılmasıdır.” Umarım bu, bundan sonra gerçekten hedefimiz olur. Öncesinde de olması gerekirdi aslında da, bundan sonra gerçekten olur. Fakat bu hedefi gerçekleştirirken tek katlı bina tipinde üniversiteler mi inşa etmektir bu hedefin gerçekleşme şekli, yoksa söz gelimi öğretim üyelerimizin niteliklerini mi artırmaktır? Buna dikkat çekmek isterim.

Üniversitede yapılan araştırma çalışmalarına da önem vermemiz gerektiğini düşünüyorum. Ve bu bağlamda bir örnek vermek istiyorum. Bu kadar hızlı konuşuyoruz beş dakikaya yetiştirmek için. Avrupa Birliğinin 2018 Türkiye Raporu'nda mesela şöyle bir şey yer alıyor: “Türkiye'nin genel araştırma kapasitesinin Avrupa ortalamasının hâlâ üçte 1'i kadar olduğu.” söyleniyor. Buna dikkatinizi çekmek istiyorum.

Bir diğer konu: Avrupa Üniversiteler Birliği tarafından üniversitelerin organizasyonel özerkliği konusundaki sıralamada 28 ülke arasında 27'nci sıradaymışız. Hatta daha da vahimi, bu sonucu görünce 2017 yılı raporunda Türkiye'nin yer almamasına karar vermiş bakanlığımız. Bunu belirtmek istiyorum.

Bu noktada hedef bütçeyi artırdık derken sadece inşaatlarla bu hedef sağlanmaz, artık günümüz Türkiye'sinde kaliteyi konuşmalıyız diye tekrar vurgulamak istiyorum.

Yine bir başka şey: Siz de bahsettiniz, 2023 Vizyonu'nda da yer alıyor, Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı diye anılan PISA, son PISA sonuçlarına bakıyoruz, Türkiye Avrupa sıralamalarının sonunda yer alıyor. Bu konuyla ilgili düşüncelerinizi merak ediyorum. Acaba bunu yukarıya taşımak için ne gibi planlarımız ve somut hedeflerimiz olacak, onları öğrenmek isterim sizden.

Bir başka şey: Gerçek bir ilerleme ve çağ atlamak istiyorsak her alandaki kaynaklarımızı dikkatlice kullanmalıyız diye düşünüyorum. Kapasitelerinin çok çok altında kalan türde okullar inşa etmek yerine, mevcut okulları öğrenci taleplerini dikkate almadan dönüştürmek yerine ihtiyaca cevap verecek nitelikteki hamleleri gerçekleştirmeliyiz diye düşünüyorum.

Son olarak, kendi vekili olduğum Bartın ilindeki bir soruna dikkat çekmek istiyorum, belki yeni bakanımızın haberi yoktur olaydan. Millî Eğitim Müdürlüğünde görevi hâlâ sürmekte olan Yaşar Demir, Millî Eğitim Müdürü, kendisi 21 Şubat 2018 tarihinde katıldığı müftülük tarafından gerçekleştirilen imamlar toplantısında şöyle bir söz sarf etmiştir Sayın Bakanım: “Okulları gezerken başı açık kız öğrencileri görünce sinirlerime hâkim olamıyorum.” Kız öğrencilerinin başlarını kapatması için okul müdürlüklerine de uyarılar da bulunduğu ilişkin basında haberler yer almıştır. Acaba kendisi hakkında herhangi bir yasal işlem başlatmayı düşünür müsünüz? Çünkü sizden öncekiler herhangi bir adım atmamışlardır.

Yine aynı Müdür, 18 Mart Çanakkale Şehitlerini Anma Günü programında Bartın Valiliği tarafından gönderilen Atatürk posterleriyle ilgili asım yapılmasına ilişkin talimatı yerine getirmemiş ve kendince kaldırarak Ulu Önderimizi yok saymıştır. Acaba kendisi hakkındaki bu utanmaz tavrı yönünde herhangi bir işlem yapılmış mıdır, yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aytekin...

ENSAR AYTEKİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selvgiyle selamlıyorum.

Yeni dönemin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakanı da yeni görevinden dolayı kutluyorum.

Ayrıca, Sayıştayımızı, Sayıştayın çok değerli üyelerini cesaretlerinden dolayı özellikle kutluyorum. Çünkü günlerdir Sayıştay raporu okuyorum. Raporu okurken hep şu duygulara kapıldım: Acaba hâlâ görevdeler mi? Bu duygu sık sık gitti geldi. Dün ve bugünkü gazete manşetlerinde Sayıştay Başkan Yardımcısının görevden alındığını duyduk. Tabii ki şaşırmadık.

Ne var raporlarda? Çok şey var ama birkaç maddeden bahsedelim. Mesela 4'üncü bulgu: Bakanlık merkez teşkilatı bünyesinde akşam sanat okullarıyla ilgili yasal dayanağı ve fiili bir işlevinin kalmadığı bu birimlerin herhangi bir dersliği, öğrencisi, sanat dallarına ya da başka alanlara ilişkin bir müfredatı, akşam ya da başka vakitlerde yürütülen bir ders programı olmadığı hâlde çok sayıda öğretmen atandığı, kendilerine maaşla birlikte on iki ay süreyle ek ders ücreti ödendiği söyleniyor.

Örneğin, resmî yazışmalarda depo, bildiğiniz genel depo olarak vasıflandırılan 1. Akşam Sanat Okulu herhangi bir işlevi yok, öğrenci yok, müfredat yok, ders programı yok, derslik yok, fiziki koşulları yok; bu hâlde 556 norm kadro tahsis edilmiş, 2017 yılı sonu itibarıyla 250 öğretmen atanmış, 73'ünün herhangi bir görevi yok, bankamatik memuru, 1'i YÖK'te, geriye kalan bakanlığın çeşitli birimlerinde çalışıyor.

Bir başka konu: Bakanlık bürokratlarını da tebrik etmek lazım. Dövizin her gün arttığı bir ülkedeyiz. Yılın üç yüz altmış beş gününün üç yüz kırk beş günü döviz artmış, sadece yirmi beş gün, 31 Ocak-24 Şubat arasında bir düşüş var. Bakanlığın Avrupa Birliği tarafından finanse edilen bir projesi kapsamında kullanılan banka hesabında TL hesabı avroya çevrilmiş, oradan da bir zarar elde edilmiş. Bunu da bir başarı olarak –tırnak içinde- görürüz diye düşünüyorum.

İnanıyorum ki Türkiye'nin birçok ilinde vardır bu taşınmalı eğitimle ilgili boşaltılan okullar. Balıkesir'in Sındırgı, Bigadiç, İvrindi ilçelerinin köylerini gezdim. O okulların, imece usulüyle köylünün yaptırdığı o okulların içler acısı hâlini gördüm. Kapıları sökülümüş, pencereleri sökülümüş, uçmuş, dağılmış, yıkılmış, ahır yapılmış, hayvan barınağı hâline getirilmiş okullar var. Balıkesir'de yüzlerce var; Türkiye'nin birçok ilinde, birçok köyünde de yüzlerce bu hâlde okul olduğunu düşünüyorum. Bakanlığın bu konuda bir görüşü, bir düşüncesi, bir projesi var mı, merak ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkürler Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; öncelikle Millî Eğitim Bakanlığının 2017 bütçesine değineceğim. Sayıştayın MEB 2017 raporunda açıklandığı üzere FATİH Projesi kapsamında ödeneklerden yolluk, zirve, kongre, ödül töreni, kitapların değerlendirmesi için yapılan çalıştayların toplam giderinin kaba bir hesaplama 13 milyon TL olduğu belirtilmiştir. Bir öğrencinin ailesine eğitim maliyetinin yıllık 2.600 olduğu düşünülürse bu zirvelere, otellere verilen parayla 5 milyon öğrencisinin eğitim masrafı giderilir diye düşünüyorum.

Tüm bu otel, ödül töreni giderleri, harcamaları denetleyen Sayıştayın bu konudaki yorumu da çok net: “Bu tür harcamaların proje giderleri ödeneklerinden karşılanması ilgili düzenlemelere uygun düşmemektedir.” diyor. Sayın Bakan, bu konuda hassasiyet gösterecek misiniz önümüzdeki dönemde?

Bildiğiniz gibi, eski Millî Eğitim Bakanı Sayın Ömer Dinçer'in “Teknolojik okuryazar gençler yetiştireceğiz.” dediği projeye 30 milyar dolardan fazla para harcandı ve sonuç fiyasko. Bugünden geriye doğru şöyle bir dönüp baktığımızda hedeflerin yanına bile yaklaşılmadığını görüyoruz. Sayın Bakanım bir açıklamanızda FATİH Projesine ilişkin “Teknoloji eğitimde sadece yardımcı unsur olarak kullanılabilir.” demiştiniz. Sadece öğrencilerimize yardımcı olacak bir unsura 30 milyar dolar yatırmak ne kadar akıllıca olmuştur? Bu konuda cevabınız nedir?

Şimdi ders alınmayan 2017 bütçesinden gelelim 2018 tahmini harcamasına ve 2019 bütçesine. 2018 yılında MEB'e ayrılan bütçe 92,5 milyar TL civarında. Bu rakama baktığımızda 2019 yılı için göreceli bir artış görülüyor ve genel bütçe 113 milyar 813 milyona çıkıyor. Fakat burada temel nokta şu ki 2018 yılı MEB bütçesinin millî gelire oranı yüzde 2,69 iken 2019 bütçesi için bu oran 2,56'ya düşüyor. Yani bir gerileme mevcut burada. Bütçe rakamsal olarak artmış ama oransal olarak geri çekilmeye devam ediyor. Devam ediyor diyorum çünkü MEB'in bütçesinin millî gelire oranı yıllardır geriye doğru gidiyor.

Diğer bir konu, eğitim yatırımlarına ayrılan bütçe değerli arkadaşlar. 2018 yılı itibarıyla Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden eğitim yatırımlarına ayrılan pay sadece ve sadece yüzde 8,36 iken 2019 yılında 2018'e göre neredeyse yarı yarıya azalarak yüzde 4,88'e geriliyor. Bu ise eğitime yani insana yapılan yatırımdan vazgeçmek anlamına geliyor. Bu konuda cevabınız nedir Sayın Bakan?

Sayın Bakan, atanamayan öğretmenler kanayan bir yara. Bakın, ben Aydın Milletvekiliyim. Aydın'da gencecik bir kızımız vardı, ismi Merve Çavdar'dı; sosyal bilimler öğretmeni olarak yüz binlerce ataması yapılmayan öğretmeden biriydi, intihar etti. İzmir'de intihar eden oldu, İstanbul'da intihar eden oldu. Bu büyük bir yara. Bu konuda ne çözüm getireceksiniz? Öncelik tanıyacak mısınız bu konuya?

Millî Eğitim hem personeli hem de görevi bakımından insanlarla direkt temas eden nadir kurumlarımızdan. Biz buraya rakamlara gömülüyoruz. Evet, bunu da yapmamız gerekiyor ama insanlarımız, öğretmenlerimiz ne olacak, haksızlığa uğrayan öğrenci velilerimiz ne olacak? 191 ilçede sadece imam-hatip lisesi kurulabileceğine dair mevzuat hâlâ geçerliliğini koruyor. İmam-hatip açmak için yönetmelikteki 50 bin nüfus şartını 5 bine düşürdünüz. Ancak diğer lise türleri için konulan şartlara dokunmadınız. Bugün 191 ilçede çocuklarımız sadece imam-hatibe gidebiliyor. Burada eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için ne gibi çalışmalar yapacaksınız Sayın Bakan?

Konuşmamın başında FATİH Projesi kapsamındaki giderlerden bahsettim. Şimdi, burada yine önemli bir noktaya değinmek istiyorum. Bu yılın ilk altı ayında siyasi iktidar MEB'den 2 milyar TL tasarruf istedi, MEB de bunun üzerine ne yaptı? Okul öncesinden liseye kadar ailelere verilen burslardan 20 milyon TL, devlet parasız yatılı öğrenciler için yine ailelerine verilen pansiyon yardımından 103 milyon TL kesinti yaptı. Bu tasarruf kanaatince doğru olmamıştır. Bu ülkeye darbe girişiminde bulunmaya teşebbüs etmiş olan FETÖ terör örgütü gibi virüslerin en kolay türeyebildiği yer olan yurtlarda, yatılı okullarda okuyan çocuklarımıza ve ailelerine verilen bu yardımları kesmek, bu mücadeleyi etkin hâle döndürmeyi engellemek anlamına gelir. Ensar Yurdu olayları açıktır, Adana Aladağ'daki öğrencilerimizin, çocuklarımızın başına gelen olaylar açıktır.

BAŞKAN – Beni çekme! Kaç kere söyledim..

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Arkadaşlar, öğretmen maaşlarımız son on yıl içerisinde dolar bazında 270 dolar düşüş yaşamıştır. Öğretmenlerimizin uğradığı maddi kaybın telafisi için ne yapılacaktır?

BAŞKAN - Böyle bir şey mi var?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ne oldu Başkan?

BAŞKAN - Ya, böyle bir şey olabilir mi? On saattir biz burada oturuyoruz ya, bütün gün. Kimi çekiyorsan çek ama beni çekme!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Böyle bir usul yok.

BAŞKAN – Var böyle bir usul.

Kusura bakmayın; buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Cumhurbaşkanımız 24 Mayıs'ta “Polislerimizin, öğretmenlerimizin, din görevlilerimizin ve hemşerilerimizin emeklilik ek göstergelerini 3600'e çıkaracağız.” demişti. Bu sözü ne zaman yerine getirilecek?

Eğitim sendikalarımızın talebi doğrultusunda eğitime hazırlık ödeneği sadece öğretmenlere değil tüm eğitim ve bilim emekçilerine yılda 2 kez en az bir maaş tutarında verilecek mi?

Öğretmen, akademik personel, memur ve yardımcı hizmetli açıkları ne zaman kapatılacak?

Sayın Bakanım, son kez şunu söylemek istiyorum: Benim de biraz önce doktor vekilimin dediği gibi kızım aradı. Yaz saati uygulaması nedeniyle sabahleyin erken saatlerde güvenlik olmadan, psikolojileri bozularak bu çocuklarımız okullara gidiyor. Bu konuda birçok önerge verdik ve bu yaz saati uygulamasının enerji tasarrufuna uygun olmadığı Elektrik Mühendisleri Odası raporlarında açıkça belli iken çocuklarımızın psikolojisini ortadan kaldıran, güvenliği zedeleyen bu yaz saati uygulaması konusunda ne yapacaksınız?

Son kez şunu söylemek istiyorum: Dün 6 Kasımdı, YÖK'ün kuruluşunun 37'nci Yıl Dönümü idi. Burada YÖK Başkanının bulunmaması ve bizi dinlememesi de çok ilginç geliyor. 12 Eylül faşist cuntasının ürünü olan YÖK, şu anda eğitim camiasında, akademisyen camiasında yapmış oldukları çalışmalarla bugün de artık bilimsel özerkliğe, üniversite özerkliğine tam anlamıyla ket vurmuş durumda. Bu konuda, yani üniversite özerkliği, bilimsel özerklik konusunda YÖK ile ilgili bir çalışmanız var mıdır Sayın Bakan?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bülbül, buyurun.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli eğitim emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben Sayın Selçuk'la mesai sarf etmiş, öğrenci merkezli eğitim ve çoklu zekâ kuramının uygulanmasında proje okulunda çalışmış bir eğitim emekçisiyim ve aynı zamanda o dönemde yazmış olduğum kitap da beş yıl okullarda okutulmuştur. Eğitimin son derece tanığı, aynı zamanda sanığı ve aynı zamanda da yargılananıyım değerli dostlar.

Sayın Bakan, sizi kutluyorum ama sizin için üzölmeme izin verin; işiniz o kadar zor ki.

Şimdi, eğitim için gerekli koşulları sağlama anlamında sivil toplumun, eğitim iş kolunda örgütlü sendikaların, velilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin, eğitim bilimci akademisyenlerin, eğitimle ilgili çalışma yürüten sivil toplum örgütlerinin, bakanlığın ve bakanlık yetkililerinin taraf ve paydaş olduğu sekizli bir yapıdan söz ederken, şimdi sadece 2023 vizyonu için beyan edilmiş iyi niyet de içeren, birtakım şeyler yapmayı da taahhüt eden bir anlayış üzerinden geneli değerlendirip sorun çözüldü dersek doksan yıllık sorunları da ve şu anda devam eden sorunları da ıskalamış oluruz.

Bir; bu zorunlu din dersi hâlâ niye vardır? Ben bir Alevi yol erkan yürütücüsü olarak ve bir Alevi olarak soruyorum: Hemen her gün okullarda Alevi inancı kastedilerek öğrencilere hakaret edilirken, hemen her gün okullarda kimi din dersi öğretmeni adı altında atanmış ama öğretmen olup olmadığı tartışmalı olanların, örneğin daha on gün önce İstanbul'da “Alevilerin elinden yemek yenmez.” diyecek kadar etik değerlerden, eğitim değerinden yoksun yaklaşımı söz konusu iken biz nasıl demokratik, laik, bilimsel eğitimden söz edebiliriz.

Değerli dostlar, söylediğimin çok spekülatif yorumlanacağını düşünüyorum ama biraz önce Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi ifade edildiğinde görölüyor ki Diyanet İşleri Başkanlığı, aslında kaldırılan Başbakanlığın yerine ikame edilen bir pozisyona gelmiş ve Alevilik konusunda hemen her gün içtihatlar, fetvalar vermekte değerli dostlar. Ve bütün bunlar göz önüne alındığında, Cumhurbaşkanlığı sarayıyla ilgili tartışmalar gerekli, gereksiz vesaire hepsi bir yana onun tümünü aşalım, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı şu anda Türkiye toplumunun Cumhurbaşkanı mıdır? Evet. Peki, Külliye'de cami varken niye cemevi yoktur, niye kilise yoktur, niye havra yoktur? Mademki Türkiye halklarının, Türkiye toplumunun, Türkiye insanının Cumhurbaşkanı neden Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde bir cemevi yoktur? Ben bunu sistemin mantığı içerisinde soruyorum, biz Aleviler talep ederiz etmeyiz o başka bir şey.

Diğer başka bir şey değerli arkadaşlar: Bizim eğitim emekçiliği yaptığımız süre içerisinde karşılaştığımız sorunlar saymakla bitmez. Okul yaptırdım okulsuz yerde, yolu olmayan yerde. Otuz iki yıl eğitim emekçiliği yaptım ve çok yakın zamanda emekli oldum, 2.300 lira gibi komik de bir emekli maaşı alıyordum.

Siz bağlamadan söz ettiniz Sayın Bakan. Biz bağlamaya “Telli Kur’an” deriz ey sevgili hazırun, biz bağlamaya “Telli Kur’an” deriz. Bağlamayla Pir Sultan Abdal’ın, Aşık Veysel’in, Virani’nin, Yemini’nin nefeslerini dile getiririz ve şöyle deriz: “Şu adem dedikleri ayak ile baş değil, adem manaya derler suret ile kaş değil.” Niye manaya inmiyorsunuz sevgili dostlar? Değerli arkadaşlar, bilim insanları, manaya inin. Bakın, ne diyor Veysel: “Tevrat’a bak, İncil’e bak, dört kitabın dördü de hak. Hakir görüp ırk ayırmak insanlıkta yüz karası.”

Bu programda biz hakir görüldük. Bir Kürt olarak, bir Alevi olarak bu programda benim yerim yok, dilim yok, inancım yok, tarihim yok, kültürüm yok. Sevgili Türk kardeşlerim, birlikte yaşadığımız sevgili Türk dostlar, bizim olmamamız size bir şey kazandırmaz ki. Hani eşitlik? “Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım. Sevelim sevillelim, dünya kimseye kalmaz.” Bu sevmeye ve sevilme işini beceremiyoruz ve beceremediğimiz gibi hâlâ da beceriyormuşuz gibi rol yapmaya çalışıyoruz.

Sevgili Bakanım, siz de biliyorsunuz, bürokratlar eğitimden çok iyi anlamazlar hatta eğitimcilik yapmadığı için bürokrasiye gelirler. Ne oldu biliyor musunuz? İçler acısı bir şey. Benim engelli çocuğum, evim Dikmen’de ve çocuğumun okulu Mamak’ta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Çocuğumun okulunu Dikmen’e aldıramadım, yıllarca uğraştım. Bu kabul edilebilecek bir şey değildir ve tekrar şunu söylüyorum: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatları doğrultusunda Aleviliğe dair düzenlemeler yapılmalı, Alevi inancı kabul edilmeli, Alevi inancına dair eğitim programına gerekli süreçler konulmalı ve bununla ilgili bizden görüş alınmalı. Yol, erkân yürütücüleri olarak Hakk’a, hakkaniyete hizmet edenler olarak, Hacı Bektaş’ın torunu olarak, Hak Muhammed Ali yolunu hizmet edenler olarak bizden görüş alınmalı; alınmıyorsa bu program demokratik değildir, bu uygulama antidemokratiktir.

Teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, biz de aynısını söylüyoruz.

BAŞKAN – Siz de aynısını söylüyorsunuz...

Söz talebiniz var, o zaman söylersiniz ama aynı şiirsel dokuyu bekliyoruz sizden de.

Sayın Barut, buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Sayın Bakanımıza yeni görevinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk cumhuriyetimizi kurduğunda öncelikle cumhuriyetimizi gençlere emanet etti ve ilk iş olarak da kurulan cumhuriyetle birlikte eğitim seferberliğini başlattı. Çünkü biliyordu ki eğitimsiz kalkınma, gelişme ve ilerleme mümkün değildi; harf devriminden eğitim hamlesine kadar her şey çağın gereksinimlerine uygun bir model üzerine kurulmalıydı.

On altı yıllık AKP iktidarı dönemine baktığımızda eğitim sistemimiz bilimsellikten uzak, laiklikten uzak, modern ve çağdaş bir yapıya kavuşturulmamış bir şekilde ve yapboz tahtasına dönüştürülerek işin içinden çıkılmaz bir hâle geldi. İnanın ki yapılan yanlışların hepsi birbirinden daha büyük ve tehlikeli.

Başöğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk “En hakiki mürşit ilimdir.” derken fikri hür, vicdanı hür bireyler yetiştirmekten söz ediyordu ve önceliğini de öğretmenlerimize vermişti. Toplumların uygarlık düzeylerinin öğretmene verdiği değerle ölçüldüğünü bilen Gazi Mustafa Kemal Atatürk döneminde, mesela cumhuriyetin kurulduğu dönemde, 1923 yılında öğretmen maaşları tam 20 cumhuriyet altınıydı, AKP iktidara geldiği dönemde 4,5 cumhuriyet altınına düştü, 2018 yılının başlarında ise 2,4 yani yaklaşık 2,5 cumhuriyet altınıyla ölçüldü ve ekonomik krizle birlikte bunun bugünlerde daha da gerilere indiğini düşünüyoruz.

Bu çağda kölelik düzeni gibi sözleşmeli öğretmen uygulaması var. On binlerce sözleşmeli öğretmen asgari ücretlerle çalışıyor. Taşeron işçi gibi ders saati ücretleriyle çalıştırılan binlerce öğretmenimiz bulunuyor. Bunların hâli de iç karartıcı bir durumda.

Özellikle 1980 sonrası, darbe sonrası Özal dönemiyle birlikte paralı eğitime geçişli dönemine Özal’dan sonra AKP çok büyük destek vererek, 2002-2003 öğrenim yılında 1.235 olan özel okul sayısı bugün 11.830’a ulaşmış, cumhuriyet tarihi boyunca eğitim sisteminde yüzde 3’ü aşmayan özel okulların payı bu dönemde AKP teşvikiyle yüzde 10’u geçmiş. 13 milyar dolar büyüklükteki eğitim öğrenim sektörü devlet himayesinde âdeta çıkarılmış bir durumda.

Ekonomik kriz dönemi olan 2002 yılında bile eğitim bütçesinden yatırıma ayrılan yüzde 17 iken bu yıl bu oran yüzde 8’e düşürülmüş. Yani AKP iktidarı, geleceğimiz olan çocukları imam-hatip veya özel okula yönlendiriyor.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 22’nci maddesi değiştirildi, “İlköğretim devlet okullarında kız, erkek çocukları için zorunludur ve parasızdır.” ifadesi de çıkarıldı. Yasak denilse de okullarımız bugün velilerden alınan bağış ve paralarla harcamalarını üstlenmek zorunda kalıyor ve çoğunluğu hayırseverlerin katkılarıyla yaptırılan yeni okulların projeleri hâlâ eski ve inatla da otuz kırk yıllık projeler yapıldığı için bina yapısından laboratuvarlarına kadar derslikleri dâhil her şey ilkel bir şekilde.

Açlık, yoksulluk sınırında maaşla geçinmeye çalışan öğretmenler ders ücretlerinin karşılığını alamıyorlar, günde 2-3 nöbet tutmaya zorlanıyorlar, insanca yaşayacak ücret ve çalışma koşulları isteyen öğretmenler ve sendikalar âdeta işlevsiz hâle getiriliyor. Sadece ders ücretleriyle çalıştırılan sözleşmeli ve ücretli öğretmenler eğitim sistemimize yakışmıyor. Eğitime 2008 yılının gerisinde bütçe ayrılıyor; üstelik bütçe de demirbaş ve personel gideri olarak hesaplandığında, temel ihtiyaçları karşılamaya bile yetmiyor. Bu nedenle eğitimde yüksek hedefleri düşünmek Sayın Bakanım, hayaldir.

Biraz önce bir arkadaşımın da söylediği gibi, dayatılan yaz saati uygulaması nedeniyle yavrularımız, minicik bebeler gecenin karanlığında okullara gidiyor, üstelik de bir milletvekili olarak 12 Eylül tarihinde size bununla ilgili yazılı bir soru önergesi verdim, iki ay oldu hâlâ cevap bile alamadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN BARUT (Adana) – İç Tüzük’ümüzün 99’uncu maddesi hükümlerine göre...

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkanım, konuşmamız araya gitti.

BAŞKAN – Gitmedi, gitmedi.

AYHAN BARUT (Adana) – Gitti ama.

BAŞKAN – Hiçbir yere gitmedi; sizin arkadaşlarınız götürdüyse götürmüştür!

AYHAN BARUT (Adana) – Bir ek süre verirsiniz...

BAŞKAN – Yok, veremeyeceğim.

Teşekkür ederim.

Sayın Ali Şeker?... Yok.

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, niye ek süre vermiyorsunuz? Arkadaşlara laf söylerken ben konuşmamı beklettim. Söylemem gereken en önemli cümleyi...

BAŞKAN – On saniye vereyim; buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Niye on saniye? Dalga mı geçiyorsunuz?

BAŞKAN – Ee, o zaman yani...

AYHAN BARUT (Adana) – İki dakika vereceksiniz.

BAŞKAN – Yok, veremem; kusura bakmayın.

AYHAN BARUT (Adana) – Böyle şey olur mu?

BAŞKAN – Sayın Baltacı, buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – O zaman benim hakkım bir dakikayı verir misiniz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Size bir dakikanızı vereyim.

Arkadaşlar, siz de gürültü etmeyin lütfen.

Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Evet, İç Tüzük’ün 99’uncu maddesine göre on beş gün süre içerisinde cevaplandırılmak zorunda olan yazılı soru önergemizin cevabını hâlâ alamamış durumdayız.

Tekli eğitim önemli ama saatler o kadar sıkışık ki öğle aralarında öğretmen ve öğrenciler yemek bile yiyecek zaman bulamıyor. Okullarımıza alınan Suriyeli öğrenciler dil ve uyum sorunu yaşıyor; bu da tüm sınıf ve okulları da yıpratıyor. Ezbere dayalı, pratik imkânı sunulmayan, çağın gereksinimlerini karşılamayan eğitim sistemini Bakanlığınız döneminde çağdaş, laik, modern eğitime kavuşturmanızı diliyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Şeker? Yok.

Sayın Baltacı...

HASAN BALTACI (Kastamonu) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmaya başlarken bu salondaki herkese bir soru sormak istiyorum: Çocuklarınızı ya da torunlarınızı hangi yabancı ülkede büyüteceğinize karar verdiniz mi, okutacağınız? Bu soruyu sordum çünkü eğitim sistemi böyle devam ederse gelecekte bu ülkede iyi yetişmiş doktor, mühendis, avukat ya da öğretmen olmayacak; bilim insanı, sanatçı, aydın, yazar da çıkmayacak. Cumhuriyet sonrasında yüzlerce aydın, fikir adamı, bilim insanı yetiştirdiğimiz, fırsat eşitliği yaratan, çağdaş ve bilimsel eğitim sistemi tasfiye edildi, edilmeye de devam ediliyor daha fazla Fakir Baykurt, daha fazla Rıfat Ilgaz, daha fazla Uğur Mumcu ve Aziz Sancar çıkmasın diye.

Benim 3 yaşında bir kızım var, gözlerine umutla bakamıyorum çünkü daha hangi anaokuluna göndereceğimi bile seçemiyorum. Nedeni? Kamuoyuna yansıyan utanç haberleri, yaşanan bu olaylara Hükümetiniz tarafından tepkisiz kalınması, suçluların cezalandırılmamasıdır.

AKP göreve geldiğinden bu yana eğitim çalışanları, öğrenciler ve veliler perişan. Çalışma hakkı hem evrensel insan hakları metinlerinde hem de ulusal anayasalarda düzenlenmesine rağmen elinden bu hakkı aldığınız genç öğretmenler ataması yapılmadığı için intihar ettiler. Pedagojiye aykırı sınav

sisteminin stresinden bunalıp intihar eden öğrenciler de sizin eseriniz. Çocuklarını arka sokağındaki okula gönderemiyorlar aileler. Bedava diye övündüğünüz okul kitapları kullanılmıyor. Yardımcı kaynaklara oluk oluk para ödeniyor. Aileler kırtasiye masraflarına yetişemiyor. Zaten zor geçinmeye çalışan vatandaşlarımızın gelen zamlarla bütçelerinden eğitime ayırdıkları pay her geçen gün artıyor. Eskiden bir laf vardı, babalar çocuklarına “Ceketimi satar okuturum.” derdi, şimdi gerçekten de ceketini satmakla karşı karşıya. Bu yüzden intihar edenler bile var.

Aileler, bunca çabaya rağmen ne yazık ki umutsuz, emeğinin boşa gittiğini düşünüyor çünkü veriler bize bunu gösteriyor. Eğitimin tüm kademelerinde başarı oranı her geçen yıl giderek düşüyor. Çocuklar istemedikleri okullara gitmek zorunda kalıyor. Her geçen gün üniversite mezunu işsizler ordusu büyüyor. Bunun da ötesinde okullar artık iyi bireyler yetiştirmiyor.

Eğitim sistemimiz laik, uygar ve çağdaş nesiller yetiştirmeyi hedef almalı. Bilimsel bir eğitim modelini bir an önce hayata geçirmeliyiz. Unutmamalıdır ki bilmek, egemen olmak demektir. İnsanın bugüne kadar ürettiği bütün güzel değerleri topluma ve dünyaya egemen kılmanın tek yolu bilmektir.

Bugün içinde bulunduğumuz siyasal, ekonomik ve toplumsal en önemli sorunumuz kutuplaşma ve ayrışmadır. Kimliği, inancı, yaşam tarzı, dili, milliyeti, siyasal tercihleri üzerinden fazlasıyla bölünmüş, kutuplaşmış bir toplumla karşı karşıyayız. Bunu ne yazık ki çocuklarımıza da aktarıyoruz. Komşumuzun çocuğuyla kendi çocuğumuz artık birlikte oynamıyor. Toplumsal uzlaşmayı ve barışı sağlamak zorundayız. Çocuklarımıza her şeyden önce birlikte yaşamayı öğretmek zorundayız. Mevcut bakış açınızla bunu başaramayız çünkü eğitimi sadece sendika üyesi müdürden, saraydan atanmış rektörden, dört duvardan ibaret görüyorsunuz. Eğitimi sadece dinî eğitimle bağdaştırıyorsunuz. Eğitimle ilgili tek hedefiniz tercih edilmeyen imam-hatiplerin önünü açarak kindar ve dindar nesiller yetiştirmek. Tek bildiğiniz, eğitimi bir cemaatten alıp başka cemaate teslim etmek, tekke ve medreselerin merdiven altı olarak işletilmesine ve içinde yaşanan ayıplara göz yummak, okulları nitelikli ve niteliksiz diye ayırmak, öğretmenlerin atamalarını yapmak yerine ücretli köleye dönüştürmek.

Burada eğitime ayrılacak bütçeyi ve 2023 vizyonunu konuşuyoruz. Bütçeler, siyasal ve iktisadi olarak ne durumda olduğumuzu, sosyal sınıflara, toplumsal hak ve özgürlüklere ve demokrasiye yaklaşımımızı gösterir, geleceğimizi şekillendiren programlardır. Şimdi, eğitim bütçe teklifine bakınca eğitimden bu hâliyle 2019 yılı içerisinde çok bir şey beklememek gerektiğini görüyoruz. Eğitim bütçesi yıllar içerisinde rakamsal olarak artıyor gibi görünmesine karşın eğitime ne kadar önem verildiğini gösteren temel veri eğitim yatırımlarına ayrılan paydır. Öncelikle bu paylar azalmış, OECD ortalaması olan yüzde 6'nın ancak yarısı kadardır. Bu da demek oluyor ki ilk göreve geldiğinde umut yaratan Sayın Bakan Ziya Selçuk'un söyledikleri ile vadettikleri arasında büyük bir fark vardır çünkü yatırım yok. Tabii imam-hatipleri bu olayın dışında tutarak söylüyorum. MEB bütçesinde Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne ayrılan bütçe yüzde 30 artırılmıştır.

Sözü fazla uzatmadan en başta sorduğum sorunun cevabını kendi adıma vermek istiyorum. Sizler çocuklarınızı nerede okutursunuz bilmiyorum ama benim çocuğum bu ülkede yaşasın istiyorum, doğduğu şehirde, Kastamonu'da ilkokulu, liseyi okusun istiyorum. Bu yüzden diyorum ki eğitimin bütçedeki payını artırın, bu bütçeyi çağdaş ve uygar nesiller yetiştirmek için laik ve bilimsel eğitimin olduğu okullara aktarın.

Kastamonu genelinde 815 olan öğretmen açığını bir an önce kadrolu öğretmenlerle kapatalım. Öğretmenleri köle gibi çalıştırmaktan vazgeçin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baltacı.

Sayın Böke....

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Herkesi saygıyla selamlıyorum.

Bugün bir eğitimci, bir ekonomist, akademisyen ve ebeveyn olarak konuşacağım. Türkiye, çok derin bir krizin içerisinde. Bu bütçe bu krizi görmezden geliyor. Aynı şekilde eğitim bütçesinde de bunu görüyoruz. Bu kriz sadece talep yavaşladığı için ortaya çıkmadı, bilakis üretim tarafında ciddi bir arz şoku yaşandığı için ortaya çıktı. Nitekim bu yüzden de çok yüksek bir enflasyon ve enflasyona eşlik eden bir durgunlukla karşı karşıyayız yani derin bir stagflasyon dönemindeyiz. Bu eğitim bütçesiyle giderilmesi gereken arz şokunu görmezden gelen anlayış varken eğitimin bütçesinin detayını konuşmak da maalesef anlamlı olmuyor.

Şunu söylemek gerek: Bu üretim şoku, sadece dolardaki değer kazancından, TL'nin değer kaybından bir maliyet şoku değil, aynı zamanda bu ülkenin üretim kapasitesinin eriyor olmasından. Bakın, yerinde sayıp saymadığından dahi bahsetmiyorum, erimesinden bahsediyorum ve en önemli eriyen üretim kapasitemizde beşerî sermayemiz ve insan kaynağımız. Tam da bu yüzden bu krizi aşmak için ihtiyaç duyduğumuz bütçe, en temel bütçe eğitim bütçesi.

Şimdi, bu erozyonun üzerine bir ikinci sıkıntı daha var, o da hiç konuşmadığımız sanayi 4.0'ın beşerî sermayemiz üzerinde yaratma ihtimali olan büyük yıkım. Birçok iş Türkiye'de artık geçerliliğini kaybedecek ve sanayi 4.0 devrimi bizim gibi bütün ülkelerin karşısına şu soruyu dayatacak: Biz ucuz iş gücünün emek deposu mu olacağız yoksa nitelikli iş gücüyle üretim yapan, yeniliğin öncüsü olan bir ekonomiye mi dönüşeceğiz? Bu sorunun yanıtını bu bütçede ararsak yanıt çok açık: Ucuz iş gücü deposu olmaya devam edecek Türkiye. Oysaki nitelikli iş gücüne, insan gücüne yatırıma ihtiyaç varken bu bütçede bunu görmüyor olmamız sanayi 4.0 krizine de hazır olmadığımız anlamına geliyor.

O zaman soru tam da bu: Sanayi 4.0 ne gerektiriyor? Üç temel beceri gerektiriyor bütün insanlarda. Birincisi, yaratıcılık gerektiriyor. Bu bütçe özelinden soruyorum: Yaratıcılık için ne gerekiyor? Özgürlük gerekiyor. Peki, bu bütçe ve bu bütçenin dayandığı siyasi anlayışta özgürlük var mı? 70 bin üniversite öğrencisi tutuklu, “barış” demiş olan meslektaşlarımız mesleklerinden men edilmiş, ihraç edilmiş vaziyettedir.

İkinci gerekli olan yeti, kompleks sorun çözebilme becerisi. Bir sorunun kompleksten basite indirgenebilmesi için temel bilim dallarının öğrenilmesi gerekiyor, mesela Evrim'i bilmesi gerekiyor çocukların. Soruyorum: Bu bütçenin dayandığı siyasi anlayışın ortaya çıkardığı müfredatta Evrim var mı, sanat var mı, tarih, coğrafya, temel bilimler, fizik, biyoloji, kimya hak edildiği şekilde var mı? Çocuklarımızı kaliteli ara eleman olarak gören değil, nitelikli bireyler olarak gören ve toplumla yaşamasını sağlayacak beceriler var mı?

Bir diğer ihtiyaç duyulan beceri eleştirel düşünce. Eleştirel düşünce için de ihtiyaç duyduğumuz en temel şey çocukların sorunsuz bir ortamda düşünebileceklerini sağlayacağımız bir güven duygusu. Şimdi “Bu güven duygusu var mı?” sorusunun yanıtı tam da şu cümlede yatıyor: Bu bütçenin dayandığı siyasi anlayış son on beş yıllık iktidarı sürecinde hiçbir öğrencinin başladığı müfredatla ve girdiği sınav sistemiyle mezun olması imkânını vermemiş, sürekli değişmiş ve yine bir değişimden bahsediyoruz. Çocukların bu belirsizlik içerisinde soru sorma, eleştirebilme, kompleksi basite indirebilmeyi düşünmeleri mümkün değil. Biz, ebeveyn olarak düşünemiyoruz. Kendimi çocukların yerine koyuyorum, imkânsız görüyorum. Bu bütçe de bu sorunu çözmiyor, açıklıkla bunu ortaya koyalım.

İkincisi: Eleştirel düşünce için farklı düşünceye açık olmak gerek, farklılarla doğal bir biçimde aynı ortamda yaşamak gerek. Kız ve erkek çocuklarının beraber okumasını zorunlu olmaktan çıkartan yönetmeliğin dayandığı bir bütçe çocuklarımızı farklı düşünceye alıştırmaz. Dolayısıyla biz bu çağda eğer hâlâ karma eğitimi bir soru olarak tartışıyorsak “Bu bütçe ne yapar?” sorusunun yanıtı: Krizi derinleştirir ve halkı, çocuklarımızı karanlığın içine hapseder. Nitekim kadınlara verilen değer bürokratların sırasında gözüyor, sadece bir kadın var. Bu Bakanlıkta değişmiyorsa yarının çocukları için nasıl bir karanlık olduğu da çok somut bir biçimde ortaya çıkıyor.

Yine eleştirel düzen için ve düşünce için ne gerekiyor? Kendi diline hâkim olmak ve dünyayla anlaşacağı bir yabancı dile de hâkim olmayı gerektiriyor. Sadece mesleği için değil, bu ülkenin vatandaşı olarak doğan bütün çocukların hakkıdır kendi dilini de iyi öğrenmek, yabancı bir dili de iyi öğrenmek. Bakın, Türkçe konuşmada ve anlama becerilerinde, kendi diliyle iş yapabilmekte PISA’da 50’nci sıradayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – İzin verirsiniz son bir cümle ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Yabancı dil bilme sıralamalarında da Avrupa ülkeleri arasında hiçbir bir yabancı dil bilmeyenlerin sıralamasında Türkiye yüzde 82’yle 1’inci sırada. Bunları değiştirecek bir bütçe mi bu? Değil. Bu sorunun sıkça sorulması gerekiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ağbaba? Yoklar.

Sayın Altıntaş...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli misafirler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle size ve değerli ekibinize başarılar dilerim. Sizinle bakan olmadan önce de meslektaş olarak tanışıklığımız var. Çok değerli bir akademisyen ve eğitim konularında hem nazariyat hem de tatbikat manasında tecrübeli bir üstatsınız. Siyasette yerleşmiş bir klişe vardır “Bir siyasetçiye başarısız yapmak istiyorsanız onu Millî Eğitim Bakanı yapacaksınız.” şeklinde. Bu klişeyi yıkmanızı ve Vizyon Belgesi’ndeki hedeflerinize ulaşmak için ve memleket için faydalı hizmetler yapmanızı canıgönülden diliyorum.

Bütçe konusuna gelirse... Bütçe, esas olarak maaş ve SGK primlerine gidiyor. Öyle görünüyor ki yüksek enflasyon ortamında öğretmen maaşları yine mutlu etmeyecek. Atanamayan öğretmen problemi gene gelecek sene de devam edecek.

Bir başka konu: Bütçe sunuşunuz daha çok girdilerle ilgili, çıktı temelli karşılaştırmalar da olmasını arzu ederdim. Örneğin okullarımızın ve öğrencilerimizin başarıları nelerdir, uluslararası düzeyde ne durumdayız? Orada bir hedefimiz var mı? Örneğin üç yıl sonra PISA testlerinde nereye hedefliyoruz? Meslek lisesi mezunlarımızın iş bulma oranı nedir? Öğrencilerimizden ve öğretmenlerimizden geri bildirim alıyor muyuz? Öğrencilerimizin yabancı dil seviyesi nedir? Üniversitedeki tecrübeme göre yabancı dil eğitimi ortaöğretimde çok başarısız. Bu konu üniversite eğitimine bırakılıyor ama 18 yaş dil eğitimi için çok geç.

YÖK Başkanımız burada yok ama YÖK'ten de biraz bahsetmek istiyorum. YÖK'ün 127 devlet üniversitesi için öngördüğü bütçe 33 milyar TL görünüyor. 5-6 milyon öğrencinin eğitim aldığı bu sistemin bütçesi yaklaşık 5 milyar dolar ediyor. Az önce internetten baktım, Harvard Üniversitesinin bütçesi yıllık 5 milyar dolar civarında. Orada 25 bin öğrenci var, bizde 6 milyon. Bu bütçeyle iyi araştırma üniversitesi olunabilir mi?

11 üniversiteyi araştırma üniversitesi olarak seçtik ama sonuç ne oldu? Hemen hemen sıfır.

BAŞKAN- Arkadaşlar, çok uğultu var, lütfen, rica ediyorum ya. Bakın, milletvekilimize karşı saygısızlık oluyor, lütfen.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Toplam 270 araştırma kadrosu verilecek.” deniliyor. Her üniversiteye 25 kişi düşüyor yaklaşık olarak. Bölüm başına yarım kişi bile etmiyor. Yeni doçentlik sistemi de ayrı bir kalite sorunu oluşturuyor. Bir yandan Kalite Kurulu kuruyoruz ama doçentlikte kaliteyi ortadan kaldırıyoruz. Doçentlik mülakatlarında bazı adayların kendi yaptıkları yayınlardan habersiz olduğunu bizzat gözlemlemiş bulunuyorum.

YÖK, üniversitelere özerklik verme bir yana, ellerini kollarını bağlayıp tüm üniversiteleri sıkı bir zapturapta almakla meşgul. Öğretim görevlisi alımını yasakladı, yabancı öğretim üyelerinin alımında da çok uzun süren incelemeler istiyor, yapıyor. Başarılı bir akademisyen bu tür bir muameleyi kabul etmez. O nedenle nitelikli yabancı akademisyen getiremiyoruz. Son iki yılda nitelikli yeni akademisyen gelmediği gibi elimizdeki birçok kıymetli akademisyenleri de kaybettik. Mezunlarımızın en başarılıları yurt dışında iş bulup çalışmak istiyorlar. Türkiye’de kalanların yüzde kaç iş bulabiliyor? Keşke üniversite kılavuzlarında her bölüm için iş bulabilirlik endeksi gibi bir endeks olsa, konulabilse. YÖK'ün öğrenci ve velilere karşı bilgilendirme sorumluluğu olması lazım.

Bir başka konu da, benim Amerika’dan aldığım doktora diplomamda, miladi yıl olarak 1986, üniversite yılı olarak 117 yazıyor. Yani üniversitelerin köklü olması önemseniyor. Bizde ise, üniversiteleri hemen bölüyoruz. Üniversiteleri bölerek kökleştiremeyiz.

Sonuç olarak, somut hedeflerin olması, hedeflerin maliyetinin çıkarılıp bütçenin ona göre tespit edilmesi daha doğru bir yaklaşım olacaktır diye düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Altıntaş.

Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, “Deve sidiği şifadır.” diyen hocalar, “Ülkeyi ayakta tutan cahil halktır.” diyen rektör yardımcıları, “Müziğin icrası, dinlenmesi haramdır.” diyen fetvacılar, “Kadınla tokalaşmak ateş tutmaktan daha korkunç.” diyen rektör, “İslami olarak şu anda Cumhurbaşkanına itaat etmek farz-ı ayn.” diyen rektör anlayışıyla karşı karşıyayız. Yine, “Cep telefonunu Hazreti Nuh buldu, “Google”u bilmem, hangi padişah buldu?” diyen bir anlayışla karşı karşıyayız.

BAŞKAN – Google da mı var?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Var, “Facebook”u da herhâlde siz bulmuş olmalısınız. (Gülüşmeler)

BAŞKAN – Hoş geldin Sayın Ağbaba. Vallahi...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, tabii, böyle bir anlayış var üniversitelerde. Aslında son dönemde üniversiteler, Sayın Bakan, AKP eski milletvekillerinin de bir iş bulma alanına döndü. Birçok danışmanlıkta yer bulamayan AKP milletvekilleri, şu anda rektör olarak çalışmaya başladılar. Eğer

kardeşleri milletvekiliyse, kardeşlerini milletvekili yapıyorlar, üniversiteler tamamen aile şirketine dönüşmüş durumda. Bir taraftan bu anlayış var, bir taraftan da hepimizin ibretle izlediği, âdetâ Hitler dönemini aratmayan bir akademisyenlerin ihracı var. Bugün yüz yüze baktığımız, bence bilgilerinden de çok faydalandığımız İbrahim Kaboğlu gibi hocalar, Murat Sevinç gibi hocalar ve burada bilim üreten birçok hocalar, İlhan Uzgel gibi, sizin de mutlaka tanıdığımız hocalar var. Âdetâ Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi topyekûn ihraç edildi. Bir tarafta bilim üreten, hiç kimseye boyun eğmeyen akademisyenler, bir taraftan da deve sidiğinin şifa olduğunu iddia eden hocalar... Üniversitenin geldiği anlayış bu.

Tabii, üniversiteler böyle olunca alt kademeler de farklı olmuyor. Malatya’da bir öğretmen bir paylaşımda bulundu. Bizim Anadolu kültürümüzün özü olan, her oyunda, horonda gördüğümüz, halayda gördüğümüz, Adıyaman’da, Trabzon’da, Ege’de gördüğümüz halk oyunlarını yani halay çekmeyi, kadın ile erkeğin halay çekmesinin zina olduğunu iddia eden bir hoca vardı. “Ne oldu?” dersiniz Sayın Bakan? Bu hoca bir okula öğretmendi, yaptığı bu paylaşımlardan dolayı yükseldi, bir okula müdür yardımcısı oldu. Bu anlayış sadece, maalesef, üzülererek söylemek isteriz ki -burada AK PARTİ’li, CHP’li, MHP’li, HDP’li milletvekilleri var- herkes mutlaka bir halay çekmiştir, düşününde veya bir eğlencede mutlaka çekmiştir; halayı zina gören bir anlayışla karşı karşıyayız. Aslında bu anlayışı biz tanıyoruz. Bu anlayış, bu topraklara gelmiş en barbar örgüt olan İŞİD’in bir uzantısı. Ama bunlar maalesef okullarda öğretmenlik ve müdür yardımcılığı yapmaya devam ediyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ezan Türkçe okutulsun mu?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yani o sizin tartışmanız.

BAŞKAN – Yani Sayın Aydemir, hoş geldin ya! Altı saattir yoksun, altı saat sonra geliyorsun, ortalığı karıştırıyorsun. Tutanaklara geçsin diye söylüyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tabii, o sizin ezan meselesi de, din meselesi de sizin siyaset yapma alanınız, para kazanma alanınız. Zaman zaman dinle para kazanıyorsunuz, zaman zaman siyasetle para kazanıyorsunuz, zaman zaman ezanı kullanarak, zaman zaman namazı kullanarak paylaşıyorsunuz. Aslında, geçmiş dönem ile bu dönemi karşılaştırıyorsunuz ya, geçen Trabzon’a gittim, Trabzon’da birisi diyor ki: “Ne oluyor?” dedim, “Vekilim, eskiden namazı gizli kılıyorduk, rakıyı açık içiyorduk, şimdi rakıyı gizli içip namazı açık kılıyoruz.” dedi. Bu anlayış böyle bir anlayış.

Şimdi, burada, geçtiğimiz dönemde, “Fetullahçı Millî Eğitim müdürlerini, okul müdürlerini tasfiye ediyoruz.” dediler ama bir baktık ki, iddiayla söylüyorum; bir tane Alevi, bir tane solcu, bir tane AKP dışında yandaş sendikaya üye olan bir tane okul müdürü kalmadı. Bunu da bütün herkesin dikkatine sunuyorum, iddiayla söylüyorum. Sadece eğer hiç kimseyi bulamıyorsanız, Alevi bölgesinde, bir yerleşim yerinde, orada mecburen Alevi öğretmeni müdür yaptılar ama onun dışında hiçbir tane solcu, muhalif bir okul müdürü kalmadığını da sizin dikkatlerinize sunuyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şu anda, benim bölgem Ağrı’da var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yani onu geç, onu geç, onu da asimile etmişsinizdir, ona neler yapmışsınızdır, gör, neler yapmışsınızdır. (Gülüşmeler)

Yani burada liyakat diye bir şey kalmadı. Liyakatın birinci özü şu...

Bir şey daha söyleyeyim: Yeni atanan bir öğretmenin dosyasının içinde bir sendikanın formu bulunuyor. Bunu da kanıtlayabiliriz. O sendikaya üye oluyorsanız rahat çalışıyorsunuz, yoksa birçok baskı var. Aynı baskıyı aslında geçmiş dönemlerde de insanlar yaşamıştı. Millî Eğitimde ve devletin önemli kademeleri AKP tarafından Fetullah’a verildiği zaman aynı Fetullah’ın sendikaları da öğretmenleri zorla kendi üyeleri yapıyorlardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir şey söyleyeceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Toparladınız zaten.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kendi bölgemle ilgili, rahatsız olmayacağınız bir iki şey söyleyeceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben rahatsız olmam.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Malatya Beydağı Belediyesi var Sayın Bakan. Malatya Beydağı Belediyesi’nin neredeyse 2 bin nüfusu var, maalesef burada bir okulumuz yok. Kapanan belediye binası Millî Eğitime tahsis edildi, burada bir okul açılmasını istiyoruz.

Benim kendi doğup büyüdüğüm mahalle, orada Kemal Özalper İlkokulu var. Bu ilkokul 1964 yılında yapılmış, depreme dayanıksız. Şu anda ortaokulda 1.148 öğrenci var, ortaokulda 23 derslik var. Bu konuyla ilgilenirseniz seviniriz.

Malatya’daki halk eğitim merkezi taşınıyor, taşınmasını istemiyoruz.

Ticaret lisesi Millî Eğitim binası olarak tahsis edildi. Ona da dikkatinizi çekmek istiyoruz.

Bütçenizin de hayırlı olmasını diliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ettik.

Sayın Tiryaki...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Bakanlığın değerli bürokratları ve sevgili basın mensupları; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, yıllarca bir eğitim sendikası avukatlığı yapmış biri olarak sendikaların çağırılmamasını şiddetle kınıyorum demeyeyim ama yanlış bulduğumu belirtmek isterim.

Beş dakikalık sürede, Millî Eğitim Bakanlığı gibi, ülkemizde yaşayan neredeyse her yurttaşı ilgilendiren konularda hizmet sunan bir Bakanlığın bütçesini de, bütçe sunuş yazısını da, dile getirilen başlıkları da değerlendirmek güç. Benim yine de önemli gördüğüm birkaç başlık var, söyleyeyim:

Bir tanesi; Bakanlığa ayrılan bütçe yetersiz. Son dört yıldır da düşüyor. Yüzde 13,38; 13,18; 12,13; 11,84’e düşmüş. Yaklaşık yüzde 1,5’luk bir düşüş var. Bunun da, 113 milyar 813 milyonluk bütçenin yaklaşık 95 milyarı personel gideri ve SGK prim giderleri. Dolayısıyla, ayrılan bütçe yetersiz. Biz artırılması gerektiğini savunuyoruz. 2019’da eğitim kurumlarının tamamında tam gün eğitime geçileceği söylenmişti. 2019’a geldik, yanına bile yaklaşamadık. Çok uzağa gitmeye gerek yok. Meclise en yakın okul sanırım Ahmet Vefik Paşa’dır. Sabah ortaokul, öğleden sonra ilkokul.

7,5 milyon yüksek öğretim öğrencisinden 630 bini devlet yurtlarından yararlanıyor, yani her 12 kişiden 1’isi. Biz bu yurt meselesinden çokça çektik; alternatif okullar, alternatif dershaneler, yurtlar, eğitim kurumları, cemaatler bu alanlara el atarak ülkemizin başına çok şey getirdiler. Yine aynı şeylerin yaşanmaması için, ülkenin en önemli sorunlarından biridir, yurt sorununun ivedilikle çözülmesi gerekir.

TÜİK’in 6 Eylül 2018 tarihinde açıkladığı rakamlara göre, “beyin göçü” demeyelim ama genel olarak göç rakamları var. 2017’de yüzde 42,5 artmış, bunun yüzde 42,2’si de 25-34 yaş arası. Bu ciddi bir sorun. Buna önlem alınması gerekir. Gerçekten bu ülkede eğitimde orta sınıfın önemli bir bölümü çocuklarını yurt dışında eğitime göndermeye çalışıyorlar ve gidenler geri dönmüyor.

Sözleşmeli, ücretli, kadrolu öğretmen sorunu büyük bir sorun. Bu, bir an önce sona erdirilmeli. Aynı eğitim, aynı üniversitenin, aynı bölümünün, aynı sınıfından mezun olan 2 kişiden 1'inin sözleşmeli, 1'inin kadrolu öğretmen olarak atanmasının hiçbir mantığı yok. Bunlar üstelik bazen aynı eğitim kurumlarında görev yapıyorlar, aynı ilde görev yapıyorlar. Bunun bir an önce sona erdirilmesi gerekir. Bunun bir bilgi farkından da kaynaklanmadığı çok açık yani biri bir sınavdan girip 80, diğeri de 60 puan almış değil. Dolayısıyla bunun sona erdirilmesi gerekir.

“Atanamayan” demeyelim ama “atanamayan” öğretmen sorunu var. Bunun da çözülmesi gerekir ve çözülebilir. Öğretmenliğe kaynak teşkil eden bölüm mezunları yalnızca öğretmen olarak atanabilir. Üniversiteler açısından ticari işe dönen pedagojik formasyon uygulamasına derhâl son verilebilir. TÜİK tarafından nüfus projeksiyonları çıkarılıyor. Bu projeksiyonlara göre önümüzdeki yıllarda açılacak eğitim fakülteleri ve eğitim fakültelerine alınacak öğrenci sayısı önceden belirlenebilir. Bunların atanmasına göre planlama yapılabilir ve şu anda atanmayı bekleyen öğretmenlerin tamamı da belli bir periyotla atanabilir. Bu sorun çözülebilecek bir sorun. Ayrıca, eğitim fakültelerinden mezun olan öğretmenler atanabileceklerini bilirse, emin olun, ülkenin en başarılı öğrencileri eğitim fakültelerini tercih edeceklerdir ve bu üniversitelerde verilecek iyi bir eğitimle biz eğitim kalitemizi artırabiliriz.

Bir başka sorun: KHK'yle ihraç edilmiş öğretmenlerin ihraç biçiminin hukuka uygun olup olmadığı uzun bir tartışma konusu, ona girmeyeceğim ama bunların özel eğitim kurumlarında çalışmasına niye izin vermiyorsunuz, anlayabilmiş değiliz. Bunlar fizik anlatacaklar, kimya anlatacaklar, biyoloji anlatacaklar; coğrafya, tarih, edebiyat anlatacaklar. Bunların hepsi mahkûm olmuş değil, bunların hepsi hükümlü değil, bunların hepsi suçlu değil, mahkemelerce verilmiş karar yok. Bunun bir an önce çözülmesi gerektiğini düşünüyoruz.

FATİH Projesi'nin tartışıldığı dönemde, “En büyük yatırımı öğretmene yapmak gerekir.” diyorduk. Ben o zaman bir sendika avukatı olarak çok sık dile getirdim. Siz de Bakan değildiniz ama Talim Terbiye Kurulu Başkanlığından ayrıldığınız dönemde siz de bunu savundunuz. Aynı şey tekrar yapılabilir. FATİH Projesi gibi gerçekten getirisi tartışmalı alanlara değil, öğretmene yatırım yapılması gerekir.

Talim Terbiye Kurulunda bir dizi yanlış var. Bunlardan bir tanesi kitap inceleme işleminin onlardan alınmış olması. Buna tekrar geri dönülmelidir. Siz bunu biliyorsunuz. O kitap incelemenin Talim Terbiye Kurulu tarafından yapılması niteliği artıran bir işti.

Bu, 1739 Milli Eğitim Temel Yasası'nda da, 2547 sayılı Yasa'da da var. Yüksek öğretim ve eğitimin amacı, öğrencilerini hür ve bilimsel düşünce gücüne, geniş bir düşünme gücüne sahip olarak yetiştirmek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ama akademisyenlerin, işten atılma eylemine katılan sendikacıları sadece düşüncelerinden dolayı görevden uzaklaştırıyoruz, ihraç ediyoruz, ceza davaları açıyoruz. Bu tehdit altındaki öğretmenleri, akademisyenleri, öğrencileri gerçekten bir bildiriye bile imza atabileceğini, düşüncelerini özgürce açıklayabileceğini umabilir miyiz? Bunun bir an önce...

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Hatimoğulları...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli katılımcılar; hepimizin sıklıkla kullandığı bir söz vardır: “Bana bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum.” Bu iktidar döneminde değil kırk yıl kölesi olmak, bize bir harf öğretmeye çalışanları köle hâline getirmeye çalıştık. Köleliği

reddeden, biat etmeyi reddeden bütün eğitim emekçilerini de ihraç etme yöntemini seçtik ve “Biz fabrika ayarlarımıza geri dönüyoruz.” deseniz bile, şu an Türkiye’de yaşanmış olan beyin göçünü yeniden onarabilmek için yıllarca bir zamana ihtiyacımız var. Yani Türkiye’nin bu anlamıyla kaybı çok, çok, çok büyüktür.

Değerli arkadaşlar, ben eğitimde cinsiyetçilik üzerinde durmak istiyorum daha çok. Türkiye’de kadına yönelik şiddet ve çocuk istismarının boyutları her geçen gün daha da artmaktadır. Pozantı, Ensar Vakfı, İzmir, Gerger olayları... Ne yazık ki Millî Eğitim Bakanlığı bu olayların üzerine gitmek yerine, daha çok “Nasıl örtelir, kamuoyunun gündeminden nasıl aşağı düşürebiliriz?” diye bir çaba içine girmiştir.

Eğitimde özellikle bu iktidar döneminde toplumsal cinsiyet eşitsizliği had safhaya gelmiştir. Şüphesiz ki geçmiş dönemlerde mükemmel bir eşitlik mi vardı? Elbette yoktu. O dönemleri de biz sorgulamaktayız. Ama AKP iktidarı döneminde eğitimdeki cinsiyet eşitsizliği had safhaya gelmiş durumdadır.

Özellikle çocuk istismarına ben yeniden dönmek istiyorum. 2016 yılında Ensar Vakfı’ndan 45 erkek çocuğun cinsel istismara uğradığı belgelenmiş, Adıyaman’da 30 öğrencinin cinsel istismara uğradığı belgelenmiş, ama bu konuyla ilgili hiçbir şey yapılmamış. Kadın örgütlerinin yaptığı istatistikler ve mahkemelere yansıyan olaylar neticesinde, 2016 yılındaki verileri sizlerle kısaca paylaşmak istiyorum: 368 kız çocuğuna yönelik cinsel istismar olayı var. Cinsel istismara uğrayan kız çocuklarının yüzde 3’ü engelli, cinsel istismarın yüzde 59’u okullarda yaşanmış durumda. Bunlar, kız çocukları sokakta, evde, araçlarla alıkonma biçiminde kandırılarak çeşitli şekillerde cinsel istismara uğramıştır.

Değerli arkadaşlar, yine, TÜİK verilerinde şunun altını çizmek istiyorum: Özellikle yeni müfredatla birlikte, kadına biçilmiş olan roller kadınların çocuk bakıcılığı, yemek yapan yani bizim bildiğiniz tamamen toplumsal cinsiyetçi rollerinin daha da üzerine yapışmasını sağlayan modeller vardır kitaplarda. Bunların bir an önce bu kitaplardan temizlenmesi gerekiyor. Çünkü verilen bu eğitimin yarattığı kuşaklar için şu verileri ifade etmek isterim: Özellikle 2015’te zorla evlendirilen çocuklardan 31.337’si kız çocuğudur, 1.483’ü erkektir. 15-17 yaş arasında doğum yapan kadın çocukların sayısı 17.789’dur. Bu verileri zamanımız yetmediği için hızla geçiyorum ama zannedersen hepimiz bunlara kolaylıkla erişebiliriz.

Bir de çatışmalı olan bölgelerde çocukların hızla okulsuzlaştırıldığını görebiliyoruz. Kabaca yapılmış bir çalışmanın sonucu Nusaybin, Derik, Dargeçit, Cizre, Silopi, Şırnak, İdil’de -bu sıralamayı devam ettirebiliriz- yaklaşık 300 bin öğrencinin eğitime erişim hakkı ortadan kalkmış durumdadır. Buradan bizim talebimiz şudur: Gerek Millî Eğitim Bakanlığı kendi programını hazırlarken gerekse bütçesini hazırlarken kadına yönelik pozitif ayrımcılıkta ısrar ediyoruz ve cinsiyet ayrımcılığının son bulması için eğitimin gelecek nesiller açısından ne kadar önemli olduğunu bilen bir yerden mutlaka bu konuyla ilgili çalışmaların yoğunlaşması gerektiği kanaatindeyiz. Mevcut olan şu anki tasarıda bunların hiçbirini görememekteyiz. Bu önemli bir eksikliktir. Şunu unutmayalım yine eğitimin yol açmış olduğu ve elbette sadece eğitim değil bu anlamdaki toplumsal duyarsızlığın açmış olduğu sebeplerle AKP iktidarı döneminde kadına yapılan şiddet yüzde 1.400 artmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturma Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hatımoğulları.

Sayın Keşir, buyurun lütfen.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Şimdi Sayın Hatip bazı rakamlar verdi “Bunlara erişmek mümkün.” dedi söylediği rakamlara ama bu kadar detaylı bir çalışma yapan hatibin ulaşamadığı bazı rakamları ben vermek istiyorum. Onlara nasıl ulaşamadılar ona da hayret ettiğimi ifade etmek istiyorum.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları İzleme Örgütünün 2017 raporuna göre PKK ve YPG’ye katılan 15 yaş altı kız çocuklarının rakamları var bu raporda, 224 çocuğunun 72’sinin kız çocuğu olduğu BM raporlarına girmiştir. Eğer kadına yönelik şiddet ve çocuk istismarını konuşacaksak dağa kaçırılan kız çocuklarının, tecavüze uğrayan, mağaralarda infaz edilen kız çocuklarının konuşmadığımız bir kadına yönelik şiddet söyleminin eksik kaldığını ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, kadına yönelik şiddet tüm dünyanın sorunudur, bunu sadece Türkiye’deymiş gibi gösterip bunu siyasal bir zeminde tartışıyor olmanın çok iyi niyetli olmadığını düşünüyorum. Çünkü bugün Danimarka’da yüzde 52, Finlandiya’da yüzde 47, İsveç’te yüzde 46 oranında kadına yönelik şiddet rakamları vardır; tüm dünyanın sorunudur. Sosyoekonomik yapı farklılığı, eğitim farklılığı gözetmez; global dünyanın uğraştığı bir sorundur, mücadele etmek zorunda olduğumuz bir sorundur. Daha önce de ifade ettim, İstanbul Sözleşmesi’ni parlamentosundan geçiren ilk ülkedir Türkiye ve onun uyum yasası olan 6284’ü...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Yöntem sorunu var, 2’nci kez konuşuyor.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Hatip, ben sizi dinledim. Karşılıklı konuşmayalım, ben sizi dinledim, müsaade ederseniz ben de konuşmama devam etmek istiyorum.

...çıkarın bir ülkedir Türkiye. Anayasa’da, TCK’da, İş Kanunu’nda kadına yönelik şiddetle mücadele... (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – ... yapan bir ülkedir Türkiye ve AK PARTİ iktidarlarında olmuştur. “Eşit işe eşit ücret”, “pozitif ayrımcılık” tüm bu kavramlar son on altı yılda Anayasa’ya ve kanunlara yedirilmiş kavramlardır. Bunun da kayıtlara geçmesini istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özcan Özel, buyurun lütfen.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Ama usulde bir sorun var Başkanım.

BAŞKAN - Ne gibi? Bir konuşmaya başka bir hatip atıfta bulunabilir, cevap verebilir siz de kendi hakkınız... Yani söz isteyen olursa verirsiniz cevap. (Gürültüler)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Cevap...

(Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

Hatibi dinleyelim efendim.

ÖZCAN ÖZEL (Yalova) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakan; yeni görevinizin ve bütçenin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, içerik...

BAŞKAN – Lütfen, hatibi dinliyoruz efendim. Hayır efendim, herhangi bir sataşma söz konusu değil sadece bilgi paylaştı.

ÖZCAN ÖZEL (Yalova) – Eğitim kökenli bir bakan olmanız eğitim camiası üzerinde büyük beklentiler yarattı. İnşallah bu beklentileri gerçekleştirirsiniz. Ancak geçtiğimiz on altı yıl boyunca eğitim bütçesi üzerinde çok iddialı sözler söylendi. Bu on altı yılda eğitimde söylenen sözler, koyulan hedeflerin hepsi tarih oldu. On altı yıldır izlenen eğitim politikaları eğitimin temel sorunlarından hiç birini çözmedi. Tersine, var olan sorunlara yeni sorunlar eklenerek eğitim içinden çıkılmaz hâle getirildi. Çocuklarımız matematik öğrenmeden, okuduğunu anlama yeteneğine kavuşmadan mezun oluyor. Son üniversite sınavında Türkçede 40 soruda ortalama doğru cevap sayısı 16,1; fen bilimlerinde 20 soruda ortalama doğru cevap sayısı 2,8; matematikte 40 sorudan ortalama doğru cevap sayısı 5,6’dır. On altı yılda 7 bakan değişti. Değerli Bakanım, siz görev yapan 7’nci bakansınız. (Gürültüler)

BAŞKAN – Hatip konuşuyor, biraz sonra konuşalım, rica ediyorum.

ÖZCAN ÖZEL (Yalova) – Bakanın birinin getirdiğini diğeri beğenmedi, biri değiştirdi, öteki geri getirdi. Bir örnek vermek gerekirse Liselere Geçiş Sınavı on altı yılda OKS’den LGS’ye, LGS’den SBS’ye, SBS’den TEOG’a, TEOG’dan tekrar LGS’ye yaşananlar sadece bir politik iktidarın kör inançlarının, bilim dışılığının eseridir.

Benzer bir durum eğitim programlarında, müfredatlarda yapılan değişikliklerde de görülmektedir. On altı yılda “İstikrar var.” diyorsunuz ama eğitimde o istikrar bir türlü yakalanmadı. Eğitimde istikrarlı olduğunuz alanlar da yok değil. Yandaş kayırmada çok istikrarlısınız, liyakati göz ardı etmede çok istikrarlısınız.

Eğitim işinin temeli öğretmendir. Öğretmenleri huzursuz, mutsuz olan bir eğitim sisteminde başarıyı yakalamak mümkün değildir. Öğretmenlere 3600 sözü verdiniz, hâlâ ortada yok. Sözleşmeli öğretmenliği bir bakan getirdi, diğeri kaldırdı, diğeri yine getirdi, siz 4+2’yi, 3+1 yaptınız. Sizden önceki Sayın Bakan sözleşmeli öğretmenlere “ya işiniz, ya eşiniz” diyecek kadar işi ileri götürdü. 4+2’den 3+1’e geçtik; konut projesi gibi. Öğretmenlerin eş durumunu tayinlerini bile yapamayan Bakanlık oldunuz. Öğretmen öğretmendir; öğretmenin sözleşmelisi, kadrolusu, ücretlisi olmaz, olmamalıdır.

Bir diğer nokta: Mülakatla öğretmen alımı. Mülakatlarda saçma sapan sorular sorulduğu basına yansıdı. Türkiye’de maalesef mülakat varsa liyakat değerlendirme dışı tutuluyor. Mülakatla öğretmen alımına son vermeliyiz.

23 Ekim’de Eğitimde 2023 Vizyonu’nu açıkladınız. “Liyakat” dediniz, “ehliyet” dediniz; bunu başarabilerseniz tarihe geçersiniz. Ama “ehliyet” diyen, “liyakat” diyen siz bile Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bir çocuk cerrahını atadınız. Sayın Genel Müdürü ben tanımam, ismi bile aklımda değil ama çocuk cerrahisi nere, mesleki ve teknik eğitim nere? Ehliyet ve liyakat vurgusu yapıyorsunuz güzel ama on altı yıl boyunca Millî Eğitimde, şube müdürlüğünde, öğretmenlikte, müfettişlikte, şeflikte mülakat yaptınız ve bir sendikayı, sendika üyelerini açıkça kayırdınız. Bir sendikaya üye olmayı Bakanlıkta yükselme kriteri hâline getirdiniz.

Sayın Bakan; bir Hükümet, Bakanlık liseler arasında ayırım yapmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Sayın Suat Özcan?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, usul meselesini çözmeden ilerlemeyi mi düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Efendim, usulde bir hata yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Var, var.

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu, siz Komisyon üyemizsiniz, ne gibi bir hata var?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şöyle bir hata var: Şimdi öyle bir durum oldu ki bizim hatip konuştuktan sonra o konuşmaya cevap verir gibi oldu sayın vekil.

BAŞKAN – Yani biz içeriğe bir şey diyemeyiz tabii ki yani kimin ne söyleyeceğini...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Ama şöyle bir durum var; hayır ama öyle değil. Bakın Sayın Hatip konuşurken bir şekilde PKK'yla ilgili bir şey söyledi.

SALİH CORA (Trabzon) – Rahatsız mı oldunuz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, rahatsız oldum tabii yani evet. Ben de sizi o zaman FETÖ'yle ilişik bir parti dersem memnun olur musunuz?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... (Gürültüler)

Sayın Katırcıoğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Ama bakın, Halkların Demokratik Partisinin PKK'yla ilgisi nedir Allah aşkınıza?

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu...

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Yapmadım

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Ama öyle yaptınız konuşurken.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Yapmadım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Yapmayın Allah aşkınıza! Peki, niye onu konu ettiniz?

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Birleşmiş Milletlerin raporunu paylaştım burada.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Anladım. Tesadüf müydü bu yani? Yani yapmayın Alları aşkınıza ya!

(Gürültüler)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, bu yanlış bir iş. Bakın siz PKK'yla bize iltisaklı dersiniz bizde size FETÖ'yle iltisaklı demeye devam ederiz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, öyle karşılıklı yapmayalım.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Öyle bir şey denmedi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama onu ima ediyorsunuz, yapmayın Allah aşkınıza! Peki niye hemen cevap verdiniz?

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Kadına yönelik şiddette önemli bir kalemdir PKK'nın istismar ettiği kız çocukları.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki konumuz muydu bu? Affedersiniz konumuz muydu?

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu...

(Gürültüler)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bu imalardan sıkıldık artık ben size söyleyeyim, bu imalardan sıkıldık. Bunu bilin yani.

BAŞKAN – Arkadaşlar, böyle çoklu bir şekilde kimse kimseyi anlamıyor zaten...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, bir dakika söz verin...

BAŞKAN – Sizin yerinize Sayın Katırcıoğlu cevap verdi.

Sayın Suat Özcan nerede oturuyor?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sözü bana verdi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok efendim, usul olarak öyle bir şey yapamıyoruz. (Gürültüler)

Sayın Ali Keven, buyurun efendim.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun sevgili üyeleri, sevgili Milli Eğitim Bakanlığı bürokratları, sevgili basın emekçileri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bugün ben yaşanan sıkıntılara çok derinlemesine değinmeyeceğim. Ama ülkemizdeki rektör seçimlerinin antidemokratlığını söyleyeceğim, üniversitelerin suskunluğundan bahsedeceğim, MEMUR-SEN’in millî eğitim müdürünün görevlerini yaptığını söyleyeceğim, Millî Eğitimdeki kadrolaşmanın liyakate dayalı olmadığını söyleyeceğim, üniversite öğrencileri üzerinde idari ve polisiye baskılardan bahsedeceğim, bu ülkede bilim insanlarının, akademisyenlerin açlık ve yoksulluğa terk edildiğinden bahsedeceğim; bunun da ötesinde Sayın Bakanım, dünyadaki başarılı ilk 500 üniversite arasında Türkiye’den bir üniversitenin olmadığından üzülerken bahsedeceğim. Bunlar maalesef bizim ülkemizin, eğitim ve öğretimimizin acı gerçekleri.

Sayın Bakanım, Yozgat 684 bin nüfustan 430 bine düşmüş bir il. 430 bin nüfusun 116 bini sosyal yardım destekleriyle ayakta duruyor. Yaklaşık 100 bine yakın yeşilkart var. Sayın Bakanım, Yozgat ilinin öğretmen açığını vurgulamak için son dört yılda yapılan atamalarla ilgili bilgi vermek istiyorum. 2015 yılında 148 öğretmen atanırken 693 öğretmen il dışına tayin oldu. 2016 yılında 265 öğretmen atanırken 480 öğretmen il dışına tayin oldu. 2017 yılında 24 öğretmen atanırken 276 öğretmen il dışına tayin edildi. 2018 yılındaysa 133 öğretmen atanırken 568 öğretmen il dışına tayin oldu. Yozgat’a son dört yılda 570 öğretmen atanırken 2017 öğretmen il dışına tayin oldu. Sayın Bakanım, Yozgat’ın bir an önce öğretmen açığının kapatılması için acilen öğretmene ihtiyacı var, hem sınıfta hem branşta.

Sayın Bakanım, Yozgat’ta 1895’te kurulan ve Yozgatlıca Taş Bina olarak bilinen Yozgat Lisesinden size bahsetmek istiyorum. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bastırılan “Tarihî 100 Lise” isimli kitapta lisemizle ilgili ayrıntılı bilgi vardır. Kısaca bilgi vermemiz gerekirse Sultan II. Abdülhamit’in tahta çıkışının 25’inci yılında ülkenin değişik kesimlerine yaptırdığı eserler arasında Yozgat Lisesi de vardır, o günkü adı Sultan-i’dir. 1895 yılında yapılmış ve beş yıllık nihari idadi yani rüştiye denilen ortaokuldan sonra yüksekokullara hazırlayıcı okul olarak açılmıştır. Yozgat Lisesi, 1912 yılına kadar ilkokul, 1912 yılında ortaokul ve yatılı olarak Manastır Sultanisi’nin lağvı üzerine oradan gelen çok az öğrenci ve öğretmenle, şimdiki binada, şu anki binada eğitim ve öğretime açılmıştır. Daha sonra bir müddet kapatılan okul, halkın isteği üzerine 1924 yılında tekrar açılmış ve 1933-1934 yılından itibaren de lise olarak hizmete başlamış ve o günden bugüne lise olarak eğitime devam etmektedir.

Türkiye’de kurulan liseler sıralamasında imar tarihi itibarıyla Yozgat Lisesinin 34’üncü sırada olduğu görülmektedir. Dikkat çeken bir başka husus ise Anadolu’da dört veya beş lise vardır ve bunlardan biri de Yozgat Lisesidir. Bu özelliğinden dolayı, çevre illerden birçok öğrenci de Yozgat Lisesinde yatılı olarak eğitim görmüştür. Okul, 1934 yılından bu yana Yozgat’ta devletin üst yönetim kademelerinde önemli görevler almış nice ünlü şahsiyetler yetiştirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ALİ KEVEN (Yozgat) – “Sarı Mektep” olarak bilinen ve önünden geçen caddeye de adını veren okul, Yozgat’ın eski üniversitesi gibi itibar görmüş ve Türk eğitimine katkılar sunmuştur. Sizden talebimiz, Yozgat Lisesinin nitelikli okullar arasına alınması ve öğretmen kadrosunun güçlendirilmesidir.

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Suat Özcan, buyurun lütfen.

SUAT ÖZCAN (Muğla) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım; bir televizyon programında “Taşımali eğitimle ilgili meseleler beni çok rahatsız ediyor, tedbir alınması lazım.” dediniz. 5-6 yaşındaki ana sınıfı öğrencileri, sabahın erken saatlerinde taşınmakta. Ne kadar bu çocuklara sağlıklı bir eğitim verebiliriz, bunun gözden geçirilmesi lazım. Bu yaştaki çocukların kendi bulundukları mahalde, yerleşim biriminde, köyde eğitim görmesi herhâlde herkesçe daha uygun görülecektir.

Öğretmenlerimiz arasında ayrımcılık yapılıyor, sözleşmeli, kadrolu diye. Sözleşmeli öğretmenlerde ailelerin parçalanmış olması... Bana daha birkaç gün önce eşlerinden ayrılan öğretmenlerin iletileri geldi. Ayrıca, bu ailelerin çocuklarının hangi ruh hâliyle yetişeceği hepimizce malumdur. Bu konuda elbette yapabileceğimiz şeyler vardır. 110 bin öğretmene ihtiyaç olduğu söylenmekte. Hem bütçedeki bilgilere, verilere bakarak norm kadro fazlası ve aynı zamanda da açıkların olduğu görülmekte. Bu açıkların önce norm kadro olarak tamamlanıp her branşa göre, daha sonra da ihtiyaca göre, ihtiyacın giderilmesi daha uygun değil midir? Sözleşmeli öğretmenlerin de kadroya alınarak, öğretmenler arasındaki sıkıntının, ayrımcılığın giderilmesi talebimizdir.

Ayrıca, meslekî eğitim fakültelerinden mezun olan öğretmenlerimiz var. Özellikle de giysi alanındaki öğretmenlerimizden son on altı yıldır toplam 900 civarında bir atama yapıldığı, hele hele son bir iki yılda da 1 ya da 2 atama yapıldığı... Bu konuda da yine atanamayan öğretmenler her yıl sınava girmekte, her yıl ayrı bir stres yaşamakta ve üniversitelerden, fakültelerden mezun olmaları hiçbir işe yaramamaktadır. Bunun yerine, yine usta öğreticiler görevlendirilmekte, üniversite bitirmiş öğretmen arkadaşlarımız açıkta kalmaktadır.

Ayrıca, Muğla ili Milas ilçemizde merkezdeki meslek okullarının daha şehir dışına taşınması kararı alındı ve bu amaçla birkaç bina, tesis yapıldı. Bu tesisler sadece bir okul olarak önümüzde. Şu ana kadar bunları kültürel, sosyal anlamda destekleyen bir şey yapılmadı ve şehir merkezindeki bu taşınan ve taşınacak olan okulların arsalarının, binalarının akıbetleri ne olacak? Bu da Milas'ta yaşayan vatandaşlarımız için bir merak, ilgi konusu.

Ayrıca, bireyin yetişmesi için Bakanlığımız vakıflardan, derneklerden yararlanıyor. Peki, 200 civarında üniversitemiz ne işe yarıyor? Bireyin yetişmesine destek olarak, kültürel anlamda, meslekî anlamda, insan anlamında üniversitelerimizden niçin yararlanılmıyor ya da niçin yeterince yararlanılmıyor? Ben bu konuya dikkatinizi çekmek istiyorum.

18 tane cemaat vakfı ya da derneğiyle protokol imzalanmış, keşke üniversitelerimizle bu protokoller istenilir düzeyde yapılsaydı diyorum. Teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çetin Arık...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın Komisyon üyeleri ve milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle görevinizde güzel çalışmalara imza atacağınızı ümit ederek çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, hayatın tüm alanlarında olduğu gibi eğitim alanında da güvencesiz, kuralsız, esnek çalışmayı dayatan iktidar, çocuklarımızı, dolayısıyla geleceğimizi emanet ettiğimiz öğretmenlerimizi de sözleşmeli, ücretli, kadrolu, kadrosuz diye böldü. Öğretmenin kadrolusu kadrosuzu, sözleşmeli olmaz; öğretmen her yerde öğretmendir. Sayın Bakanım, siz bu konuda bir birlikteliği sağlamayı düşünüyor musunuz?

Sayın Bakanım, bir tarafta atama bekleyen yüz binlerce öğretmen, diğer tarafta da öğretmen bekleyen milyonlarca öğrencimiz var. Yine, yüz binlerce atama bekleyen öğretmen varken diğer tarafta da 10 bine yakın özel eğitim öğretmeni eksiği var. Bu konuda bir planlamanız var mı? Buradaki asıl sorun da üniversitelerde özel eğitim öğretmeni yetiştirecek öğretim üyesi eksikliği.

Eğitimi konuşuyoruz burada ama YÖK Başkanı burada değil. Bu da YÖK'ün eğitime nasıl baktığının bir göstergesi olsa gerek.

Özel eğitim öğretmeni yetiştirecek öğretim üyesi konusunda bir çalışmanız olacak mı? Özel eğitim ihtiyacı olan çocuklara bugün sadece haftada iki saat eğitim verilebiliyor, normal çocukların bile haftada kırk saatle ayakta tutunamayıp dersane desteği aldığı bir ortamda bu özel çocukların iki saat eğitimini yeterli görüyor musunuz? Bu konuda herhangi bir çalışmanız olacak mı?

Sayın Bakan, öğretmen atamalarında ciddi sorunların olduğunu siz de biliyorsunuz, evet, yüz binlerce gencimiz atama bekliyor, hakkaniyetle, hak edenin hak ederek göreve geldiği atamalardan bahsediyorum. Ne zaman hak edenin hak ettiği yere geldiği, liyakatin esas alındığı öğretmen atamalarını yapacaksınız? İnsanların, devlete güvenini yerle bir eden bu torpil sistemini, mülakat uygulamalarını kaldırmayı düşünüyor musunuz? Ya da mülakat salonlarına kamera koymayı, insanlara itiraz etme hakkı tanımayı düşünüyor musunuz?

Malum sendikanın üyesi değilseniz idareci olma şansınız yok. Bu kadrolaşmaya bir son verecek misiniz?

Sayın Bakan, aslında Millî Eğitim Bakanlığındaki sorun bir zihniyet sorunu. Bakınız, OECD'nin raporunda matematik formülleri alanında Türkiye 65 ülke arasında 62'nci sırada yer alıyor. OECD'nin PISA raporunu değerlendiren önceki Bakanımız Sayın İsmet Yılmaz, "Fen liseleri girmiş olsaydı sonuç böyle olmazdı." diyor. Böyle diyor ama okulları da nitelikli ve niteliksiz diye ayırmayı da ihmal etmiyor. Sayın Bakanım, siz okullardaki nitelikli ve niteliksiz diye ayrımı ortadan kaldırmayı düşünüyor musunuz?

Bakınız, lise öğrencisi İlayda Şamilgil, maddelerdeki su oranını mıknaatısla ölçen bir bilimsel proje hazırlayarak TÜBİTAK'a başvurmuş, TÜBİTAK bu başvuruyu gereksiz görerek reddetmiş. İlayda pes etmeyerek projesini Nobel Fizik Ödülü İçin İlk Adım yarışmasına göndermiş, 70 ülkeden 5 bin projenin katıldığı yarışmada 1'inci olmuş. Soruyorum sizlere, TÜBİTAK'ın işlevi nedir? Ben söyleyeyim: Projen parlak mı değil mi bunu anlamak için TÜBİTAK'a gönder, eğer TÜBİTAK bu projenizi reddediyorsa kesinlikle başarılı bir proje üretmişsinizdir ve uluslararası bir ödül kazanacaksınız.

TÜBİTAK bu projelere destek vermiyor ama Kötü Söz Söylenen Kavanoz Projesi'ne, Tillo Evliyalarının Kerametleri Projesi'ne, Kansere Karşı Dua Projesi'ne destek veriyor. Şaşırdık mı bu durumlara? Tabii ki şaşırmadık.

"Cumhurbaşkanına itaat etmek farziyandır." diyeni rektör atayan bir zihniyetin eğitim kalitesini yükseltmesini beklemek de saflık oluyor.

Evet, Millî Eğitim Bakanlığının ekonomik sorunlarını bir şekilde çözebiliriz ama bu zihniyete prim vermeye devam ederseniz Türkiye'nin geleceğine ihanet edersiniz. Zihniyetten söz etmişken Sayın Bakan, AKP Sözcüsü Ömer Çelik'in ırkçılıkla suçladığı Doktor Reşit Galip'in ırkçı olduğunu düşünüyor musunuz? Bu konudaki düşüncelerinizi gerçekten merak ediyorum.

Sayın Bakan, “Devrimleri her koşulda savunacağız, hatta gerekirse babalarımıza ve çocuklarımıza karşı.” diyen Reşit Galip, yılmaz bir Atatürkçü, büyük bir devrimciydi.

Sayın Bakan, siz “Türk’üm, doğruyum, çalışkanım, ne mutlu Türk’üm diyene.” sözünden rahatsızlık duyuyor musunuz? Okullarımızda Andımız’ı tekrar okutacak mısınız?

Yine, öğretmenlerimizin beklediği 3600 ek göstergeyi verecek misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Turan Aydoğan, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, kolaylıklar diliyorum size. Çünkü ateşten gömleğin içerisindeisiniz. Umarım gömlek hepimizi yakmaz. Şimdi, diploma odaklı eğitim planlaması yetkinlik odaklı planlamanın önüne geçince eğitim ve istihdam arasında böyle bir uçurum ortaya çıkıyor. Sevgili meslektaşlarımız, parlamenter arkadaşlarımız sabahtan beri her eleştiriye itiraz ediyorlar ama eminim onların da ellerinde binlerce CV vardır, iş arayan gençler vardır. Mesela ben söyleyeyim, gıda mühendisleri son dönemde benim mail adresime dadandılar, “Bizim sonumuz ne olacak?” diyorlar. Eğer bizde biraz vicdan varsa bunları görmezlikten gelemeyiz. Bu sizin kusurunuzdur anlamında söylemiyorum Sayın Bakan, önünüzdeki tablo budur ve bu önermeler bunları tamamen çözebilecek durumda değildir. Sadece Millî Eğitim Bakanlığının meselesi değildir ama Millî Eğitim Bakanlığının öncelikle buna yönelik bir bakış açısı geliştirmesi gerekir, bu planlamanın doğru yapılması gerekir.

Hepimizin bildiği bir şey vardır: Türkiye 60’lı yıllardan itibaren özellikle eğitimde ve tekemmül edecek fikri planlarda “eğitim, bilgi, üretim” üçlemesi diye bir tanım yapmıştır. Bunu burada reddedecek hiç kimse yoktur. Eğitileceğiz, bilgi sahibi olacağız ama bu eğitim ve bilgiyle beraber üretimi hayata geçireceğiz. Şimdi, tam bu noktada soruyorum: elimizdeki bu tabloya göre Endüstri 4.0’ın gereklerini yerine getirebilmek sorgulayan, analitik ve sosyal becerileri yüksek öğrencileri yetiştirecek bir eğitim modeliyle mümkünse bunu nasıl yapmayı düşünüyorsunuz? Önünüzdeki en büyük engeli ben size söyleyeyim. Önünüzdeki en büyük engel, Sayın Cumhurbaşkanının hayata sürmüş olduğu bir önermedir. “Dindar ve kindar gençler” önermesiyle -Sayın Bakan, bunu bizzat yanıtlamanızı arzu ediyorum- Endüstri 4.0’ın gereklerini yerine getirebilecek, sorgulayan, analitik, sosyal becerileri yüksek insanları nasıl üreteceksiniz? Bunu neden söylüyorum? Bizim Anayasa’mız Cumhurbaşkanlığı sistemini tarif ediyor. Zatıaliniz Bakansınız, kuşkusuz olağanüstü bir yerdesiniz ama netice itibarıyla sistemin başında Sayın Cumhurbaşkanı vardır. Önünüze bu önerme koyulduğunda ne diyeceksiniz?

Ya da başka bir şey söyleyeyim. “Bu ülkede burs sorunu yoktur.” diyebilecek hiçbir yiğit bu salonda yoktur sanıyorum. Derseniz yanlışını yüzünüze vururuz. Burs isteyen öğrencilere siz de mi “Bedavacılığa almayın.” diyeceksiniz Sayın Bakanım? Buna uygun olmadığını biliyorum. Uzun yıllardır sizi takip ediyorum mesleğiniz itibarıyla.

Ya da mesela belediyelerimiz kanalıyla birçok yerde çözmeye çalıştığımız yurt sorununu görmezden mi geçeceksiniz? “Yurt sorunu yoktur.” deyip “Onu da bir şekilde siz çözersiniz.” diye öğrencilerin üzerine mi bırakacağız?

Şimdi, efendim, eğitim sadece gençlerin ya da çocukların sorunu değildir; eğitim topyekûn bir model sorunudur. Az önce söylediğim olayı biz göz ardı eder isek burada hangi rakamlarla konuşursak konuşalım, bir anlam taşımayacak. Kaldı ki rakamlarla konuşacak olursak da ben size şunu sorarım: 2019 yılında Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden eğitim yatırımlarına ayrılan pay, on altı yıllık AKP iktidarı döneminde en düşük seviyeye geriledi eğitim yatırımları açısından. 2002 yılında eğitim yatırımlarına ayrılan yüzde 17-18 pay, 2019 yılı itibarıyla, sanıyorum 4,88 civarına düştü. Bu yeni zihniyeti, yeni gençleri, parlak geleceği olan gençleri bu eğitim yatırımlarıyla mı yaratmayı düşünüyorsunuz?

Önümüzde bir gerçek var. “Çin Seddi Çin’de mi?” diye sorulduğunda Çin orada yazılı olmasına rağmen bunu cevaplayamayan gençlerimiz var. On binlerce gencimiz üniversite sınavında sıfır çekiyor. Gençlerimiz yarışmıyorlar. Az önce TÜBİTAK’tan bahsetti sevgili milletvekilimiz. TÜBİTAK bilimsel bir kuruluş olmaktan çıkmış. Sayın Cumhurbaşkanımız bizzat kendisi dediler ki ilk 500’in içerisinde üniversitemiz olmayınca: “Ya, nasıl bir eğitim bu?” falan. Yani on altı yıldır da siz yönetiyorsunuz. “Nasıl bir eğitim?”in cevabını siz mi vereceksiniz, ben mi vereceğim?

Bunun, ana sorununun nereden kaynaklı olduğunu söyleyeyim. Yakın tarihte ortaya bir rektör rezaleti döküldü. Bu ilk defa olmuyor, nedense bu iktidar döneminde çokça oluyor. Absürt konuşan bilim adamları, hatta cehaletin gerekli olduğunu söyleyen bir profesör de gördük biz. Sayın Bakanım, bunlara ne kadar tahammül edeceksiniz?

Vereceğim örneği lütfen bu arkadaşlarla karşılaştırm. Bugün yargılanan Türk Tabipleri Birliğinin Başkanı Raşit Tükel, hatırlarsınız ki İstanbul Üniversitesinde ezici bir çoğunlukla beraber rektör seçilecek listenin başına getirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydoğan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, burayı bitirmek istiyorum, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Süre veremiyorum, özür dilerim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, mesele süre değil, mesele murat meselesi.

BAŞKAN – Sözüünüzü bitirin, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Lütfetmeyin arkadaşlar, burası konuşma yeri.

Raşit Tükel bu iktidar tarafından rektör olarak atanmadı. Yerine atanan arkadaşımız da o ilk 500’ün içerisine o üniversiteyi yerleştiremedi. Raşit Tükel Türk Tabipleri Birliği Başkanı oldu ve bütün muhaliflere uygulandığı gibi ona da terörist yaftalamasıyla yargılama düştü. Sayın Bakanım, bu beyin ezme yönteminin önünde nasıl durmayı düşünüyorsunuz? 6 bine yakın öğretim üyesi, onlarca üniversite kuracak öğretim üyesi ve içlerinden bir tanesi İbrahim Kaboğlu, bu Parlamentoda.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydoğan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bunların yok edilmesine göz yumacak mısınız? Net yanıtlar arzu ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kazım Arslan, buyurun lütfen.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi öncelikle sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, eğitime dair birikiminizi biliyoruz. Ancak bunlarla ilgili uygulamayı ne zaman yürürlüğe koyacaksınız, bunu da merak ediyoruz. Özellikle manşetlik sözleriniz sürekli konuşuluyor ancak sarayın onay verdiği kadar uygulamaya koyduğunuz da bir gerçek. Sesinizin eğitimcide yankı bulmadan, tarikatların süzgecinden, tek adamın izninden geçemediğini de görüyoruz. Eğitimin içinden gelen, felsefesini, pedagoji ile politikasını bilen özel eğitimcilerin yaşadığı zorlukların farkında olan bir isim olarak etrafınızda yaratılan olumlu havanın sizin üzerinizde bir baskı kurduğu da bir gerçek. Eğitim Vizyon Belgesi’ni açıkladığınız toplantıda dediğiniz gibi Türkiye’nin en sorunlu, hatta en çok sorun üreten bakanlığında göreve gelmek, belki de özel sektörde ve akademideki meslektaşlarınızın birçoğunun en son isteyeceği şey olsa gerek. Biz cumhuriyet ilkeleri çerçevesinde yeniden hayat bulacak cumhuriyet ideallerinin...

(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen sessiz, Sayın Çelebi...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Salonda nerede oturacağımıza...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, bu nasıl bir usuldür? İktidar partisi milletvekilinin lütfuyla mı oturacağız biz bu salonda?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hayır, yok öyle bir şey.

BAŞKAN – Efendim, hatip konuşuyor, lütfen.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Niye buraya oturdunuz?” diyor?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Siz önünüze bir döner misiniz. Önünüze bakın, işinize bakın.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ben karar veririm ona.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bana yönelemezsiniz, önünüze bakın.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ben size söylüyorum, ona ben karar veririm.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben de buna karar veriyorum, burada oturuyorum. Önünüze bakın.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, lütfen... Arkadaşlar, lütfen...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Alın bunları ya, bunlar ne ya?

BAŞKAN – Öyle bir şey olmaz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ne biçim konuşuyorsunuz?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sen ne biçim konuşuyorsun?

BAŞKAN – Sayın Aydoğan...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ne gerek var “Alın bunu.” falan?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sen bana dönüp “Burada oturamazsın.” nasıl diyorsun?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ben sana derim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sen önüne bak, önüne bakacaksın.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Eleştirebilir.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben vekilim, eleştiririm. Sayın Bakan tahammül edecek. Seni ilgilendirmez.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakanla ilgisi yok onun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Seni ilgilendiren hiçbir şey yok, sen yürütmenin üyesi değilsin.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Önüne bak.

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, lütfen...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, bu ne ya? Sağlık Komisyonunda bu, burada bu; biz ne yapacağız?

BAŞKAN – Ama lütfen, siz de sakın olun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben çocuk muyum ya? Önüne dönsün.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Komisyonun otoritesi sağlanamıyor ya.

BAŞKAN – Yer değişelim isterseniz, buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Demokrasiden bahsediyorlar, kimseyi dinlemiyorlar.

BAŞKAN – Ya nasıl? Yönetmeye çalışıyoruz işte, arkadaşlarımızı kırmadan, üzmeden yönetmeye çalışıyoruz. Siz niye müdahale ediyorsunuz ki?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Kimseyi dinlemiyorlar. Aynı şey demin bana da yapıldı.

BAŞKAN – Allah Allah! Yani burada oluşmuş usuller, teamüller var. Komisyon üyelerimiz biliyor. (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – İktidar partisinin üyeleri bunu istismar ediyor.

BAŞKAN – Sayın Arslan, buyurun, size ek süre vereceğim.

Buyurun.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Biz cumhuriyet ilkeleri çerçevesinde yeniden hayat bulacak cumhuriyet ideallerinin, laik ve çağdaş eğitim düzeni olan bir eğitim politikasının peşinde gidiyoruz. Dünya bilgisayarda kodlamayı 4 yaşına düşürürken biz gençleri ideolojisine, mezhebine, yaşam tarzına göre kodlayan bir tek adam siyasetinin eğitime egemen olmasının da karşısında duruyoruz. Bu yeni eğitim politikasının da özel sektör eliyle değil, kamucu bir bakışla sunulmasından yanayız. Parasız eğitimin bir hak olduğunu, devletin de bunu yapmak zorunda olduğunu savunmaya da devam edeceğiz. Dünyadan kopmuş, “Ben yaptım, oldu.” anlayışıyla eğitimi geri götürmüş, donanımlı eğitimciler yaratmaktan ziyade tarikat kadrolaşmasıyla adından söz ettiren bir bakanlık yerine, liyakati, bilimi, eğitim felsefesini yeniden egemen kılacak, eğitimcisini toplumda yeniden saygın bir mesleğe kavuşturacak bir millî eğitim anlayışından tarafız. Sizin de bu anlayışla söylemlerinizi duymak bizi zaman zaman memnun etse de hâlâ uygulamada eğitimin en kritik sorunlarının katlanarak sürdüğünü de gözlüyoruz.

Sayın Bakan, artık zaman geçirmeden adım atmanızı bekliyoruz. Evet, bakanlıklar yeni sistemde son derece silik konumdadır. Eğitim gibi çok temel bir alanda kamuoyuna verdiğiniz nitelikli mesajların asıl karar alıcı kademesindeki saray ve onun dar ofis kadrolarına sirayet etmesini de talep ediyoruz.

Aksi hâlde başını ve ortasını eğitimcilerinin belirleyemediği, eğitim şûralarının etkisinin iyice düşeceği bir eğitim politikası sürecine bir siyasi parti müdahil olacak, bakanlık katlarında tarikatlar bilimi budayacak, kreşten üniversiteye kadar uzanan zincire eğitim dışı herkes karışacaktır. Siz de eğitimcileri uzun zaman sonra ilk kez dinleyen ama gerisini getiremeyen ve uygulamaya sokamayan bir bakan olarak anılacaksınız. Bunu da belirtmek istiyorum.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Arslan, toparlarsanız lütfen...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, dört dakikam geçti benim, ben demin konuşmadım.

BAŞKAN – Öyle mi?

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Tabii.

BAŞKAN – Bitirin o zaman süreyi, buyurun.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, geçtiğimiz hafta katıldığınız son televizyon programında köy enstitülerinin kapatılmasının bir hata olduğunu, kırsal eğitimde bir milat olan bu aydınlanma devriminin o dönemin şartlarında aslında devam edebileceğini, 1951 sonrası izlenen yanlış eğitim müfredatının bizi çağdaş eğitimden koparmakta bir milat olduğunu anlattınız. Peki, şimdi birçok köy ve mahalle okulları kapalıdır. Bu okulları yeniden müfredata açmayı ve taşınmalı eğitime son vermeyi düşünüyor musunuz? Binlerce sayıdaki o okullar, gerçekten hem köylülerin hem o mahallede oturan insanların katkılarıyla, millî eğitimin imkânlarıyla yapılan okullar bugün gerçekten çok kötü durumda ve boş hâlde bekliyor.

Televizyon programında 12 Eylül sonrası kurulan YÖK’ün işlevsizliğinden, dönemin ürünü olan eğitim politikalarının amacını yerine getiremediğinden bahsettiniz. Peki, YÖK’ü kaldırmayı düşünüyor musunuz? YÖK’ün işlevsizliğiyle ilgili olarak biz de aynı görüşteyiz. Peki, düzeltmek için hangi tür değişiklikleri yapmayı düşünüyorsunuz? Üniversite eğitiminde ihtiyaç fazlası olan bazı bölümlerin kapatılmasını, bazı bölümlerde kontenjan azaltılmasını düşünüyor musunuz? Teorik ağırlıklı değil, uygulamalı eğitime geçilmesini düşünüyor musunuz?

Ayrıca üniversitelerin özerk olması konusunda bir çalışma yapacak mısınız? Bunu yapmadığınız takdirde yine 500 dünya üniversitesinin içine giremeyeceğimizi de bilmeniz gerekiyor.

Sayın Bakan, eğitimde felsefe olmayışından yakınıyorsunuz, haklısınız. Size uzun vadeli hedefler yerine öğretmenlerin, öğrencilerin kadro, derslik, kitap, yol, masrafı dertleriyle gelmesinden de yakınıyorsunuz. Eğitimde en çok bu dönemde ulusal politika kalmadı. Eğitim kamuda ve özelde büyük ölçüde bu iktidar döneminde FETÖ’cülerin eline bırakıldı. Onlar da eğitimin canını okudu, gitti. Unutmayınız, siz köy enstitülerini deneyimini kötüleyen bir iktidar döneminde bakan oldunuz. “YÖK’ü kaldıracağım.” diye söz verip şimdi de rektörleri seçimsiz atayan bir tek adamın liderliğinde Eğitim Vizyonu Belgenizin güçlü ilerleyeceğini de beklemiyoruz. Siz Millî Eğitim Müsteşarına yeni makam bulabilmek için bir ayda 3 kez karar değiştirip üç aylık profesörü rektör yapabilen, adama göre makam uyduran bir lider anlayışından millî eğitimi düzeltebilecek misiniz?

Sayın Bakan, eğitim ve adalet en ağır sorunlarımızdan. Son bir yılda Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan “eğitim ihlali” konulu şikâyetler yüzde 569 artmış. Eğitimin hem uzun vadeli yapısal hem de acil çözüm bekleyen sorunları ve bu uzun vadeli hedeflere bakarken asla ıskalamamanız gereken somut sorunları var. Eğitimin fen ve teknik ağırlıklı yürütülmesi gerekirken sizin döneminizde imam-hatip ağırlıklı eğitimin sürdürülmesindeki amaç nedir? Ayrıca...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arslan.

Sayın Şeker, buyurun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, Sağlık Komisyonunun sağlıklı çalışma şartları nedeniyle sesimizi kaybettik ama meramımızı anlatabileceğimizi düşünüyorum.

BAŞKAN – Hayırdır, orada sıkıntı mı var?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yok, yok, hiç sıkıntı yok(!) Çünkü dert etmeyen Komisyon üyeleri, insanlara zulüm getirecek maddeleri gönül rahatlığıyla oylamanın peşindeler.

Şimdi, Sayın Bakanımız geçtiğimiz günlerde Eğitimde Vizyon 2023 Toplantısı’nda yaptığı konuşmada “Bana şapkadan tavşan çıkaracakmışım gibi bakmazsanız sevinirim.” demişti. Haklısınız, 14 kez değişen bir eğitim sisteminde bir şey yapmak çok mümkün değil. Biz dedik ki: Eğitim köklü bir sisteme oturtulmadıkça, her gelen bakan farklı bir sistem getirdikçe gelecek kuşaklar heba oluyor. 6 yaşa aldığımız o ilkokulda, işte öncesinde 5 yaşa çektiğiniz anaokulu eğitimiyle çocukları daha elleri kalem tutamayacak hâldeyken okula gönderdiniz, yazmaya zorladınız ve o çocukların özgüvenini maalesef kırdınız. Somut ile soyutun farkına varamayan çocuklar, bugün Türkiye’nin dört bir yanında Selefi örgütlerin güdümündeki sübyan mekteplerinde eğitim görüyorlar. Bu çocuklar yarının IŞİD militanlar, El Kaide militanları olacak. Bu ülkenin gelecek kuşaklarını heba etmeye kimsenin hakkı yok.

Biliyorsunuz, bu ülkede son dönemlerde okumuş insandan korkar oldu, eğitilmiş meslek gruplarına sistematik bir yıpratma çalışması yürütülüyor; aynı eczacılarla, aynı doktorlarla ilgili bugün Sağlık Komisyonunda görüşülen maddeler gibi. Bizim gelecek kuşaklarımızı korkutmamamız lazım. En yüksek puanlarla doktor olanlar bugün doktorluk yapamayacak duruma getiriliyor. Eğer biz bu en başarılı öğrencileri okullarını bitirdikten sonra altı yüz gün açlığa mahkûm edeceksek, işlerini yapamayacak hâle getirirsek bunlar bir daha o mesleklerini yapamazlar. Biz bu eğitimleri niye veriyoruz? Biz o yüzde 1’e giren en başarılı insanlarımızı niye böyle heba ediyoruz?

Bir millî eğitim kurumu müstahdemine para bulamıyorken eğer bu ülke 3,5-4 milyar liraya uçak alabiliyorsa bu, ülkenin utancıdır. Bizim çocukluğumuzda bizim müstahdemlerimizi vardı. Okul aile birlikleri taşeron şirket gibi temizlikçi çalıştırmazdı. Bir ülkede çocukların okulunun temizliğini sağlayamayacak bir devlet olabilir mi? Böyle bir devletin saygınlığı olabilir mi? Okul aile birliği taşeron şirket gibi çalıştırılabilir mi? Ondan sonra “Yok, çocuklardan para toplamayın. Yok, kimse para vermesin.” diyorsunuz, o arada da hem öğretmenler zor durumda hem veliler zor durumda hem çocuklar zor durumda. Mutlaka bu personel sorununu çözmek lazım. Seçim öncesi dönemlerde ülkenin bütçesi, İşsizlik Fonu kullanılarak, seçim propagandası için, sağda solda boş tutulacak dünya kadar insan istihdam ediliyor. Bunların yerine bu devletin imkânları düzenli olarak okulların temizliğini sağlayacak işçileri, oradaki müstahdemleri görevlendirebilir.

Artuklu Üniversitesinin bir rektörü var, Ahmet Ağırakça. Bu kişi demokrasiye inanmadığını, demokrasinin Allah’ın kurallarına uygun olmadığını ve bu sistemin tağut olduğunu düşünen bir kişi ve bugün bir üniversitemizin rektörü. Bu kişinin hazırladığı, Şamil İslam Ansiklopedisi’nde, editörlüğünü yaptığı ansiklopedide “9 yaşındaki kız çocuğu evlenebilir, 14 yaşındaki erkek çocuğu evlenebilir.” diyor. “Erkek çocuğu 14 yaşında evlenebilir, 9 yaşında kız çocuğu evlenebilir.” diyen bir kişinin “Bu ansiklopedinin ben editörlüğünü yaptım.” dediği durumda kendi kitabını çıkarttım koydum ortaya, kendi kitabında da selefi anlayışa inanan bir kişi, selefi anlayışa hizmet eden bir kişi. Bu kişilere biz çocuklarımızı, geleceğimizi nasıl emanet ediyoruz? Bu rektörlerin bu kadar özensiz seçilmesi bu ülkeyi gelecekte karanlığa mahkûm edecektir, buna kimsenin hakkı yok diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sağ olun.

Sayın Karadağ... Yoklar.

Sayın Fatih Mehmet Şeker, buyurun.

FATİH MEHMET ŞEKER (İstanbul) – Kıymetşinas Başkanım, Değerli Bakanım; Allah uğurlu kademli etsin diyorum.

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde felsefe dersleri, Kabataş Lisesinde siyaset dersleri, Fatih Riyaziyeci Salih Zeki İlköğretim Okulunda da din dersleri vermiş bir öğretim üyesi sıfatıyla cevabını aradığım soru şu: Türkiye’nin bir yükseköğretim siyaseti var mıdır? Son sözü baştan söyleyelim: Ne anlatsak anlatalım, eskilerin ifadesiyle, söz fiile galebe edemez. Galebe, sözlerin değil, fiillerindir. Müsaadenizle o fiillerden biriyle konuşmama başlamak istiyorum.

Türk Tarih Kurumu eski başkanlarından Ali Birinci Hoca bir gün dedi ki affınıza sığınarak: “Adamın hela duvarında bir satır yazısı yok, adam profesör.” Bendeniz bu cümlelerin peşine düştüm, bahsedilen kişinin bir üniversitede rektörlük yaptığını öğrendim. Hayret makamına yükseldim, hayret deryasında kayboldum. Hakikaten de bugün devlet kademelerinde görev alan akademisyenler kendi ihtisas sahalarında bile bir karşılığa sahip olmadığı için makamlar oralara gelen insanlardan daha büyük hâl geliyor. Adalet her şeyi yerli yerine koymak olduğuna göre en büyük hırsız adaletten çalan kimsedir. Adaletten çalanlara ses çıkarmayanlar da soyulan kervandan mesuldür. Devleti, milleti ve hükümdarı yaşatan adalettir. Allah’ın rızası adaleti sağlamakla elde edilir. Devleti devlet ve mutluluğa kavuşturanlar bilgi ve hüner sahibi kimselerdir. Devlet adamları ile ilim ve bilim adamları arasında mahiyet farkı yok, derece farkı vardır. Bu demektir ki normal şartlarda YÖK’ün idare ettiği üniversitelerin memleketin pusulası, enderunu, dahası birunu olması gerekir. Zira hepimiz biliyoruz ki klasik kültürü üniversite hazırlar. Hakikaten öyle midir? Haddinden fazla nezaket riyakârlıktır. Doğruya doğru, eğriye de eğri denir. Doktora tezleri bile meydanda olmayan âdemler, marifetten nekre olanlar neden rağbet görüyorlar? Biliyoruz ki her meslekte iktidar ancak eserlerle ispat edilir. Bir kişi neden birden çok görev alıyor devlet kademelerinde? Tanıdığım kişilerden hareketle söyleyeyim, birkaç vazifeyi aynı anda üstlenenler aslında tek bir vazifeye bile layık olmayan kimseler. Bugün maalesef temyiz dediğimiz şey sürgüne yollanmıştır. Üniversitelerde unvanlar çoğalmış, bu üniversiteler ve unvanların kıymeti ise düşmüştür. Üniversiteler artık terbiye, ilim ve irfan değil, diploma veren müesseseler hâline gelmiştir. İlim adamı olması gerekenler bir zümrenin adamı olmakta, bir zümrenin adamı olanlar da ilim adamlığına soyunmaktadır. Unutmayalım, ilmin, irfanın, hakikatin ve Türkiye’nin değil de birilerinin adamı olarak bir yerlere gelenler, birilerinin adamı olmadıkları için elbette vakti geldiğinde çekilip gideceklerdir. Kimsenin kimsede hakkı kalmaz.

Yeri gelmişken söyleyeyim, profesörlüğü şu an Sayın Yekta Saraç’ın başında bulunduğu mekanizma tarafından gasbedilmiş bir milletvekiliyim. Üstat Yahya Kemal’in tarihe dair şu tespitleri bugün için de geçerlidir: “Yeniçeriliği bozan veledüş kanunudur, tekkeleri asıl bozan babadan oğula geçmektir, ulemayı bozan da beşik ulemasıdır.” Bugüne tercüme edersek irtibat ağları ve “network” dediğimiz şeyler. İlimin fazileti beraberinde taşıması gerektiği hiç akıllara getirilmiyor. Hâliyle bugün öğretmenin, öğrenmenin değil, cehaletin züllüne katlanıldığı, kendimizi yetiştirmeden şefimizi aradığımız bir gerçektir. Zaafları tek kelimedede hülâsa edelim. Akademi bugün, istisnalar müstesna, otoritesi ilim olmayanların otorite hâline geldiği bir kurum olmuştur. Bu demektir ki ikbal kuvveti zannettiğimiz şey aslında zeval alametidir. Kısa kesilemeyecek bu hikâye uzundur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATİH MEHMET ŞEKER (İstanbul) – Sözlerimizi şöyle düğümleyelim: Yapmayı bildiğimiz şeyleri değil, yapmayı bilmediğimiz şeyleri göstermenin zamanı gelmiştir.

Zannediyorum mikrofon kapandı.

BAŞKAN – Evet, süreniz doldu.

FATİH MEHMET ŞEKER (İstanbul) – Bir cümle daha müsaadenizle istirham ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun, son cümlenizi alayım.

FATİH MEHMET ŞEKER (İstanbul) – Bugün bizi acze düşüren şey, bilim adamlarının mevcut zihniyeti ve nitelikleri olduğuna göre demek ki bu acziyeti giderecek olan da bu yolun ta kendisidir. Bir toplumun en zayıf yeri neresiye orası o toplumun aynı zamanda en kuvvetli yeridir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, görevinizde başarılar diliyorum, Bakanlık bürokratlarınıza da emekleri için teşekkür ediyorum. Bütçenin şimdiden hayırlı olmasını diliyorum.

Öncelikle şunu ifade etmem lazım: Özgürlüğün, demokrasinin olmadığı yerde ne eğitim ne bilim olabilir. Türkiye özgürlükteki, demokrasideki kalitesini ilerletmediği sürece sizin de bize sunumunuzda hedeflediğiniz ya da anlattığınız hedeflere ulaşmanız imkânsız gözükmektedir. Türkiye’de yaşanan bilim insanların hak ve hukuk arama imkânları bile olmadan ihraç edilmesi sonucunda -eminim, sizler de vâkıfımsınızdır- Türkiye’nin uluslararası atıf yapılan makale sayısında ortalama yüzde 30, sosyal bilimler alanında yüzde 44’e varan azalma gözükmektedir. Bu uzun erimde sadece Türkiye’nin bilimde gerilemesine neden olmayacak, hem ekonomide hem de teknolojiye üretimimizin de azalmasına neden olacaktır, ayrıca ulusal itibarımızı azaltacağını söylemeye gerek de yok, onu zaten biliyorsunuz. Sadece ihraç edilen bilim insanları değil, aynı zamanda birçok öğrenci sadece bazı konularda görüşlerini ifade ettikleri için yani ifade özgürlüklerini kullandıkları için bu ülkede cezaevlerine atılmakta, tutuklanmakta, özgürlüklerinden mahrum bırakılmakta, tabii ki eğitim haklarından da mahrum kalmakta. Bu öğrencilerin birçoğu cezaevindeyken de biliyorsunuz, sınavlarına katılamamakta. Yaklaşık 70 bin civarında öğrencinin cezaevlerinde eğitim konusunda sıkıntılar yaşadığı hep basında iddialara konu olmakta.

Vurgulamak istediğim yine Millî Eğitim Bakanlığımızla ilgili. Bütçenin büyük olması -ben daha önce Plan Bütçe Komisyonu üyeliği de yaptım- yatırımların büyük olacağı anlamına gelmiyor. Bütün eğitim konusunda araştırma yapanların üzerine mutabık kaldığı konu, tam tersine Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinde yatırımlara harcanan payın giderek azaldığı noktasındadır. Bu, bence hepimizin üzerinde ciddiylet düşünmemiz gereken bir konudur.

Ataması yapılamayan öğretmenlerin durumunu tabii bir cümle gibi söylemek hepimiz için kolay ama bunların, her bir öğretmenin yani ataması yapılmayan öğretmenlerin her birinin bir hayatı vardır, aileleri vardır, onlara emek harcayan anne babaları, eşleri vardır. Bunlardan, sizler de şahit oluyorsunuz, Türkiye’nin dört bir yanında işsizlik girdabında bekledikçe kendine çareyi maalesef intiharda bulan yurttaşlarımız vardır. Bunlar, gerçekten her birine pırlanta gibi eğitim verilmiş gençlerimizdir. Bu yüzden bunun üzerinde mutlak surette durmamız ve elimizden gelen tüm imkânı harcamamız gerekmektedir.

Atamalardan bahsederken mülakatlarda karşılaştığımız ve çok önemli bir hak ihlali olduğunu düşündüğüm bir hususa dikkat çekmek isterim. Tabii ki mülakatlar başlı başına itiraz konusudur. Ama şöyle bir şey: Özellikle OHAL döneminde ihraç edilen yurttaşların, ihraç edilen ve suçlu ya da suçsuz oldukları henüz mahkeme kararlarıyla tespit edilmemiş yurttaşların akrabalarının dahi kamu kurumlarındaki mülakatlarda işte çocuğu, yeğeni, şusu, busu... Mesela, bir tanesi kısa süre önce basına yansıdı. Alanını, bölümünü 3'üncülükle bitiren bir öğretmen adayı Millî Eğitim Bakanlığı mülakatında maalesef başarılı olamadı ve gerekçenin -en azından basında yer alan gerekçe buydu- ailesinden bir bireyin KHK'yle ihraç edilmiş olduğu bilgisi verildi. Bu, insan haklarına aykırıdır, bu konuya dikkat edilmelidir. Suçun, cezanın bireyselliği diye bir ilke vardır. Aileler bunu yaşamamalıdır ki bu insanların suçlu olup olmadığı belli değildir mahkeme kararıyla kesinleşmediği sürece.

Öğretmen maaşlarında ek göstergenin söz verildiği gibi... Siz tabii ki söz vermediniz ama mensubu olduğunuz Kabinenin başındaki Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı seçim döneminde söz verdi, Adalet ve Kalkınma Partili değerli arkadaşlarım söz verdi. Bizler de söz verdik, biz de söz verdik ama iktidar partisi ayrıca söz verdi, bu 3600 ek göstergenin bir an önce hayata geçmesi gerekmektedir.

Arkadaşlarım değindi, Adalet ve Kalkınma Partisinde geçmişte siyaset yapan milletvekili arkadaşlarımızın, daha sonra bakan yardımcısı olabiliyorsa bakan yardımcısı, olamıyorsa büyükelçi, olamıyorsa rektör olması gibi bir uygulama doğru bir uygulama değildir. Bakan yardımcısı olarak, evet, hizmetleri olabilir çünkü Parlamentoyu biliyorlar, bürokrasiyi, işte bir koordinasyonu. Ama büyükelçi yapalım, işte rektör yapalım, birinin kardeşi rektör olsun, öbürünün geçmiş bir vekil olsun; bu doğru değildir. Bu konuda bürokrasideki tüm atamalarda olduğu gibi mutlaka liyakate önem verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Son bir cümle.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tabii.

İki husus. Birincisi: Sayın Bakanım, müfredatta -sizin sunumunuzun önemli bölümü, son bölümü olduğu için söylüyorum- ders kitaplarında hem Atatürkçülüğü, cumhuriyet ilkelerinin oranını azaltan değişiklikler yapıldı hem de -bu konuyu kısa bir süre önce bir basın toplantısında konu da yapmıştım- toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda geriye giden yani örneğin, kadınların görünürlüğünü azaltan... Örneğin, daha önce 3 fotoğraf varsa çalışan kadın görüntüsü 1'e indiriliyor ya da kadınların iş hayatında ne kadar başarılı olduğunu anlatan paragraflar varsa kısıtlanıyor. İşte evlilik konusunda eşit haklardan bahsediliyorsa mutlaka dinî bir referans verilerek, aslında medeni hukuktan ziyade dinî hukuka da bir referans verilmesi gibi... Bence Medeni Kanunu'nun geçerli olduğu Türkiye Cumhuriyeti'ne uygun olmayan müfredat değişiklikleri yapılmakta. Bu konuyla özel olarak ilgilenmenizi rica ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; toplumumuzdaki kutuplaşmaları, ayrışmaları derinleştiren en önemli faktörlerden biri maalesef eğitim sistemimiz. Bu eskiden de böyleydi. Yasaklarla, faşizan ve militarist pratiklerle nice nesiller yetiştirdi. AKP“Bunları değiştireceğim.” diyerek ya da eleştirerek gelmişti hatırlarsanız ama bugün baktığımızda izlediği eğitim politikalarıyla bu ayrışmaları derinleştirmekten

başka bir şey yapmıyor. Ayrımcılık, şiddet maalesef okul sıralarında öğretiliyor. Ön yargılar eğitim müfredatıyla pekiştiriliyor. Ana dilde eğitim fiilen hâlâ yasak, cinsiyetçi müfredat cinsiyet eşitsizliğini normalleştiriyor, ayrımcılık ve geleneksel cinsiyet rolleri de okul sıralarındayken öğreniliyor ve biz yıllardır toplumsal cinsiyet eşitliği, eğitim müfredatında başlı başına ünite olsun dedik, bunun için mücadele ettik. Hâlâ böyle bir ünitemiz yok. Üstelik de gerçekten o müfredat Karşılaştırmalı Eğitim Derneğinin en son olarak yaptığı araştırmaya göre kadın-erkek rollerinin yine aynı cinsiyetçi rollerle benimsendiği, üstelik tarihte bile, daha öncesinde 2017 müfredatında olanların bile değiştirildiği, tarihte mesela önde olan kadınların dahi artık müfredatta yer almadığı ve o rollerin görsellerde de aynı şekilde kullanıldığına ilişkin.

Yıllara göre özel eğitim kurumlarının toplam içindeki oranı hızla artıyor ve ticarileşmeyle sınıfsal eşitsizlikler artarken eğitim hakkından faydalanmak isteyen milyonlarca çocuk din temelli çalışan taşeron kurumlara mecbur bırakılıyor. Güya dershaneler kapatıldı, cemaatin birisi bu alandan temizlendi ama yerine başka cemaatler dolmuş durumda şu anda ve dinsel nesil yetiştirme gayesiyle Diyanetin ve din temelli çalışan vakıf, dernek gibi kurumların etki alanı birçok protokol ve kadrolaşmayla da genişledi, artık müftülükler ve cemaatler akademik, sportif, sanatsal, kültürel faaliyetlerle, sosyal ve yabancı dil gibi alanlarda yeteneklerin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesiyle ve maddi manevi destek vermekle de sorumlu. Bu, ciddi bir tehlike Sayın Bakan. Devletin sorumluluğunu yine cemaatler yükleniyor ve öğrenciler cemaat yurtlarına emanet ediliyor. Biz bunun acılarını 10 yaşlarında 11 çocuk ve 18 yaşında bir eğitimcinin hayatını kaybettiği Aladağ yurt yangınında yaşadık, aynı şekilde Ensar Vakfı münasebetiyle Karaman'da yaşadık ve Çocuk İstismarını Önleme Komisyonu kurulmuştu Mecliste ama hâlen bir çocuk hakları daimi komisyonu kurulmadı ve kurulmamakta bir devlet politikası olarak âdeta ısrar ediliyor. Daha dün Kanuni Sultan Süleyman Eğitim Araştırma Hastanesinde 2016 yılında 1.260 gebe çocuğun olduğunu Sağlık Bakanlığı raporundan tespit ettik ve öğrendik. Yine daha dün Antalya'da bir öğretmen 20 öğrencisine cinsel istismardan tutuklandı. Şimdi biz sadece olduktan sonra ah vah ediyoruz. Eğer okullarda müftülükleri görevlendirmek yerine etkin bir rehberlik, psikolojik danışmanlık sistemi kurulsaydı, gerçekten rehber öğretmenler nitelikli olarak sayıları arttırılsaydı ve bu öğretmenler bildirim yapma yükümlülükleri konusunda eğitilseler ciddi bir şekilde ve bildirim yaptıklarında da başlarına bir şey gelmeyeceği, o okuldan uzaklaştırılmayacakları teminatına, garantisine sahip olsalar, gerçekten sonradan ah vah etmek yerine aslında idarenin pozitif yükümlülüğünü yani önleme yükümlülüğünü yerine getirmiş oluruz.

Size ekim ayında bir önerge verdim cinsiyetçi müfredatla ilgili. Umarım cevabını alabilirim. Ama belirttiğim gibi Adalet Bakanlığı verileri bile yılda ortalama 8 bin çocuğun cinsel istismara uğradığını ve son on yılda çocuk istismarı vakalarının yüzde 700 oranında artarak 300 bin çocuğun cinsel istismara maruz kaldığını ortaya koyuyor. Çocuk yaşta evlilikler çok büyük ölçüde, yani "Kız çocuklarının okullaşması" dediğiniz şey hayata geçebilmiş değil. Maalesef böyle bir durumdayız. Çalışan çocuklar sorunu var, mülteci çocuklar sorunu var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, teşekkür ediyorum, son cümlelerinizi alayım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Evet, son cümlemini söylüyorum.

Size bir öneride de bulunmak istiyorum. İstanbul Sözleşmesi'nin denetim organı GREVIO yeni bir rapor yayınladı ve orada, 15-18 yaş aralığındaki kız çocuklarına karşı cinsel şiddet ve zorla evlendirmenin ceza hukukunda ayrı başlıklar olarak tanımlanmasını tavsiye ediyor. Lütfen siz de Bakanlık olarak Adalet Bakanlığına aynı tavsiyede bulunun ve bunun hayata geçmesini hep birlikte sağlayalım diyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Sayın Özgüneş, buyurun.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Evet, herkesi saygıyla selamlıyorum.

Ben de eğitim emekçisiyim. Bir vekilden ziyade bir eğitimci olarak meseleye yaklaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Hazreti Muhammed’in çok güzel bir sözü var, diyor ki: “Ben iki şeyden korkarım; bir cehaletten, diğeri Tanrı’dan.” Bize sorulsa hepimiz deriz “Biz Tanrı’dan korkarız.” Ama bu ülke öyle bir hâle getirildi ki cahili sever hâle geldik. Cahilseverler ülkesine dönüştük. Şimdi bakınız “Çin Seddi nerede?” diye bir üniversite öğrencisine soruluyor, bilmiyor. “Başkentimiz neresidir?” İstanbul, İzmir, Antalya, Antep, Adana’ya kadar götürülüyor. Cumhuriyet Üniversitesindeki öğrencilere soruluyor “Cumhur nedir?” 4 tane üniversite öğrencisine soruyor, cevap veremiyorlar cumhurun ne olduğuna. Şimdi dolayısıyla değerli arkadaşlar, biz akademisyenler, bilim insanları olarak kimi yetiştirdik? “Cumhurbaşkanımıza itaat etmek farzdır.” diyeni yetiştirdik. “Cahil insanlar vatana millete daha yararlıdırlar, daha uysaldırlar.” diyen bilim insanını yetiştirdik. “Abdest suyunu içmek yararlıdır.” diyebilecek noktaya geldik. “Nuh Peygamber telefonla konuşuyordu.” diyen bilim insanını yetiştirdik.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ağabey, bunları anlattılar ya.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, Allah rızası için... Sayın Çelebi...

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Yani siz de dinlemeyi öğrenirseniz iyi olur değerli arkadaşım. Demek ki anlamamışsınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ya lütfen... Bir zahmet ya... Biraz düzenli olun, biraz saygılı olun.

Şimdi değerli arkadaşlar, uygar, bilimsel ülkelerin temel ilkeleri var eğitim konusunda. Türkiye’nin hâli ile eğitimi aslında birbirine benzerdir, devenin kamburları gibi. Deveye sormuşlar “Niye boynun eğri?” “E neresi düzgün ki!” Şimdi bu meseleyi bizim Bakanımız çözemez. Kimse kusura bakmasın. Türkiye’nin sorunları ve eğitim sorunu, başta eğitim sorunu bizim Bakanımızın çözebileceği bir şey değildir. Her şeyden önce, bizim, AKP iktidarını bilimsel zihniyet devrimine tabi tutmamız lazım. Şimdi bilimsel bir zihniyete sahip olmayan bir iktidarın Millî Eğitim Bakanı neyi değiştirebilir? Şimdi arkadaşlar, Avrupalılar dört yüz yıl önce Bruno ve Galileo gibi insanları ortaya sürerek devrim, zihinsel devrim yaptılar. Şimdi biz hâlâ Gazzâlî’nin eğitim anlayışıyla hareket ediyoruz. Dolayısıyla Orta Doğu’daki halklar bir kibrit çöpü üretemiyorlar. Şimdi Türkiye’de 60 bin tane okul var, 90 bin tane cami. Cami sadece insan ile Tanrı arasındaki bir ibadet mekânıdır. Peki, 60 bin okulda biz neler üreteceğiz? 90 bin camiye üreten bir ülke eğer 60 bin okul ürettiyorsa demek ki ilerleyemez, kendi sorunlarını da çözemez.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ne alakası var?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Şimdi, üniversite öğrencilerine istatistiki bakmışlar. Üniversite mezunu insanlar yüzde 3 oranında suç işliyorlar; ilkokula gitmeyenler ve ilkokul mezunu yüzde 47’ye kadar. Demek ki geri bir toplum suç da üretir.

Şimdi, Türkiye’deki eğitim sistemine bakalım arkadaşlar. Bilimsel, demokratik, laik, ana dilde eğitim, eğitimin temel ilkeleridir. Şimdi biz AKP’ye haksızlık yapıyoruz, diyoruz ki: Demokratik olun. Şimdi, kendisinde olmayan bir şeyi istiyoruz. Şimdi, biz diyoruz ki: Laik olun. Şimdi Türkiye’deki...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O kadar da ileri gitme. Beyefendi, o kadar da ileri gitme.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Ya bir zahmet bir dakika durun arkadaşım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Beyefendi, bakınız, akşamın bu saatinde...

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Bak, demokratik olmadığın buradan çıkıyor zaten.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – AK PARTİ’nin içerisine karışma.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Rahat dur, rahat dur, biraz rahat dur.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye’de laiklik deniyor. Şimdi...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - AK PARTİ’nin içerisine karışamazsın sen!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Başkan, şunu susturun bir zahmet ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Önce seni susturacak Başkan.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Ya ben söz hakkı istemişim ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – AK PARTİ’nin içerisine karışamazsın.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Karışırız, karışırız. Sen dur bakayım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Şimdi, değerli arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir uyarır mısınız? Bir uyarın ya!

BAŞKAN – Bir müsaade edin ya. Bir müsaade edin arkadaşlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Karışamaz bizim partimize.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dinle... Dinle...

BAŞKAN – Ya arkadaşlar, yapmayın Allah rızası için ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eleştirmeye hakkı var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Benim partimi ne eleştirecek o? Size ne bizim partimizden! (AK PARTİ ve HDP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Senin partin eleştirilmeyi en çok hak eden partidir. Sen kim oluyorsun be?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Size ne bizim partimizden kardeşim?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sen kim oluyorsun? Otur oturduğun yere!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sen ne karşıyorsun?

BAŞKAN – Sayın Aydemir, müsaade eder misiniz...

Sayın Özgüneş, siz de bitirin. Son bir dakikanız, buyurun.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Şimdi, arkadaşlar, bakın, bilimsel eğitimin laik temeli var. Türkiye’de laiklik sahtece kullanılıyor. Laiklik demek din ile devlet işlerinin birbirinden ayrılmasıdır. Bugün din devletin tekelindedir ve suni bir eğilime hizmet eder. Yezidi yoktur, Hristiyan’ın hakları askıya alınmış, Alevilerin hakları askıya alınmış. Dolayısıyla laik eğitimden bahsetmek mümkün değildir.

Ana dilde eğitime dönüyorum. Kürt çocuklarının, Lazların, bilmem buradaki ne kadar azınlık varsa hiç birisi kendi ana diliyle eğitim yapamıyor. Kürt çocuklarına isimleri bile yasaklanmış. Dağlarımızın, köylerin isimleri bile yasaklanmış. Dolayısıyla ana dilde eğitim görmeyen bir insanın başarılı olması mümkün değildir.

Arkadaşlar, şimdi, bakınız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özgüneş, teşekkür ederim. Süreniz doldu.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Başkan, bakan, siz AKP iradesine teslim oluyorsunuz. Bunun altını çiziyorum. Böyle olmaz.

BAŞKAN - Sayın Erbaş...

AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, öncelikle yeni göreviniz hayırlı uğurlu olsun.

Kamuoyunda partili/partisiz herkesin çok büyük teveccühüne sahipsiniz. Kamuoyunda çok ciddi bir şekilde size karşı beklenti yüksek. Bu camianın içinden gelmeniz nedeniyle, belki şapkadan tavşan çıkartmayacaksınız ama çok şeyler çıkaracağınız konusunda kamuoyunda çok yüksek bir algı var. İnşallah bu konularda çalışmalarınızda başarılı olursunuz.

Ben özelde Kütahya’yla ilgili biraz bilgi vermek istiyorum Sayın Bakanım. Geçen yıl liseler geçiş sınavında Türkiye 1’incisi çıkaran Kütahya ilimizde 1’i merkezde olmak üzere 13 ilçemizden sadece 4’ünde fen lisesi mevcuttur. Bu sayının artırılmasını, özellikle Emet, Domaniç, Altıntaş ve Dumlupınar gibi ilçelerimize birer fen lisesi yapılmasını talep ediyoruz.

Yine, bir tane sosyal bilimler lisesi mevcuttur koskoca Kütahya’da Sayın Bakanım. Büyük ilçelerimizden Tavşanlı, Simav ve Gediz ilçelerine de sosyal bilimler lisesinin yapılmasını talep ederiz.

Benden önceki çok değerli arkadaşlar atanamayan öğretmen arkadaşlarımız hakkında, yine ücretli öğretmenlerimiz hakkında detaylı bilgiler verdi. Ben tekrar aynı konulara girmek istemiyorum. Yalnızca Sayın Bakanım, özel okullarla ilgili, fiyatlarla ilgili, bunların fiyatlarının tespiti konusunda nasıl bir kıstas var, onu bilmek istiyoruz çünkü çok farklı fiyatlar var. Bu konuyu da bize aydınlatırsanız seviniriz.

Son olarak da Sayın Bakanım, Türkiye gündemini meşgul eden güncel bir konuya değineceğim. İlkokul ve ortaokullarımızda okutulan Öğrenci Andımız’la ilgili başta Genel Başkanımız Sayın Doktor Devlet Bahçeli olmak üzere hemen hemen bütün siyasilere konunun tüm boyutlarıyla ilgili açıklamalar yaptılar. Ben bu konuda bir tekrar yapıp da değerli komisyonun vaktini almak istemiyorum, yalnızca bir hatırlatma yapmak istiyorum Sayın Bakanım bu konuda. 2009 yılında “MAZLUMDER” adındaki bir dernek, öğrenci Andımız’ın ırkçılığı çağrıştırdığı ve vatandaşların arasında ayrıştırma iddiasıyla okullarımızda okutulmasının yasaklanması için Danıştay 8. Dairesine bir dava açıyor. Bu davada Millî Eğitim Bakanlığı davalı taraf durumunda. O tarihte Millî Eğitim Bakanlığı mahkemeye sunduğu savunmasında özetle iddiaların yetersiz olduğunu, Andımız’ın ırkçılık çağrıştırmadığını, ayrıştırıcı olmadığını, Anayasa ve yasalara aykırı bir uygulama olmadığını belirterek mahkemeden Öğrenci Andı’nın okutulmasına devam edilmesi yönünde karar vermesini istiyor. Sonuçta da, davacının talebi reddedilerek Millî Eğitim Bakanlığının bu güzel savunması mahkeme tarafından kabul ediliyor. Daha sonra, malumunuz, 2013 yılında tekrar bunu kaldırdınız. Şimdi mahkemenin bunu tekrar ortadan kaldırmasına üst kurula yalnızca mecburiyetten bir itiraz olarak yapacağımıza inanıyorum. Sizin de görüş ve düşünce olarak Andımız’a karşı olmadığınızı tahmin ediyorum.

Bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erbaş.

Sayın Purçu...

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım, Sayın Bakan, bakan yardımcılarımız, sevgili bürokratlarımız ve sevgili milletvekili arkadaşlarım; hepinize hayırlı akşamlar.

Sayın Bakanım, ben sizlere Romanlarla ilgili biraz bilgi vermek istiyorum. Türkiye’de Anadolu’ya 900’lü yıllardan itibaren gelmiş, şu an itibarıyla Türkiye’nin bütün coğrafi bölgelerine yayılmış 6 milyon civarında Roman vatandaşımız var. Bu vatandaşlarımızın özellikle eğitim konusunda ciddi sıkıntıları var. Türkiye’de maalesef şu an itibarıyla Hükümetin en büyük sıkıntısı, özellikle Milli Eğitim Bakanlığının en büyük sorunu takip meselesi. Vatandaş ne kadar takip ediyoruz? İlköğretime başlayacak çocukları Bakanlık soruyor mu milli eğitim il müdürlüklerine, ilçe müdürlüklerine “Bu çocuk okula başladı mı başlamadı mı?” Maalesef burada ciddi sıkıntı var. Bizim Roman çocuklarının çoğu ilköğretime başlayamıyor. Şu an itibarıyla liseye giden Roman çocuklarının oranı yüzde 2 Sayın Bakanım, üniversiteye giden çocuklarımızın oranı binde 4 ve Roman mahallelerinde çocuklarımız devamsızlıktan, gerek ekonomik sebeplerden dolayı gerek dışlanmalarından dolayı gerek okulda sıkıntı yaşadığından dolayı okula gidemiyor.

2010 yılından itibaren Hükümet çeşitli eğitim programları düzenledi, özellikle eğitim oturumları düzenledi; bizleri toplantılara çağırdı, katıldık ama otelde, toplantı salonlarından bu politikalar dışarıya çıkmadı, Roman mahallelerine uygulanmadı. İki yıl süren sinema projesi vardı, 11 milyon euro kaynak aktarıldı Romanlara çalışma yapılacak diye, maalesef Hükümet 11 milyon euroyu harcadı. Ben soruyorum şimdi, Milli Eğitim Bakanlığı olarak dezavantajlı Roman çocuklarına bu bedel ne kadar sirayet etmiştir? Kaç Roman çocuğu 11 milyon eurodan faydalanarak okula devam etmiştir? Bizim son on yıldan beri üniversiteye gitmeye çalışan Roman çocuklarımıza devlet burs bile vermiyor şu an, burs bile vermiyor. Hani dezavantajlıydık? Strateji eylem planı yayınladı Hükümet “dezavantajlı kesim” dedi. Bizim çocuklarımız yurtlara yerleşemiyor Sayın Bakanım. Hatta, birkaçını sizlere rica ettim, sizlerin bürokratları sağ olsun yardımcı oldu. Geçenlerde bir Roman kızı Bursa’dan İzmir’e gelmiş Dokuz Eylül Üniversitesine, üniversiteyi zar zor şartlarda kazanmış, sokakta kaldı gece. Babası beni aradı “Benim kızım yurda yerleşemedi, sokakta kaldı Sayın Vekilim.” dedi. Eşimi aldım gece yarısı metroda, duraktan aldım kızı, evime getirdim misafir ettim. Ertesi günü YURTKUR müdürünü aradım, “Kızımıza bir oda verdim, benim evimde kalıyor.” dedim.

Hani nerede? Bu Hükümetin Roman strateji eylem planı nerede, soruyorum. Roman mahallelerinde okullar Sayın Bakanım, camını değiştiremiyor, tuvaletleri rezalet durumda, tadilat yapılmıyor. Bunların örneklerinin hepsini tek tek size verebilirim.

Bakın, bizim Roman mahallelerindeki -kentsel dönüşüm alanı ilan edilmiş zaten Roman mahallelerinin çoğu- okullarımız yıkılıyor Sayın Bakanım. Bir tane örnek vereyim size: Kırıkhan’da Roman mahallesinin göbeğinde Mehmet Akif İlkokulu bu eğitim başında yıkıldı, eğitim başında yıkıldı. 666 Roman çocuğunun gitti okulu. Sayın vali dedi ki Hatay’da: “Siz 1 kilometre ötedeki okula gideceksiniz.” Arada kocaman otoban gibi yol var Sayın Bakanım. İlkokul 1’e giden bir çocuğu, siz, karşıdan karşıya 1 kilometre sonra otoban gibi yoldan, çift şeritli yoldan nasıl göndereceksiniz? Bu çocuklarımızın 230’u şu an okula hiç gitmiyor Sayın Bakanım. Bunu kim soruşturuyor? Bütün çocuklar bizim çocuklarımız. Bizim çocuklarımızın da biz bakan olmasını istiyoruz, doktor, öğretmen olmasını istiyoruz. Bizim çocuklarımızın çöp toplamasını istemiyoruz ama Hükümet samimi davranmıyor bize. Bu ülkede, Anadolu topraklarına, kendini Türk vatandaşı hisseden, Türk hisseden 6 milyon Roman vatandaşın 2,5 milyona yakın çocuğu okula gidiyor ama maalesef devlet bu konuda, Hükümet bu konuda hiç samimi değil. Sayın Bakanım, sizden tek ricamız, bizim çocuklarımızın devamsızlıklarının önlenmesiyle ilgili acil, ivedilikle bir politika oluşturulmasıdır Milli Eğitim Bakanlığında. Bunu sizden bir baba olarak istiyorum, hepimizin evlatları var. Bu konuda lütfen Hükümeti de samimiyete davet ediyoruz, vicdanlı davranmaya davet ediyoruz, Roman meselelerini lütfen hiç kimse siyasallaştırmasın özellikle eğitimde Sayın Bakanım. Bakın, İstanbul’da Roman mahallelerinin yüzde 90’ına yakın kentsel dönüşümle rant hâline dönüştürülmüş, maalesef okullarımızın hepsi yıkılıyor.

BAŞKAN – Son sözünüzü alayım Sayın Purçu.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Bu konuda da Millî Eğitim kentsel dönüşüm alanlarındaki Roman okullarına lütfen bir önem versin. Ayrıca, sizden ricam, Sayın Bakanım, Hatay Kırıkhan’da şu an 230’a yakın ilköğretime giden öğrencimiz okula gitmiyor, bu konuda bir önlem alırsanız seviniriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Purçu, teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri, kıymetli misafirler ve saygıdeğer basın mensupları; 2019 yılı Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesinin devletimize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum.

Aslında konuşmama farklı başlayacaktım gerçekten. Millî Eğitime yeni bir vizyon geldi, yeni bir heyecan geldi. Dolayısıyla, bunu ben makamınıza geldiğimde de söyledim, Türkiye’de siz şu anda kime dokunursanız dokunun, yeni bir heyecanla birlikte Millî Eğitim Bakanlığının politikasının ve gelecekteki Millî Eğitim Bakanlığının sunabileceği programları bekliyor. Ben geçen gün televizyonda da yapmış olduğunuz konuşmadan dolayı... Elinizde bir kitapçık vardı, o kitapçığın da bütün milletvekillerimize dağıtılması konusunda hassaten istirham ediyorum bunu. Çünkü şudur: Bu devlet bizim devletimiz, gelecek bizim geleceğimiz, çocuklar bizim çocuklarımız. Dolayısıyla, biz kendi kendimize sahip çıkmak zorundayız ama deminden beri özellikle burada olan milletvekili arkadaşlarımız, milletvekili arkadaşlarımızı sağ tarafa aldığımız zaman solumuza baktığımızda burada bir sürü bürokrat var ve karşımızda basın mensupları var, diğer tarafımızda yasama uzmanları var. Eğer biz bunları bir denek olarak kabul edersek yani samimiyetimle söylüyorum, buradaki hazırun şunu söyleyecek: “Ya, bu milletvekilleri böyle mi yönetiyor Türkiye Büyük Millet Meclisini? Bu milletvekilleri...”

CAVİT ARI (Antalya) – Sayende, her seferinde kavgayı sen çıkarıyorsun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yeter artık ya.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bir dakika, bir dakika değerli üstatlarım. Ben sizi dinledim.

BAŞKAN – Vallahi, Sayın Çelebi, dinledin mi?

Buna ben bile şaşırdım ha.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – “Şimdi, bu milletvekilleri gerçekten bu devleti böyle mi yönetiyor?”

Şimdi, şöyle bakıyorum, burası bir ihtisas komisyonu. Şimdi, almışım... Sayın Paylan, burada değil mi? En arkada oturmuş. Şimdi sırasıyla geleyim size.

Bir arkadaş şunu söylüyor, diyor ki: “Ya, rektör bize şöyle dedi.”

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Devamını da söyle.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bir dakika efendim, istirham ediyorum.

Şimdi, bizim alanımıza girmeyen o kadar çok konu işlendi ki burada. Hâlbuki şudur: Burada – Plan ve Bütçe- gerçekten ihtisas komisyonu üyesi –demin de arz ettim- buraya gelen her insandan millî eğitimle ilgili, Millî Eğitim bütçesiyle ilgili, millî eğitim vizyonu ile ilgili bir şeyin açıklamasını isterdim. Bakın, ben doğu milletvekiliyim, ben Ağrılıyım. Ben 24’üncü Dönemde milletvekiliydim. 2002 yani AK PARTİ hükümetleri döneminden bu tarafa baktığınızda, benim milletvekili olduğum

dönemde, Cenab-ı Allah hepinizden razı olsun, geçmişte devletten de razı olsun, sadece benim ilçemde dört yıl içerisinde yapılan 5 tane lise var. Bunu samimiyetimle söylüyorum, bakın, benim ilimde 70'lik okullar vardı. Sayın Bakanımız pazartesi günü inşallah bizim ilimize teşrif edecekler.

BAŞKAN – Sayın Bakanı da mı götürüyorsunuz?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dolayısıyla, şunu arz edeyim: Bakın, şu anda neredeyse bizim il merkezinde... Bizim şu anda 3 ilçemizde derslik sorunu var, geri kalanlarda gerçekten derslik sıkıntısı kalmadı. Sadece, merkezde 1950 yıllarında yapılan bir kız meslek lisemiz var.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, Ağrı'yı gerçekten seviyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dolayısıyla, onun için de Millî Eğitim Bakanlığımızdan ödenek ayrıldı ve Millî Savunma Bakanımız da 32 bin metrekairelik yer verdi, inşallah onu da çözüyoruz. Dolayısıyla, şudur: Biz devleti beğenmeyebiliriz, devleti eleştirebiliriz ama gerçekten kendi elimizi de vicdanımıza koymamız lazım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Devlet değil, Hükûmet!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - Ben özellikle şunu arz etmek istiyorum, hele hele bizim burada doğu milletvekilleri var: Ya, ne olursunuz, ben doğu milletvekiliyim, ben doğuluyum ama Allah aşkına, Peygamber aşkına, bir şeyde karar kılalım, AK PARTİ hükûmetlerinden önce o bölgelerde yol bile yoktu, o bölgelerde okul bile yoktu, o bölgelerde öğretmen bile yoktu, o bölgelerde adliye yoktu, hastane yoktu.

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, hangi Türkiye'den bahsediyorsunuz ya!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli kardeşim, Sayın Vekilim, Antalya Vekilim; siz Antalya'dayken bizim oralarda kızak vardı. Bakın, ben yatılı bölge okul mezunuyum.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Siz gelmeden önce biz de yoktuk.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli kardeşim, ben 1965 doğumluyum, sizin anladığınız kadarıyla 1980 doğumlu falan olmanız lazım.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Ama yani öyle bir konuşuyorsunuz ki siz gelmeden ben de doğmamıştım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Evet ama şunu anlayın: Devleti eleştirebilirsiniz ama devlete bir tarafta hakkını vermeniz lazım.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Siz devlet ile Hükûmeti karıştırıyorsunuz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bir şey daha arz edeyim. Demin bir arkadaşımız, Alevi olan bir ağabeyimiz orada bir şey söyledi, kendisinin deyimi olduğu için ben söyledim. Kendisi eleştirdi, eleştirdi ama sonunda şunu söyledi: “Ben bir emekçi emekliyim.” dedi. Nihayetinde bu devlet ona en azından... 5435 sayılı Yasa'ya göre yirmi beş yıl fiili hizmet süresini doldurmuş, en azından 52 yaşındayken emekli olmuş.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bu devlet bizim de devletimiz. Siz devlet misiniz? Nasıl konuşuyorsunuz Sayın Çelebi?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İki, bir şey daha arz edeyim: Şimdi, bu devlet hiç kimseye “Senin kuyruğun var.” demedi, onu da özellikle söyleyeyim. (Gürültüler) Bunu devlet kimseye söylemez.

Bir şey arz etmek istiyorum; bakın, bir, iki, üç, dört ana konuşma metinlerinden ben bir şey daha arz etmek istiyorum: Toplumda ciddi anlamda kutuplaşma oldu. (Gürültüler)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Her şeye cevap vererseniz biz de veriz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - Sayın Vekilim, beni bir dinler misiniz. Toplumdaki ciddi kutuplaşmanın sebebi nedir, biliyor musunuz? Bunun en temel sebepleri sokakları terörize eden ve terörize edenlere destek olanlardan kaynaklanıyor, buna bakmak lazım. Şimdi, bunun sonucunda –sabah da söyledik- eğer siz Gezi olaylarında devlete karşı olan insanları ve dışarıdan destekli olarak gelen CNN’lerin geri...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Gezi olayları devlete karşı değil, Hükûmete karşı yapıldı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hükûmet bir devlettir, dikkatinizi çekerim, ona öyle bakmayın.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, devlet ile hükûmet ayrıdır, önce bunu öğreneneceksiniz! Devlet ayrı, hükûmet ayrıdır.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İki: Toplumsal barıştan kastınız eğer terör örgütleriyle barışmaksa, eğer bunlara destek vermekse bu zaten geçti. Bu ülkede toplumsal barış gibi bir sıkıntı kesinlikle şu anda yok, bunu özellikle söyleyeyim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ya, devlet ile hükûmet aynı mı?

Devlet ile hükûmeti birleştirdiklerini düşündükleri için...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bir dakika, şimdi, orada bir şey söyledi arkadaş: “Sayın Bakanımızın kendi şeyinde Osmanlı bakiyesiyiz.” Doğru. “Çok dilliyiz, çok kültürlüyüz, çok inançlıyız.” Doğru. Bakıyorsunuz, tek tek sayıyorsunuz. Değerli kardeşlerim, biz saysak da saymasak da siz kendinizi zorla saydırmaya çalışıyorsunuz veya bunu bir problem hâline getiriyorsunuz. Bunlar doğru şeyler değildir.

Bir şey arz etmek istiyorum...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, ben sizin konuşmanızı bütçe üzerinde yapacağınızı düşünüyordum ama sayın milletvekillerinin görüşlerini değerlendiriyorsunuz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım, ben de zaten inanın öyle yapacaktım ama...

BAŞKAN – Böyle bir usul olmadığını da biliyorsunuz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle arz edeyim Başkanım: Ben de zaten şuradaki metnimde Ağrı’yla ilgili olarak yapmış olduğumuz bütün her şey var burada, onu özellikle söyleyeyim ama şu var: İnsanlar bu koltuklara oturduklarında sadece ve sadece şunu şey yapmaya çalışıyorlar...

BAŞKAN – Kendi ilini konuşmayan, genel eğitimi konuşan arkadaşlarımız hata mı etti?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Çelebi, siz cevap makamı mısınız burada? Yeter artık!

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz, lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Devletin eleştirel tarafı şu: “Biz acaba nasıl bir algı yapabiliriz?”

Bir şey daha arz etmek istiyorum, Söylediği şey şu: “Her tek dediğimizi siz tetikçilik olarak anlarsanız...” dedi. Şimdi, özellikle devlet şunu söylüyor, AK PARTİ şunu söylüyor: “Biz tek millet diyoruz.” Bakın, ulus milliyetçiliği demiyoruz. milletin kökünü hepimiz biliyoruz. Tek bir etnisiteden değil, birçok unsurun içinde olduğu bir millet anlayışından bahsediyoruz. AK PARTİ’nin temel felsefesini söylüyorum. “Tek devlet” diyoruz. Bir ülkedeki iktidar partisinin bölünmeye karşı olması, bunu kendisine şiar edinmesinden daha doğru ne olabilir? Devletini böldürtmüyor.

“Tek bayrak” diyoruz. Bu kadar anlamlı bir bayrağımız varken farklı bir bayrağa gerek var mı, ihtiyaç duyan kimse var mı burada? “Tek vatan” diyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Andımız’a niye karşı çıkıyorsunuz?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakın, bir şey arz edeyim: Cumhurbaşkanımız bir şey söyledi, bu ülkedeki en büyük ant ne biliyor musunuz, İstiklal Marşı. Bu ülkede doğulusu batılsı, kuzeylisi güneylisi, herkes kendini İstiklal Marşı’nda bulabiliyor değerli kardeşim.

Şimdi bakın, burada sürekli bir arkadaşımız bir şey söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelebi, süreniz doldu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bu ülkede kimsenin Ermenilerle, Ermeni vatandaşlarla bir sıkıntısı yok. Daha öncesinde de Türkiye’de birçok grup olduğu gibi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkan, istirham ediyorum.

BAŞKAN – Hayır, istirham edecek bir şey yok artık Sayın Çelebi.

Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bütçeler üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, konuşsun diye söz verilen her gün böyle yapıyor.

BAŞKAN – İlk defa söz aldı canım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Her gün son konuşmayı alıp ayar çekiyor.

BAŞKAN – Son konuşmayı almadı canım, ilk defa bugün son konuştu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Az önce Ayşe Hanım’a söz verdiniz, siz yoktunuz, başkan vekiliniz söz verdi cevapla ilgili. On dakika boyunca benim konuşmamla ilgili konuştu.

BAŞKAN – Bakın, değerli arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle bir usul varsa bize de uygulayın.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, tam 60 milletvekilimiz söz aldı. 20 Komisyon üyemiz, 40 da misafir milletvekillerimiz, diğer milletvekillerimiz söz aldı. Toplamda 445 dakika milletvekillerimiz süre kullandı, bu yedi saat yirmi beş dakikaya tekabül ediyor. Rica ediyorum, sabah 10.00’da başladık, saat 22.32. Yemek arası da vermedik. Bu meseleyi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Taraflı davranıyorsunuz.

BAŞKAN – Ben mi taraflı davranıyorum?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz böyle bir şey yapsak birinci dakikada kesmiştiniz sözümüzü.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi soru işlemini yapacağım.

Soru sormak isteyen milletvekillerimizin sisteme giriş yapmalarını rica ediyorum.

Komisyon üyesi milletvekillerimiz için on dakika, diğer milletvekillerimiz için beş dakika olmak üzere toplam on beş dakika soru işlemi yapacağım.

Burada aşağı yukarı 20’ye yakın milletvekilimiz var. O yüzden yirmi dakika olarak da bunu uygulayacağım ama yirmi dakikanın sonunda keserim ve lütfen sorular bir dakikayı aşmasın.

Şu an 24 milletvekilimiz var, yirmi beş dakika olarak süreyi uygulayacağım. Her milletvekilimize bir dakika vereceğim yani fazladan bir on dakika ama bir dakikada sistem soruları kesecek ve bunu da direkt olarak sıralamadan giderek yapacağım.

Evet, Sayın Arslan, sizden başlıyoruz, buyurun.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – 1) Sayın Bakan, üniversite öğrencilerinin yurt sorununu çözmeyi düşünüyor musunuz?

2) Üniversiteyi kazanmış tüm öğrencilerimize kredi vermeyi düşünüyor musunuz?

3) Ülkemizdeki birçok Anadolu liselerini nitelsiz okul durumuna getirmenizin sebebi nedir? Bunu düzeltmek istiyor musunuz?

4) Denizli’imizde hayırseverlerin yaptırdığı birçok okullar vardır. Hayırseverlerin yaptırdığı nitelikli okulları nitelsiz hâle getirmeniz hayırseverlerin okul yapma hevesini ve heyecanını yok etmiştir. Bunları düzeltmek için bir çalışma yapacak mısınız?

5) Bakanlığınızın 110 bin öğretmen ihtiyacı olduğunu söylüyorsunuz. Bugün 400 bine yakın öğretmen olduğu hâlde öğretmen atamalarını ne zaman yapacaksınız?

6) Sözleşmeli ve ücretli öğretmenliğe ne zaman son vereceksiniz?

7) İlköğretim okullarında her sabah söylenen Andımız’ın tekrar okunmasını sağlayacak mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Süleyman Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Bakan, üniversite sınavlarında başarı sıralamasında en sonda yer alan, 100 binin üzerinde kontenjanı boş kalan okul türüne bütçeden en yüksek payın ayrılmasındaki amacınız nedir?

Sayın Bakan, artık liyakate uygun atama yapacağınızı söylediniz. Ancak okul müdürlerinin yüzde 90’ından fazlası bir sendikanın üyesi ve geldiğinizden beri hiç merkez teşkilatla AKP’li olmayan genel müdür ya da daire başkanı var mı?

Sayın Bakan, karma eğitim konusunda görüşünüz nedir?

Sayın Bakan, Edition First tarafından ana dili İngilizce olmayan 1,3 milyon kişinin katılımıyla yapılan İngilizce yeterlilik araştırmasına göre Türkiye 88 ülke arasında 73’üncü sırada yer alıyor. Türkiye’nin geçen yıl bulunduğu sıralama ise 62’ydi, bu da 11 sıra birden düşüşe karşılık geliyor. Türkiye 2012 yılından beri 32’nci sırada yer alıyordu. O tarihten beri her sene geriliyor. 2012 yılından beri ne değişti de İngilizce eğitim seviyesi düştü? 2012 yılında başlayan 4+4+4 sistemi veya imam-hatiplere olan ilginin artışı bu düşüşte pay sahibi midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Okullarda hâlen bağış ve kayıt parası, kâğıt parası toplandığı doğru mudur?

İki: Edirne Öğretmenevi deprem nedeniyle yıkıldı. Yerine yenisi yapılacak denildi ama hâlen yapılmadı. FETÖ operasyonlarından sonra 3 tane bina devralındı. Biri, iyi, güzel, Kredi Yurtlara devredildi, biri yatılı kız Kur’an kursu yapıldı, birisine de hiçbir şey yapılmadı. Bunlardan biri öğretmenevi yapılabilirdi.

Diğer sorum: Edirne’nin Havsa ilçesinde imam-hatip ortaokulu talep olmamasına rağmen açıldı. Bildiğim kadarıyla bir sınıfta en az 10 tane öğrenci olması gerek fakat 4 öğrenciyle öğretime devam ediyor. İmam hatip liselerine karşı değiliz ama neden bu kadar talep olmamasına rağmen bu okullara önem vermeye çalışıyorsunuz, bunu anlamakta güçlük çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Bakan, mali tablolara baktığımızda 2017 faaliyet sonuçları tablosunda kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transfer kalemi 177 milyon TL’dir. Bu kurumlar nelerdir, ne kadar ödeme almışlardır?

Çanakkale Gelibolu’da Mehmet Akif Ersoy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi derslik binası, spor salonu, pansiyon binası eğitim öğretim yılı başında hizmete girecekken hâlâ eksiklikleri giderilemediğinden faaliyete geçmemiştir. Ne zaman hizmete girecektir?

Biga ilçemiz bir güzel sanatlar lisesi istiyor Sayın Bakan. Belediye yer tahsisine hazır. Bu konudaki tutumunuz ne olur?

FATİH Projesi için okullar 2 bin ila 5 bin lira arasında internet faturası ödemektedir. Bu yüksek meblağlar ÖGER Grubunu kurtarmak için mi ödenmektedir? FATİH Projesinin fiziki ve nakdi gerçekleşme oranı nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Keven...

ALİ KEVEN (Yozgat) – Sayın Bakan, tarihî özelliğe sahip Yozgat Lisesini nitelikli liseler arasına alacak mısınız?

Yine, aynı şekilde, Kurtuluş Savaşı’na katkı vermiş, şehit vermiş bu liseye şeref madalyası verecek misiniz?

Üç: Sayın Bakan, sözleşmeli öğretmenlerin aile birliklerinin sağlanması için herhangi bir çalışma içerisinde olacak mısınız?

Dört: Sayın Bakan, eğitim emekçilerine ek göstergenin 3600 olması için herhangi bir çalışmanız var mı?

BAŞKAN – Sayın Sariaslan...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Bakan, köy enstitülerinin yeniden hayata geçmesi ve güncellenmesi için ne tür çalışma yapmaktasınız?

Andımız’ın okullarda okutulmasını düşünüyor musunuz?

Başka siyasi partili vekillere konuşma hakkı vermeyecek kadar antidemokratik olan Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörü hakkında ne yapmayı düşünüyorsunuz? Bu tür rektörlerin üniversitelerden ayrılması gerektiği konusunda düşünceniz nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yüceer...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Eğitimde sözleşmeli ve ücretli öğretmenlik başta olmak üzere her türlü güvencesiz istihdam uygulamasına son verilmesi düşünülmekte midir?

Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi’nin 5’inci maddesi imzacı ülkeleri kadın veya erkeği diğerine göre aşağılayan, kadın veya erkeğin diğerine göre daha üstün olduğunu savunan veya kalıplaşmış cinsiyet rollerini temel alan, rolleri öngören tüm âdet, uygulama, geleneksel davranış ve ön yargıların ortadan kaldırılmasını sağlamakla yükümlü kılmaktadır.

Buna ilişkin olarak ders kitaplarında yer alan cinsiyet ayrımcılığını körükleyen ifade ve görsel materyallerin ayıklanması çalışmalarınız mevcut mudur? Okullarda buna ilişkin eğitimler verilmekte midir? Basına yansıdığı kadarıyla ders kitaplarında kadınları yalnızca ev kadını rolü içinde gösteren çok sayıda görsel materyal bulunmaktadır. Türkiye’de eğitim sisteminin geleneksel cinsiyet rollerini yeniden üretmesi konusundaki değerlendirmeniz nedir?

Avrupa Birliği ilerleme raporunda yer alan eğitimin niteliğine ve eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Bakanım, okullarda değerler eğitimi verilmesi önemli ancak değerler eğitimine ilişkin olarak öğretmen hatta yükseköğrenim mezunu dahi olmayan kişilerin ders verdikleri ve bunların ne anlattığının da denetlenmediği iddiaları var. Bunların takibi ve denetimi nasıl yapıyor?

Bir de sınıf mevcutlarının düşüklüğünden bahsettiniz ancak İstanbul’da Küçükçekmece, Esenyurt ve Bağcılar’da Kanarya İlkokulunda 55, Esenyurt Örnek İlkokulunda 60, Nihat Delibalta İlkokulunda da 64 kişilik sınıflar var. Bu ara dönemde bunları ikmal etmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Bakanım, ben bir çirkinliği dikkatinize sunmak istiyorum. 600 tane milletvekili var ve bunların her biri milletin oyuyla geldi. İllerde valiler bütün bu milletvekillerini protokolle bütün etkinliklere çağırıyorlar. Ancak -bir arkadaşımız da söyledi- bazı rektörler bu milletvekillerinin içerisinde cidden ayırım yapıyorlar, bazı açılışlarda hiç bilgi verilmiyor. Bu nedenle, bu, millî iradeye saygısızlık yani bu, bir partinin üzerinde, bir çirkinlik. Sayın Sarıca keşke burada olsaydı. Lütfen, sizden rica ediyorum, valilerimiz gibi davranmasını sağlanmak lazım. Aksi takdirde rektörü bu derece siyasetin içerisine çekerek üniversitemizden hiçbir şey alamayız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, benim de birinci sorum şu: Vakıf üniversitelerine destek veriyor musunuz? Ben bütçede -demin bir arkadaşımız da altını çizdi- “Kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler” diye bir kalem var, bu böyle vakıf üniversiteleriyle ilgili mi acaba diye sormak istiyorum.

İkincisi, YÖK’le ilgili herhangi bir reform planınız var mı?

Üçüncüsü de vakıf üniversiteleriyle ilgili bir reform planınız var mı?

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Evet, Sayın Bakan, ilk sorum bölgemle ilgili. Seçim bölgem Afyonkarahisar’da EĞİTİM BİR-SEN 1 no.lu Şube Başkanı olan Mustafa Arslan isimli şahıs 28 Ekim akşamı geç saatlerde, 29 Ekim saatler kala “Doğ ey güneş, erit taştan adamı ve kurut taşları diken elleri.” şeklinde bir paylaşımda bulunmuştur. Bu konuyla ilgili herhangi bir soruşturma açmayı düşünüyor musunuz?

İkinci sorum: 117.403’e varan öğretmen açığını ücretli istihdam modeliyle kapatmaya çalışmak yerine atama bekleyen binlerce öğretmeni niçin atama yapmıyorsunuz? İlahiyat, işletme, mobilya bölümü mezunları ücretli öğretmenlik yaparken atama bekleyen öğretmenlerimiz öğrencilerine kavuşmıyor. Hiçbir pedagojik eğitimi olmayanların ücretli öğretmenlik yapmasını doğru buluyor musunuz?

Yine, Eğitim Vizyon Belgenizde pedagojik formasyon şartının kaldırılacağını ve formasyon eğitimini Millî Eğitim Bakanlığının vereceğini açıkladınız. Bunu doğru buluyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakan, “Benim okulda müdür yardımcısı olmak isteyen varsa özelden bana yazsın.” diyen EĞİTİM BİR-SEN Kumluca Şube Başkanı Süfya Öztürk’ün talebine uygun müdür yardımcısı bulunup bulunmadığı hakkında bilginiz var mı?

Antalya Kepez ilçesi Şehit Çetin Çakmak Anadolu İmam Hatip Müdür Yardımcısı fıkıh dersi öğretmeni Harun K.’ya Atatürk’e hakaretten hakkında adli bir soruşturma yapıldı. İdari soruşturma yapıp yapılmayacağı hakkında sorum.

Üçüncü soru: Veliler özel ders aldirmaktan ne zaman kurtulacak?

Dördüncü sorum: Normal okul binaları eski ve yetersiz iken hâlen yeni yapılmakta olan devasa, gösterişli, görkemli imam-hatip okul inşaatlarının sayısı hakkında bilgi verir misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Bakan, kanun hükmünde kararnameyle atılan üniversitelerin en değerli öğretim üyeleri bu ülkenin sosyal kapitalidir, parayla ölçülemeyecek düşünsel zenginliğidir. Marmara Hukuktan Profesör Doktor İbrahim Kaboğlu, Dokuz Eylül Üniversitesinden Profesör Doktor Cem Terzi ve Profesör Doktor İzge Günel ve diğer akademisyenlerin barış istemeleri nedeniyle üniversite dışında kalmalarına nasıl bakıyorsunuz? Geri dönüşlerini düşünüyor musunuz?

Görevden alınan Harran Üniversitesi Rektörü hakkında ne düşünüyorsunuz?

Üniversitelerin özerkliği tasarımınız var mı?

Tarikat ve cemaatler ile Bakanlık ortak proje üretmeye devam edecek mi?

Evrensel, laik, demokratik, bilimsel eğitimden yana mısınız?

Eğitimin dinselleştirilmesine itirazınız var mı?

Eğitimi bir insanlık hakkı olarak görüyor musunuz?

Öğrenci emeğiyle yapılan köy enstitüsü binalarını kültürel miras olarak korumayı düşünüyor musunuz?

Anadolu öğretmen lisesini tekrar açmayı düşünüyor musunuz?

Köy enstitülerini araştırmayı ve yararlanmayı amaçlayan köy entsitüleri araştırma merkezi açmayı düşünüyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Öğretmenlik meslek onurunu korumak için sözleşmeli öğretmenlik statüsünü kaldırmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Emecan, buyurunuz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Bakan, 4 sorum olacak. İlki seçim bölgemle ilgili. İstanbul Bağcılar’da Kemal Naci Ekşi Anadolu Lisesi yeni bir binaya taşınacağı, mevcut binanın da imam-hatip yapılacağı şeklinde bir uygulama duyumumuz var. Bu noktada, okulun öğrencileri, Anadolu lisesi öğrencileri, veliler, öğretmenler ve okulu yaptıran hayırsever bu duruma karşılar. Bununla ilgili bir önlem alacak mısınız, bu uygulamayı durduracak mısınız?

Millî Eğitim Bakanlığı Kurum Açma, Kapatma ve Ad Verme Yönetmeliği’nde bazı değişiklikler yapıldı. Bu değişikliklere göre, “8 öğrenci bulunan köylerde valilik uygun görürse okul açılabilir.” deniyor. Bunu hayata geçirecek misiniz? Bütçenizde böyle bir uygulama için yeterli kaynak var mı?

Yine aynı yönetmelikte “Karma eğitim modeli uygulanır.” ibaresi çıkarıldı. Neden bunun çıkarılmasına, bu cümlelerin çıkarılmasına gerek duyuldu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güneş, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bitmemişti daha.

BAŞKAN – Sayın Güneş, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bitirmemiştım. Kısa kestiniz süremi.

BAŞKAN – Bir dakika...

Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Bakanım, ilçelerde özellikle öğretmen liseleri kapandıktan sonra başarılı öğrenciler tabii ki illere gidiyor ve o ilçelerde de başarı düzeyi düşüyor ve dolayısıyla da zeki öğrencilerin kendi ilçesinde kalması için herhangi bir çalışmanız var mı? Uşak’ta da toplam 2 tane fen lisesi var. Eşme ilçesinde özellikle halkımızdan çok büyük bir talep var fen lisesi açılması konusunda. Bu konuda destek verirseniz teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, sunumunuzda derslik başına düşen öğrenci sayısını düşürmek istediğinizi ve ikili öğretime son vermek istediğinizi ifade etmişsiniz. Bu bağlamda, bu sorunu çözmek için ulusal bazda okul yaptırma kampanyası düzenlemeyi Bakanlık olarak düşünür müsünüz?

Diğer bir sorum: Andımız’ı tekrar okutmayı düşünüyor musunuz? Bakanlığınızın Andımız konusundaki düşüncesi nedir? Eğer okutulmasını düşünmüyorsanız bunun gerekçesi nedir, bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Sayın Bakan, Kastamonu ili 1.070 tane köyü, 20 ilçesi, 3.600 mahallesiyle birlikte toplam 14 bin kilometrekare. Millî Eğitim Müdürlüğünün vermiş olduğu verilere göre 815 öğretmen açığımız var. Köy yollarımız perişan durumda. Çocuklarımız hem okula hem öğretmene ulaşma konusunda çok büyük zorluklar çekiyor. 815 öğretmen açığı giderilecek mi?

Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu tarihî 100 lise içerisinde Kastamonu’dan 2 tane lise bulunmaktadır. Birisi yüz otuz üç yıllık Abdurrahmanpaşa Lisesi, birisi de Göl Anadolu Öğretmen Lisesidir, şimdi öğretmen lisesi kalktı: Bu liseleri tekrar nitelikli okullar sınıfına alacak mısınız almayacak mısınız, bunu merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Purçu...

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Bakan, dezavantajlı bölgelerde okullara bütçe ayıracak mısınız? Romanlarla ilgili eğitim politikası oluşturacak mısınız? Eğitimde Romanların yurt sorununu ve kredi sorununu nasıl çözeceksiniz? Okul terklerinin önlenmesi için bir politika oluşturacak mısınız?

Sinema projesinden kaç Roman çocuğu faydalandı?

Romanlarla ilgili eğitimde istatistik verileriniz var mı? Yoksa ne zaman tutmaya başlayacaksınız?

Roman mahallelerindeki okulların çoğu imam-hatip okullarına çevrildi, neden?

Hükümet Strateji ve Eylem Planı hazırladı, içinde eğitimle ilgili konular vardı, uygulamalar vardı, bunları yapmadı. Ne zaman yapacak?

BAŞKAN – Sayın Kemal Bülbül...

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, eğitimin yerelleşmesi ve belediyelerin de eğitim içerisinde fonksiyonel bir yapı alması bağlamında bir projeniz var mı?

İkincisi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin zorunlu din dersi konusunda vermiş olduğu kararı uygulamak gibi bir pozisyon, bir düşünceniz var mı? Uygulamıyorsanız neden?

İhraç edilen öğretmenlerle ilgili ciddi bir düşünce, ciddi bir çalışma gerekiyor. Böyle bir şeyiniz var mı? Engelli öğrencilerle ilgili sadece kaynaştırma değil, fiziksel engeli olup normal eğitim sürecine katılan engelli öğrenciler için çok ciddi engeller söz konusu. Bununla ilgili bir çalışmanız var mı?

Parasız eğitimin sahiden olmasını sağlamak için bir çalışma var mı?

Bir de Sovyetler Birliği'nde uygulanan politeknik eğitim sistemini incelediniz mi? Bu konuda, Türkiye'ye uyarlanabilirliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Bakan, Sayıştay raporunda Avrupa Birliği ve uluslararası fonlardan sağlanan kaynakların yürütülmesindeki projelerin muhasebe işlemlerinde mevzuata ilişkin ciddi bazı hatalar var. Özellikle Suriyeli öğrencilerin eğitim sistemine entegrasyonu ile ilgili muhasebe kayıtlarında ciddi iddialar var. Ne kadar harcama yapıldı bu konuda?

Diğer bir sorum: Sayın Bakan, Anadolu'nun birçok küçük şehrindeki meslek yüksekokullarının koşulları, kadroları, altyapıları, donanımları çok sorunlu. Bu konuda bir çalışmanız olacak mı?

FATİH Projesi kapsamında tablet dağıtımına devam edecek misiniz?

Ve son olarak da Gazi Üniversitesinin bölünmesiyle kurulan Hacı Bayram Veli Üniversitesindeki binalar arası geçişlerde öğrencileri mağdur eden ciddi iddialar var. Özellikle Gazi Üniversitesinin bazı binaları bu yeni üniversiteye vermemek istememesiyle ilgili bir mağduriyet var. Bu konuda da bilgi verebilir misiniz?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdemir.

Sayın Özkan, buyurun.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Bakan, yükünüz ağır ve zor. Neden mi? Çünkü siz de milli eğitimdeki çıkmazı içinize sindiremiyorsunuz. Gelineen noktada değişen bir şey yok. Siz de bunun farkına vardınız ve yüz ifadenizden, bir hekim olarak ben bunu okuyorum.

Anadolu liselerinin çoğu imam-hatip liselerine çevrildi. Talep yok, içleri boş ama öğrenciler, çocuklarımız oraya kayıt yaptırmaya zorlanıyor.

Soruyorum: Kaç AKP milletvekilinin çocuğu imam-hatip liselerinde okuyor?

Üniversitenin hâli malum. Birçok konuşmacı dile getirdi. On altı yıldır AKP iktidarının en başarılı olduğu alan beyin ihracatı yani beyin göçü.

Soruyorum: Biz on yıldır bu beyin göçünden ne kadar gencimizi kaybetti, sayı kaç?

Diğer bir nokta, bölgeyle ilgili. Uludağ Üniversitesinde 380 kadro talebi var. Yaklaşık bir yıldır bekliyor. Birçok alanda hizmet ve eğitim aksamakta. Bu kadrolar ne zaman ilan edilecek?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kaçmaz...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Bakanım, muhalifleri ve iktidar yanlısı olmayanları tırpanlama görevi yürüttüğünü düşündüğümüz bu güvenlik soruşturması nedeniyle atanamayan öğretmenler hakkında herhangi bir çalışmanız var mı?

Bir de çocukların psikososyal gelişimi açısından ana dilini eğitim sürecinin her aşamasında öğrenmesi gerekirken sadece ortaokulda seçmeli ders olarak okutulmasını yeterli görüyor musunuz? Anaokulundan itibaren bu eğitimlerin verilmesine dair bir çalışmanız var mı?

Bir de son olarak, seçmeli ana dili dersi olarak Kürtçe dersi almak isteyen binlerce öğrencinin bu talebini karşılamaya yönelik ataması yapılmayan Kürtçe, Kürt dili ve edebiyatı mezunu öğretmenlerin atamasını yapacak mısınız?

BAŞKAN – Sayın Hatimoğulları...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Tarikatların etkisinde olan okullar başta olmak üzere çocuk istismarıyla ilgili özel olarak bir çalışma yapılması düşünülüyor mu? Etkin ve nitelikli rehberlik verilmesi düşünülüyor mü okullarda?

Millî Eğitim Bakanlığı kadınlara yönelik pozitif ayrımcılık politikasına göre müfredat değişikliği yapmayı düşünüyor mu? Buna bağlı olarak, bütçe planlaması yapılacak mıdır?

İhraç edilen eğitim emekçilerini kaderine mi terk edeceksiniz, yoksa analarının ak sütü gibi helal olan mesleklerini icra etmelerinin olanakları konusunda bir adım atılacak mı? OHAL'in kuralları mı devam edecek, yoksa normal yaşama geri dönülecek midir?

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Bakan, gün ışığından daha fazla yararlanmak bahanesiyle 2016-2017 yıllarında uygulanmaya başlayan ve tüm itirazlara rağmen kanun değiştirilerek uygulanan yaz saati uygulamasına toplumumuzun tüm sosyal tabakaları tepki göstermektedir. İlgililerin enerji tasarrufu sağladığına yönelik iddiaları henüz ispat edilmemiştir. Aksine, Elektrik Mühendisleri Odası tüketicinin daha fazla elektrik tüketmesine yol açtığını ve sadece üretim şirketlerinin ve dağıtıcıların çok daha fazla kâr ettiklerini raporlarıyla ortaya koydular. Uygulamadan en olumsuz etkilenen kesim ise kuşkusuz öğrenci, veli ve öğretmenlerdir. Bu karar öğrencilerimizi sabaha karşı gün doğmadan yollara düşürmekte, can güvenliğini, sağlık ve bedensel gelişimini hiçe saymaktadır.

Uygulamanın eğitim ve öğretim hayatına etkisi ne olmuştur? Bu konuda çalışılmış bir rapor var mıdır? Sonuçları nedir? Tüm bu olumsuzlukların son bulması için tekrar yaz ve kış saati uygulamasının hayata geçirilmesi doğru olmaz mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Zeybek...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Bakanım, köylerde taşınmalı eğitimi değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Roman çocuklarının tıpkı Suriyeli çocuklar gibi sınavsız üniversiteye kaydolmasını gündeminize almayı düşünüyor musunuz?

Üniversitelerde yeni açılacak fakültelerle ilgili vizyon projeniz nedir?

Son beş yılda yurt dışına giden başarılı öğrenci sayımız ne kadardır?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sözleşmeli öğretmenler özellikle aile birliği, sağlık, can güvenliği mazeretleriyle bu dönem tayin kapsamına alınmadı. Bununla ilgili bir düzenleme yapacak mısınız?

2013 yılında zorunlu 5,5 yaşında okula başlayan çocuklar bu yıl mezun olacaklar. Yanlışsam düzeltin, yaklaşık 400 bin ek mezun olacak. Bu çocukların yerleştirilmesiyle ilgili bir planlamanız var mı?

Son olarak da müfredatla ilgili bir sorum olacak. İlköğretim 4'üncü sınıftan lise sonuncu, 12'nci sınıfa kadar okutulmuş din kültürü ve ahlak bilgisi ders kitaplarında Atatürk'ün din ve vicdan özgürlüğüne dair ünite, cümleler, görseller kaldırıldı. Kitaplarda Atatürk'e bir kelime dahi değinilmiyor. Yine sosyal bilgiler 5'inci sınıf kitabında da aynı şekilde Atatürk ilkeleri çıkarıldı. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Müfredatta bu uygulamalar devam mı edecek, yoksa bir düzenlemeye gidecek misiniz?

Diğer arkadaşlarımın da vurguladığı gibi, cinsiyet ayrımcısı birçok gerici fikir barındıran ifadeleri çıkaracak mısınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, azınlık okullarının varlığını sürdürmesi için ne tip tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

İkinci sorum, Spor Bakanlığının bütçesini görüştük dün ve öğrenci burslarına yüzde 6 zam yapılmasına karar verildi. Sizin, benim ve Cumhurbaşkanının maaşına yüzde 26 zam yapılırken bu hak mıdır?

Üçüncü sorum, toplumsal barışın sağlanması için Eğitim Bakanlığına düşen görevi tanımlar mısınız? Net bir soru.

Son sorum da, Sayın Bakan, bu vizyonu bize gösterdiniz. Ama inanın bindiğiniz Mercedes bu vizyona uymuyor. O Mercedes'e binmekten vazgeçmeyi düşünüyor musunuz? Diğer bakanları indiremedim Mercedes'ten, umarım siz inersiniz o Mercedes'ten.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, soru işlemi tamamlanmıştır.

Az sonra görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakan söz vereceğim.

21.10'a kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.56

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.11

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, 11’inci Birleşimin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi, Sayın Bakanımıza görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere söz vereceğim.

Toplam süreniz Sayın Bakanım, kırk beş dakika olacak.

Sizden ricam, öncelikle Komisyon üyelerimizin sorularını cevaplamanız, kalan zamanda da diğer milletvekillerimizin sorularına geçmeniz, yanıtlayamamış olduğunuz soruları da yazılı olarak sizden talep ediyoruz; bununla ilgili yazıyı da göndereceğim ve 14 Kasım’a kadar da cevapları almak istiyoruz.

Sorular çok ve hızlı hızlı soruldu ve bazen bir dakikada on soru geldi. Büyük ihtimalle arkadaşlarımız soruların hepsini de alamamış olabilir; biz tutanakların çözümlemesini yaptırarak onları da size gönderelim yarın ki arkadaşlarımız sorulara çalışabilsinler.

Sayın Bakanım, buyurun.

Süreniz kırk beş dakika.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Evet, Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz; ben öncelikle tüm heyetinize şükranlarımı sunmak istiyorum çünkü eğitim meselesine bu kadar derinlikli, bu kadar heyecanlanarak, memleketin ortak meselesi olduğu vurgusunu yaparak dâhil olmanız ve burada bu meseleyi Türkiye’nin en önemli meselesi, Türkiye’nin en büyük sorunu değil de Türkiye’nin en büyük çözümü olarak eğitimi görüyor olmanız gerçekten çok etkileyici ve ben onun için hususen teşekkür etmek isterim.

Tabii, aslında bu açıklamayı bu salonun dışında yapmak da isterdim çünkü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Sanırım sürem doldu!

Teşekkür ediyorum, güzel bir toplantıydı.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Muhalefetin desteğini bu kadar alırsanız ses sistemini keserler Sayın Bakan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Evet, ben bu salonun dışında yapmak isterdim bu konuşmayı derken şunu kastettim: Sizleri dışarıda gördüm konuşurken, sohbet ederken, hani o kadar sıcak ve yakın ilişki ve konuşmalarınız var ki birbirinizle ve ben hani acemi biri olarak konuşuyorum şu anda, ilk defa böyle bir toplantıya bu vasıfla katılan biri olarak ama burada da sanırım buranın bir usulü, alışkanlıkları, teamülleri var; o bağlamda oldukça güzel bir toplantıydı.

Şimdi, tabii, aslında kendimizi ifade etme fırsatı açısından gerçekten güzel bir imkân burası ve Millî Eğitim Bakanlığının önümüzdeki yıllarda yapacağı iş ve işlemlerle ilgili bir Vizyon Belgesi yayınlama imkânımız oldu. Aslında üç yıllık bir yol haritasını niye yayınladık, neden bir taahhüt altına

girdik, böyle bir beklenti, zaruret ya da teamül olmadığı hâlde neden böyle bir yol haritası yayınlama ihtiyacını hissettik? Bu aslında benim kişisel bir tercihim oldu arkadaşlarımın katkıları sayesinde. Tercihimin ana motivasyonu şuydu: Biz topluma eğer neyin nasıl, hangi ay, hangi sene olacağını taahhüt edersek ve kendimize ve topluma ortak bir hedef koyarsak, bunun bir bakanlık, bir bürokrasi meselesi olmadığını, bunun aslında toplumsal bir taahhüt meselesi olduğunu eğer paylaşabilirsek bunun faydası olacağını düşündüm. Yani hesap verebilirlik anlamında, sürdürülebilirlik anlamında buraya koyduğumuz hedeflerin her birinin aslında temenni olduğu ifade edildi ama bu, gerçekten bir temenni değil. Bana hangi hedefi koyarsanız koyun bunun genel bir fizibilitesinin yapılmış olduğunu burada kanıtlayabilirim veriye dayalı olarak. Diyelim ki örneğin, 5 yaşın zorunlu olmasını neden iki yıl yapamıyoruz da üçüncü yıl yapıyoruz? Bu fizibiliteyle ilgili ve işte, yaklaşık 17 bin kadar derslik ihtiyacının, 19 bin kadar yeni öğretmen ihtiyacının, ayrıca norm kadroyla ilgili farklı değişikliklerin, ayrıca, ayrıca birçok faktörün birlikte değerlendirilmesini gerektiren bir durum bu.

Aynı şey okullarda tasarım, beceri atölyelerinin açılması, her bir atölyenin kaç mal olacağı, hangi bölgemizde kaç tane okulun birinci, ikinci ve üçüncü yıl bunun için olanaklara sahip olduğu; bütün bunlarla ilgili fizibilitelere yapıldı ve eğer buradaki herhangi hedefin, bu isterseniz mesleki teknik eğitimle ilgili olabilir isterseniz öğretmen atamalarıyla ilgili olabilir, bunların hepsiyle ilgili hangisini, neyi yapabileceğimiz konusunda elimizdeki yatırım imkânları ve Sayın Maliye Bakanımızla, Kabinemizle olan görüş alışverişlerimiz neticesinde belirli bir çerçeveye çizilmeye çalışıldı.

O bakımdan, bu elbette bir vizyon ifade ediyor başındaki felsefesi itibarıyla da ama bu, aslında çok somut hedefleri de içeriyor ve arkasındaki takvime bakma fırsatınız olduysa hangi sene hangi hedeflerin hangi aşamalarda ön pilot, orta ölçekli pilot ve ülke uygulamasının niçin hangi yıllarda yapılacağını taahhüt edildiği konusundaki açıklamaları da görme fırsatınız olacaktır eminim.

Tabii, burada benim açımdan, bu işin yapılabilirliğinin, yüzde 100'lük elde edilebilirliğinin söz konusu olup olmadığı, bu benim içsel olarak değerlendirdiğim bir şey ama bu gerçekten Meclisin bir meselesi aynı zamanda. Biz oradaki birçok hedefi eğer Meclis izin verirse, onaylarsa, Meclisimiz bu konuda bir yol açarsa...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ve bütçe verirse...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Tabii, özellikle kanuni hususlarda ve bütçe meselelerinde Meclisimizin yapacağı yaklaşım çok önemli. Çünkü biz bunun yapılabilirliğini simülasyon olarak ortaya koyabiliyoruz. Mesela, liseye yerleştirme sınavıyla ilgili, liseye yerleştirmeye, bunun en sorunsuz hâliyle nasıl yapılacağıyla ilgili iki tane yapay modelleme yaptık ve gerçekten çok umut verici modellemeler çıktı ortaya. Bunu şunun için söyleme ihtiyacı hissediyorum: Bunu aslında nasıl yapacağımız konusunda -somut bir örnek olsun diye LGS yerleştirmeden söz ediyorum- gerçekten çok somut simülasyonlarımız var çağ nüfusunu dikkate alan ve biraz önce bir mesele olarak da burada geçti, okullarımızın şu anda yüzde 19'u CBS açısından birtakım çalışmalara muhatap oldu ama 2019 yılı içerisinde tüm okullarımızın fiziksel imkânlarının oda oda, metrekare metrekare, pencere pencere hepsinin ortaya konulacağını da bu Vizyon Belgesi içinde bir hedef olarak koyduk. O kadar süreceğini de tahmin etmiyorum ama iyimser bir tahminle 2019 sonuna kadar bu kesinlikle yapılabilir bir şey diye ifade etmek istiyorum.

Bu somut örnekleri Vizyon Belgesi'nin içindeki hedeflerin aslında stratejik bir değeri var, onu da vurgulamak isterim müsaadenizle. Daha önce sınavların iki aşamalı, üç aşamalı, tek aşamalı olması ya da dijitalleşme ya da bazı spesifik konularda yapılan eğitim sistemindeki değişikliklerin spesifik olmasından kaynaklanan bazı sınırlılıklar olduğunu ifade etmek isterim.

Bu Vizyon Belgesi'nin getirdiği en önemli önermelerden bir tanesi şu: Bu belge diyor ki eğitim bir sistemdir, alt sistemleri vardır ve alt bileşenleri vardır. Herhangi bir bileşenle ilgili en küçük bir oynama diğer alt sistemleri etkiler, olumlu ya da olumsuz olarak etkiler. Dolayısıyla bir ülke kendi eğitim sistemini dönüştürecekse bütün alt sistemlerin senkronize olarak hareket edeceği bir modelleme ihtiyacı var. Eğer biz herhangi bir dersin kredisini ya da saatini birden ikiye çıkartırsak bazı derslerde 30 bine yakın öğretmen ihtiyacı birdenbire doğuyor. Eğer bir dersin saat sayısını bir saat azaltsak yine benzer sorunlar çıkıyor yani bizim belirli bir kararı almamızla tüm alt bileşenlerin nasıl etkilendiğini önceden tasarlamamız lazım. Aslında bu Vizyon Belgesi bir tasarım projesi değil, tasarımın tasarımı projesi bu ve bu nedenle benim eğitim hayatımda, bilim hayatımda ilk kez bir eğitim sisteminin bütünsel olarak, bütün alt sistemlerinin birlikte değerlendirildiği bir belge olması açısından bir değer taşıyor. Bu niye farklı yani “Bu sefer ne değişik?” diye eğer sorarsınız -somut olarak ifade etmek maksadı ve mealiyle söylemeye çalışıyorum- burada eğer biz bunu yapabilirsek... Ki ben bu gücü inanın hissediyorum yani nasıl hissediyorum? Elbette bu bir para meselesi ama bu her şeyden önce bir gönül meselesi, öğretmenin itibarı meselesi. Eğer biz öğretmenle olan duygu birliğimizi, duygudaşlığımızı öncelersek ve bunu halledersek... Ben insanların, çocukların, teknolojiler çıksın, çok iyi okullar olsun da eğitilsin diye yaratıldığını düşünmüyorum. Sahil kenarındaki herhangi bir köyde de veya bir kumun üzerinde de, insanlar kuvvet kavramını, vektör kavramını, türev kavramını bir çadırın içinde de öğrenebilirler ama elbette bu bizim hedefimiz değil.

Sadece buradaki anlatımımın temel gerekçesi şu: Bizim koşullarımız çok iyi olmayabilir bazı konularda, bazı eksikliklerimiz olabilir ki bunu özellikle ilkel olarak söylemek isterim. Burada söylenilen, ister Sayıştay raporu deyin ister Millî Eğitimin şu andaki uygulamaları deyin, benim hani hayattaki prensiplerimden bir tanesi şu: Sorun varsa vardır, hani yoksa da yoktur yani “Bizim hiçbir sorunumuz yoktur.” dediğimizde sorun kaybolmuyor, “Bizim her şeyimiz tamam.” dediğimizde de her şey tamam olmuyor. O sebeple “Burada hiçbir sorun yoktur.” gibi bir anlatım tarzım olmayacak benim. Bizim elbette sorunlarımız var ama inanın dünyanın bütün ülkelerinin de sorunları olarak büyük bir kısmını paylaşıyoruz.

Benim şu andaki sevinç odaklarımdan bir tanesi şu: Ben 2003-2006 yıllarında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı yaptım ve benim bazı heveslerim vardı keşke şöyle bir şey olsa dediğim, özellikle fiziksel altyapı, dijital altyapı, öğretmen sayısı vesaire gibi. Bugün onların çok büyük ölçüde gerçekleştiğini görüyorum. Dolayısıyla bu benim için önemli ve bunun aslında bir bakan, bakanlık meselesi olduğunu da düşünmüyorum. O yüzden Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğini sık sık vurguluyorum. Bütün büyük ülkelerdeki büyük eğitim devrimlerinin, dönüşümlerinin başında gerçekten büyük liderlikler yatıyor. Benim bir Bakan olarak ya da ekibimiz olarak ya da Ziya Selçuk olarak Bakanlığın sorunlarının altından -bunu bütün samimiyetimle ifade ediyorum, belki böyle bir şey söylememem gerekiyor ama- tek başına kalkmam mümkün değil yani buna benim gücüm yetmez çünkü inanın, hani Nurettin Topçu'nun dediği gibi, eğitim sorunu üç yüz yıllık bir sorundur Türkiye açısından ve bu meseleyi birkaç yılın içerisinde sıkıştırmak ya da -geleli üç buçuk ay olmuş- üç buçuk ayın içerisinde niye bir şey yapılmadı... Bir şeyin yapılmaması benim için bir şey yapmaktır. Eğer ben akşam düşünüp sabah bir şey yaparsam o zaman bu sisteme sistemik olarak nasıl yaklaşacağım? Ben veriyi toplamadan, datayı bilmeden nasıl simülasyon yapacağım? Yani bunu bunun için özellikle söylemeye çalışıyorum: Emin olun, bazen bir şey yapmamak bir şey yapmaktır. Emin olun, topluma belli duyguları, düşünceleri vermeye çalışmak ve çocuklarla bütünleşmeye çalışmak, gençlere bir duygudaşlık sağlamak bazen bir şey yapmaktır. Bizim her şeyimiz parayla ya da olanaklarla ilgili değil. Bizim liderliğe ihtiyacımız var, bizim öğretmenin itibarını yükseltmeye ihtiyacımız var, bizim okullarımızda öğretmen odalarındaki

atmosferi iyileştirmeye ihtiyacımız var, birbirine ateş eden insanların toplumsal barış konusunda biraz farkındalığını geliştirmeye ihtiyacımız var. Bunu da yapabileceğimizi düşünüyorum eğer niyetimiz iyiye ki hepimizin niyetinin öyle olduğu konusunda sonsuz bir inancım var.

Şimdi, burada Vizyon Belgesi'yle ilgili bu genel çerçeveyi çizdikten sonra temelde söylemek istediğim şey, bazen eş zamanlı olarak, bazen ardışık olarak hangi probleme nasıl yaklaşacağız konusunda önümüzdeki bir yıl için bir beklentimiz var. Bu da aşağı yukarı Vizyon Belgesi'nin ortaya koyduğu takvimde ve oluşturduğumuz Gantt şemasında yer alıyor yani hangi ay neyi yapacağımızla ilgili. Burada kamu iletişim planından tutun da köy altı yerleşim bölgeleriyle ilgili öncelikle yapabileceklerimiz nelerdir, vesaire vesaire.

Temel olarak baktığımızda diyebilirsiniz ki özel öğretimin... Ben özel öğretimden gelen birisiyim, çok sayıda üniversitenin kuruluşuyla bizzat uğraştım, kurucu oldum, okullar kurdum, uluslararası, Birleşmiş Milletlere projeler yaptım eğitim öğretim kurumları konusunda. Şunu öncelikle algıladığımı düşünüyorum: Türkiye'nin özel öğretiminin belli bir noktaya gelmesi konusunda biraz desteklenmesi gerekiyordu. Bence bu desteklendi ve şu aşamada bir Hükümet kararı olarak –tabii bu benim kişisel kararım değil- özel öğretime ayırdığımız bütçenin büyük ölçüde olanakları daha kısıtlı olan resmî kurumlarımıza aktarılması konusundaki yaklaşımın bu süreçte ihtiyaç olduğu düşünüldü ve bunun temel argümanı şuraya dayanıyor: Türkiye'deki okullar arasındaki imkân ve başarı farklılıkları yüksek yani bizim imkânı en iyi olan okulumuz ile imkânı en zayıf olan okullarımız arasındaki fark yüksek. Neye göre yüksek? OECD'ye göre yüksek, UNECO'ya göre yüksek, Kıta Avrupasına göre yüksek yani birçok kriter bulabilirsiniz, UNDP'den bile çıkar bu kriter. Bizim bu farkı azaltmamız söz konusu olmadığı takdirde herkesin imkânı iyi olan okula doğru yönelme motivasyonu yükselecektir. Eğer okullar arasındaki imkân farklılığı azalır okullar arasındaki başarı farklılığı da azalacaktır. Bunu yapabilmekle ilgili bir süreç var. Bu sürecin de kritik noktaları var. Bizim 1.820 kadar okulumuzda yaptığımız çözümlemeler şunu gösteriyor: Öncelikli olarak öğrenme, öğretme süreçleri konusunda destek olmamız gerekiyor ki ortalamayı düşüren en kritik okullar hangileridir, bunları belirledik. Öncelikle buralardan başlayan çalışmalar ve 2021 yılındaki uluslararası izleme değerlendirme çalışmalarında belirli bir mesafe alabilmek için de bu sene 6'ncı sınıflardan başlayan bir ölçme değerlendirme stratejisi geliştirilmesi gerekiyor ve bunun üç sene sürmesi gerekiyor PISA sınavına hazırlık için.

Şimdi, bütün bunları bunun için ifade etmeye çalışıyorum: Eğer biz neyi hangi ay, hangi gün, niçin yaptığımızla ilgili bir rasyonele sahip olabilirsek o rasyonel bizi somut birtakım çıktılara yöneltir. Bizim temel yaklaşımımız, girdilerin oldukça iyi olduğu bir ortamdan söz ederken çıktıların, öncelikle çıktıların, daha sonra ürünlerin, yani “output” ve “outcome”dan söz etmeye çalışıyorum. Ürünlerin niteliği konusunda mesafe almamız lazım Türkiye olarak ve biz bunu üç sene içerisinde tolere edilebilir bir noktaya çok rahat getirebiliriz Türkiye olarak. Diyebilirsiniz ki: “Bu bütçeyle mi?” Evet, bu bütçeyle ya da ek bütçeyle ya da yeni çeşitlendirilmiş kaynaklarla ya da farklı olanaklarla. Şu anda çok çeşitli arayışlarımız var. Onlar netleşmediği için söylemiyorum ama biz bir şekilde stratejik hedeflerimizin somutlaştırılması konusunda önlemler de alıyoruz. Somut olsun diye yine söylemeye çalışıyorum: Hangi öğretmenimizin, kaç öğretmenimizin yazın ya da yıl içerisinde, hangi üniversitede ya da yazın hangi eğitim fakültemizin kaç tane yurt kapasitesi var ve biz kaç öğretmenimizi o yurtlarda üçerli gruplar hâlinde nasıl orada eğitime alırsanız hesaplarını çıkardık ve yaklaşık üç yıl dört aylık bir süre içerisinde öğretmenlerimizin tamamını üniversitelerimizin içerisinde böyle bir eğitimden geçirmek imkânımız var ve bunun bütçesini de tahmini olarak çıkardık ve YÖK'le de konuştuk, bir mutabakat da sağladık.

Eğitim fakülteleriyle ilgili, öğretmen yetiştirmeyle ilgili sorular vardı. O bağlamda ondan da kısaca söz etmek isterim. Öğretmen yetiştirme, işte, hep 12 Eylül Anayasası'yla birlikte gelen bir durumdan söz ediyoruz, fotoğraftan. Öğretmen yetiştirme de o fotoğrafın merkezî öğelerinden bir tanesidir ve Türkiye'de çakılı dersi olan tek fakülte eğitim fakültesidir 12 Eylül'den beri. Çünkü eğitim fakültesi 12 Eylül yaklaşımının bir şekilde insan yetiştirmeyi kontrol etme, hani, formatlama anlayışının bir yaklaşımıdır. Şu anda yine YÖK'le olan iş birliğimiz neticesinde, öğretmen yetiştirmeyle ilgili, önce pilot eğitim fakültelerinden başlayarak ama bu üç yıllık çalışmanın sonunda giderek daha çok eğitim fakültesinde, bizim istediğimiz çerçevede... Ki, bizim istediğimiz nedir, Türkiye'nin bir pedagoji geleneği var. İsterseniz Emrullah Efendi'den, Satı Bey'den alın, isterseniz İsmail Hakkı Baltacıoğlu'ndan alın. Bizim bir pedagoji geleneğimiz var ve bizim öğretmen yetiştirmeyle ilgili ciddi bir tarihsel birikimimiz var. Bu tarihsel birikim çerçevesinde, şu anda eğitim fakültelerinde yüzde 12-13 olan uygulama oranının yüzde 50'lere doğru çekilmesi ve doğrudan doğruya disiplin temelli değil, daha çok meslek temelli, profesyonelce bir yaklaşımla öğretmen yetiştirmede bir dönüşümü hedefliyoruz ve bununla ilgili ilkesel bir kararı da YÖK'le birlikte aldık. Bu konuda da mesafeler göreceksiniz ve bu bağlamda pedagojik formasyonun kalkması da bir soru olarak geldiği için hemen kısaca ilave etmek isterim. “Pedagoji” ve “formasyon” kelimeleri semantik olarak zaten yan yana olmaması gereken kelimeler. Pedagoji başka bir şeydir, formasyon başka bir şeydir. Yani form başka bir şeydir, pedagojiyle çelişen bir şeydir. Bunun bir defa semantik olarak doğru olmamasının ötesinde, on binlerce, hatta yüz binlerce insana formasyon verip sonra da onları bir beklenti içerisine koyup yüz binlerce kişinin ne zaman atanacağı konusunda bir yanılsama oluşturmaktan söz edebiliriz. Yani bunu şunun için söylüyorum: Biz, atanan kişi kimse, üniversitelerimizin içinde, eğitim fakültelerimizle iş birliği içinde, atanan kişinin bir yıllık tezsiz yüksek lisansını vermek ve diploma temelli bir çalışma yapmak istiyoruz ve beş yıl içerisinde bütün öğretmenlerimizin yüksek lisansa dayalı bir meslekî gelişim politikasının içinde olmasını arzu ediyoruz. Bu yüzde 100 mü olur, daha az mı olur, bunu biraz zaman gösterecek ama bununla ilgili bir yönelim, bir yaklaşım ortaya koymak istiyoruz. Bu konuda zaten siyasetin de, toplumun da, eğitim fakültelerinin de bir beklentisi vardı. Bu beklenti aslında oldukça bir mutabakat da oluşturan bir beklenti. Bu anlamda da daha işlevsel bir yola doğru girdiğimizi söyleyebilirim.

Sayıştay raporları çok konuşuldu. Bununla ilgili, çok detay olduğu için her birine girmeyeceğim ama, diyelim ki akşam sanat okullarıyla ilgili... Şimdi, bizim norm kadro çerçevesinde herhangi bir öğretmeni okulundan alıp... Millî Eğitim Bakanlığının sadece okulları yok iş yaptığı, bu projeler konusunda, efendim, birtakım ölçme, değerlendirme çalışmaları konusunda, Avrupa Birliği çalışmaları konusunda yüzlerce kalem iş var ve buralarda çalışması gereken belli branşlardaki öğretmenler var. Bizim iki seçeneğimiz var. Ya diyeceğiz ki: “Senin okulundaki normunu boş tutacağız ve ben seni burada görevlendirdim.” diyeceğiz ya da diyeceğiz ki “Senin okulundaki normunu boşaltmamak için seni akşam sanat üzerinden görevlendireceğim, dolayısıyla okuldaki çocukların öğretmensiz kalmasın, seni burada görevlendiriyorum.” Burada istisna olarak birtakım sorunlar olabilir, hatta var, yani bazı öğretmenlerin görevlendirilmesiyle ilgili boşluklar vesaire var. Ama bu şöyle bir şey değil: Bu, usulsüzlük olarak, bu, herhangi bir kural dışı ya da hukuk dışı bir iş olarak düşünülmesin lütfen. Bu, sadece uygulamada bazı sorunların yaşanması olarak ve bizim düzeltmeyi taahhüt olarak Meclisimize sunmak zorunda olduğumuz bir şey. Biz bu tür sorunları düzeltiriz. Gerçekten bu konuda rahatım çünkü yapılabilecek şeyler. Ya da Sayıştay raporunda, bu tür projelerdeki, harcamalardaki usul dışı iş ve işlemlerden söz ediliyor. Diyor ki: “Bir otelde toplantı yapmışlar, çalıştay yapmışlar vesaire vesaire, etüt yapmışlar...” Bir projede -ben çok uluslararası projede çalıştım, Dünya Bankasında, başka kuruluşlarda, Türkiye'de- projelerin şöyle bir şeyi var, bunu sizler de çok iyi biliyorsunuz ama belki biz iyi anlatamadık Sayıştaya: Bir proje yapılırken belli bir uzman grubu toplama ihtiyacı hissedilebilir,

bunlarla çalışma ihtiyacı hissedilebilir. Kamuoyunun ortak görüşü olusun diye STK'lerin çağırıldığı, üniversitelerden bilim insanlarının davet edildiği toplantılar yapmak icap eder, bazı etüt çalışmalarına ihtiyaç vardır. Bu nedenle yapılan çalışmalarda, hani, “Şu olmasaydı olurdu ya da buna ne gerek vardı?” denilebilir ama “Bu usulsüzdü.” ya da “Burada usul dışı harcamalar var.” diye bir genelleme yapılırsa, o zaman o raporda ifade edilen hususların aslında bizim tarafımızdan yeterince anlatılamadığı gösterilebilir. Bu anlamda başka şeyler de var. Yani Sayıştay raporunda yer alan başka birçok konu var ve bunların hepsiyle ilgili size kalem kalem açıklamaları tabii ki yapacağız, göndereceğiz. Gerçekten çok uzun konular olduğu için onu geçmek istiyorum ama prensip olarak şunu ifade edeyim: Mesela yurt dışından fonlardan gelen döviz cinsinden bazı hesapların Türkiye'deki bankalara, özellikle devlet bankalarına aktarılırken ortaya çıkan bazı sorunlardan kaynaklanan başka hesaplara bu fonların yatırılmasıyla ilgili, bankayla ilgili, çalışmaların yerli yerine oturtulmasıyla ilgili bir zamanlama ya da bir gecikmeden dolayı yapılan bazı hususlar var. Bunlarla ilgili de düzeltmeler büyük ölçüde yapılmış. Geri kalan kısmı, küçük şeylerin de düzeltilmesi elbette bizim vazifemiz.

Bunun ötesinde, ben özellikle Komisyon üyesi sayın vekillerimizin sorularından başlayarak kısa kısa geçmek istiyorum. Hayırseverlerle ilgili bir soru vardı. Bu soru bizim açımızdan şu günlerde çok ilgilendiğimiz ve hatta bir grup çalışması yaptığımız bir konu. Bunu biraz müesseseleştirmek istiyoruz ve Türkiye'de, dünyadaki gibi, özellikle Anglo Sakson'lar bu işi çok iyi yapıyorlar, oradaki gibi bir müesseseleştirme ve bir fon yönetimi sistematigiyle onu yürütmek istiyoruz ve önümüzdeki günlerde bu çalışmayla ilgili yönetmelik seviyesinde hazırlığımız bitmiş olacak.

Sözleşmeli öğretmenlerle ilgili çok soru geldi çünkü çok soru geliyor size, biliyorum, bize de geliyor. Sosyal medyada da çok aktifler. Elbette bunların hepsi iş ihtiyacı içinde olan genç insanlar ve biz bu ilanı yaparken, sözleşmeli öğretmen ilanını 652 sayılı KHK'yle hangi bölgede, kaç yıl çalışacakları çok önceden belli yani başvuru yaparken belirli aslında. Fakat bu şu demek değil: Başvurmasaydınız anlamına gelmesin lütfen. Baştan kurallar belli. Niye belli? Çok somut olarak şöyle bir ihtiyaç var: 1 milyon 450 bin civarında çocuğumuzun olduğu bir bölge var. Bu bölgede bizim öğretmen tutma ihtimalimiz kadrolu öğretmen sistematigiyle yaptığımız atamalarda yüzde 80'e yakın bir geri dönüş oluyor yani biz oradaki personel öğretmen tutma, meslektaşlarımızın orada görevde kalıcılığını sağlama konusunda sıkıntılar yaşamışız ve 2016 yılında böyle bir karar alınmış. Bu konu elbette Bakanlığın tek başına verebileceği bir karar değil, bu bir Hükümet kararı. Bizim giderek öğretmenlerin daha adil hissedeceği birtakım düzenlemeler yapıp yapmayacağımızı benim burada kişisel olarak Bakanlık adına söylemem mümkün değil. Ama şey yapılabilir, giderek daha iyileştirme mesela sağlık konusunda sıkıntıları vardı, bunların tümünü çözdük, eşler eğer bu bölgedeyse onların tayinlerini hemen yaptık, eğer gönüllü olarak değişiklik yapmak isteyen varsa bunların hepsini yaptık yani rahatlatma anlamında kanunun müsaade ettiği derecede birtakım çalışmaları yapıyoruz. Bu çerçevede tabii bir rahatlatma da oldu çünkü mesela “Türkiye’de öğretmen açığının en fazla olduğu bölge hangisidir?” diye sorarsanız Marmara Bölgesi yani oradaki açık daha fazla, mesela Güneydoğuda değil, doğuda değil, Karadeniz’de değil, İç Anadolu’da değil Marmara’da sorununuz daha fazla. Orayla ilgili de birtakım önlemler alınıyor.

FATİH Projesiyle ilgili çok soru vardı. FATİH Projesiyle ilgili tabii birtakım şeyler var, rakamlar, mesela 30 milyar dolardan söz etti, 4 vekilimiz ifade etti bunu. 30 milyar dolar tabii çok büyük bir rakam ve bizim FATİH Projesinde başından beri toplam harcadığımız para 3,4 milyar TL. Dolayısıyla bu biraz toplumda farklı şekillerde konuşulan bir konu olduğu için somut olarak harcanan bütün para bu, 30 milyar dolar değil, 3 milyar dolar da değil, 3,4 milyar TL, bunu özellikle bilmenizi isterim.

Bu arada FATİH Projesinin yönelimiyle ilgili de somut birtakım şeyler söylemek isterim. FATİH Projesinin çok büyük bir kısmı akıllı tahtalara ve dijital alt yapıya yani okullarımıza İnternet erişiminin sağlanmasına ayrılmıştır bütçenin çok büyük bir kısmı. Bunun şu anda tam yüzdesini hatırlamıyorum ama Meclisimize o konuda da bilgi arz edeceğim. Tabletle ilgili kısmı vardır. Ben bu konularla yani eğitim bilimiyle uğraşan birisi olarak tabletin çok öncelikli olduğunu düşünmüyorum. Yani somut olarak yine samimiyetle söylemek istiyorum ama okullarımızın bu bütçenin çok büyük bir kısmı yani kahir ekseriyeti akıllı tahtayı zaten alacağız ve dijital alt yapıyı biz İnterneti kurmak zorundayız. Bunun içerisinde yüzde 20'yi geçmeyecek bir bütçenin -bunu belki arkadaşlar hazırlarlar şimdi- tabletle ilgili sürecin içeriğin önceden hazırlanmış olması koşuluyla ilgili bazı sıkıntılar oluştu. Bu içerik konusunda da şu anda bizim önceliğimiz var. Yani biz içerikle ilgili büyük bir hamle yapıyoruz. Bu konudan doğrudan doğruya sınıfların spesifik ihtiyaçlarına, her bir branşın spesifik ihtiyaçlarına yönelik bir çalışmaya hazırlanıyoruz.

Yönetici atamayla ilgili oldukça fazla soru vardı. Bu konuda da önümüzdeki süreçte göreceksiniz ilçe müdürü için, il müdürü için, şube müdürü için ya da okul müdürü için çok somut, ölçülebilir ve muhakkak surette liyakat esaslı bir süreci harekete geçireceğiz ve bununla ilgili sınavlar gelecek. Şu anda sınav hazırlığımız var, uluslararası birtakım know-how'lar var, eğitim sistemlerindeki yönetici atama know-how'ları var. Bunlarla ilgili birtakım çalışmalar yürütüyoruz yaklaşık iki aydır. Bunlar tamamlandığında bütün okullarımızın müdürlerine, bütün yöneticilerimize hangi seviyede, hangi akreditasyonu getireceğiz ve bunun değişmemesi için de yani kalıcı bir yönetmelik kurulması için de yine bir taahhütte bulunacağız. Yani bu üç yıllık süreç içerisinde vizyon belgesinin bir taahhüdü olarak bu akreditasyonu uygun olan yöneticilerimizin ya da adaylarımızın -bu sınavı kimler kazanıyorsa- okullarla ilgili ölçülebilir birtakım hedeflerle karşı karşıya kalmasını sağlayacağız ve öğretmen performansı uygulamayacağımızı ifade etmiştim ama okul performansı uygulayacağız ama bu bir yarış amaçlı değil, bir rekabet amaçlı değil sadece okulun MR'ını çekmek anlamında, neye ihtiyacı var bunu belirlemek anlamında, on-line her bir okulu yani Ankara'dan cep telefonumuzdan izleme ve bu okulun neye ihtiyacı var meselesini anlık olarak görüp anlık olarak önlem almak için bunu yapacağız ve her bir okul müdürünün hedefini soracağız yirmi dört parametrede. Diyeceğiz ki -Bu parametreler de çalışıldı, aşağı yukarı hazır yani hemen belki bir hafta içinde toparlanabilir- her bir okul hangi parametrelerde, nasıl yoklanacak? Bunu şunun için de önemsiyoruz; bizim okullarımız, öğretmenlerimiz, öğrenme öğretme süreçlerimize baktığımızda uluslararası birtakım araştırmalar var, belgeler var, dokümantasyonlar var, oralarda bizim istatistiklerimiz çok sağlıklı geçmiyor. Çünkü veriye dayalı yönetim konusunda biraz mesafe almamız gerekiyor. Bununla ilgili de bütün veri tabanlarının bütünleştirilmesi ve ortak bir karar destek sisteminin oluşturulması konusunda aşağı yukarı amaç, yapı süreç, tasarımının incelenmesi bitmek üzere. Süreç tasarımına ilişkin süreçler arasındaki binişiklikler ya da mükerrer unsurların belirlenmesiyle yapının biraz reorganize edilmesiyle ilgili küçük bir çalışmamız olacak.

Karma eğitim konusunda soru vardı, bu benim sevdiğim bir soru. Bunu şunun için ifade ediyorum: Biliyorsunuz Millî Eğitim temel yasasında karma eğitimin esas olduğu çok net olarak ifade ediliyor. Daha önce bir yönetmelik değişikliği yapılmış, yaklaşık bir buçuk sene önce. Bu yönetmelik değişikliğine ilişkin bir mahkeme kararı geldi. Mahkeme kararı diyor ki çok net olarak: "Yönetmelikler yasadaki ifadelerin yorumlanması ya da somutlaştırılması için yapılır. Siz yasadaki ifadenin aynısını yönetmeliğe alamazsınız." Yönetmelik böyle yazılmaz demeye getiriyor yani işin açığı. Eğer yasada bir hüküm varsa siz bunu yönetmelikten kaldırsanız da daha alt bir mevzuat olduğu için yönetmelikten bunun kalkması sadece mahkeme kararının bir gereği olarak vardır. Yasada bu içeriliyor ve biliyorsunuz cumhuriyetimizin başından beri, Osmanlı'dan beri ayrı okullarımız var. Yani İzmir'deki kız mekteplerini düşünün. Ben Atatürk Erkek Lisesinde okudum, Ankara Atatürk Lisesinde okudum ben, bir erkek lisesi

olarak başladık. Bunun gibi burada eğer şöyle bir şey soruluyorsa: “Türkiye’deki bütün okulların karma olmasından vazgeçilecek.” İnanın yani böyle bir şeyi oturup konuşmamıza gerek yok, böyle bir niyet de yok, çaba da yok ama bazı okulların Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğinin de kız çocuklarının okula gönderilmeme riskinden dolayı desteklemesinin arkasında yatan olumlu niyet neyse, bugün bazı okulların erkek okulu olarak düzenlenmesi, bazı okulların kız okulu olarak düzenlenmesi bütün dünyada olduğu gibi bir çeşitlendirme anlamında yine bir eğitimci olarak benim için hiçbir sakıncası yok. Ama şu varsa: “Bütün okullar ayrı olsun.” O zaman oturup konuşalım, bu başka bir şey. Millî Eğitim Bakanlığının böyle bir perspektifi de yok düşüncesi de yok, çok net olarak ifade edeyim.

Yine, aile birliği konusu gündeme geldi. tabii, bu özellikle sözleşmeli öğretmenlerimiz açısından gündemde. Oranları çok kendilerinin ifade ettiği biçimde çok düşük olmakla birlikte, yasa çerçevesinde bizim şu anda böyle bir şey yapmamız mümkün değil ama 4+2’nin 3+1 yapılması süresince eğer Mecliste başka bir karar çıkarsa biz sadece bununla ilgili, bu öğretmenlerimizi biraz daha rahatlatılabilmek için bir tedbir alma niyetiyle böyle bir şeye girişiyoruz. Ama bu bizimki temenni Bakanlık olarak yani karar mercisi elbette sizsiniz.

Tarihî liselerden söz edildi, Yozgat Lisesi, Abdurrahman Paşa Kastamonu vesaire; bu liselerin tarihî kimliklerini korumaları benim kişisel olarak eskiden beri çok önemsedğim bir şey ve bu okulların geleneğini koruması, bu okulların tarihî olarak gelecek nesillere aktarılması bir değer olarak taşıyla, çatısıyla, bahçesiyle, duvarındaki örgüsüyle gerçekten çok önemli ve biz çocuklarımıza sadece müfredatın içindeki kazanımları vermeyiz. O binanın atmosferini de veririz, o binanın hikâyesini de veririz, Çanakkale Savaşı ile bu binalar arasındaki ilişkiyi de veririz. Dolayısıyla, bu tarihî binalar konusunda hassas olduğumuzu bilmenizi isterim, elimizden geleni kesinlikle yapacağız.

Bunun dışında, “Vakıf üniversitelerine yardım ediyor mu Hükümet?” 2 tane üniversitemizle ilgili yani Manas ve Ahmet Yesevi’yle ilgili böyle bir şey var. Bu tabii, uluslararası hukuk çerçevesinde yapılmış, devletlerarası bir anlaşma. Dolayısıyla, biz bu çerçevede zaten yardım yapıyoruz ama herhangi bir vakıf üniversitesine -ki özel üniversite konuşuldu, Türkiye’de özel üniversite yok biliyorsunuz- herhangi bir şekilde Hükümetin yardımı, katkısı, bir bütçe desteği vesaire kesinlikle yok. Bunu ifade etmek isterim

YÖK reformu yapılacak mı? Evet, bu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaldırılacak mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK - Evet, bunu çıkışta konuşalım. (Gülüşmeler)

Şimdi, biraz önce yüzde 20 demiştim tabletle ilgili, yüzde 22’ymiş. Yani bütçenin 3,4 milyar TL’lik yüzde 22’lik bir kısmı oraya gitmiş, ağ altyapısına yüzde 30, akıllı tahtaya yüzde 48. Ve bu altyapı olmadan biz dijitalleşemeyiz. Dolayısıyla buna “ölü yatırım” denilmesi gerçekten haksızlık. Bizim buna ihtiyacımız var ve işin rasyonelitesini konuşurken irrasyonelitesini de konuşalım. Yani benim bu FATİH Projesiyle ilgili şehir efsanesi diyebileceğim birçok şey var, duyduğum şeyler var ama demek ki biz ödevimizi iyi yapamamışız Millî Eğitim Bakanlığı olarak, bunu biraz daha net anlatmamız ve kamuoyuyla çok daha somut paylaşmamız gerekiyormuş. Bunu da kendi adımıza bir ödev olarak alıyorum.

Dershanelerle ilgili bir soru vardı, daha doğrusu “özel öğretim kursu” son resmî adıyla. Önümüzdeki süreçte bu konuyla ilgili çok boyutlu bir çözümleme stratejisi geliştiriyoruz, aslında biz senaryo olarak çalıştık. Fakat bir çocuğu merkeze alarak onun hayat sahnesinde, evinde, akran grubunda, sosyal medyasında, okulunda, bunu nasıl herhangi bir ihtiyaç varsa ki var, “Bu ihtiyacı nasıl tamamlarsınız, nasıl destekleriz?”le ilgili çok boyutlu bir strateji çalışıyoruz. Yani çocuğun sadece kendi okulunda hafta sonu

bir kurs alması biçiminde değil de çocuğun hayat sahnesine bakıp onun senkronizasyonuna uygun bir modelleme çalışıyoruz. Çok kısa bir süre, belki bir buçuk ayın içerisinde bununla ilgili bir modellemeyi ilan etmiş olacağız zaten ve somut olarak bu konuda adımlar atılacak. Onu da ifade edeyim.

Bizim bu protokoller konusunda, tarikatlar, kuruluşlar, dernekler vesaire yıllardır yapılan birtakım çalışmalar var. Ben öncelikle şunu ifade etmek isterim: Bizim şu anda ismini vermeyeceğim çok sayıda kurum ve kuruluşla işbirliğimiz var. Ama bu iş birliğine, “Neden şu vakıfla iş birliği yapıyorsunuz?” diyen vekillerimiz gibi “İyi ki onlarla iş birliği yapıyorsunuz.” diyecekleri kuruluşlar da var. Dolayısıyla, herhangi bir hedefe bakarken veya bir durumu analiz ederken objektif olarak 10 tane buradan işte eğer bir klasifikasyon yapıyorsak, şuradan da var, buradan da var yani “Özellikle seçilmiş olan şu şu gruplar.” diye söz etmiyoruz ve bizim burada hizmet alımında bu vakıflara ya da derneklere ücret ödeyip ödemediğimizde söylendi. Asla böyle bir şey yok, bizim bu tür bütçeleri nereye harcadığımız somut olarak belli. Bu vakıf ya da dernekler kendi bütçeleri içerisinde yardım ya da hayır adı altında ya da bağış adı altında birtakım çalışmalar yapıyorlar.

Onun ötesinde köy enstitüleri meselesi konuşuldu. Şimdi, hani şunu ifade etmek isterim: Köy enstitülerinin nereden doğduğunu, Claparede’ten nasıl esinlendiğini, efendim işte kolhozlarla nasıl bir alakası olduğunu ya da kibutzlarla ne ilgisi olduğunu ya da Türkiye’deki bu özgünlüğünün nereden kaynaklandığını, kimin fikri olduğunu ya da nereden esinlendiğini... Bunların hepsiyle ilgili eğitim tarihi açısından yakından ilgilendiğim için biliyorum. Türkiye’de bir özgün modelin geliştirilmesine güzel demek niye sıkıntı olsun? Yani benim açımdan bir sıkıntı değil, bu model güzel bir model ve evrilip geliştirilebilir de bir model ama bunu Anadolu’daki çocukların ailelerinin dünya görüşlerine ters olarak, Helenistik bir tarzda bu çocukların başka bir kültürle, ısrarla kültürlenmeleri için çalışılması ve bazı kişilerin kendi dünya görüşlerini bu çocuklar üzerinden politizasyona sokması ya da doktrinasyon süreçlerinin bir romantizm içerisinde verilmesini de doğru bulmuyorum. Yani ben çocuğumu vereceğim köy enstitüsüne, diyeceğim ki: “Adam olsun, vatana millete hayırlı olsun.” Ama oradaki bazı kişiler –tabii, hepsi için genellemek çok haksız olur- “Ben Helen kültürünü benimsiyorum ve bunu Antik Yunan’ı bu çocuklarla buluşturacağım ve onların böyle doktrine olması bizim için hedeftir.” dediğimde bu da benim karşı olduğum bir şey. Yani metoda iyi bir şey diyebiliriz, metotlar iyi ya da kötü olabilir. Bence bu enstitü modeli gerçekten ilgilenilmesi, çalışılması ve devam etmesi gereken bir modeldi. Ama politize edilirse ya da bazı kişiler bunu başka -ben ona şey diyorum, o çağ çok romantik bir çağdı- amaçla kullanırlarsa bu tarafının da yanlış olduğunu söylemek isterim, yine bu da benim kişisel kanaatim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ama oradan mezun olanlar her şeyi biliyorlardı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK - Şimdi, şöyle bir şey var: Yetkinlikleri konusunda müzikle alakaları, aşıppla alakaları, kerpiç kesmekle alakaları konusunda çok fazla araştırıp...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım buyurun, toparlayınız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK - ...güzel dediğim şeyler bunlar ama çatışmaya ya da tartışmaya yol açan hususlar varsa ben bunu da söylemek zorundayım yani bilimin namusu neyi gerektiriyorsa ben onu söyledim geçmişteki yazılarımda, şu anda da onu söylüyorum.

Son bir iki konu...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Bakanım çok özür dilerim ama Anadolu’da Türklerin tarihi 1071’den çok önce başladı.

BAŞKAN – Gökan Bey, gerçekten...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK - Hemen bitiriyorum.

Tam günle ilgili hedef konusunda... Bunu önemsiyoruz ve mesela en büyük sıkıntılarımızın olduğu yerlerden birisi İstanbul ve yaptığımız çok detaylı çalışmalar var. Biz iki senenin içerisinde İstanbul'un tamamında bu problemi halledebiliyoruz. Anadolu'nun yani Türkiye'nin yaklaşık yüzde 80'inde bir sene içinde halledebiliyoruz tam gün eğitimi. Bununla ilgili çok somut yani mevcut yatırım bütçesiyle, yeni bir bütçe falan istemiyorum, mevcut yatırım bütçesiyle... Mesela sadece Ankara için on bir aylık süremiz var tam gün eğitime geçmek için, yapabiliriz bunu. Yani mevcut durum parlak bir durum Ankara için ya da belli yerler için. Sıkıntılı olduğumuz Urfa gibi birkaç yer var. Bunları da farklı çözümler getirerek, İmar Yasası'nda değişiklik yaparak nasıl çözebiliriz, alternatif modeller geliştirmeye çalışıyoruz.

Ben sabrınızı çok zorladım, farkındayım ama netice olarak şunu söylemek isterim: Millî Eğitim Bakanlığı şartlar ne olursa olsun elinden gelenin en iyisini yapmayı ve bir millet ödevi olarak eğitimle uğraşmayı kendisine bir vazife biliyor şu anda. Bütün ekip arkadaşlarımız şu andaki şartlar içerisinde ne gerekiyorsa... Şartlar kötü, oynamıyoruz diye bir şeyimiz yok şu anda, biz oynayacağız, hep beraber arkadaşlarımızla çalışacağız. Ve ben kabinenin bu konudaki yaklaşımını çok önemli buluyorum, çok olumlu yaklaşıyor bütün kabine arkadaşlarımız. Sayın Cumhurbaşkanımızın "Bu konuyu halledelim." konusundaki, "Eğitim konusunda daha çok mesafe alalım." yaklaşımı konusundaki iradesini önemsiyorum ve böyle bir liderlikle yol alabileceğimizi de düşünüyorum. Ama bütçeyle ilgili Meclisin iradesi nasıl tecelli eder, daha farklı imkânlar nasıl doğabilir, bu tamamen Meclisimizin iradesi dâhilinde.

Ben tekrar şükranlarımı sunuyorum arkadaşlarım adına. Getirdiğiniz katkılar için çok özel teşekkür ediyorum.

İyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, kalan soruları da yazılı olarak rica edeceğiz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Peki efendim, peki.

BAŞKAN – Değerli hazırun, kurum bütçeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum:

BAŞKAN – Bir adet önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Garo Paylan

Erol Katırcıoğlu

Diyarbakır

İstanbul

KURUM: Millî Eğitim Bakanlığı

Yıl: 2019

ÖDENEK (A) CETVELİ

Plan ve Bütçe Komisyonu

7 . 11 . 2018

T: 11

O: 5

KURUMSAL					FONKSİYONEL					FIN	EKONOMİK			ÖNERİLEN MİKTAR (TL)		
I	II	III	IV		I	II	III		IV		I	I	II			
					09	1	1		00		1	01				2.000.000.000
13	01	31	62		09	1	1		00		1	02				350.877.193
13	01	31	62		09	1	2		00		1	01				55.000.000.000
13	01	31	62		09	1	2		00		1	02				8.730.158.730
13	01	31	62		09	1	2		00		1	06				10.000.000.000

BAŞKAN – Evet, Sayın Paylan, önerge üzerinde, buyurunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ciddi hedefleriniz var, ciddi bir vizyon belgesi ortaya koydunuz. Eksiklerinizi söyledik tabii ki, eleştirilerimizi bütün milletvekillerimiz söyledi, siz de notlarınızı aldınız. Ancak siz de hissettirdiniz bize ki inanın bu vizyon belgesindeki hedeflerle bu bütçe bence örtüşmüyor. Bakın, siz hedeflerden şöyle bahsettiniz: Okul öncesi eğitimi zorunlu kılmaktan bahsettiniz ama okul öncesi eğitim bütçesinin artmadığını görüyoruz ciddi anlamda.

İlköğretimi tam güne çevirme hedefinden bahsettiniz. Bu anlamda yatırım bütçenizde bence yeterli rakam yok ve aynı zamanda da bunun için ek öğretmenlere ihtiyacınız var, öğretmen atamaya ihtiyacınız var.

Yatırım bütçesinde mesela inovasyon toplumu anlamında hedefiniz var. Bunun için ciddi yatırımlar yapmanız lazım. Bu konuda yeterli bütçe olmadığını düşünüyoruz.

Aynı zamanda “120 bin öğretmene ihtiyacım var.” dediniz ama bu bütçede öğretmen atamasının çok sınırlı olacağını düşünüyoruz, ancak emekli öğretmen kadar öğretmen atayabileceğinizi görüyoruz. Öğretmen maaşlarının iyileştirilmesi konusunda da bu bütçenin yeterli olmadığını düşünüyoruz.

Bütün bu çerçevelerle okul öncesi eğitim bütçesinin 1 milyar 422 milyon liradan 2 milyar liraya çıkarılmasını öneriyoruz, aynı şekilde SGK priminin de. İlköğretim bütçesinin 43 milyar 554 milyon liradan 55 milyar liraya çıkarılmasını öneriyoruz. Yatırım bütçeniz de Sayın Bakan, bu alt kalemde tabii ki, ilköğretim okullarıyla ilgili yatırım bütçesi ama bunu genele teşmil edebilirsiniz siz. 1 milyar 591 milyon liradan 10 milyar liraya çıkarılmasını öneriyoruz.

Ben böyle bir vizyon belgesine de Meclisin bu anlamda destek vereceğini düşünüyorum Sayın Bakan. Bu bütçenin hedeflerine başlaması için böyle dar yıllarda... Bakın, Almanya yıkımlardan sonra, dar yıllardan sonra önce eğitim bütçesine yatırım yapmıştır. En zor dönemlerde artması gereken bütçeler eğitim bakanlığının bütçeleridir; savunma bakanlıklarının, silah bütçelerinin, S-400 füzelerinin değil. Yalnızca S-400 füzesi almaktan vazgeçersek bu eğitim bütçesini artırabiliriz.

Bu çerçevede, ben bütün milletvekillerimizin bu önergemize destek vermesine çağrı yapıyorum arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan ve Sayın Katırcıoğlu’nun önergelerini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler..: Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Millî Eğitim Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Millî Eğitim Bakanlığı 2019 yılı bütçesi ile 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Yükseköğretim Kurulunun bütçesini okutuyorum:

(Yükseköğretim Kurulunun 2019 yılı bütçesi ile 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2019 yılı bütçesi ile 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Yükseköğretim Kalite Kurulunun bütçesini okutuyorum:

(Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2019 yılı bütçesi ile 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – İki adet önerge vardır üniversite bütçeleri üzerinde, onları okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Garo Paylan

Erol Katırcıoğlu

Diyarbakır

İstanbul

KURUM: Boğaziçi Üniversitesi

Yıl: 2019

ÖDENEK (A) CETVELİ

KURUMSAL				FONKSİYONEL					FİN	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR (TL)
I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	
38	08	00	01		09	4	1	00		2	01	120.000.000
38	08	00	01		09	4	1	00		2	02	19.672.131
38	08	00	01		09	8	0	00		2	06	10.000.000
38	08	00	01		01	6	1	08		1	05	139.672.131
38	08	00	01		01	6	1	08		1	07	10.000.000

BAŞKAN – Evet, Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; bütün üniversitelerimiz çok önemli ama inanın, çok sayıda üniversite açtık, üniversite öğrenci sayımız da çok fazla ama her yerde çok sayıda olması kaliteyi, niteliği getirmiyor tabii ki. Bütün üniversite bütçelerimize ciddi kaynak ayırmamız lazımken baktığımızda üniversite bütçelerindeki artışlar yüzde 5 ile yüzde 20 arasında değişiyor yani hepsinin bütçeleri neredeyse enflasyonun altında artmış durumda. Bu ne demek arkadaşlar? Daha az öğretim görevlisi demek, daha az bilimsel araştırma demek. Daha az bilimsel araştırmanın ve daha az öğretim görevlisinin olduğu yerde bilim çıkmaz, inovasyon çıkmaz, eleştirel düşünce çıkmaz.

Bu çerçevede biz -açıkça söyleyeyim- Boğaziçi Üniversitesini bir örnek olarak seçtik. Niçin ama bu örneği seçtik? Bence Boğaziçi Üniversitesi, hangi süzgeçten geçtiyse bu bütçe, bir şekilde bu bütçede cezalandırılmış yani bütçesi en az artan üniversitelerden birisi Boğaziçi Üniversitesi; en az belki, ben listeyi inceledim, en az artan üniversite. Hani, üniversite aynı zamanda eleştirel düşüncedir, eleştirmedir, itirazdır. Yani iktidarların da buna tahammül göstermesi gerekir ama baktığımızda yüzde 91’le bir rektörü seçen bir üniversitenin yüzde 5 oy alan kişisi üniversite rektörü oldu. Bu çerçevede bazı itirazlar da oldu. Herhâlde bu itirazlar sonucu bir cezalandırma da söz konusu. Ben bütün üniversite bütçelerinin burada Sayın Başkana usul üzerinden görüşmede ayrıca görüşmemiz gerektiğini söyledim. YÖK meselesini ayrıca tartışmamız gerektiğini söyledim. Anladım ki Sayın Bakan da bu durumdan muzdarip. Eminim ki Vizyon Belgesi’nin bir yerinde, bir noktada hep beraber bu YÖK meselesine bir neşter atmamız gerektiğini hepimiz biliyoruz. Üniversitelerin özerk olmasını ve üniversite bütçelerinin de özerk olmasını... Bütçesi özerk olmayan bir kuruluş zaten özerk olamaz. Bu anlamda desteklememiz gerektiğini düşünüyorum.

Boğaziçi Üniversitesi bütçemizi eğer ki desteklerseniz bütün üniversite bütçelerimizin de ayrıca özel olarak artırılmasını teklif ediyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Garo Paylan

Erol Katırcıoğlu

Diyarbakır

İstanbul

Kurum: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

Yıl: 2019

KURUMSAL					FONKSİYONEL				FİN	EKONOMİK			Ö N E R İ L E N MİKTAR (TL)
I	II	III	IV		I	II	III	IV	I	I	II		
38	03	00	01		09	4	1	00	2	01			230.000.000
38	03	00	01		09	4	1	00	2	02			33.823.529
38	03	00	01		09	8	0	00	2	06			30.000.000
12	01	32	00		01	6	1	03	1	05	2		263.823.529
12	01	31	00		01	6	1	03	1	07	1		30.000.000

BAŞKAN – Evet, Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; aynı şekilde ODTÜ de bütçesi en az artan üniversitelerden gözüküyor. O da bir şekilde itirazı yükselten... Her dönemde aslında, ODTÜ yalnızca AK PARTİ iktidarı dönemi değil, ODTÜ öğrencileri her dönemin iktidarlarını eleştiren, muhalefet eden bir anlayışı vardı, bunu biliyorsunuz. Arkadaşlar, Sayın Bakan; Sayın Cumhurbaşkanı da bahsetti “İlk 500’de neden üniversitemiz yok?” diye bir soru sordu. Vardı hâlbuki ama artık yok. Bunun sebebinin ODTÜ gibi üniversitelerin, Boğaziçi gibi üniversitelerin cezalandırılmasından geçtiğini düşünüyoruz. Bu üniversitelerin önünü açmamız lazım. Bütün üniversitelerin önünü açalım ama bu tip üniversiteleri de cezalandırmayalım arkadaşlar. Bu anlamda buradaki bilimsel araştırmalar bütçesi 20 milyon önerilmiş, biz 30 milyona çıkarılmasını öneriyoruz. Aynı şekilde personel harcamalarında ciddi bir düşüş var, bunların artırılmasını ve daha çok araştırma görevlisi, daha çok hocamızın bu üniversitelerde görev alması için bir örnek olması için, bir örnek olması için ODTÜ bütçesinin artırılmasını, eğer kabul ederseniz diğer bütçelerde de aynı şekilde artışa gidilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Evet değerli arkadaşlar, üniversitemizin bütçe ve kesin hesaplarının olduğu listeler bütün Komisyon üyesi arkadaşlarımıza dağıtılmıştır. Almayan var mı? Yok.

Üniversitemizin bütçelerini sizlere dağıtıldığı şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üniversitelerin B cetvellerini sizlere dağıtıldığı şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı şekilde üniversitelerin kesin hesaplarının sizlere dağıtıldığı şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üniversitelerin kesin hesap B cetvellerini sizlere dağıtıldığı şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün kesin hesabını okutuyorum:

(Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Böylece gündemimizdeki kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun.

Evet, Sayın Öztürk, buyurun, son söz milletvekilinin.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekillerimiz, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarım; bugün on iki saati aşkın bir süredir Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesini görüştük. Her şeyden önce hayırlı olsun. Yeni dönemin, yeni sistemin ilk bütçesi. Her zaman olduğu gibi yine en büyük pay Millî Eğitime ayrılmış, 961 milyonun 162 milyon 612 bin lirası, yüzde 17’si. Gönül isterdi ki daha fazla olsun, sayın vekillerimiz ama biliyorsunuz en iyi, iyinin düşmanıdır. En iyiyi yakalamaya giderken iyiyi de kaçırmayalım.

Ben teşekkür ediyorum. Gerçekten yaklaşık yüzde 17. Komisyonumuzun da asaletine yakışır bir şekilde milletvekillerimiz bütün düşüncelerini ortaya koydular.

Geç vakit oldu. Tekrar hayırlı uğurlu olsun. Tebrik ediyorum, hayırlı olsun diyorum size de yeni Bakanlığınız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım size teşekkür ediyorum, bütün katılımcı arkadaşlara da teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 8 Kasım Perşembe günü saat 10'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.16

